

વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૧૫૦/-

વર્ષ : ૪૮મું
મે - ૨૦૨૩
અંક : ૫૪૦

મંગલ મંદિર ● મે-૨૦૨૩ ● ૧
(કુલ પાના : ૧૦૮)

મંગલ મંદિર

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદનું માસિક મુખપત્ર

ભવ્ય ઉદ્ઘાટન પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર ચાંગોદર

: મુખ્ય કાર્યાલય :

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ
માતુશ્રી સાકરબહેન રવજી મોરારજી લાલન (કોડાય-સુપ્રીમવાલા)

શ્રી કચ્છી જૈન ભવન

૪૩-૪૪, બ્રાહ્મણ મિત્રમંડળ સોસાયટી, પાલડી, એલિસબ્રીજ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬

ફોન : (079) 4890 6002, 4890 6003, 4890 6004, 4890 6005

Email : kjssmangalmandir@gmail.com • Website : www.kutchijainahd.org

● શુભેચ્છા સહ ●

પ્રભુલાલ એમ. સંઘવી

ઘાટકોપર, મુંબઈ.
મો. ૯૮૨૦૦ ૩૭૪૭૬

Chandrakant K. Gada
+91-9825069290

Stainless Steel Re-Rollers

Plot No. 130. G.I.D.C. Estate, Kalol - 382721,
Gandhinagar. Phone : (02764) 220330, 224330
E-mail : bluestar.indul@gmail.com

Bharat B. Gala
M. : 93270 05460

SHREE Raju ENTERPRISE

RE-ROLLING & JOB WORKS, S.S. PATTI-PATTI

323, G.V.M. M.S.A.V. Ltd., Odhav, Ahmedabad - 382 415.
E-mail : shreerajuenterprise@yahoo.co.in

SKYBLUE STATIONERY MART

EVERY THING THAT YOU THINK

South Bopal : 35, Gala Magnus,
Opp. Safal Parisar-1, Ahmedabad
Krutika Haria : 9099047163

Surdhara : GF Shop No. 26,
Maple Trade Centre, SAL Hospital
Road, Thaltej, Ahmedabad.
Piyush Salva : 9879568027

● શુભેચ્છા સહ ●

અનિલ પાસુભાઈ શાહનંદ

૮૯, યોગેશ્વરનગર સોસાયટી,
અંજલી ચાર રસ્તા, ભદ્રા, પાલડી, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૭.
મો. ૯૪૨૬૦ ૫૫૪૪૮, ૯૩૨૭૦ ૬૩૩૫૫

ફ્યુઝન કિડની કેર પ્રા. લી. FUSION KIDNEY INSTITUTE
Full UroNephro Solutions

ડૉ.હિમાંશુ શાહ [M.S. Mch.(યુરોલોજી)] ગોલ્ડ મેડાલીસ્ટ
ડાયરેક્ટર, ફ્યુઝન કિડની ઈન્સ્ટીટ્યૂટ, વતન - માંડવી, કચ્છ
પથરી, પ્રોસ્ટેટ, કિડની, બ્લેડર કેન્સર, મૂત્રમાર્ગ ના રોગ,
બાળકો ના પેશાબ ના રોગ ના નિષ્ણાંત

ગુલબાઈ ટેકરા BRTS બસ સ્ટેન્ડ ની સામે, પાંજરાપોળ યુનિવર્સિટી રોડ, આંબાવાડી, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૧૫
એપોઇન્ટમેન્ટ માટે : ૦૭૯-૬૧૩૪૬૧૩૪ ૦૭૯-૨૬૩૦૫૦૬૦,
સોમવાર થી શુક્રવાર સવારે ૧૧:૦૦ થી ૦૧:૦૦ સાંજે ૦૪:૦૦ થી ૦૫:૦૦, શનિવાર સવારે ૧૧:૦૦ થી ૦૧:૦૦

Website : www.fusionkidney.com Email : info@fusionkidney.com

સાચા સંબંધને તોડવાની ભૂલ ના કરતા,
ઝાડ પરથી તૂટેલા પાંદડા ફરીથી
લીલા નહીં થાય.

સૌંદર્યનું આયુષ્ય માત્ર જુવાની સુધી
અને ગુણોનું આયુષ્ય આજીવન
સુધી સાથે રહે છે.

સ્વ. હરખચંદ કુંવરજી સાવલા પરિવારની

હાર્દિક શુભેચ્છાઓ

એવો વિચાર ના કરો કે,
મોટા માણસ, મારા મિત્ર થાય,
એવો વિચાર કરો કે ...,
મારા મિત્રો મોટા માણસ થાય...!!!

કુંડળી મળતી ન હોય છતાં
આજીવન ચાલવાવાળો સંબંધ
એટલે ભાઈબંધી

સ્વ. હરખચંદ કુંવરજી સાવલા પરિવાર

(તલવાણા - ગાંધીનગર - યુ.એસ.એ.)

‘ગાલા’નાં સમાજ-ઉપયોગી શ્રેષ્ઠ પ્રકાશનો

૧. રસાહાર અપનાવો, રોગ ભગાવો
૨. હૃદયરોગ અટકાવો; આયુષ્ય લંબાવો
૩. મેગનેટ થેરપી (લોહચુંબક ચિકિત્સા) દ્વારા તમે જ તમારા ડૉક્ટર
૪. સારી નજર, ચશ્માં વગર
૫. ઉપવાસની અકસીરતા
૬. તમે જ તમારા ડૉક્ટર – એક્યુપ્રેશર
૭. મન જાગે તો રોગ ભાગે
૮. ચરબીમાંથી ચુસ્તી તરફ
૯. પૃથ્વી પરની સંજીવની – ઘઉંના જવારા
૧૦. તંદુરસ્તીની સાચી દિશા – પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા
૧૧. ડાયાબિટીસ, હાઈ બ્લડ પ્રેશર – દૂર રાખો જીવનભર
૧૨. રોગને તાબે થશો કે રોગને તાબે કરશો ?
૧૩. અલવિદ્યા કમરની પીડા
૧૪. અમૃતફળ આમળાં
૧૫. તુલસી (ઔષધિ)
૧૬. અમૃત-ઔષધ કુંવારપાટું
૧૭. આહાર એ જ ઔષધ
૧૮. ઔષધ સાથે ઓળખ
૧૯. તંદુરસ્તી તમારા હાથમાં : ભાગ ૧ અને ૨
૨૦. યોગાસન-પ્રાણાયામ કરો અને નીરોગી રહો
૨૧. વિવિધ રોગોમાં યોગાસનો
૨૨. સગર્ભાવસ્થા અને તમારું બાળક
૨૩. ૧૦૦ વર્ષ નીરોગી રહો
૨૪. રોગોને સમજીએ અને સ્વસ્થ રહીએ
૨૫. તમારું રસોડું જ તમારું દવાખાનું : ભાગ ૧ અને ૨
૨૬. જગતનું શ્રેષ્ઠ ઔષધ – પાણી
૨૭. સોનેરી સુવિચારો
૨૮. પ્રેરણાદાયક સુવિચારો
૨૯. શાશ્વત સુવિચારો
૩૦. મૃત્યુ પછીની દુનિયા
૩૧. આયુર્વેદને ઓળખીએ
૩૨. તાળી-ચિકિત્સા પદ્ધતિ
૩૩. હૃદય : ઈશ્વરની એક અદ્ભુત બક્ષિસ
૩૪. What When How To Eat (ગુજરાતી)

ઉપર્યુક્ત પુસ્તકો અંગ્રેજી, હિન્દી અને મરાઠી ભાષાઓમાં પણ ઉપલબ્ધ છે.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

સંચાલિત

પરમકૃપા ચેરીટેબલ ફાઉન્ડેશન

પ્રાયોજિત

પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર - યાંગોદર

શુક્રવાર તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના રોજ કરવામાં આવેલ
ઉદ્ઘાટન સમારોહનો અહેવાલ

- ફાલ્ગુની દિવેન

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ તેની સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓનો વ્યાપ વિસ્તારી રહ્યો છે. સ્વાસ્થ્ય ક્ષેત્રે થતી સેવાઓ થકી વધુને વધુ લોકોને મદદરૂપ થઈને બૃહદ્ સમાજમાં KJSS ખ્યાત થઈ રહ્યું છે. બે મેડિકલ સેન્ટર્સ (પાલડી અને બોપલ ખાતે) તથા ત્રણ ડાયાલિસિસ સેન્ટર્સ (શાહીબાગ, બોપલ અને એસ.ટી.) થકી અપાતી રાહત દરની ઉત્કૃષ્ટ તબીબી સેવાઓમાં એક ઉમેરો થયો છે. તા. ૭મી એપ્રિલ, ૨૦૨૩ના રોજ સમાજના તૃતીય મેડિકલ સેન્ટરનો શુભારંભ થયો.

પરમકૃપા ચેરીટેબલ ફાઉન્ડેશનના સહયોગ થકી શહેરના ઔદ્યોગિક વિસ્તાર યાંગોદર ખાતે સમાજનું ત્રીજું તબીબી કેન્દ્ર - પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર ખુલ્લું મૂકાયું છે.

૭મી એપ્રિલના રોજ સવારે દસ વાગ્યાથી ઉદ્ઘાટન કાર્ય શરૂ થયું. મેડિકલ સેન્ટરના ૧૩ જુદા જુદા વિભાગોનું ઉદ્ઘાટન દાતાશ્રીઓ, મહાનુભાવો તેમજ સમાજના અગ્રણીઓના હસ્તે કરાયું. સૌપ્રથમ યાંગોદર ઇન્ડસ્ટ્રીઝ એસોસિએશનના પ્રમુખ શ્રી રાજુભાઈ શાહના હસ્તે પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર ખુલ્લું મૂકાયું. ત્યારબાદ મહર્ષિ ગ્રુપના શ્રી ભગવદભાઈ શાહના વરદ્ હસ્તે સ્કીન વિભાગ, હર્ષા એન્જિનિયર્સ ઇન્ટરનેશનલ લિ.ના શ્રી હરીશભાઈ રંગવાલાના હસ્તે એક્સ-રે વિભાગ, શ્રીમતી બેલાબેન મજમુદારના હસ્તે સોનોગ્રાફી વિભાગ, મુંજાલ રંગવાલા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટના શ્રીમતી ચારુબેન રંગવાલાના હસ્તે આંખ વિભાગ, AIA એન્જિનિયર્સ લિ.ના શ્રી યશવંતભાઈ પટેલના હસ્તે પેથોલોજી લેબોરેટરી, શ્રીમતી હેતશ્રી મજમુદાર અને શ્રીમતી પ્રિયા મજમુદારના હસ્તે ડેન્ટલ વિભાગ, એલીટ્સ કેમિકલ્સના શ્રી ધર્મેશભાઈ શાહના હસ્તે ગાયનેકોલોજી વિભાગ, શ્રી નારાણભાઈ ખીમજી પાઠાર તથા જયંતીભાઈ પાઠારના હસ્તે ઓર્થોપેડિક વિભાગ, સંતશ્રી વૈરાગીબાબા સેવા સંસ્થાના પ્રાયોજિત પીડિયાટ્રીક વિભાગ સમાજના પ્રમુખ શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડના હસ્તે, ખાનચંદાની બ્રધર્સ પ્રાયોજિત જનરલ સર્જરી વિભાગ સમાજના ટ્રસ્ટી શ્રી હસમુખભાઈ ગઢેયાના હસ્તે, સ્વ. શ્રીમતી જયાબેન મોતીલાલ શેઠ પરિવાર વતી શ્રી સૂર્યકાંત આચરના હસ્તે મેડિસીન વિભાગ, ઇન્ડોરમા ઇન્ડિયા પ્રા.લિ.ના શ્રી નીલેશભાઈ સેવકના હસ્તે ઈ.એન.ટી. વિભાગ તથા સમીપ કોમ્પોઝીટના શ્રી મિતેશભાઈ શાહના હસ્તે દવા વિતરણ વિભાગ ખુલ્લા મૂકાયા હતા.

ડેફોડિલ્સ એવન્યુના પ્રથમ માળે બનેલ આ મેડિકલ સેન્ટર તથા તેના જુદા જુદા વિભાગોના ઉદ્ઘાટન દરમિયાન વૈષ્ણવ સંપ્રદાયના પુષ્ટીમાર્ગીય ષષ્ટ પીઠાધિશ્વર પૂજ્યપાદ ગોસ્વામી ૧૦૮ શ્રી દ્વારકેશલાલજી મહારાજશ્રી પણ પધાર્યા. પૂ. મહારાજશ્રીએ મેડિકલ સેન્ટરના ઉદ્ઘાટન સમારંભના અધ્યક્ષપદે ઉપસ્થિત રહેવાનું આમંત્રણ સ્વિકાર્યું હતું. પૂ. દ્વારકેશલાલજી મહારાજશ્રીએ મેડિકલ સેન્ટરની મુલાકાત લીધી તથા ઉદ્ઘાટિત દરેક વિભાગોનું નિરીક્ષણ કર્યું. ત્યારબાદ સૌ મહાનુભાવો સંકુલમાં નીચે

પધાર્યા. સંકુલના પટાંગણમાં જ ઊભા કરાયેલ સભા મંડપમાં ઉદ્ઘાટન સમારંભ શરૂ થયો.

સૌથી નાની વયે પુષ્ટીમાર્ગીય ગાદીપતિ પદે બિરાજમાન થયેલ ષષ્ઠ પીઠાધિશ્વર પૂ. દ્વારકેશલાલજી મહારાજશ્રી સૌપ્રથમ મંચાસીન થયા. સમાજ વતી પ્રમુખ શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડે પુષ્પમાળા પહેરાવી મહારાજશ્રીનું સ્વાગત કર્યું. પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરના મુખ્ય દાતા શ્રી જયેશભાઈ મજમુદાર પણ સ્વાગતમાં સહભાગી થયા હતા તથા મહારાજશ્રીના આશીર્વાદ મેળવ્યા હતા. ત્યારબાદ એક પછી એક અન્ય મહાનુભાવોને મંચ પર આમંત્રણ આપી માનપૂર્વક બેસાડાયા હતા. મંચસ્થ મહાનુભાવોમાં ચાંગોદર ઈન્ડસ્ટ્રીઝ એસો.ના પ્રમુખ શ્રી રાજુભાઈ શાહ, દાતા પરિવારના વડીલ હેમલોન ઈન્ડસ્ટ્રીઝના શ્રી આનંદલાલ મજમુદાર, હર્ષા એન્જિનિયર્સના શ્રી હરીશભાઈ રંગવાલા, નવનીત પરિવારના શ્રી રાજુભાઈ ગાલા, શ્રીમતી સંગીતાબેન ગાલા અને શ્રીમતી કવિતા સંદીપભાઈ ગાલા તથા દીપ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિ.ના શ્રી પારસભાઈ સાવલા સમાવિષ્ટ હતા. ઉપરાંત સમાજના ટ્રસ્ટી શ્રી હસમુખ ગઢેયા, ડૉ. હિતેન્દ્રભાઈ શાહ તથા પૂર્વ પ્રમુખ શ્રી અશોકભાઈ મહેતાએ પણ મંચ પર સ્થાન ગ્રહણ કર્યું હતું.

ત્યારબાદ મંગલદીપ પ્રજ્વલન સાથે સમારંભનો શુભારંભ થયો. પૂ. મહારાજશ્રી તથા મંચાસીન મહાનુભાવોના હસ્તે દીપ પ્રાગટ્ય કરવામાં આવ્યું. સમાજ પ્રમુખ શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડે સ્વાગત પ્રવચન થકી સૌને આવકારો આપ્યો હતો. સાથ જ તેમણે દાતા પરિવાર મજમુદાર પરિવારની દિલેરીને વખાણી હતી. મજમુદાર પરિવાર હસ્તકની જગ્યા મેડિકલ સેન્ટર માટે નાની લાગતા, તરત જ બાજુનો ગાળો ખરીદી લઈ તબીબી સાધનો વસાવવા માટેની આર્થિક સહાય ઊભી કરવામાં અને મેડિકલ સેન્ટર ઉભું કરવામાં પણ સક્રિય યોગદાન આપનાર સમગ્ર પરિવારની ઉચ્ચ ભાવનાને બિરદાવી હતી.

ત્યારબાદ સમારંભ પ્રમુખ પૂ. દ્વારકેશલાલજી મહારાજે આશિર્વચન ઉચ્ચાર્યા હતા. એમના વિદ્વતાસભર અને પ્રેરક પ્રવચનથી ઉપસ્થિત સૌ કોઈ પ્રભાવિત થયા હતા. Growth, Progress and Success – આ ત્રણ શબ્દોનો તફાવત સમજાવતા તેમણે કહ્યું કે ધન સંપત્તિમાં વધારો એ વિકાસ (Growth) છે. આત્મનિરીક્ષણની જાગૃતિ સાથે પૈસો કમાઈ એને પરોપકારાર્થે વાપરવાનો વિચાર એ પ્રગતિ (Progress) છે અને સંપત્તિને સત્કાર્યે ખર્ચી, સંતોષને આધ્યાત્મિકતાની ઊંચાઈ આપવી એ સફળતા (Success) છે.

*If you can change your worries in worshipping,
God can change your battles in blessings.*

પૂ. મહારાજશ્રીના આશિર્વચન બાદ મંચ પર બિરાજિત અતિથિ વિશેષશ્રીઓનું સ્મૃતિચિહ્ન અર્પણ કરી સ્વાગત કરાયું હતું. ત્યારબાદ સમાજના ટ્રસ્ટી શ્રી હસમુખભાઈ ગઢેયાએ સમાજની પ્રવૃત્તિઓ - ગતિવિધિઓ વિશે જણાવ્યું હતું. તેમણે સમાજની ૬૦ વર્ષની સફરને વાગોળતા સંસ્થાના સ્થાપકો અને સુકાનીઓ સ્વ. શ્રી હીરજીબાપાને યાદ કર્યા. બે દાયકા સુધી સંસ્થાના પ્રમુખ રહેલા અને ૮૦ વર્ષેય અડીખમ એવા ડૉ. ચંદ્રકાંત દેઢિયા, સમારંભમાં મંચ પર ઉપસ્થિત પૂર્વ પ્રમુખ શ્રી અશોકભાઈ મહેતા તથા વર્તમાન પ્રમુખ શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડના યોગદાનને બિરદાવ્યું હતું. સમાજના બે મેડિકલ સેન્ટર, ત્રણ ડાયાલિસિસ સેન્ટર્સ, નવનીત ભવન, અદાણી સ્કીલ સેન્ટર જેવા મુખ્ય સીમાચિહ્ન સમા પ્રકલ્પોનો ઉલ્લેખ કરી તેમણે સમાજના આગામી પ્રોજેક્ટ તરીકે ચાંગોદર વિસ્તારમાં “મિનિ હોસ્પિટલ”નો પડકાર ઉપાડી લેવાની તૈયારી દર્શાવી હતી. ૫૦ બેડની એક હોસ્પિટલ અમદાવાદની આસપાસના વિસ્તારમાં ઊભી કરવાની સંસ્થાની નેમ હોવાનું તેમણે જણાવ્યું હતું. શ્રી ગઢેયાએ આ મેડિકલ સેન્ટરને ટૂંક સમયમાં ઊભું કરવામાં મેડિકલ સમિતિ, જયેશભાઈ મજમુદારના દીકરાઓ – ધવલભાઈ અને સપનભાઈ, સમારંભ માટે મંડપ, શણગાર, ભોજન તથા અન્ય વ્યવસ્થાઓની જવાબદારી ઉપાડી લેવા બદલ શ્રી સંદીપભાઈ મહેતા, શ્રી ગિરીશભાઈ દેઢિયા, શ્રી ગિરીશભાઈ પોલડિયા તથા સૌ સ્વયંસેવકોની કામગીરીને બિરદાવી હતી. ૬૦ વર્ષોની સફર ખેડી ચૂકેલ સંસ્થા સેવાકાર્યનું શતક ફટકારે એવી ઈચ્છા પણ તેમણે વ્યક્ત કરી હતી.

ત્યારબાદ પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરને કાર્યરત કરવા વિશેની વધુ જાણકારી સમાજના ટ્રસ્ટી ડૉ. હિતેન્દ્રભાઈ શાહે આપી હતી. માત્ર ૩ મહિનામાં આ મેડિકલ સેન્ટર કેવી રીતે ઊભું થયું, તેની માહિતી તેમણે આપી હતી. આ મેડિકલ સેન્ટરમાં આધુનિક સાધનો સાથે ઉપલબ્ધ સેવાઓની તેમણે વિગતો આપી હતી.

ત્યારબાદ તબીબી કેન્દ્રને ઊભું કરવામાં સહાય આપનાર સર્વે દાતાશ્રીઓનું સન્માનપત્ર આપીને બહુમાન કરાયું હતું. મુખ્ય દાતા શ્રી જયેશભાઈ મજમુદારને સમાજ પ્રમુખ શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડના હસ્તે સન્માનપત્ર અર્પણ થયું. ત્યારબાદ હર્ષા

એન્જિનિયરીંગના શ્રી રાજુભાઈ શાહ, AIA એન્જિનિયરીંગ વતી શ્રી યશવંતભાઈ પટેલ / શ્રી એસ.એન. જેઠલીયા, મુંજાલ રંગવાલા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટના શ્રી હરીશભાઈ રંગવાલાને તેમના મોટા આર્થિક યોગદાન માટે સન્માનિત કરાયા. ઉપરાંત અન્ય દાતાશ્રીઓ શ્રી ભગવદ્ભાઈ શાહ (મહર્ષિ ગ્રુપ), શ્રી કનુભાઈ શાહ (એલીટ્સ કેમિકલ્સ), શ્રી નંદલાલ ખાનચંદાની (ખાનચંદાની બ્રધર્સ), શ્રી સૂર્યકાંતભાઈ આચર, શ્રી વિલાસભાઈ બાવીસકર (સંત શ્રી વૈરાગી બાબા સેવા સંસ્થાન વતી), શ્રી નીલેશભાઈ સેવક (ઇન્ડોરમા ઇન્ડિયા પ્રા.લિ.ના શ્રી બીમલભાઈ શાહ વતી), શ્રી નારાણભાઈ પાડધાર તથા જયંતીભાઈ પાડધાર તથા શ્રી મિતેશભાઈ શાહ (સમીપ કોમ્પોઝીટ) વગેરેનું પણ સન્માનપત્ર આપી એમના સહયોગને બિરદાવાયો હતો.

આ ઉપરાંત સમાજના પાલડી સ્થિત પ્રથમ મેડિકલ સેન્ટરના નિર્માણથી સમાજમાં સક્રિય બનેલ ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહનું પણ સન્માનપત્ર અર્પણ કરી બહુમાન કરાયું. જેમણે બોપલ ખાતેના દ્વિતીય અને ચાંગોદર ખાતેના તૃતીય મેડિકલ સેન્ટરને ઊભું કરવામાં ચાવીરૂપ ભૂમિકા ભજવી હતી. દાતા પરિવારના દીકરા શ્રી ધવલભાઈ જયેશભાઈ મજમુદારના સહયોગને પણ સન્માનપત્ર આપી બિરદાવાયું હતું.

સન્માન બાદ અતિથિ વિશેષશ્રીઓના પ્રવચન શરૂ થયા. સૌ પ્રથમ સમાજના સદૈવ હિતેચ્છુ, કાયમી દાતા એવા નવનીત પરિવારના શ્રી રાજુભાઈ ગાલાએ સંબોધન કર્યું હતું. તેમણે સમાજની યુવા પેઢીને તથા વર્તમાન નેતૃત્વને નવા લક્ષ્યનો પડકાર આપ્યો હતો. તેમણે આગામી દસ વર્ષમાં, ગત ૬૦ વર્ષોમાં થયેલ કાર્યો કરતા વધુ કામ કરવાનું એક મોટી હરણફાળ ભરવાનું આહ્વાન આપ્યું હતું.

ત્યારબાદ પરમકૃપા ફાઉન્ડેશનના શ્રી જયેશભાઈ મજમુદારે ઉદ્બોધન કર્યું હતું. જેઓ પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરના મુખ્ય દાતા છે. તેમણે ષષ્ટીપૂર્તિ વર્ષ નિમિત્તે KJSS ને શુભેચ્છાઓ પાઠવી સૌ દાતાઓ તથા કાર્યકરોનો આભાર માન્યો હતો. તેમણે સૌના સહકાર થકી ટેકનિકલ ટ્રેનિંગ સેન્ટર, ડાયાલિસિસ સેન્ટર કે સસ્તા અનાજના વિતરણ કેન્દ્ર જેવી અન્ય સેવાઓ પણ ચાંગોદર ઔદ્યોગિક વિસ્તારમાં ઉપલબ્ધ કરાવવાની ઇચ્છા વ્યક્ત કરી હતી. ત્યારબાદ મેડિકલ સેન્ટરના મુખ્ય ઉદ્ઘાટક ચાંગોદર ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એસો.ના પ્રમુખ તથા દાતા શ્રી રાજુભાઈ શાહે સમારંભને સંબોધન કર્યું હતું. તેમણે જણાવ્યું કે જેમ લોહચુંબક લોખંડને આકર્ષે છે તેમ શુભ આશયથી થતા સેવાકાર્યો થકી દાતાઓ પણ સમાજ પાસે ખેંચાઈને આવશે અને રાજુભાઈ ગાલાએ આપેલું ૧૦ વર્ષનું લક્ષ્યાંક પાંચ વર્ષોમાં જ પાર પડશે. આ મેડિકલ સેન્ટર આ વિસ્તારના લોકો માટે ખૂબ જ ઉપકારક નીવડે, એવી આશા તેમણે વ્યક્ત કરી હતી.

અંતમાં સમાજના માનદ્ મત્રી શ્રી રજનીકાંતભાઈ પારેખે આભારવિધિ થકી પ.પૂ. મહારાજશ્રી, સૌ દાતાશ્રીઓ, સર્વે અતિથિ વિશેષશ્રીઓ, ડૉ. હિતેન્દ્રભાઈ શાહ, શ્રી ધવલભાઈ મજમુદાર, આર્કિટેક્ટ શ્રી સ્નેહલ પટેલ, મેડિકલ સેન્ટર ઊભું કરવામાં તથા સમારંભ દરમિયાન સહાયક બનેલ દરેક એજન્સીઓ, સમાજના કાર્યકરો તથા સ્વયંસેવકો તથા મંચ સંચાલકો - સૌનો તેમણે આભાર માન્યો હતો.

પૂર્વ પ્રમુખ શ્રી અશોક મહેતાએ સમારંભમાં ઉપસ્થિત શ્રી કચ્છી સમાજ - અમદાવાદના પ્રતિનિધિઓના નામોલ્લેખ સાથે તેમને આવકાર્યા હતા. ઠાકરશી ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ દ્વારા કેન્સરના દર્દીઓને અપાતી વિશેષ સારવાર અંગે ટૂંકમાં માહિતી શ્રી નવનીતભાઈ ઠાકરશીએ આપી હતી.

કાર્યક્રમ દરમિયાન કરાયેલી અપીલને માન આપીને નવનીત પરિવાર તરફથી રૂા. ૩૧ લાખ તથા ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહ તરફથી રૂા. ૧૧ લાખના અનુદાનની અનુમતિ મળી હતી. આ ઉપરાંત રૂા. ૨.૫૦ લાખના દાન માટે પાંચ દાતાઓ : (૧) યુવરાજ પ્રિન્ટર્સ પ્રા.લિ., (૨) ચિરાગ ઓફસેટ પ્રા.લિ., (૩) ઓલ ફોર સીઝન પ્રા.લિ., (૪) ફેરવેલ હેલ્થ કેર ઇન્ડસ્ટ્રીઝ અને (૫) એરોલેક્ષ કેબલ્સ પ્રા.લિ.નો સહયોગ પ્રાપ્ત થયેલ હતો. તદુપરાંત સ્વ. અતુલકુમાર બંસીલાલ સોની પરિવારનો પણ અગાઉથી સહયોગ પ્રાપ્ત થયેલ હતો. શ્રી પ્રફુલ કાંતિલાલ પટેલની રૂા. ૧ લાખના ડોનેશનની જાહેરાત પણ થઈ હતી. આ સમારોહ અગાઉ રૂા. ૧ લાખના ડોનેશન્સની જાહેરાત O₂H ડિસ્કવરી પ્રા.લિ. તરફથી તથા એ જ પ્રમાણે શ્રી કમલેશ રસીકલાલ મહેતા તરફથી પણ જાહેરાત કરવામાં આવેલ હતી. સૌનો આભાર માનીને ઉદ્ઘાટન સમારોહ સંપન્ન કરાયો હતો.

કાર્યક્રમનું સફળ સંચાલન શ્રીમતી ફાલ્ગુની હિરેન તથા શ્રીમતી યશ્વી પૂજે કર્યું હતું.

ત્યારબાદ સ્વાદિષ્ટ ભોજનનો રસાસ્વાદ માણી સૌ છૂટા પડ્યા હતા.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ સંચાલિત

પરમકૃપા ચેરીટેબલ ફાઉન્ડેશન પ્રાયોજિત

પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર – ચાંગોદર

વિવિધ ડોનેશનની વિગતો

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ દ્વારા ચાંગોદર ખાતેના પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર માટે વિવિધ ડોનેશનની યોજના જાહેર કરવામાં આવેલ હતી કે જેની અત્યાર સુધીની વિગત નીચે મુજબ છે.

ક્રમ	વિભાગ	ડોનેશનની રકમ	લાભ લેનાર દાતાશ્રીનું નામ
૧.	સોનોગ્રાફી વિભાગ	રૂ. ૩૧.૦૦ લાખ	નવનીત ફાઉન્ડેશન્સ - અમદાવાદ
૨.	પેથોલોજી લેબોરેટરી	રૂ. ૨૫.૦૦ લાખ	AIA એન્જિનિયરીંગ પ્રા.લિ.
૩.	એક્સ-રે વિભાગ	રૂ. ૨૧.૦૦ લાખ	હર્ષા એન્જિનિયર્સ ઈન્ટરનેશનલ લિમિટેડ
૪.	પ્રતીક્ષા ખંડ	રૂ. ૨૧.૦૦ લાખ	બાકી
૫.	આઈ વિભાગ	રૂ. ૧૧.૦૦ લાખ	મુંજાલ રંગવાલા ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ
૬.	ડેન્ટલ વિભાગ	રૂ. ૧૧.૦૦ લાખ	મોહનલાલ મોતીચંદ શાહ ફેમિલી (અંજાર)
૭.	મેડિસીન વિભાગ	રૂ. ૫.૦૦ લાખ	સ્વ. શ્રીમતી જયાબેન મોતીલાલ શેઠ
૮.	સ્કીન વિભાગ	રૂ. ૫.૦૦ લાખ	મહર્ષિ ગ્રૂપ
૯.	ગાયનેક વિભાગ	રૂ. ૫.૦૦ લાખ	એલીટ્સ કેમિકલ્સ
૧૦.	પીડિયાટ્રીક વિભાગ	રૂ. ૫.૦૦ લાખ	સંતશ્રી વૈરાગીબાબા સેવા સંસ્થાન
૧૧.	ઈ.એન.ટી. વિભાગ	રૂ. ૫.૦૦ લાખ	ઈન્ડોરામા ઈન્ડિયા પ્રા.લિ.
૧૨.	ઓર્થોપેડિક વિભાગ	રૂ. ૫.૦૦ લાખ	શ્રી નારણભાઈ ખીમજીભાઈ પાધડાર પરિવાર
૧૩.	સર્જરી વિભાગ	રૂ. ૫.૦૦ લાખ	ખાનચંદાણી બ્રધર્સ
૧૪.	ફાર્મસી વિભાગ/દવા વિતરણ વિભાગ	રૂ. ૫.૦૦ લાખ	સમીત કોમ્પોઝીટ
શુભેચ્છક દાતાશ્રીઓ			
૧૫.	શુભેચ્છકશ્રી	રૂ. ૨.૫૦ લાખ	સ્વ.શ્રી અતુલકુમાર બંસીલાલ સોની
૧૬.	શુભેચ્છકશ્રી	રૂ. ૨.૫૦ લાખ	યુવરાજ પ્રિન્ટર્સ પ્રા.લિ.
૧૭.	શુભેચ્છકશ્રી	રૂ. ૨.૫૦ લાખ	ચિરાગ ઓફસેટ પ્રા.લિ.
૧૮.	શુભેચ્છકશ્રી	રૂ. ૨.૫૦ લાખ	ઓલ ફોર સીઝન ટ્રાવેલ્સ
૧૯.	શુભેચ્છકશ્રી	રૂ. ૨.૫૦ લાખ	કેરવેલ હેલ્થકેર ઈન્ડસ્ટ્રીઝ
૨૦.	શુભેચ્છકશ્રી	રૂ. ૨.૫૦ લાખ	એરોલેક્ષ કેબલ્સ પ્રા.લિ.
૨૧.	અન્ય સૌજન્યકાર	રૂ. ૧.૦૦ લાખ	O ₂ H ડિસ્કવરી પ્રા.લિ.
૨૨.	અન્ય સૌજન્યકાર	રૂ. ૧.૦૦ લાખ	શ્રી કમલેશ રસીકલાલ મહેતા
૨૩.	અન્ય સૌજન્યકાર	રૂ. ૧.૦૦ લાખ	શ્રી પ્રફુલ કાંતિલાલ પટેલ

માનદ મંત્રી, શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ સંચાલિત

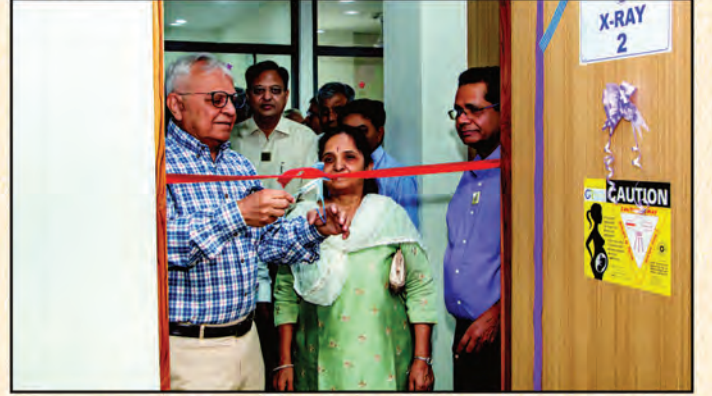
પરમકૃપા ચેરીટેબલ ફાઉન્ડેશન પ્રાયોજિત

પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર - ચાંગોદર

શુક્રવાર તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના રોજ કરવામાં આવેલ ઉદ્ઘાટન સમારોહની તસવીરી ઝલક

મેડિકલ સેન્ટરના મુખ્ય ઉદ્ઘાટક અને હર્ષા એન્જિનિયરિંગના શ્રી રાજુભાઈ શાહ પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરનું ઉદ્ઘાટન કરતા

હર્ષા ઇન્ટરનેશનલ ફાઉન્ડેશન અને હર્ષા એન્જિનિયરિંગના શ્રી હરીશભાઈ રંગવાલા અને શ્રીમતી ચાર્બેન રંગવાલા એક્સ-રે વિભાગનું ઉદ્ઘાટન કરતા

પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરનું અવલોકન કરતા પ.પૂ. ઢારકેશલાલજી મહારાજ. સાથે પરમકૃપા ફાઉન્ડેશનના શ્રી જયેશભાઈ મજમુદાર અને શ્રી ક.જે.સે.સ.ના ટ્રસ્ટીઓ શ્રી ગિરીશ દેવિયા અને શ્રી રમણિકભાઈ ગોસર

દીપ પ્રગટાવીને સમારંભનું ઉદ્ઘાટન કરતા પ.પૂ. ૧૦૮ શ્રી ઢારકેશલાલજી મહારાજ. (ડાબેથી) ડૉ. દિતેન્દ્ર શાહ, શ્રી આનંદલાલ મજમુદાર, શ્રી જયેશભાઈ મજમુદાર, પ.પૂ. ઢારકેશલાલજી મહારાજ, શ્રી પ્રતાપભાઈ ઈંડ તથા શ્રી હસમુખભાઈ ગઢેયા

પ.પૂ. ઢારકેશલાલજી મહારાજનું મોમેન્ટો દ્વારા સન્માન કરતા શ્રી પ્રતાપભાઈ ઈંડ તથા શ્રી જયેશભાઈ મજમુદાર.

પ્રમુખશ્રી પ્રતાપભાઈ ઈંડનું પ્રારંભિક ઉદ્બોધન અને આવકાર પ્રવચન

હર્ષા એન્જિનિયરિંગના શ્રી રાજુભાઈ શાહનું સન્માન સહમંત્રી શ્રી વિશાલ શાહ (જમણે)ના હસ્તે

શ્રી હરીશભાઈ રંગવાલાનું સન્માન કરતા શ્રી ક.જે.સે.સ.ના ટ્રસ્ટી શ્રી હસમુખ ગઢેયા (જમણે)

શ્રી જયેશભાઈ મજમુદારને સન્માનપત્ર અર્પણ કરતા શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડ (જમણે)

શ્રી આનંદભાઈ મજમુદારનું સ્વાગત કરતા મંત્રી શ્રી રજનીભાઈ પારેખ (જમણે)

નવનીત પ્રકાશનના શ્રી રાજુભાઈ ગાલાનું મોમેન્ટોથી સન્માન કરતા શ્રી મનુભાઈ શાહ (ગુર્જરગ્રંથ) (ડાબે)

દીપ ઇન્ડસ્ટ્રીઝના શ્રી પારસ સાવલાનું સ્વાગત કરતા ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહ (ડાબે)

શ્રીમતી સંગીતાબેન રાજુભાઈ ગાલાનું સન્માન શ્રીમતી બેલાબેન જયેશભાઈ મજમુદાર (જમણે)ના હસ્તે

શ્રીમતી કવિતાબેન સંદીપ ગાલાનું મોમેન્ટોથી સ્વાગત કરતા ટ્રસ્ટી શ્રીમતી ફાલ્ગુની હિરેન શાહ (જમણે)

પ.પૂ.ગો. શ્રી દ્વારકેશલાલજીને સંબોધન માટે આવકાર આપતા કાર્યક્રમના સંચાલકો ફાલ્ગુની હિરેન (જમણે) તથા યશ્વી પૂજ

સમાજના ટ્રસ્ટીશ્રીઓ, સમાજના આગેવાનો સાથે માનવ મહેરામણ

તસવીરમાં (ડાબેથી) હિરેન શાહ, સપન મજમુદાર, ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહ, અશોક મહેતા, હસમુખ ગઢેયા, પારસ સાવલા, નંદલાલભાઈ, હરીશ રંગવાલા, જયેશ મજમુદાર, પ્રતાપ દંડ, રાજુભાઈ શાહ, રાજુભાઈ ગાલા, સંગીતા ગાલા, કવિતા ગાલા, રજનીભાઈ પારેખ

ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે હાજર ચાંગોદર ઇન્ડસ્ટ્રીઝ એસોસિએશનના હોદ્દેદારો, ઇન્ડસ્ટ્રીયાલિસ્ટો અને મહેમાનો

સમારંભના સમયે ઉપસ્થિત મહિલા ગણ

સમારંભના સમયે ઉપસ્થિત મહિલા ગણ

સ્ટેજ પાછળ ખડે પગે સેવા બજાવતા વોલન્ટિયરો સાથે સહમંત્રી શ્રી વિશાલ શાહ તથા શ્રીમતી સ્મિતા વિશાલ શાહ

(ડાબી બાજુથી) પૂર્વ પ્રમુખ શ્રી અશોકભાઈ મહેતાની સાથે જમતી વખતે શ્રી કચ્છી સમાજના હોદ્દાદારો શ્રી ભરત ઓઝા, શ્રી બી.કે. પટેલ તથા ચાંગોદર ખાતેની ગાય છાપ બેસનની ઇન્ડસ્ટ્રીઝના મેનેજર શ્રી તુષારભાઈ તથા માલિક શ્રી વશિષ્ઠભાઈ પટેલ

પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરના ડૉ. અજયસિંહ વાઘેલા અને સ્ટાફ સાથે સેન્ટરના ઇન્ચાર્જ શ્રી ગિરીશભાઈ પોલડિયા

અગાઉના દિવસોથી સ્થળ પર હાજર રહીને, કાર્યક્રમના દિવસે પણ ખડેપગે હાજર... (ડાબેથી) ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહ, શ્રી પ્રદીપ મહેતા તથા શ્રી સંદીપ મહેતા

સમાજના “ષષ્ટી પૂર્તિ” વર્ષના ઉપલક્ષમાં સમાજના પરિવારો - વાચકવર્ગ માટે નવી શ્રેણી ચાલુ કરીએ છીએ....

સવાલ અમારો...

જવાબ તમારો.....

મણકો

૧

સંકલન - સંયોજક : પ્રભુલાલ કે. સંઘવી (ગાંધીધામ - અમદાવાદ)
(સમાજના ભૂતપૂર્વ મંત્રી તથા ‘મંગલ મંદિર’ના ભૂતપૂર્વ તંત્રી)

અહીં ૧૦ પ્રશ્નો આપવામાં આવેલા છે. તે તમામના સાચા જવાબ આપવાના છે. જેના સાચા જવાબો હશે તે તમામના નામ ‘મંગલ મંદિર’ના આગામી અંકમાં છાપવામાં આવશે. એમાંય વળી ઈનામ જીતવાની તક તો ખરી જ...! પ્રાપ્ત થયેલા સાચા જવાબો પૈકી ડ્રો થશે. પસંદગી પામેલ લક્ષી ૫ વ્યક્તિને ઈનામ આપવામાં આવશે.
તો આવો, આ એક નવીનતમ શ્રેણીના જવાબ આપવા થઈ જાઓ તૈયાર... ઉઠાવો કલમ...

★ સવાલ અમારો

૧. સમાજનું પ્રથમ અતિથિ ભવન ક્યારે / કઈ તારીખે પ્રારંભ થયું... જેનું નામકરણ શું કરવામાં આવ્યું?
૨. પાલડી ભવન ખાતે પ્રથમ ‘આરોગ્ય મેળો’ કઈ તારીખે યોજાયો હતો. તેમાં મુખ્ય મહેમાન કોણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા?
૩. બોપલ ખાતે મેડિકલ સેન્ટરનું ઉદ્ઘાટન કઈ તારીખે થયું હતું. તેનું નામકરણ શું આપવામાં આવેલ?
૪. ભારતના મુખ્ય બંદરો કેટલા? મુખ્ય એક બંદરનું નામ આપો.
૫. કચ્છની સ્થાપના ઈ.સ. _____માં થઈ અને ઈ.સ. _____ કચ્છ બ્રિટીશ સામ્રાજ્ય હેઠળ આવ્યું.
૬. મંગલ મંદિરનો નવેમ્બર-૨૦૦૭નો દીપોત્સવી અંક કયા નામથી પ્રસિધ્ધ થયો?
૭. ૨૦૧૩ના વર્ષનો “કચ્છ શક્તિ નેશનલ એવોર્ડ” આપણા એક અદના કાર્યકર્તાને અર્પણ થયો હતો. કોને? _____
૮. ‘પોકેટ ડાયરી’ કઈ તારીખે પ્રગટ કરવામાં આવી?
૯. સમાજના સ્થાપનાના ‘સુવર્ણ જયંતી વર્ષ’ની ઉજવણી કઈ તારીખથી કઈ તારીખ સુધી કરવામાં આવી?
૧૦. આપણી સંસ્થા ‘શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ’ના નામે કઈ તારીખે રજિસ્ટર્ડ થઈ?

★ આપે આટલું કરવાનું છે :

- આપના જવાબો, અંક મળ્યેથી ૧૦ દિવસમાં સમાજના પાલડી ભવન કાર્યાલયે મોકલી આપવાના છે.
- કવર ઉપર “સવાલ અમારો – જવાબ તમારો” સ્પર્ધા લખવાનું છે.
- જવાબના પત્ર ઉપર આપનું નામ, સરનામું, મોબાઈલ નંબર લખવો.
- આ પ્રથમ પ્રયાસ છે. થોડી મહેનત કરશો. શોધખોળ કરશો... પ્રયત્ન કરશો... આપની જાણ અને અનુભવેલા પ્રશ્નો છે. આપને જરૂર આવડશે... ઈનામ મળશે... આપનું નામ પ્રસિધ્ધ થશે... આપને આનંદ આવશે. સમાજ પ્રત્યે દિલચસ્પી વધશે.

તો આવો, તૈયારી કરીએ... જવાબ લખવાની...

રાષ્ટ્રભક્ત અને સ્વાતંત્ર્ય સેનાની : વીર સાવરકર

ડૉ. મિહિર એમ. વોરા

સાવરકરે ભારતમાં હિંદુ રાષ્ટ્રવાદની અવધારણાને પુખ્તા કરીને દક્ષિણપંથી રાજનીતિને એક નવી દિશા આપી. તેમના દ્વારા બનાવવામાં આવેલું હિંદુત્વ આજની દક્ષિણપંથી રાજનીતિનું કેન્દ્રબિંદુ છે.

સાવરકરનો જન્મ ૨૮ મે, ૧૮૮૩ના રોજ નાસિક ખાતેના ભગુર ગામમાં થયો હતો. તેઓ હિંદુ મહાસભાના અધ્યક્ષ તરીકે ચૂંટાઈ આવ્યા હતા. વીર સાવરકર એટલે વિનાયક દામોદર સાવરકર માત્ર હિંદુત્વના હિમાયતી જ નહીં પરંતુ સાંસ્કૃતિક રાષ્ટ્રવાદના પ્રણેતા પણ હતા. એક એવું વ્યક્તિત્વ, જેના પ્રશંસક અને નિંદક સમાન રીતે હતા. તેમના સમર્થક તેમને હિંદુ રાષ્ટ્રવાદના શલાકા પુરુષ માનતા હતા, તો વિરોધી તેમને વૈચારિક આધાર પર સૌથી મોટા વિભાજનકર્તા માનતા હતા.

સાવરકર એક મહાન સ્વાતંત્ર્ય સેનાની, સમાજ સુધારક, પ્રખર વક્તા અને લેખક હતા. હિંદુ રાષ્ટ્રની રાજનીતિક વિચારધારાને વિકસિત કરવાનો સંપૂર્ણ શ્રેય ધરાવે છે, વીર સાવરકર.

તેઓએ પોતાની તેજસ્વી પ્રતિભાથી સમગ્ર બ્રિટીશ શાસનને હલાવી નાખ્યું હતું. તેમણે જ સૌથી પહેલા પૂર્ણ સ્વતંત્રતાને ભારતના સ્વતંત્રતા આંદોલનના લક્ષ્ય તરીકે ઘોષિત કર્યું.

તેઓ સ્વાતંત્ર્ય સેનાની, પ્રખર ક્રાંતિકારક, કહર હિંદુત્વવાદી, અગ્રણી સાહિત્યકાર તથા સમાજ સુધારક હતા. નિકટના વર્તુળમાં 'તાત્યારાવ'ના ઉપનામથી જાણીતા હતા. પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણ નાસીક ખાતે લીધું. ૧૯૦૧માં મેટ્રિક થયા અને ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે પૂણેની ફર્ગ્યુસન કોલેજમાં દાખલ થયા. જ્યાંથી ૧૯૦૪માં મુંબઈ યુનિવર્સિટીની પ્રથમ વર્ષ એલ.એલ.બી.ની તથા ૧૯૦૫માં બી.એ.ની પરીક્ષા પસાર કરી. **શ્યામજી કૃષ્ણવર્માની આર્થિક સહાયથી ૧૯૦૬માં બેરિસ્ટર થવા ઇંગ્લેન્ડ પ્રયાણ કર્યું.** ૧૯૦૮માં બાર-એટ-લોની પરીક્ષા પસાર કરી પરંતુ પદવી ગ્રહણ કરવાની સ્પષ્ટ ના પાડી. તે જ વર્ષે મોટા ભાઈ બાબારાવને સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં ભાગ લેવા બદલ 'કાલા પાની'ની જન્મટીપની સજા કરવામાં આવી. એક જ પરિવારના બે સગા ભાઈઓને એક જ ધ્યેયની પ્રાપ્તિ માટે એકસરખી સજા થાય અને બંને ભાઈઓને એક સાથે આંદામાનની સેલ્યુલર જેલમાં ગોંધી રાખવામાં આવે, આવો દાખલો અન્યત્ર જડવો મુશ્કેલ છે.

વીર સાવરકર ખરેખરમાં આઝાદીની લડાઈના એક મહાન સ્વતંત્રતા સેનાની અને રાષ્ટ્રવાદી પુરુષ હતા. એટલું જ નહીં,

હિંદુ રાષ્ટ્રની રાજનીતિક વિચારધારા (હિંદુત્વ)ને વિકસિત કરવાનો જેને સંપૂર્ણ શ્રેય જાય છે, એવા સ્વાતંત્ર્યવીર વીર સાવરકરને ભારતીય ઇતિહાસમાં સ્વાધીનતા સંગ્રામના તેજસ્વી સેનાની પણ માનવામાં આવે છે. સ્વાતંત્ર્ય સેનાની ઉપરાંત તેઓ એક મહાન ક્રાંતિકારી, ચિંતક, લેખક, કવિ, ઓજસ્વી વક્તા અને દૂરંદર્શી રાજનેતા પણ હતા. તેમના વ્યક્તિત્વની એવી પ્રતિભા હતી કે તેઓએ બ્રિટીશ શાસનને પણ હલાવી નાખ્યું હતું.

વર્ષ ૧૯૦૪માં એક ક્રાંતિકારી સંગઠન 'અભિનવ ભારત'ની સ્થાપના કરનાર વીર સાવરકર હતા. વર્ષ ૧૯૦૫માં બંગાળ વિભાજન બાદ તેમણે પૂણેમાં વિદેશી કપડાંની હોળી સળગાવી હતી. સાવરકર રશિયન ક્રાંતિકારીઓથી વિશેષ રીતે પ્રભાવિત હતા. ૧૦ મે, ૧૯૦૭ના રોજ તેમણે ઈન્ડિયા હાઉસ - લંડનમાં પ્રથમ ભારતીય સ્વતંત્રતા સંગ્રામની સુવર્ણ જયંતી મનાવી હતી.

વીર સાવરકરે રાષ્ટ્રધ્વજ તિરંગાના વચ્ચે ચક્ર લગાવવાની સલાહ સૌપ્રથમ આપી હતી. જેને રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદે માન્ય કર્યું હતું.

તેમણે જ સૌથી પહેલા પૂર્ણ સ્વતંત્રતાને ભારતના સ્વતંત્રતા આંદોલનના લક્ષ્ય તરીકે ઘોષિત કર્યું. તે એવા પ્રથમ રાજનીતિક બંદી હતા, જેને વિદેશી (ફ્રાંસ) ભૂમિ પર બંદી બનાવવાના કારણે હેગના આંતરરાષ્ટ્રીય ન્યાયાલયમાં તેમનો કેસ પહોંચ્યો હતો.

તે પહેલા ક્રાંતિકારી હતા, જેમણે રાષ્ટ્રના સર્વાંગીણ વિકાસનું ચિંતન કર્યું અને બંદી જીવન સમાપ્ત થતાં જ જેણે

અસ્પૃશ્યતા વગેરે કૂરીતિઓના વિરૂધ્ધ આંદોલન કર્યું.

દુનિયાના તે પહેલા એવા કવિ હતા જેણે આંદામાનના એકાંત જેલમાં જેલની દીવાલ પર ખીલ અને કોલસાથી કવિતાઓ લખી અને પછી તેને યાદ કરી. આ રીતે યાદ કરી ૧૦ હજાર લીટીઓને તેમણે જેલથી છૂટયા પછી ફરી લખી.

સાવરકર દ્વારા લિખિત ચોપડી '**દ ઇન્ડિયન વોર ઓફ ઇન્ડિપેન્ડેન્સ ૧૯૫૭**' એક સનસનીખેજ ચોપડી રહી, જેણે બ્રિટીશ શાસનને હલાવી નાખ્યું હતું. વિનાયક દામોદર સાવરકર દુનિયાના એકલા સ્વાતંત્ર્ય યોદ્ધા હતા, જેમને ૨-૨ આજીવન જેલની સજા મળી. સજાને પૂરી કરી અને પછી તે રાષ્ટ્ર જીવનમાં સક્રિય થઈ ગયા.

તે પહેલા સ્નાતક હતા જેમની **સ્નાતક ઉપાધિને** સ્વતંત્રતા આંદોલનમાં ભાગ લેવાના કારણે **અંગ્રેજ સરકારે પરત લઈ લીધી**.

વીર સાવરકર પહેલા એવા ભારતીય વિદ્યાર્થી હતા જેમણે ઈંગ્લેન્ડના રાજા પ્રત્યે **વફાદારીની શપથ લેવાની ના પાડી દીધી**. તેથી વકાલત કરવાથી રોકી દેવામાં આવ્યા.

વીર સાવરકર પહેલા એવા ભારતીય રાજનીતિજ્ઞ હતા, જેમણે **સર્વપ્રથમ વિદેશી વસ્ત્રોની હોળી સળગાવી**.

૧ જુલાઈ, ૧૯૦૯ના રોજ મદનલાલ ઢીંગરા દ્વારા વિલિયમ હટ કર્જન વાયલીને ગોળી મારવામાં આવ્યા બાદ તેમણે લંડન ટાઈમ્સમાં એક લેખ લખ્યો હતો. તે બાદ ૧૩ મે, ૧૯૧૦ના રોજ પેરીસથી લંડન પહોંચતા તેમની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. પરંતુ જુલાઈમાં તે ભાગી ગયા હતા.

૨૪ ડિસેમ્બરના રોજ તેમને આજીવન કારાવાસની સજા સંભળાવવામાં આવી. ૧૯૧૧માં એક અન્ય મામલામાં સાવરકરને આજીવન કેદની સજા ફટકારવામાં આવી. તે બાદ નાસીક જિલ્લાના કલેક્ટર જેક્સનની હત્યા માટે નાસીક પડયંત્ર કાંડ અંતર્ગત સાવરકરને ૧૧ એપ્રિલે કાળા પાણીની સજા આપવામાં આવી હતી.

આ દરમિયાન તેમણે સેલ્યુલર જેલમાં મોકલવામાં આવ્યા હતા. આ જેલમાં સ્વતંત્રતા સેનાનીઓએ પરિશ્રમ કરવો પડતો હતો. કેદીઓને અહીં નારીયેળ છોલીને તેમાંથી તેલ કાઢવું પડતું હતું. એટલું જ નહીં, તેમણે કોલ્હુમાં બળદની જેમ સરસો અને નારીયેળનું તેલ કાઢવું પડતું હતું.

આ બધા સિવાય તેમણે જંગલોને સાફ કરવા પડતા હતા. જો કોઈ પણ કેદી કામ કરતા સમયે થાકીને ઊભો રહે તો તેમને કોડાથી મારવામાં આવતા હતા. ત્યાં હાજર કેદીઓને ભરપેટ ભોજન પણ આપવામાં આવતું ન હતું. સાવરકર આ જેલમાં ૧૦ વર્ષ સુધી રહ્યા. જે બાદ ૨૧ મે, ૧૯૨૧માં તેમને છોડી મૂકવામાં આવ્યા હતા. જેલમાંથી બહાર આવ્યા બાદ દેશમાં પરત ફર્યા અને ૩ વર્ષ ફરી સજા ભોગવી.

આ દરમિયાન જેલમાં તેમણે હિંદુત્વ પર શોધ ગ્રંથ પણ લખ્યો. માર્ચ ૧૯૨૭ની ૧લી તારીખે રત્નાગીરી ખાતે મહાત્મા ગાંધી અને વીર સાવરકરની મુલાકાત થઈ પરંતુ બંને વચ્ચે થયેલ ચર્ચામાંથી કશું નીપજી આવ્યું નહીં. નવેમ્બર, ૧૯૩૦માં સાવરકરના નેતૃત્વ હેઠળ રત્નાગીરી ખાતે સવર્ણો અને અસ્પૃશ્યોનું પ્રથમ સમૂહ ભોજન યોજવામાં આવ્યું. જેમાં માત્ર પુરુષોએ જ ભાગ લીધો હતો. સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૧માં આવી જ રીતે મહિલાઓનું સમૂહ ભોજન પણ આયોજિત કરવામાં આવ્યું હતું. તે પૂર્વે ફેબ્રુઆરી માસમાં રત્નાગીરીના પતિત પાવન મંદિરમાં અસ્પૃશ્યોને સાવરકરની દોરવણી હેઠળ પ્રવેશ આપવામાં આવ્યો. તે જ અરસામાં રત્નાગીરી ખાતે અસ્પૃશ્યતા નિવારક સંઘનું ઇકું અધિવેશન આયોજિત કરવામાં આવ્યું, જેના અધ્યક્ષ સ્થાને વીર સાવરકરની વરણી થઈ હતી.

મે ૧૯૩૭માં સ્થાનબદ્ધતામાંથી સાવરકરને બિનશરતી મુક્તતા આપવામાં આવી. ત્યારબાદ અલગ અલગ ઠેકાણે યોજવામાં આવેલા કેટલાક સંમેલનોમાં અધ્યક્ષ તરીકે તેમણે હાજરી આપી હતી જેમાં અખિલ ભારતીય હિંદુ મહાસભા (ડિસેમ્બર ૧૯૩૭), અખિલ ભારતીય મહારાષ્ટ્ર સાહિત્ય સંમેલન (એપ્રિલ ૧૯૩૮) તથા સાંગલી ખાતે આયોજિત અખિલ મહારાષ્ટ્ર નાટ્ય શતાબ્દી મહોત્સવ (નવેમ્બર ૧૯૪૫)નો સમાવેશ થાય છે.

જૂન ૧૯૪૦માં સુભાષચંદ્ર બોઝે સાવરકરના મુંબઈ ખાતેના નિવાસ સ્થાને તેમની ઓચિંતી મુલાકાત લીધી હતી અને એવું કહેવાય છે કે સુભાષચંદ્ર બોઝની કોલકાતાના તેમના નિવાસ સ્થાનેથી ગુપ્ત રીતે જર્મની ભાગી જવાની યોજના સાવરકર - બોઝ વચ્ચેની આ મુલાકાત દરમિયાન ઘડવામાં આવી હતી.

મહાત્મા ગાંધીની હત્યા બાદ, ૧૯૪૮માં તહોમતદારોમાં સાવરકરનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેમની ધરપકડ કરી અન્ય અભિયુક્તો સાથે તેમના પર પણ ગાંધી હત્યાના સંદર્ભમાં કામ ચલાવવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ સેશન્સ જજના ફેબ્રુઆરી ૧૯૪૯માં આપેલ ચુકાદામાં તેમને નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.

એપ્રિલ ૧૯૫૦માં પાકિસ્તાનના પંત પ્રધાન લિયાકતઅલી ખાનની મુલાકાત લેવા બદલ સાવરકરની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી. આ તેમની છેલ્લી ધરપકડ હતી. મે ૧૯૫૮માં તેમના અમૃત મહોત્સવ નિમિત્તે મુંબઈ નગરપાલિકા દ્વારા તેમનો જાહેર સત્કાર કરવામાં આવ્યો.

તે જ અરસામાં મુંબઈ યુનિવર્સિટીએ તેમને તેમની બી.એ.ની ઉપાધિ, જે બ્રિટીશ શાસનકાળ દરમિયાન જમ કરવામાં આવી હતી, તે ફરીવાર તેમને એનાયત કરવામાં આવી. ઓક્ટોબર ૧૯૫૯માં પૂણે વિદ્યાપીઠે તેમને 'ડૉક્ટર ઓફ

(અનુસંધાન : જુઓ પાના નં. - ૨૧ ઉપર)

બેન્કિંગ ક્ષેત્રે કટોકટી

પી. કે. લહેરી

વર્તમાન યુગમાં બેંકો અને નાણાંકીય સંસ્થાનું આગવું મહત્ત્વ છે. લોકોની બચત ડિપોઝીટ તરીકે સ્વીકારી તેના ધિરાણ થકી નફો કરતી બેંકો કે નાણાંકીય સંસ્થાઓની આર્થિક તાકાત અકલ્પ્ય છે. વિશ્વના અર્થતંત્રમાં જે ૧૦૦ મહાકાય આંતરરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ કાર્યરત છે તેમાં સૌથી મહત્ત્વની ભૂમિકા નાણાં ક્ષેત્રની છે. નાણાં થકી જ અન્ય ક્ષેત્રોની પ્રવૃત્તિ શરૂ થાય છે અને વિકસે છે. વિશ્વના કોર્પોરેટ ક્ષેત્રને ધબકતું રાખવામાં નાણાંકીય વ્યવહારોનું પ્રદાન નોંધપાત્ર છે. વર્ષ ૨૦૦૮માં અમેરિકાની નાણાંકીય સંસ્થાઓ અને બેંકોએ ખૂબ મોટા પાયે ધિરાણ લેનારની ક્ષમતા નજરઅંદાજ કરી આવાસો ખરીદવા માટે જંગી રકમોની લોનો આપી હતી. ધિરાણ લેનાર પાસે બચત અપૂરતી અને લોનના કિસ્સામાં ચૂકવણીમાં વિલંબ અને નિષ્ફળતાની ઘટનાઓ થવા લાગી. આના કારણે બેંકોને નુકસાન ભોગવવાનું આવતાં, સૌથી મોટી એવી નાણાંકીય કંપની ‘લેહમેન’ નાદારીના આરે આવી ગઈ હતી. તત્કાલીન અમેરિકી પ્રમુખ બરાક ઓબામાએ અબજો ડોલરની સહાય બાદ આ જોખમમાં મૂકાયેલી બેંકો અને નાણાંકીય સંસ્થાઓને બચાવી. ૨૦૦૮માં બેંકોની નિષ્ફળતા રોકી શકાય તે પહેલાં તો તમામ ક્ષેત્રે ઘેરી મંદી આવી. લાખો એકમો બંધ પડ્યા, અનેક લોકોએ રોજગારી ગુમાવી. સદૂનસીબે છથી આઠ માસના ગાળામાં સૌના સહિયારા પુરુષાર્થ થકી વિશ્વનું અર્થતંત્ર પુનઃ ચેતનવંતુ બન્યું. જોકે મંદીની માઠી અસરો લાંબા ગાળા માટે ચાલુ રહી.

બેંકોની સધ્ધરતા અને તેમની વિશ્વસનીયતા એ બે મુખ્ય આધારસ્તંભો છે. ડિજિટલ યુગના તીર્થસ્થાન સમી અમેરિકાની સિલિકોન વેલીમાં કાર્યરત સિલિકોન વેલી બેંક તેની ચૂકવણીની જવાબદારી અદા કરવામાં ઢીલી પડી અને સમગ્ર વિશ્વમાં ચિંતાનું મોજું ફરી વળ્યું છે. આ સાથે જ ન્યુયોર્કની સિગ્નેચર બેંક પણ કટોકટીમાં સપડાતાં સૌને ચિંતા થઈ છે કે શું આપણે ફરી વર્ષ ૨૦૦૮ની તીવ્ર મંદીનો અનુભવ કરીશું? સિલિકોન વેલી બેંક SVBના ટૂંકા નામે જાણીતી છે. જો બંધ પડશે તો તેના એક લાખથી વધારે કર્મચારીઓ નોકરી ગુમાવશે. સિગ્નેચર બેંક સિવાયની બીજી છ અમેરિકી બેંકોની હાલત હાલકડોલક છે. આ નિષ્ફળતાની આંધી વિશ્વના અર્થતંત્ર માટે ખૂબ મોટું નુકસાન કરશે તેમાં શંકા નથી. અમેરિકાના પ્રમુખ જો બાઈડેને

પત્રકારના બેન્કિંગ ક્ષેત્રની સ્થિતિના પ્રશ્નનો જવાબ આપવાને બદલે મોઢું ફેરવી ચાલતી પકડી, તે વર્તન લાખો શબ્દો કરતાં વધારે સબળ સંદેશ આપે છે; ‘ચિંતા કરવા જેવી સ્થિતિ છે.’

બેંકો જ્યારે ડિપોઝીટો સ્વીકારે છે ત્યારે તેમની પરત ચૂકવણીની જવાબદારી નક્કી હોય છે. આ ડિપોઝીટનું વ્યાજ આપવા અને ખર્ચ કરતાં વધારે આવક થાય તે માટે ધિરાણ લેનાર પાસેથી વ્યાજ સાથે મુદલ વસૂલવાનું જરૂરી છે. લોન લેનાર વ્યક્તિ કે કંપની આ લોનની ચૂકવણી નથી કરી શકતી ત્યારે બેંકોના કામકાજ પર જ નહીં પણ તેના અસ્તિત્વ પર જોખમ ઊભું થાય છે.

બેંકોની કામગીરી નિશ્ચિત ધારાધોરણો મુજબ થાય, ડિપોઝીટ મૂકનારને તેની મૂડી માટે સલામતી મળે અને બેંકો નફો કરી જરૂરી અનામત ભંડોળ ઊભું કરે તે માટે ‘નિયમન તંત્ર’ સરકારો દ્વારા સ્થાપિત કરવામાં આવેલ છે. આ ઉપરાંત નાણાંકીય સ્થિતિના વિશ્લેષણમાં જાણકારી ધરાવતી કંપનીઓ બેંકો, વીમા કંપનીઓ, શેર બજારમાં નોંધાયેલી કંપનીઓની નાણાંકીય સધ્ધરતા અંગે ગ્રેડિંગ આપે છે. દરેક બેંકો અને નાણાંકીય સંસ્થાએ નિયમનકારો નક્કી કરેલા માપદંડોનો ભંગ કરતા હોય તેવા લ્હેણાંને શંકાસ્પદ ગણી, તે માંડી વાળવા માટે જરૂરી નાણાંકીય જોગવાઈઓ દર વર્ષે સરવૈયામાં કરવાની હોય છે. આમ જોઈએ તો આટલું વ્યવસ્થિત દેખાતું તકેદારી તંત્ર હોય, બેંક પાસે ડિપોઝીટથી વધારે અનામત ભંડોળ હોય છતાં સાવ અચાનક તેની હાલત કફોડી થાય ત્યારે સામાન્ય માણસના મનમાં પ્રશ્ન થાય છે કે, ‘શું આ તકેદારી તંત્રમાં ખામી છે?’ તકેદારીના માપદંડોનો ભંગ થયાના સેંકડો કિસ્સામાં નિયમનતંત્ર સફાળું જાગીને કાર્યવાહી કરે ત્યારે સૌને ખબર પડે છે કે આ તો ઘોડાઓ નાસી ગયા બાદ તબેલે તાળા મારવાનો પ્રયોગ છે. સુદૃઢ બેન્કિંગ વ્યવસ્થા, એ દેશના અર્થતંત્રનું બેરોમીટર છે. સામાન્ય નાગરિકોની આર્થિક સુરક્ષા અને સુખ માટે તેમની મૂડીની સલામતી, વળતર અને ભરોસો જરૂરી છે.

પોતાના પરસેવાની કમાણીમાંથી બચત કરી બેંકોમાં જમા કરાવતા કરોડો પરિવાર માટે આ રકમ જીવન જીવવા માટે એકમાત્ર આધાર હોય છે. તેની મૂડીનું અવમૂલ્યન થાય કે બેંક તે ચૂકવવામાં નિષ્ફળ જાય ત્યારે ડિપોઝીટરો માટે આભ તૂટી પડે

છે. થોડાં વર્ષો પહેલાં ગુજરાતમાં ૧૯૯૯માં માધવપુરા નાગરિક સહકારી બેંક અને તેને પગલે અન્ય ૩૦ નાગરિક સહકારી બેંકો નાદાર થઈ હતી ત્યારે રીઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાએ ડિપોઝીટની વીમા યોજના હેઠળ એક લાખ રૂપિયા સુધીની રકમ વધારીને તેની મર્યાદા પાંચ લાખ રૂપિયા કરી. અમેરિકાના કાયદા પ્રમાણે વ્યક્તિગત ડિપોઝીટરની અઢી લાખ (યુ.એસ. ડોલર)ની રકમ વીમા થકી સુરક્ષિત છે. બેંકોની સ્થિતિ ગંભીર થાય છે ત્યારે તેનાં દૂરોગામી પરિણામો આવે છે. નાના નાના બચતકારોની મૂડી અને ગરીબોની અનામતોમાંથી મોટા વેપારી - ઉદ્યોગકારોને અપાયેલી જંગી લોનની રકમમાં નાદારી નોંધાય ત્યારે સમાજમાં આર્થિક અસલામતી, અસંતુલન અને અરાજકતા સર્જે છે. સામ્યવાદી વિચારધારાના પ્રેરક કાર્લ માર્ક્સના મતે તો મૂડીવાદમાં આ વિરોધાભાસ અનિવાર્ય છે. બેંકો મૂડીપતિઓના એજન્ટ બનીને ગરીબ અને મધ્યમવર્ગનું શોષણ કરે છે.

વર્તમાન યુગમાં વિવિધ દેશોની સરકારો આંખો મીંચીને અદળક રકમ દેવા તરીકે લઈને તેનો દુર્વ્યય કરે છે. આનાથી સાર્વભૌમત્વ સત્તા ધરાવતી સરકારો પોતાનું દેવું ન ચૂકવી શકવાના કારણે નાદારી નોંધાવે છે. ચલણનું ખૂબ મોટું અવમૂલ્યન થાય છે. ચીજવસ્તુઓની તંગી સર્જાય છે. મોંઘવારી માઝા મૂકે છે. કાયદો વ્યવસ્થા ભાંગી પડે છે. અગાઉ ગ્રીસ, વેનેઝુએલા, હૈતી જેવા દેશોએ આવો કડવો અનુભવ કર્યો હતો. તાજેતરમાં ચીનના દેવાની જાળમાં ફસાયેલા શ્રીલંકાએ આવો અનુભવ કર્યો છે. પાકિસ્તાન સમગ્ર વિશ્વમાં સહાય માટે હાથ ફેલાવી નાદારીમાંથી બચવા માટે હવાતિયાં મારે છે. બેંકો નબળી પડે ત્યારે કાર્યકારી મૂડીના અભાવે ઉદ્યોગ ધંધામાં મંદી આવે છે. સ્ટોકના મૂલ્યમાં ઘટાડો થતાં બેંકો વધારાના 'માર્જિન મની' ધિરાણ લેનારાનો હિસ્સો જમા કરાવવા તાકીદ કરે છે. માંગ અને પુરવઠા વ્યવસ્થા ખોરવાઈ જાય છે. અનેક લોકોની છટકી કરી દેવાતાં બેરોજગારી વધે છે. બેંકોની બેદરકારી દેશના અર્થતંત્રનાં મૂળિયા હચમચાવી નાખે છે. બેંકોની નિષ્ફળતા એક દેશના અર્થતંત્રને નહીં, પણ સંબંધિત વિસ્તારો કે સમગ્ર વિશ્વ માટે સમસ્યાઓ પેદા કરી શકે છે. ખાસ કરીને વિશ્વમાં સર્વમાન્ય ચલણ યુ.એસ. ડોલરના મહત્વની ભૂમિકાને કારણે અમેરિકન બેંકોની મુશ્કેલીનાં વમળો દુનિયાભરમાં ફેલાય છે. આજે જ્યારે આઠ જેટલી અમેરિકન બેંકો ભીસમાં આવી છે ત્યારે વિશ્વનાં અર્થતંત્રો પર ગંભીર પડકારોનાં કાળા ડિબાંગ વાદળો ઘેરાયાં છે.

અમેરિકાની બેંકો ઉપરાંત યુરોપની અનેક બેંકોની હાલત કથળી છે - ખાસ કરીને વિશ્વની વીમા કંપનીઓનો પુનઃ વીમો (રી-ઇન્સ્યોરન્સ) લઇને સ્થિરતા પૂરી પાડતી, સૌથી સજ્જ અને સક્ષમ એવી ક્રેડિટ સ્યુઝ (Credit Suisse) સ્વિટ્ઝર્લેન્ડની નાણાકીય સંસ્થાએ અબજો

ડોલરનું નુકસાન નોંધાવ્યું છે. ક્રેડિટ સ્યુઝ નિષ્ફળ જવાની શક્યતા જાહેર થતાં જ આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે ખળભળાટ મચી ગયો છે. બેંકોની નિષ્ફળતા માટે ધિરાણ માંગનારાની અવાસ્તવિક આશાઓ અને આગાહીઓ અને સારું એવું વ્યાજ કમાઈ લેવાની બેંકોની લાલચ જવાબદાર છે. અનેક લોકો બેંકમાં ચાલતા ભ્રષ્ટાચારને પણ જવાબદાર ગણે છે.

વર્તમાન યુગમાં વિકાસની ભૂખ સંતોષવા માટે આપણે ચાવી ન શકીએ કે પચાવી ન શકીએ તેટલું ભોજન કરવાનો દુરાગ્રહ રાખીએ છીએ. વિકાસ ક્રમશઃ અને ધીમી ગતિએ થાય તેમાં કશું નુકસાન નથી. ઝડપની મજા એક મોટી સજા ન બની જાય તેની આપણે સૌએ કાળજી રાખવાની છે. સદૂનસીબે ત્રણ-ચાર વર્ષ પહેલાં ભારતીય બેંકોમાં વસૂલી ન શકાય તેવી રકમો ખૂબ મોટી હતી. બેંકોએ વસૂલાત દ્વારા, સરકારી સહાય દ્વારા અને કરકસરથી કટોકટીને ખૂબ સફળ રીતે પાર કરી છે. આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાએ બેંકોની નાણાકીય કટોકટી અને ઘેરી મંદીની શક્યતાને કારણે ભારતના આર્થિક જગત માટે અભૂતપૂર્વ પડકારો ઊભા થયા છે. આજે સૌથી ચેતનવંતુ આપણું અર્થતંત્ર આ સંકટમાંથી ઊગરી જશે તેવી શ્રદ્ધા અસ્થાને નથી.

(વિશ્વ વિહારના સૌજન્યથી)

રાષ્ટ્ર ભક્ત અને સ્વાતંત્ર્ય સેનાની : વીર સાવરકર

(અનુસંધાન : પાના નં. - ૧૯ ઉપરથી ચાલુ)

લેટર્સ'ની માનદ્ પદવી અર્પણ કરી. તે પૂર્વે ઓગસ્ટ ૧૯૪૩માં નાગપુર વિશ્વ વિદ્યાલયે પણ 'ડી.લિટ'ની માનદ્ પદવી દ્વારા તેમનું ગૌરવ કર્યું હતું.

ઓક્ટોબર ૧૯૬૪માં ભારત સરકારે માસિક રૂપિયા ૩૦૦ના પેન્શન દ્વારા તેમનું સન્માન કર્યું હતું. ફેબ્રુઆરી ૧૯૬૬માં તેમણે સ્વૈચ્છિક રીતે અમ્નજળનો ત્યાગ કર્યો, જેના ૨૬ દિવસ બાદ તેમણે ૮૩ વર્ષની ઉંમરે દેહત્યાગ કર્યો.

અફસોસ છે કે આજે દેશમાં કેટલાક રાજકારણીઓ પોતાના અંગત સ્વાર્થ માટે આવા મહાનુભાવોનું અપમાન કરે છે અને તેના વિશે જે ગંદુ રાજકારણ રમાય છે તે જોઈને ભારતના તમામ ભારતીયોનું માથું શરમથી ઝૂકી જાય છે. આપણા દેશના આવા અનેક સપૂતોથી જ દેશને આઝાદી મળી છે.

શત શત વંદન વીર સાવરકરજીને.

સંદર્ભ : ગુજ વીકિપીડિયા, વીર સાવરકર નિબંધ, જીવન ચરિત્ર માહિતી, વિવિધ અખબારી અહેવાલ.

"પરમેશ્વરી", પ્લોટ નંબર ૧૬૫, હોસ્પિટલ રોડ,
વિજયનગર એરિયા, ભુજ, કચ્છ-૩૬૦ ૦૦૧.
મો. ૯૪૨૮૦ ૭૭૨૯૫

હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશન અને મૃતક અંગદાન : ગુજરાતની કહાની

ડૉ. ધીરેન શાહ

હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશન એ આધુનિક વિશ્વમાં છેલ્લા ૪૦થી ૫૦ વર્ષોથી એડવાન્સ હાર્ટ ફેલ્ચોર માટે સારવારની એક ઉત્તમ રીત છે. દસ વર્ષ પછી વિશ્વભરમાં કરવામાં આવેલા હૃદય પ્રત્યારોપણની સંખ્યામાં ૩૦૦%થી વધુ વધારો થયો છે અને યુ.એસ.માં ૪૦૦%થી વધુ વધારો થયો છે. પશ્ચિમી દેશોમાં, ખાસ કરીને ઉત્તર અમેરિકામાં ૧૯૮૦ના દાયકા પછી હૃદય પ્રત્યારોપણની સંખ્યા ખૂબ જ ઝડપથી વધી હતી. જે વાર્ષિક લગભગ ૩૦૦૦થી ૪૦૦૦ હૃદય પ્રત્યારોપણ સુધી પહોંચી ગઈ હતી. અંગ દાનની સંખ્યા વધવાના કારણે હૃદય પ્રત્યારોપણ ઉચ્ચ સ્તરે પહોંચી શક્યું છે.

ભારતમાં સૌપ્રથમ સફળ હૃદય પ્રત્યારોપણ ૧૯૮૪માં ઓલ ઇન્ડિયા ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ મેડિકલ સાયન્સ - દિલ્હીમાં કરવામાં આવ્યું હતું. જો કે ૨૦૧૦ સુધી હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટની સંખ્યામાં વધારો જોવા મળ્યો ન હતો. હકીકતમાં, **વર્ષ ૨૦૧૯માં ભારતે ૧૦૦૦ હૃદય પ્રત્યારોપણ કરવાનું સીમાચિહ્ન હાંસલ કર્યું હતું.** ભારત સરકાર દ્વારા પસાર કરાયેલ માનવ અંગોના પ્રત્યારોપણ કાયદાના લગભગ ૨૫ વર્ષ પછી. આ વાત તદ્દન સ્પષ્ટ છે કે પ્રત્યારોપણ માટે જરૂરી અંગોની સંખ્યાની સરખામણીમાં ભારતમાં મૃત અંગોનું દાન ખૂબ જ ઓછું છે. ૨૦૧૦ પછી જ અંગદાન ધીમે ધીમે ખાસ કરીને દક્ષિણ ભારતમાં વધ્યું અને સાથે જ દક્ષિણના રાજ્યોમાં હૃદય પ્રત્યારોપણની પ્રક્રિયા શરૂ થઈ. જો કે, પશ્ચિમ ભારતમાં હૃદય પ્રત્યારોપણ સંખ્યા નહિવત છે. જો કે કેટલાક શહેરોમાં ખાસ કરીને ગુજરાતમાં સુરત, ભાવનગર અને રાજકોટ જેવા શહેરોમાં અંગ દાનની સંખ્યા સતત વધી રહી હતી.

ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કિડની ડિસીઝ એન્ડ રીસર્ચ સેન્ટર (IDKRC) અને બિન સરકારી સંસ્થાઓ (NGOs) જેવી પ્રતિષ્ઠિત સંસ્થાઓના સમર્થનથી આ ઊંચાઈ સુધી પહોંચવામાં મદદ મળી છે. એવું બન્યું કે તાજેતરના વર્ષોમાં સુરત શહેર દેશમાં સૌથી વધુ અંગદાન કરવાવાળું શહેર બન્યું. પરંતુ આશ્ચર્યની વાત એ છે કે શહેરમાં એક પણ હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ સેન્ટર નહોતું. હૃદય પ્રત્યારોપણની સંખ્યા કોઈ ચોક્કસ રાજ્ય અથવા દેશના મૃત અંગદાનની સ્થિતિના આદર્શ સૂચક હોઈ શકે છે. ૨૦૧૦ની શરૂઆતમાં તામિલનાડુ, કેરળ અને આંધ્ર પ્રદેશમાં

અને પછીથી ગુજરાત અને મહારાષ્ટ્રમાં જોવા મળેલા હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટના આંકડા સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે તે દેશમાં મૃત અંગોનું દાન વધારવા માટે ઉત્પ્રેરક તરીકે કામ કરી શકે છે.

૨૦૧૬માં અમદાવાદની મેરિંગો સીમ્સ હોસ્પિટલને હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશન લાઇસન્સ મળ્યું અને ગુજરાતનું પ્રથમ હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટેશન ૧૯ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૯ના રોજ કરવામાં આવ્યું હતું. હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટના કારણે, જે નિ:શંકપણે સૌથી પ્રખ્યાત અને ગૌરવપૂર્ણ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ પ્રક્રિયા છે, રાજ્યના દરેક આવનાર વ્યક્તિ સુધી અંગ દાન વિશેની જાગૃતિ ઝડપથી વધી છે.

૨૦૧૭થી ૨૦૧૯ની વચ્ચે, ગુજરાતમાં મૃત અંગોના દાનમાં લગભગ ૨૦%નો વધારો થયો છે. મેરિંગો સીમ્સ હોસ્પિટલ હજુ પણ ગુજરાતમાં હાર્ટ ટ્રાન્સપ્લાન્ટ કરતી એકમાત્ર હોસ્પિટલ હતી અને જે વળાંકને પગલે સતત વધી રહી હતી. ૨૦૨૦માં જ્યારે કોવિડ-૧૯ આવ્યો, તેમ છતાં ઓર્ગન દાનની ભાવના વધારે હતી. લોકડાઉન વચ્ચે પણ, ગુજરાતે પેન્ડેમિક દરમિયાન ભારતનું પ્રથમ મૃત અંગદાન કર્યું હતું. હૃદય, લીવર અને કિડની મેળવવામાં આવ્યા હતા. **૨૦૨૦માં ૩૬ અંગોના દાનની સરખામણીમાં ગુજરાતમાં મૃતકના અંગોનું દાન ૮૫ થયું અને ૨૦૨૧માં ૭૦ જેટલા અંગોનું દાન થયું હતું અને ૨૦૨૦ અને ૨૦૨૧માં અનુક્રમે ૧૧૦થી ૨૨૩ અંગોના દાનમાં વધારો થયો હતો.**

અમદાવાદની સિવિલ હોસ્પિટલ જે એશિયાની સૌથી મોટી હોસ્પિટલોમાંની એક છે, ૨૦૨૦ સુધી ભાગ્યે જ કોઈ અંગદાન થયું હતું. કોઈપણ સમયે ન્યુરોસર્જિકલ આઈ.સી.યુ.માં ૮૦થી ૯૦ દર્દીઓ વેન્ટિલેટર પર હોવા છતાં મોટી સંખ્યામાં મગજ-મૃત સંભવિત અંગદાતાઓ મળી શકતા નથી. ૨૦૨૦-૨૧માં રાજ્ય સરકાર દ્વારા સિવિલ હોસ્પિટલમાં બિનસરકારી સંસ્થાઓના સમર્થનથી અંગદાન અભિયાન શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. જેના પરિણામે હોસ્પિટલના મૃત અંગદાનમાં નોંધપાત્ર વધારો થયો હતો. **સિવિલ હોસ્પિટલ - અમદાવાદે બે વર્ષના ગાળામાં તેના ૧૦૦ મૃત અંગોનું દાન કર્યું છે જેમાં ૭૭ લીવર, ૧૫૨ કિડની, ૨૩ હૃદય અને ૧૮ ફેફસાંનું દાન કરવામાં આવ્યું છે.**

કોવિડ-૧૯ની ગંભીર બીજી વેવ છતાં, મેરિંગો સીમ્સ

(અનુસંધાન : જુઓ પાના નં. - ૨૬ ઉપર)

સારણગાંઠ (Hernia)

ડૉ. તપન શાહ,
જનરલ સર્જન

ગાંઠ - એવું નામ આવે એટલે એક ડર બેસી જાય છે કે શું થશે મારું...? સારણગાંઠ એટલે કે હર્નિયા (Hernia)ના કિસ્સામાં પણ આવું જ થાય છે. સારણગાંઠ એ કોઈ ગાંઠ નથી, પરંતુ સ્નાયુમાં થતી નબળાઈના કારણે આંતરડા અથવા પેટની ચરબી બહાર આવે છે.

સારણગાંઠ શરીરમાં ઘણી જગ્યાએ થઈ શકે છે. પેટની અંદર થાય તેને Internal Hernia કહેવાય અને બહાર થતાં Hernia ને Abdominal Wall Hernia કહેવામાં આવે છે.

Abdominal Wall Hernia માં -

1. Inguinal (પેટની નીચેના ભાગમાં થતું) Hernia.
2. Umbilical (નાભિનું) Hernia.
3. Incisional (પહેલાના ઓપરેશનના ટાંકા ઢીલા પડી જવાથી થતું) Hernia.
4. Spigelian (પેટમાં સાઈડના ભાગમાં) Hernia.
5. Femoral (પગ અને પેટની વચ્ચે) Hernia.

Congenital Hernia એટલે કે જન્મથી થતી સારણગાંઠ, સામાન્ય રીતે ગોળી - Testis પેટમાં બને છે, જે જન્મ સુધીમાં નીચે વૃષણ કોથળીમાં આવે છે. ઘણીવાર તે સાથે પેટનું આવરણ પણ લઈને આવે છે જેમાં આંતરડું અથવા પાણી (વધરાવળ) આવે છે, જેને congenital Hernia કહેવાય છે. સામાન્ય રીતે તે ૬ મહિનાથી ૧ વર્ષ સુધીમાં બંધ થઈ જાય છે પરંતુ જો તે બંધ ન થાય તો ઓપરેશન દ્વારા તેને બંધ કરવું પડે છે, નહિં તો તે ગોળી - testis ને નુકસાન કરી શકે છે. નાના બાળકોમાં થતા આવા Herniaના ઓપરેશનમાં જાળી મૂકવાની જરૂર પડતી નથી.

વયસ્કોમાં થતાં પેટના નીચેના ભાગમાં થતી સારણગાંઠ (Inguinal Hernia) બે પ્રકારની હોય છે. એક (Indirect) જે ગોળીની નસોની જોડે આવે છે અને બીજી (Direct) કે પેટના સ્નાયુ નબળા પડવાથી થાય છે.

હર્નિયા થવાના કારણોમાં સૌથી મહત્વનું છે પેટમાં પ્રેશર આવે તે.

1. વધુ ઉધરસ / ખાંસી / કફ.
2. પેશાબમાં જોર કરવું પડે (પ્રોસ્ટેટના કારણે, પથરીના કારણે કે નળી સંકોચાઈ જવાથી)
3. ઝાડામાં જોર કરવું પડે (constipation)
4. વધુ વજન ઉપાડવાથી (Gym, labourer, cycling etc.)

૫. લોહીની ઉણપ, પ્રોટીનની ઉણપ (જેના કારણે સ્નાયુ નબળા પડે છે.)

૬. પ્રેગનન્સી પછી સ્નાયુ નબળા પડવાથી.

આ રીતે જોવા જઈએ તો healthy living, healthy food અને healthy habitsથી સારણગાંઠને અટકાવી શકાય...!

અત્યારે શરમ અને સંકોચના કારણે ઘણીવાર દર્દીઓ બતાવવા આવતા અચકાય છે. પરંતુ એકવાર વધ્યા પછી નહૂટકે બતાવીને સારવાર કરાવવી પડે છે. એના કરતાં જેટલી નાની તકલીફ, એટલી આસાન સારવાર.

સારણગાંઠના કોઈ પણ પ્રકારમાં ઓપરેશન એક જ રસ્તો છે (ઘણા દર્દી પૂછતા હોય છે કે દવાથી ના મટે? તો જેમ આપણે કપડાં ફાટી જાય તો ગુંદરથી નથી ચોંટાડી શકતા, તેમ સ્નાયુને પણ આપણે દવાથી સાંધી ના શકીએ.)

પેટના નીચેના ભાગમાં થતાં હર્નિયામાં આંતરડાના જે તે ભાગને પેટમાં પાછું મૂકી, ત્યાંના સ્નાયુને ટાંકા લઈને મજબૂત કરવામાં આવે છે અને તેની ઉપર જાળી (Mesh) મૂકવામાં આવે છે જેથી સ્નાયુને વધારાની મજબૂતી મળે અને ફરી થવાની શક્યતા ઓછી થાય.

આમાં ઓપરેશન બે પ્રકારે થાય : ટાંકાવાળું (Open) અને દૂરબીનથી (Laparoscopic). કયા પ્રકારનું ઓપરેશન કરવું તે દર્દીને જોયા પછી જ ડોક્ટર નક્કી કરે છે. નાનું છે, દુઃખાવો નથી તો હમણાં નથી કરાવવું એવું વિચારવા કરતાં નાનું હોય તો એની રીકવરી જલ્દી આવે અને તકલીફ ઓછી પડે.

જો સારણગાંઠ મોટી થઈ જાય તો આંતરડું નીચે વૃષણ કોથળી સુધી આવી જાય છે અને ત્યાં ચોંટી જાય છે. જો તે લાંબા સમય સુધી રહે તો તે આંતરડામાં અથવા તેના લોહીના પ્રવાહમાં અવરોધ (obstruction & strangulation) ઉભા કરી શકે છે, જેમાં ઈમરજન્સીમાં ઓપરેશન કરવું પડે છે અને જરૂર જણાય તો આંતરડું કાપવાની પણ જરૂર પડી શકે છે.

દર વર્ષે આશરે ૨૦ લાખ લોકો સારણગાંઠનું નિદાન કરાવે છે પરંતુ ઘણા જ્ઞાનના અભાવે રાહ જોવે છે અને ઈમરજન્સી ઊભી કરે છે. જો આંતરડું અટકી જાય તો જીવનું જોખમ ૭ ગણું અને જો કાપવું પડે તો ૨૦ ગણું જોખમ થઈ જાય છે.

Always prevention is better than cure and its never late than now. ■

જિન પ્રતિમાનું શિલ્પ

શૈલેષ શાહ

મને એક પ્રશ્ન ઉદ્ભવ્યો છે — જિન પ્રતિમાનું સ્વરૂપ કયા વર્ષમાં અને કોણ ભગવંતોએ નિર્માણ કર્યું? પ્રભુજીના સ્વરૂપમાં કોઈ વસ્ત્ર નહીં. શ્વેતાંબરમાં લંગોટ અને દિગંબરમાં લંગોટ વગર. પણ દરેક પ્રતિમાનું શિલ્પ એકસરખું જ હોય. બધી જ પ્રતિમા ગમે તે માપની હોય, પણ તેનું શિલ્પ એકસરખું જ હોય અને મનુષ્યના શરીરના માપ પ્રમાણે જ હોય. **કોઈ પણ પ્રતિમા મનુષ્યના શરીરની રચના મુજબ જ જોવા મળે. આ શિલ્પ આખા ભારતમાં એકસરખું જ હોય. આ સંકેત કેવી રીતે હજારો વર્ષ પહેલાં જ્યાં કોઈ સંદેશા વ્યવહારની વ્યવસ્થા ન હતી, પણ પૂરા ભારતવર્ષમાં એકસરખી જ રહી. આ ગોઠવણ ક્યાં અને ક્યારે થઈ તે સમજવું છે.** આ સમસ્યા સાધુ ભગવંત સમજાવશે.

દરેક પ્રતિમાના મુખારવિંદમાં માથા પર ગોળ ભીંગડાવાળા વાળ દર્શાવાય છે. ચક્ષુ અને નાસીકા યોગ્ય જગ્યા પર ગોઠવાયેલા હોય છે. કાનને પણ યોગ્ય જગ્યા પર રાખેલા છે પણ તે લટકતા તૂટી ન જાય એટલે ખભા સાથે ટેકો આપવા જોડેલા હોય છે. બંને હાથ કોણીથી વાળેલા અને એક હાથમાં બીજો હાથ પરોવાયેલો હોય છે. કોઈ પ્રતિમા અજાનબાહુના સંદર્ભે હાથની લંબાઈ ઘુંટણ સુધીની ગણતરી કરતા લાંબી હોય છે ત્યારે કોણીથી વધારે વાળેલા દેખાડે છે.

શરીર ઉપર કોઈ પણ જાતના વાળ દેખાડતા નથી. સ્તનની બે જગ્યા દેખાડે છે. વચ્ચે શ્રીવત્સ બતાવે છે. વાળનો ગુચ્છો હોય તેવું દેખાડવામાં આવે છે. તીર્થંકર પ્રભુને કેવળજ્ઞાન થતાં આ શ્રી વત્સ ઉપસી આવે છે. નાસીકાની સીધી લાઈનમાં અને સ્તનના મધ્ય ભાગ સાથે સાંકળીને ગોઠવવામાં આવે છે. આ બતાવે છે કે પ્રતિમા નિર્વચ્ચ છે.

પગને પક્ષાસન અવસ્થામાં ગોઠવેલા હોય છે. ઢીંચણમાંથી વાળીને પ્રભુજીને બેઠેલા બતાવવામાં આવે છે. પગની આંગળીઓ બધી જ ચોખ્ખી દેખાય છે. તે જ રીતે હાથની પણ આંગળીઓ સ્પષ્ટ દેખાય તેમ બતાવાયા છે. હાથની હથેળીમાં અંકિત રેખાઓ પણ તીર્થંકર પ્રભુને હોય તે રીતે દર્શાવવામાં આવે છે. બંને હાથને પગની પક્ષાસન અવસ્થામાં તેની ઉપર ગોઠવવામાં આવે છે. પ્રભુજીની પલાંઈની નીચે બેઠક બનાવવામાં આવે છે. તેમાં તેઓની ઓળખ માટે લાંછન બનાવવામાં આવે છે. કોઈ પણ ૨૪ તીર્થંકર આ લાંછન પરથી ઓળખાય છે. આ લાંછન કોણે

નક્કી કર્યું તેની સમજ જરૂરી છે.

નાસીકાની સીધી લીટીમાં બેઠકમાં લાંછનની જગ્યા રાખેલી હોય છે. બંને બાજુ શિલ્પકામ કરવામાં આવેલું હોય છે. દરેક પ્રતિમાની નીચેની બેઠકનું શિલ્પકામ એકસરખું હોતું નથી. આ વાતની સમજ જરૂરી છે.

આ થઈ પ્રતિમાના શિલ્પની વાત. આ શિલ્પ અમોએ ભારતભરમાં જ્યાં જ્યાં પ્રવાસ કર્યો ત્યાં શિલ્પ તો એકસરખું જ દર્શાવાય છે. જૈન ધર્મ ભારતભરમાં ફેલાયેલો હતો. તીર્થંકર પ્રભુનું ઉદ્ભવ સ્થાન ઉત્તર પ્રદેશ, બંગાળ, બિહાર વગેરે જગ્યાએ હતું. આ જૈન ધર્મનો પ્રચાર કેવી રીતે સંપૂર્ણ ભારતવર્ષમાં થયો તે માટે પણ સમાધાન જરૂરી છે. આ પ્રચાર પ્રભુ મહાવીરના સમયમાં થયો કે તે પછીના સમયમાં થયો?

પ્રભુ આદિનાથના સમયકાળથી મહાવીર સ્વામીના સમયકાળ દરમિયાન આ પ્રચાર થયો અને ૨૪ તીર્થંકરની ગણના અને નંબર કોણે આપ્યા તે પણ વિચાર માંગી લે છે. આ નોંધ કેવી રીતે કરવામાં આવી? કારણકે દરેક તીર્થંકરની જન્મભૂમિ અને કર્મભૂમિ જુદી જુદી છે. તો આ સમાચાર કેવી રીતે સંયોજીત થયા અને ૨૪ તીર્થંકર કેવી રીતે ગોઠવાયા.

જૈન ધર્મનો પ્રચાર સમગ્ર ભારતમાં થયો તે સમયે તેના વિરોધમાં બૌદ્ધ ધર્મ, સનાતન ધર્મ, વૈષ્ણવ ધર્મ, શૈવ ધર્મ વગેરે અનેક પંથ હતા. તે છતાંય આ પ્રચાર ધર્મનો ખૂબ જ થયો અને નાના નાના નગરોમાં પણ તેના અનુયાયીઓ જોવા મળે છે. અનેક નગરોમાં ભલે જિન મંદિરો ધ્વસ્ત થયા હોય પણ તેના ખંડેરો ઉપલબ્ધ છે. આ દર્શાવે છે કે નગરમાં જૈન સંપ્રદાયના કુટુંબો રહેતા હશે. હાલમાં ભલે ત્યાં કોઈ શ્રાવક ન હોય અથવા તો તેઓના ઘર બીજાને આપીને અન્ય સ્થળે રહેવા ગયા હોય, પણ મંદિર દર્શાવે છે કે જૈન સમુદાય સમૃદ્ધ રીતે ત્યાં રહેતો હતો. ઘણી જગ્યાએ પર્વતમાં આવેલ ગુફાઓમાં પણ જૈન મંદિરો બનેલા છે. આજુબાજુ કોઈ વસતી ન હોય તેવા અવશેષ દેખાય છે. છતાં પણ ત્યાં મંદિરો હયાત છે તેવી નિશાનીઓ છે. નગરથી દૂર આવી જગ્યાઓમાં વ્યક્તિ કેવી રીતે રોજિંદી પૂજા કરતા હશે તે વિચાર માંગી લે છે. અજંટા ઈલોરા અને ઉદયગિરી ખંડગીરી ગુફાઓમાં જૈન મંદિરનાં અવશેષ છે. જેની આજુબાજુ વસતી હોય તેવું પ્રમાણ નથી. તો આ મંદિરમાં પૂજા કેવી રીતે થતી હશે તે વિચારવા યોગ્ય જ છે. આ સમસ્યાનું સમાધાન જરૂરી છે. ■

એક કેદીની કથા

ભાર્ગવ પરીખ

(અમદાવાદના ઝી-ટી.વી. સંવાદદાતા ભાર્ગવ પરીખ લિખિત આ સત્ય હકીકત તમારા હૃદયને જરૂર સ્પર્શી જશે.)

‘હું અને મારા કેમેરામેન સુબોધ વ્યાસ એક સ્ટોરી માટે ધોળકા જઈ રહ્યા હતા. જ્યાં જવાનું હતું તે જગ્યા શોધતા હતા. પાંચ છ જગ્યા પર પૂછ્યું. જી.પી.એસ. ચાલુ કર્યું...’

ધોળકાથી લોલીયા તરફ જઈ રહ્યા હતા રસ્તામાં નાના ઢાબા આવતા હતા. ચા પીવાની ઈચ્છા થઈ.

હું થોડો ચોખલિયો એટલે સાફ સુથરા ઢાબા પર કાર ઊભી રાખી. બહાર પાણી પૂરીનો ઠેલો હતો. અંદર બેસવાની જગ્યા પણ હતી. ચા અને નાસ્તો મળતો હતો. અમે ચા નો ઓર્ડર આપ્યો. દુબળા પાતળા માણસે ચા બનાવવાનું શરૂ કર્યું. એણે ચા આપી. આવી ઉજ્જડ જગ્યાએ આવી સારી ચા મળશે? જાણી નવાઈ લાગી. ચા આપનારના કપાળ પર ચાંલ્લો હતો અને ચોટી હતી. મેં કહ્યું, ભૂદેવ, સરસ ચા હતી. મજા આવી ગઈ.

એણે તરત કહ્યું, સાહેબ, દરબાર છું.

હું વિચારમાં પડી ગયો. ધોળકા પાસેનો દરબાર અને ચા આપ્યા પછી સાહેબ કહે? સાફ સુથરા કપડાં, સારા જૂતા અને નમ્રતા જોઈ હું મારી જાતને એની સાથે વાત કરતાં ન રોકી શક્યો. મેં પૂછ્યું, દરબાર જગ્યા પોતાની છે?

મૂંઝામાં મલકીને કહે, આમ હા... અને આમ અમારી છે. વાતનો તંતુ બંધાય ત્યાં એક બીજો ગ્રાહક આવ્યો.

ચાઈનીઝ ફૂડ પાર્સલ કરાવવા... બે જણાએ વડાપાંઉના ઓર્ડર આપ્યા. એણે મને કહ્યું, આવું સાહેબ, બેસજો...

મારી નજર ઢાબા પર ગઈ. એક આખી દીવાલ પર સ્પ્રેથી ડ્રોઈંગ કરેલું... સાફ સુથરી રીતે ચાઈનીઝ સોસના બાટલા ગોઠવાયેલા. આસિસ્ટન્ટ જોડે તેણે ઓર્ડર બનાવડાવવાનું શરૂ કર્યું. ખૂણામાં સાફસુથરુ ફીજ, સરસ ડિઝાઈનના શો કેસમાં ફૂડ પેકેટ, કોલ ડ્રિન્ક્સની બોટલ્સ...

પહેલી નજરે ખબર પડે કે યંગસ્ટર્સ માટે નાના ગામ પાસે આઉટીંગ માટેની બેસ્ટ જગ્યા હતી. પણ લોકો ફૂડ પાર્સલમાં લઈ જતા હતા. ઓર્ડર પતાવી એ બાપુ અમારી પાસે આવ્યા. મેં કહ્યું, આ શહેરી સ્ટાઈલનું સુંદર ડ્રોઈંગ બનાવવાના બહુ પૈસા થયા હશે નહીં?

એ હસી પડ્યા... મને કહ્યું, મેં જાતે બનાવ્યું છે.

મેં કહ્યું, હોટલના બદલામાં આ જ કરવું હતું ને? પૈસા મળતા...

એ ફરી હસ્યો. મને કહ્યું કે, તમારી પાસે કેટલી ડિગ્રી છે?

મેં કહ્યું, કેમ?

એણે કહ્યું, મારી પાસે ૪૦ ડિગ્રી છે. પણ કોઈ કામ આપતું નથી.

મારી ભ્રમરો તણાઈ ગઈ. આવું કેમ?

એણે બહુ સહજતાથી કહ્યું કે, હું ૧૪ વર્ષ જેલ કાપીને આવ્યો છું. ૧૪ વર્ષની જેલમાં મેં ફરસદ મળે એટલે ભણવાનું કામ કર્યું છે. દર છ છ મહિને એક ડિગ્રી લીધી છે. પણ જેલનો થપ્પો લાગેલો છે એટલે કોઈ કામ આપતું નથી.

હું કાંઈ કહું તે પહેલાં તો સુબોધ વ્યાસ દોડતા ગાડી પર ગયા અને કેમેરો લઈ આવ્યા. હું એમની સાથે બેસીને વાત કરવાનું શરૂ કરું ત્યાં તો એમણે શુટીંગ શરૂ કરી દીધું. મેં એમનું નામ પૂછ્યું તો કહ્યું કે મારું નામ નરેન્દ્રસિંહ રાઠોડ છે. મારા ભાભીએ કૌટુંબિક ઝઘડામાં આત્મહત્યા કરી અને મરણોત્તર નિવેદનમાં અમારા આખાય પરિવારના નામ લખાવી દીધા. મારા પિતા સરકારી નોકરી કરતા હતા. મારી માતાની ઉંમર ખરી... ભાઈ પોલીસમાં નોકરી કરતો હતો.

હજુ લૌકિક ક્રિયા પતાવી અમે સ્મશાનેથી આવ્યા એટલે સીધા જેલમાં નાખી દીધા. કાનૂની લડાઈ શરૂ થઈ. જેલમાં પિતાજી બીમાર પડ્યા. હું જેલમાં હતો. બીમારીમાં પિતાનું અવસાન થયું. કોર્ટ કચેરીની લડાઈમાં જમીન પણ જતી રહી.

આશા હતી કે કાંઈ કર્યું નથી તો છૂટી જઈશું પણ કાનૂની આંટીઘૂંટીમાં ભરાયેલા રહ્યા. જન્મટીપની સજા થઈ. કોર્ટમાં સતત હારથી હું નિરાશ થઈ ગયો. હું ગુંડાઓ અને ખૂનીઓ વચ્ચે ગૂંગળાતો હતો. જેલની ભીંત પર ડ્રોઈંગ કરતો હતો.

એકવાર જેલરે આ જોયું. મને કહ્યું, ડ્રોઈંગ આવડે છે?

મેં કહ્યું કે, ગાતા આવડે છે, વગાડતા આવડે છે.

એમણે મને કહ્યું કે, તું ભણ. ડિગ્રી હશે તો બહાર નીકળીશ ત્યારે સારું કામ મળી જશે. તું શાંત સ્વભાવનો છે તો ભણવાનું શરૂ કર.

સાહેબ, જેલનું કામ પતે એટલે હું ચોટલી બાંધીને ભણવા

લોહીના સંબંધમાં માનવતાનું મિકિંગ્સગ

CA કુલીનકાંત ચાંપશી લુઠિયા

સામાજિક કાર્યકર શ્રી કુલીનકાંત ચાંપશી લુઠિયા છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી ગુજરાતના શહેરોમાં, ગામડાઓમાં અને અંતરીયાળમાં મુલાકાત લઈ, સારી સંસ્થાઓને વિવિધલક્ષી સેવાલક્ષી કાર્યો માટે જરૂરતમંદોને અને સામાજિક કાર્યકરોને મદદરૂપ બને છે. આશરે ૨૫ જેટલા પાગલાશ્રમોની મુલાકાત લઈ, તેમને દાતાઓ દ્વારા મેળવેલ અનુદાન આપે છે. ભલામણ દ્વારા મદદ અપાવે છે. સંસ્થાના અધિકારીઓને સંચાલન અંગે માર્ગદર્શન આપે છે.

માનસિક આરોગ્યની હોસ્પિટલમાં સેમિનારનું પણ આયોજન કરે છે. આવી સંસ્થાઓની મુલાકાતે સ્વાનુભવે પ્રેરીત કથા.

સંયુક્ત કુટુંબમાંથી સંતાનો વિખૂટા પડે ત્યારે સંપત્તિનો ભાગ થાય. કો'કને ભાગે વધુ તો કો'કને ભાગે કમનસીબી! સામાન્યપણે ધીરે ધીરે બધુંય થાળે પડે. કેટલાક કેસમાં કોર્ટના દાદર ઘસવાનો વારો આવે, તો ક્યાંક મિલકત વિખવાદ, મારામારી, ઝઘડા, ચીસાચીસ અને પોલીસ કેસનું સ્વરૂપ લે.

આવી જ એક ભાંજગડમાંથી પસાર થયેલો લાલુ કુટુંબમાં સૌથી નાનો. અણસમજને કારણે તેના ભાગે, જે કાંઈ આવ્યું, તેથી સંતોષ ના થતાં ઘર છોડી રસ્તે જતો રહ્યો.

એ એકલા અટુલાને રહેવાને છાપરું નહીં અને હાથમાં ફૂટી કોડી નહીં. નિ:સહાય અને ભાન ભૂલેલો એ, પછી ઝાડની નીચે, ઊંચા મકાનના ઉંબરે અને પછી ગલીના નાકે પડ્યો પાથર્યો રહેતો. ત્રણ ચાર દિવસથી ખાધાપીધા વિના, નાહ્યાધોયા વગર રખડું જીવનમાં અહીં તહીં ભટકતો રહ્યો. તેની આસપાસના લોકોને તેના માટે દયા ઉપજતાં, ભિખારી સમજી કંઈક બચ્ચુંકર્યું ખાવાનું તેની પાસે છાપા - પેપર ઉપર નાંખી જતા રહે. તેના ભાગ્યે તે જ ખાવાનું. તેમાં વાસી રોટલી, ગંધાતા શાક, પાંઉના ટુકડા, સડી ગયેલા કેળા, એપલ ફળફળાદી, સ્વાદ તો ભલે ના હોય, પણ પાપી પેટનો સવાલ! એટલે બળજબરીથી કેટલુંક પેટમાં પધરાવાય. હવે તો એવી શક્તિ પણ જતી રહી હતી કે તેની તરફ નાંખેલું ઉપાડીને અનિચ્છાએ પણ ખાવું!

આજે મળમુત્રથી અને કૂડાકચરાથી અને નકામી વસ્તુથી ભરાયેલી કચરા પેટીની આસપાસ, તે ઘણાંય દિવસથી પડ્યો રહ્યો. નાહ્યાધોયા વિના, જાતે પણ દુર્ગંધમય અવસ્થામાં. તેની તરફ નાંખેલી - ફેંકેલી ખાવાની સામગ્રી લેવા અને તે મોંમાં નાખવા જેટલી ઈચ્છા પણ તેની જતી રહી. આસપાસ કૂતરા - બિલાડીના બચ્યા પણ શોરબકોર કરી તેને પજવતા. તેના પગે લાગેલી ઈજાથી ઘાવમાં પણ લોહી વહેતું થયું હતું. તે યાદ શક્તિ પણ ગુમાવી ચૂક્યો હતો. આવી પરિસ્થિતિમાં માનસિક સમતુલા પણ ખોઈ ચૂક્યો હતો. તે કોણ છે, ક્યાંથી આવ્યો અને શું કામ કરતો કે

ઘરબાર ક્યાં, તે તેના મગજમાંથી તદ્દન વિસરાઈ ગયું હતું. તેની યાદ શક્તિ જતી રહી હતી.

આ બાજુ ઘરની મિલકતના વિખવાદમાં ખૂબ મોટો હલ્લાગુલ્લા થતાં, અન્યાયપૂર્ણ ભાગલા થયા. ઘરના સૌથી નાના પુત્રને થયેલા અન્યાયથી, ચાર સંતાનોની માતા સંપૂર્ણ રીતે નારાજ થઈ હતી.

ત્રણે સંતાનોએ ઘર છોડી જતા રહેલા ભાઈની શોધ ઉપરછલ્લી જ કરી. પોતાનું કિસ્મત અજમાવવા બીજે ક્યાંક ગયો છે, તેનું બધુંય ભલું થશે એમ માતાને ખોટી ધરપત આપતા. પણ તે સાંભળી માતા તો સમજી તો ગઈ જ હતી કે તેનો લાડલો કાયમનો ક્યાંક જતો રહ્યો છે. માતાને રાત-દિવસ નાના વગર ચેન પડતું નહોતું. તે કાયમ દુઃખી દુઃખી થઈ ગઈ હતી.

હવે બાકીના એ સંતાનો સાથે રહેવામાં તેને મજા નહોતી આવતી. આખો દિવસ નાના ના નામનું રટણ કરતી. શું ખાધું હશે, શું પીધું હશે, ક્યાં ગયો હશે, એવું રટણ કરવા લાગી.

વહુઓ તો ઠીક સગા પેટના જણ્યાએ પણ મહેણા ટોણા મારીને માં નું જીવવાનું ઝેર બનાવી દીધું! માતાને તેઓ રીભાવતા, રડાવતા રહ્યા. સ્વાર્થી સંતાનોએ માતાને દમદાટી આપી, ખોટી ચિંતા માથે ના લેવા કહેતા, ઘરકંકાસ કરતા ત્યારે તે ભગ્નહૃદયી થઈ ગઈ. તેણીએ પણ નાનાની જેમ એક રાત્રે ઘર છોડી, નાનાની શોધમાં નીકળી પડી. આખરે લાલીયો માતાનું લાડલું સંતાન હતું, જે ક્યાં હશે તેના વિચારમાં ને વિચારમાં તેણીએ પણ ઘર છોડ્યું.

ઘર બહારની દુનિયામાં માતાના પણ નાના જેવા જ કંઈક હાલ થયા.

આજે તેણીએ પણ ગામ છોડ્યું. બીજી સવારે તે કોઈ ટ્રેનમાં બેસી ગઈ. એ ગાડીના છેલ્લા સ્ટેશને પોલીસે તેને ઉતારી. સ્ટેશન

બહાર ઝાડ નીચે, તેને દયાજનક માનસિક હાલતમાં છોડી, મહિલા હોતાં કોઈ તેની પૂછપરછ કરવા તેની પાસે ના આવ્યું. રાતે બૂખી તરસી થઈ સૂઈ ગઈ. સવારના મળમુત્રના પણ સુધબુધ ખોઈ બેઠી અને અશક્તાવસ્થામાં ભૂખી તરસી પડી રહી. તેનો સાડલો પણ અહીં તહીં ઠોકર ખાતાં, પગે નડ્યો અને ફાટતો થયો.

આજે ચાર દિવસે તેને ત્યાંના અડોશ પડોશની દુકાનવાળા, યાદદાસ્ત ખોઈ બેઠેલી એ પરાધીન મહિલાને, કંઈક ખાવાનું તેની પાસે ફેંકી જતા. તે જૂના ફાટેલા કાગળમાં લઈ ખાવા લાગી. ઁઠવાડમાં આપેલું અનાજ તેના ગળે ઉતરતું નહોતું. કેમે કરી બે-ચાર ઘુંટડા ભર્યા હશે, જે તેના મોઢામાંથી ઉલટીની વાટે નીકળી ગયા.

બન્યું એવું કે અમદાવાદમાં કુબેરનગર ખાતે હાલમાં જ શરૂ થયેલી સંસ્થામાં તેના સુત્રધાર નિઃસ્વાર્થ ભાવના પાથરતા આત્મીય હૃદયવાળા એ માનવીય લાગણી, સુધબુધ અને ભાન ગુમાવી ચુકેલાને આશ્રય આપી તેમને તાલીમ, સારવાર અને આત્મીયતા આપી નવજીવન બક્ષતા. એક નાનકડા બંગલામાં મુંબઈની માનવ જ્યોત સંસ્થાની પ્રેરણાથી અને પાયાના આર્થિક સહકારથી શરૂ થયેલા “શ્રી હરિનો આશરો ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ”ના સુત્રધાર શ્રીમતી જાગૃતિબેન નાયક પાસે કોઈ સામાજિક કાર્યકર લાલુને એમ્બ્યુલન્સ વાનમાં ઉપાડી, મહાદુર્ગભરી અવસ્થામાં સંસ્થામાં લાવી, તેને આશ્રય અપાવ્યો. અહીં તેને “બકો” નામ અપાયું. અહીં સેવાભાવી દાતાઓ, ટ્રસ્ટીઓ, કાર્યકરો અને કર્મચારીઓના હૃદયમાં માનવતા અને માનવસેવાની સરિતા વહે છે. બકાની બધીય સારવાર શરૂ થઈ.

આ બાજુ દિકરાના મોહમાં સુધબુધ ખોઈ બેઠેલી બેહાલ મહિલાના વસ્ત્રોના ઠેકાણા ના રહ્યા. ગંદી ચીથરેહાલ, દુર્ગંધમય અવસ્થામાં તેની પાછળ ભસતા કૂતરાએ તેને ભગાડી, ત્યારે ઘાયલ અવસ્થામાં તે રસ્તા વચ્ચે પડી! ગંભીર રીતે છોલાઈ અને તત્કાળે ૧૦૮ એમ્બ્યુલન્સ આવી અને પોલીસે તેને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરી સારવાર અપાવી.

થોડી સાજી થઈ કે તે પાછી ફુટપાથ પર! ગાંડપણ સાથે અહીં તહીં રખડતી ખાતી, રસ્તાને ખૂણે પડી રહેતી.

રેલવે સ્ટેશન નજીક હોતાં, તે થોડુંઘણું ભીખ માંગતી. ખાવાનું તેને મળી રહેતું. અચાનક આવેલા અવાજથી તે ગભરાઈ ગઈ અને પ્લેટફોર્મ ઉપર ઊભેલી અમદાવાદ તરફ જતી ટ્રેનનાં એક ડબ્બાના ખૂણે ખાંચરે બેસી ગઈ. અમદાવાદ રેલવે પોલીસ તેને સ્ટેશન પ્રિમાઈસીસથી દૂર રસ્તે છોડી જતી રહી.

કો'ક સિનિયર સિટીઝનની ગ્રુપે એક સંસ્થાના અધિકારીને આ નારીની વાત કરતાં સેવાભાવી લોકો તેને લોહીલુહાણ હાલતમાં એક સંસ્થામાં લઈ ગયા. પણ ત્યાંથી નનૈયો મળતાં, છેવટે તેને પણ ‘હરિનો આશરો’ સંસ્થામાં છોડી આવ્યા.

અહીં તેને રાનીનું નામ આપી, સંબોધન કરતાં નિષ્ણાત તબીબોની નિયમિત સેવા, ટ્રીટમેન્ટ, સારવાર અને તાલીમ ચાલુ

રહેતાં, રાની થોડી ઘણી સમજણી થઈ અને વર્તણુંક સુધારતી થઈ. સાયકિયાટ્રીસ્ટ ડૉ. જોસેફની દવા કામે લાગી. તે સંસ્થાના કીચનમાં કામ કરતી થઈ. વાસણ ઉટકવા, વોશિંગ મશીનમાંથી કપડાં કાઢી સૂકવવા, શાક સમારવું, જેવા કામો કરતી થઈ. રાની સમજણી થતી ગઈ તેમ તેને વધુ જવાબદારીભર્યા કામ પણ આપતા ગયા.

પુરુષ વોર્ડના બકા તરફ રાનીનું તેનું આકર્ષણ વધતું ગયું. તે બકાના કપડાં પણ સારી રીતે સૂકવી, ઘડી કરી, તેને આપતી; માથું ઓળી દેતી, ખાવાનું કીચનમાંથી લાવી તેને આદરથી અને આગ્રહપૂર્વક જમાડતી.

રાનીનું આ આકર્ષણ અન્ય પુરુષો પારખી ગયા અને એ વ્યવહારને “લવ”ની પરિભાષા આપી, તેની ઠહા મશ્કરી ઉડાવવા લાગ્યા. રાનીને પણ લાગી આવતું કે તેની સુધરેલી વર્તણુંકથી કો'ક કાનમાં ગુસપુસ કરે છે, તેની જ વાતો કરે છે. છતાં તેનું બકા પ્રત્યેનું આકર્ષણ ઘટ્યું નહીં.

અહીં બકાની સારી માવજત થતાં, દવાની નિયમિતતા, તાલીમવર્ગમાં પણ સતત હાજરી વગેરે તેનામાં સુધરવાના ચાન્સ પણ વધારી દીધા. સ્મૃતિપટ પર પણ જૂની યાદો ધીરે ધીરે તાજી થવા લાગી. નિરાશામાં ગરકાવ થઈ ગયેલી મા ના દિલમાં આજે અચાનક તેજપ્રકાશનો લીસોટો દેખાયો હતો. માં ના વિરહ અને સુધબુધ ખોઈ બેઠેલા બકામાં પણ પુનઃ સ્મૃતિ સંચાર થયો હતો.

અને એક સવારે રાનીને બકામાં અસલી લાલીયો દેખાયો અને બકાને તેની સગી મા! એ પોતાના રૂમમાંથી દોડતી આવી બકાને ભેટી પડી. આખરે એ મા-દીકરાનો મેળાપ હતો. બંનેની આંખોમાં ચોધાર આંસુ સરી પડ્યા.

મા દીકરાએ એકબીજાના આંસુ લૂછતા એકબીજાને ભેટેલી અવસ્થામાં કેટલીય પળો વિતાવી. માને પોતાનો લાડકવાયો મળ્યો હતો અને દીકરાને વહાલી મા! બકાને માં ના જ દર્શન થયા. એ ભેટી પડ્યો પણ ડુસકા ભરતા એટલું જ બોલી શક્યો : ‘લોહીનો સંબંધ આખરે લોહીનો સંબંધ હોય છે.’ લાલો ધ્રુસકે ધ્રુસકે રડી પડ્યો. આજે મા મળી એટલે લાલીયાને જીનેકી નઈ રાહ મળી ગઈ હતી. એ મા-દીકરાના પુનઃમિલને ભલભલાને રડાવી મૂકે તેવું વાતાવરણ સર્જાયું હતું. બંનેની આંખમાં હરખની અશ્રુધારા સતત વહેતી રહી.

‘મેરે પાસ માં હે’ જેવો ડાયલોગ પણ સ્મૃતિપટ અને કર્ણપિટ પર અથડાતો લાગ્યો. માં તું હતી ક્યાં? તને કેટલી શોધી? ક્યાંય ના જડી. એની મા એના માટે સમર્પણનું દર્પણ હતી.

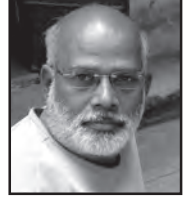

આ ઘટના ઉપરથી આપણે બોધપાઠ લઈએ કે જ્યારે પણ આવી પરિસ્થિતિમાં કોઈ જીવ દેખાય તો તેને ન ધુત્કારતા, પ્રેમથી તેની સમસ્યા હળવી કરવામાં બનતી મદદ કરવી જ.

*સામાજિક કાર્યકર, માનવ જ્યોત.
મો. ૯૮૨૦૦ ૩૯૪૬૯*

ભારતીય દર્શન શાસ્ત્રોમાં યોગ વિદ્યા

યોગસાધક કિરણ ચાંપાનેરી

સંસ્કૃત 'યુજ' ધાતુ પરથી 'યોગ' શબ્દ બન્યો છે. યોગ એટલે જોડાવું, જોડવું, મિલન, જોડાણ થાય છે. મનુષ્યમાં જે જીવાત્મા - આત્મા છે તેનું પરમાત્મા સાથે મિલન એટલે યોગ. યોગ કોઈ ધર્મ નથી પણ એક જીવનધર્મ છે. જીવન જીવવાની સાચી કળા છે. યોગ પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિ અને વિચારધારામાં વણાયેલ છે. ભારતે વિશ્વને યોગની અમૂલ્ય ભેટ આપી છે.

આત્માનું પરમાત્મા સાથે મિલન એટલે યોગ. જીવનું શિવ સાથેનું જોડાણ એટલે યોગ. આત્મા સ્વરૂપનું પરમાત્મ સ્વરૂપ સાથેનું જોડાવું એટલે યોગ. જીવ, જગત અને ઈશ્વર - પરમેશ્વર સંબંધે દર્શનશાસ્ત્રો માર્ગદર્શન આપે છે. વિશ્વમાં અનેક દર્શનશાસ્ત્રો છે. ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનના અનેક દર્શનો છે. જેમાં સાંખ્ય દર્શન, યોગ દર્શન, ન્યાય દર્શન, વૈશેષિક દર્શન, પૂર્વ મીમાંસા અને ઉત્તર મીમાંસા આ છ દર્શન મુખ્ય છે. ખરેખર તો ભારતમાં ૧૯ દર્શનો છે. જૈન દર્શન, ચાર્વાક દર્શન, બૌદ્ધના છ દાર્શનિક સંપ્રદાય, વેદાંતના પાંચ સંપ્રદાય અને કાશ્મીરીય શૈવદર્શન છે. આ દર્શન શાસ્ત્રોમાં યોગની વાત જોવા મળે છે.

વૈશેષિક દર્શનના પ્રણેતા મહર્ષિ કણાદે વૈશેષિક સૂત્ર આપ્યું. મહર્ષિ ગૌતમે ન્યાય દર્શન અને ન્યાયસૂત્ર આપ્યું. સાંખ્ય દર્શનના પ્રણેતા કપીલમુનિએ સાંખ્યકારિકા આપ્યું. યોગ દર્શનના પ્રણેતા મહર્ષિ પતંજલીએ યોગ સૂત્ર, જૈમિની મુનિએ પૂર્ણ મીમાંસા અને પૂર્વ મીમાંસા સૂત્ર આપ્યું. બાદરાયણ વ્યાસે ઉત્તર મીમાંસા અને ઉત્તર મીમાંસા સૂત્ર આપ્યા છે. આ ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનના છ દર્શનોમાં યોગ પણ એક દર્શન છે. ઋષિ પતંજલીએ 'યોગસૂત્ર'માં સમાધિપાદ, સાધનપાદ, વિભૂતિપાદ અને કૈવલ્યપાદ એમ ચાર વિભાગમાં કુલ ૧૯૫ સૂત્રમાં યોગદર્શન સમાઈ જાય છે.

યોગવિદ્યા ભારત વર્ષની એક પ્રાચીન સાધના પદ્ધતિ તથા

સર્વસંમત સાર્વભૌમ સિદ્ધાંત છે. યોગ ભારતીય જીવન પદ્ધતિનું મહત્ત્વપૂર્ણ અંગ છે. વિશ્વના પ્રાચીનતમ ગ્રંથ વેદમાં યોગ શબ્દની ચર્ચા જોવા મળે છે. વેદનો મુખ્ય વિષય યોગવિદ્યા કે યોગ વિજ્ઞાન છે. યોગ વિદ્યાનો પ્રારંભ વેદોથી જ થયો તેમ કહેવામાં જરાય ખોટું નથી.

યોગી આદિનાથ શિવને યોગના પ્રથમ વક્તા માનવામાં આવે છે. સૃષ્ટિના પ્રારંભે મનુષ્યના કલ્યાણાર્થે યોગ વિદ્યાનો સૌપ્રથમ ઉપદેશ શિવ ભગવાને માતા પાર્વતીને આપ્યો. તે ઉપદેશને પાસેના સરોવરના પાણીમાં એક મત્સ્ય (માછલી) સાંભળી રહી હતી. આ માછલીને શિવજીએ કૃપા કરીને મત્સ્યેન્દ્રનાથ બનાવ્યો. આ મત્સ્યેન્દ્રનાથે નાથ પરંપરામાં યોગવિદ્યાનો પ્રચાર કર્યો.

યોગવિદ્યાના મૂળિયા તો છેક પ્રાચીન વેદ ગ્રંથોમાં જોવા મળે છે. પ્રાચીન વેદગ્રંથો પછીના બ્રાહ્મણકાળ, આરણ્યકાળ અને ઉપનિષદ કાળમાં પણ યોગવિદ્યાનો ઉલ્લેખ જોવા મળે છે. વેદોમાં તપ અને યોગના માર્ગનો નિર્દેશ જોવા મળે છે. સોમયજ્ઞ વખતે દીક્ષાની જે વિધિ નિરૂપાય છે તેમાં એકાંતવાસ, મૃગયર્મ ઉપર સ્થિર આસન, મૌન, ઉપવાસ વગેરે તપ અને યોગના અંગો દેખાય છે. ઋગ્વેદમાં લાંબા વાળવાળા અને પીળા રંગના મલીન વસ્ત્રવાળા સમાધિપ્રાપ્ત મુનિ - યોગીનું વર્ણન મળે છે.

અથર્વવેદમાં યોગવિદ્યાનું વિશેષ સ્પષ્ટ ચિત્ર જોવા મળે છે. અથર્વવેદમાં પંદરમું આખું કાંડ 'પ્રાત્ય'ની સ્તુતિરૂપ છે. પ્રાત્ય એટલે પરિવ્રાજક. તેના વર્ણન ઉપરથી જણાય છે કે તે સિદ્ધ થયેલા મુક્ત યોગીનું વર્ણન છે. સામવેદમાં યજ્ઞ દરમિયાન ગાન કરવા માટેના સૂક્તોનો સંગ્રહ છે. યજ્ઞવિધિમાં રાગ-ગાનનો ઉપયોગ મુખ્ય છે. રાગ-ગાનથી આંતર તથા બાહ્ય વિશિષ્ટ અસર થતી મનાતી. યજુર્વેદ યજ્ઞવિધિ આપનાર અધ્વર્યુએ યજ્ઞક્રિયા દરમિયાન બોલવાની સ્તુતિઓ અને વચનો છે.

કમલેશ મનુભાઈ શાહ - અમદાવાદ

મો. ૯૮૨૫૦ ૧૮૧૮૦

વેદ પછીના બ્રાહ્મણકાળના ગ્રંથોમાં યજ્ઞયાગ, તપ અને ભક્તિની મદદથી યજ્ઞકર્મ દ્વારા પરમ શક્તિ કે તત્ત્વ સાથે ઐક્ય સમાધિ પ્રાપ્ત કરવાનાં પ્રયાસ જોવા મળે છે. આરણ્યક ગ્રંથોમાં તપ અને ધ્યાનરૂપી સાધના ઉપર ભાર મૂકાયો છે. તે માટે પરમ તત્ત્વનાં અમુક પ્રતીકો ઉપર એકાગ્ર ધ્યાન કરવારૂપ ઉપાસનાઓ રજૂ કરવામાં આવે છે.

ઉપનિષદોને વેદાંત તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. યોગ વિદ્યાનું ઉપનિષદોમાં ઘણું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. ૧૦૮ ઉપનિષદોમાંથી ૨૧ ઉપનિષદોમાં માત્ર યોગવિદ્યા અંગે જ ચર્ચા કરવામાં આવી છે. આ બધા ઉપનિષદોમાં ચિત્ત, ચક્ર, નાડી, કુંડલીની, ઈન્દ્રિયો વગેરે યમ નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન, સમાધિ, મંત્રયોગ, લયયોગ, હઠયોગ, રાજયોગ, બ્રહ્મધ્યાન યોગ, પ્રણવ ઉપાસના, જ્ઞાનયોગ તથા ચિત્તની અવસ્થાઓનું વિસ્તૃત વર્ણન જોવા મળે છે. ઉપનિષદોમાં યોગની અનેક પરિભાષાઓ આપવામાં આવી છે.

મહાભારત કાળમાં યોગના તત્ત્વજ્ઞાનની સૌથી પ્રમાણભૂત વિચારણા ભગવદ્ ગીતાના અધ્યાય-૬ માં થઈ છે. ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ અર્જુનને યોગનો અર્થ સમજાવતા કહે છે કે સુખ અને દુઃખમાંથી જે મુક્તિ અપાવે તે યોગ. શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા કહે છે : ‘મન, બુદ્ધિ અને જાત ઉપર કાબૂ ધરાવનાર, બધી કામનાઓથી નિસ્પૃહ બનેલો અને જેની બધી વૃત્તિઓ આત્મામાં સ્થિર થઈ છે તે પુરુષ યોગપુરુષ કહેવાય છે. એણે પરમાત્મા સાથે એકરૂપતા સાધી છે. વાયુરહિત સ્થાનમાં રહેતો દીવો ડગતો હાલતો નથી તેવી રીતે મન, બુદ્ધિ અને જાત ઉપર સંયમ મેળવનાર યોગી પોતાના આત્મામાં સ્થિર રહે છે. યોગના અભ્યાસથી પ્રશાંત થયેલા મનવાળો અને કામના રહિત બનેલો યોગી તેના અંતરમાં રહેલા પરમાત્માની કૃપાથી પરમ સુખનો અનુભવ કરે છે. મન, બુદ્ધિ અને ઈન્દ્રિયોથી પર એવા અનંત સુખને તે પામે છે અને પછી એ સ્થિતિમાંથી તે કદી ચલિત થતો નથી. સૌથી મૂલ્યવાન ભંડાર તેને પ્રાપ્ત થયો છે. બીજા કોઈ લાભને એ તેનાથી વધારે માનતો નથી. આ સ્થિતિ પ્રાપ્ત કરનાર ગમે તેવું મહાન દુઃખ આવી પડે તો પણ વિચલિત થતો નથી. દુઃખ અને શોકના સંયોગથી મુક્તિ અપાવે તે યોગ.’ યોગનો આ સાચો અર્થ છે.

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાના પ્રથમ અધ્યાયને બાદ કરતા બાકીના બધા અધ્યાયોમાં યોગવિદ્યાની વાત કરવામાં આવી છે.

જીવ, જગત અને ઈશ્વરના સંબંધની વિચારણા કરવામાં આવી છે. ગીતામાં યોગવિદ્યાની વાત - ચર્ચા કઈ રીતે છે તે હવે પછીના લેખમાં જોઈશું.

૧૦૪/૧૮૪૨, કૃષ્ણનગર સોસાયટી, સૈજપુર નોઘા,
અમદાવાદ-૩૮૨ ૩૪૬. મો. ૯૬૬૨૮ ૩૩૨૬૮

મહેફિલ

(સંપાદક : મણિલાલ ડી. રૂઘાણી - રાણાવાવ)

સાંજના રંગનું કારણ તું છે
ડૂબતા સૂરજનું ધારણ તું છે
ધડકનો કદી દિલની થંભી જશે
ત્યાં સુધી જીવ્યાનું કારણ તું છે.

પરપોતમભાઈ મેવાડા - વડોદરા

દિલમાં કોઈની યાદના પગલાં રહી ગયા
ઝાકળ ઉડી ગયું ને દાગ રહી ગયા
ચાલ એમ સાદ દઈને કોઈ ચાલ્યું ગયું
આ ઠંડા હૃદયમાં ગુંજતા પડઘા રહી ગયા.

ધિયંકા રાજુભાઈ પટેલ - વીસનગર

કોયલના કંઠને મેં ઝીલ્યો દિલમાં
ને પૂછ્યું આ રાગ તને ક્યાંથી મળ્યો?
કળાયેલ મોરને મેં જઈને પૂછ્યું ચોકમાં
તારી કળાનો કારીગર ક્યાંથી મળ્યો?

ભગુભાઈ ભીમડા - હલદર, ભરૂચ

રાત્રે દરદના ડૂસકા
અંધારામાં તારા ગણે
ભીના સૂકા પોપચાંઓ
પાંપણના પડદા વળે.

જગદીશ ગોહેલ 'દોસ્ત' - ગારીયાધાર

ઝાંઝવાના નીર એ આભાસ છે
દુઃખમાં રહેશે ધીર એ આભાસ છે
આંખ તારી જો બંને અર્જુન પછી
તાકતે તું તીર એ આભાસ છે.

વંદના બ્રહ્મભટ્ટ "જોહુ" - ભરૂચ

શુભેચ્છા સદ...

પૃથ્વી શાહ - ગાંધીનગર

મો. ૯૮૨૪૬ ૬૬૧૦૮ / ૯૭૮૦૩ ૯૬૩૩૪

કચ્છની કેસર કેરી જગવિખ્યાત બની છે અને કેરીની સીઝનમાં કચ્છી કેરીનો સ્વાદ માણવાનું ચૂકતા નથી

ડૉ. મિહિર એમ. વોરા

મિત્રો, ઉનાળો આવે એટલે ફળોની રાણી અને સર્વપ્રિય કેરીની યાદ આવે. આવો, આજે કેરી વિશે જાણીએ અને માણીએ.

કેરીના રસનો કટોરો ભરેલો હોય તો કોઈનું પણ મન લલચાઈ જાય છે. હાલ કેરીની સીઝન ચાલી રહી છે. શ્રીખંડ સામે કેરીનો રસ બરાબરની ફાઈટ આપે છે. પણ એક વાત યાદ રાખજો, માત્ર કેરીનો રસ જ નહીં, આંબાના વૃક્ષના તમામ ઘટકો ઔષધીય ગુણોથી ભરપૂર છે. ગુજરાતીમાં કેરી, હિંદીમાં આમ, સંસ્કૃતમાં આમ્રફલ, ઈંગ્લીશમાં મેંગો, લેટીનમાં મેંગીફેરા ઇન્ડિકા તરીકે ઓળખાય છે.

આંબાના વૃક્ષો ભારતમાં સર્વત્ર થાય છે. સૌરાષ્ટ્રમાં ગીરની કેસર કેરી પ્રખ્યાત છે. જંગલી, દેશી અને કલમી આંબાની જાતો છે. જંગલી અને દેશી આંબાના ઝાડ ખૂબ જ મોટા થાય છે. કલમી આંબાના ઝાડ નાના હોય છે. જંગલી અને દેશી આંબાની ગોટલી વાવી શકાય છે.

ગોટલીમાંથી થયેલ આંબો ૧૦૦ વર્ષથી વધુ જીવે છે. આંબામાં દર વર્ષે ઉનાળામાં કેરીનો પાક આવે છે. કેરીને ઘાસના દાબમાં રાખીને પકવાય છે. ભારતમાં આંબાના ઝાડથી સૌ કોઈ પરીચિત છે. કેસર, હાફુસ, માણેક, તોતાપુરી, લંગડો, નીલમ, જમાદાર, માલગોવા, રાજભોગ, દશેરી, દશહરી, દાડમી, સફેદા, બદામી, દાડમિયા, સરદાર, સિંદુરીયા, રત્નાગીરી, રાજાપુરી. વિશ્વમાં કેરીની ૫૦૦ ઉપરાંતની જાતો છે.

ઉલ્લેખનીય છે કે, **કચ્છની કેસર કેરી વિદેશોમાં પણ વખણાય છે.** એટલે દર વર્ષે કેરીની સીઝનમાં મુંબઈથી કેરીના વેપારીઓ કચ્છ આવે છે અને **કચ્છની કેસર કેરીને વિદેશોમાં એક્સપોર્ટ કરે છે.** કચ્છના ખેડૂતો કેરીના બગીચામાં રાસાયણિક ખાતરનો ઉપયોગ નથી કરતા. જેના કારણે રોગ જીવાણુના પ્રશ્નો રહેતા નથી અને સારી ક્વોલિટીની કેરીનો પાક મેળવે છે. કેરી ઝાડ પરથી પાકીને નીચે ન પડે ત્યાં સુધી તેને બજારમાં વેચવા માટે મૂકતા નથી. જે સિલસિલો આ વખતે બદલાઈ રહ્યો છે અને મુદત પહેલા એકાદ સપ્તાહ વહેલી કચ્છી કેસર માર્કેટમાં સ્વાદના શોખીનો સમક્ષ હાજર હશે.

ઉનાળામાં કેરીનું નામ પડતા જ લોકોના મોંમાં પાણી આવી જાય છે અને તરત જુનાગઢ ગીરની કેસર કેરી કે વલસાડની

હાફુસ યાદ આવ્યા વગર રહેતી નથી. પરંતુ હવે કચ્છની કેસર કેરીએ પણ કેરીના સ્વાદ રસીયાઓના મન મોહી લીધા છે. કેરીના શોખીનોમાં કેસર કેરી જગવિખ્યાત બની છે અને કેરીની સીઝનમાં કચ્છી કેરીનો સ્વાદ માણવાનું ચૂકતા નથી. જુનાગઢની કેસર કેરી કરતાં કચ્છની કેસર કેરી સારી ક્વોલિટીની માનવામાં આવે છે તેનું કારણ કચ્છનું વિષમ વાતાવરણ છે. કચ્છમાં સૂકી જમીન છે, ભેજનું પ્રમાણ ઓછું હોય છે. જ્યારે જુનાગઢ દરિયાની વધુ નજીક હોવાથી ભેજનું પ્રમાણ વધુ હોય છે. જેથી કચ્છની કેસર કેરી મીઠાશથી ભરપૂર હોય છે.

કચ્છમાં આ વખતે બહુ મોંઘી અને સોંઘી કેરીનું બજારમાં આગમન થયું છે. કેરીમાં ખૂબ પ્રમાણમાં બીટા કેરોટીન છે જેનું શરીરમાં વિટામિન-એ માં રૂપાંતર થાય છે જેને કારણે આંખના 'રોડ્સ અને કોન્સ' નમન કોષને ખૂબ પોષણ મળે છે. રોજ એક કપ કેરીનો રસ પીવાથી અથવા ૨૨૫ ગ્રામ પાકી કેરી ખાવાથી તમને વિટામિન, મિનરલ્સ અને ફાઈબર મળે છે. ૭૬ ટકા પાવરફુલ એન્ટી ઓક્સિડન્ટ વિટામિન-સી છે જેનાથી ઇમ્યુનિટી વધે છે. ૧૧ ટકા વિટામિન બી૬ ઉપરાંત વિટામિન-કે, થાયામીન, રીબોફેલેવીન, નાયાસીન, ફોલીક એસિડ, વિટામિન બી-૧૨, પેન્ટોથોનીક એસિડ અને કોલીન છે. જેનાથી મગજમાં હોર્મોન ઉત્પન્ન થાય છે અને હૃદયરોગ સામે રક્ષણ મળે છે. ૮ ટકા જેટલી પ્રો-બાયોટીક ફાઈબર છે, ૮ ટકા જેટલું કોપર છે, જે રક્તકણની ઉત્પત્તિમાં અને શરીરને જરૂરી એન્ઝાઈમને બનાવવામાં જરૂરી છે. ૭ ટકા જેટલું મેગ્નેશિયમ અને ૭ ટકા જેટલું પોટેશિયમ છે, જેનાથી શરીરના પ્રવાહીનું પ્રમાણ જળવાઈ રહે છે.

થોડા થોડા પ્રમાણમાં શરીરને જરૂરી તેવા કેલ્શિયમ, આયર્ન, ફોસ્ફરસ, સોડિયમ, ઝીંક, કોપર, મેંગેનીઝ જેવા મિનરલ્સ છે. પાકી કેરીનો 'ગ્લાયસેમિક ઇન્ડેક્સ' ૫૬ છે. એટલે રોજ એક પાકી કેરી ડાયાબિટીસ હોય તેવી વ્યક્તિ પણ ખાઈ શકે કારણ તેનાથી ડાયાબિટીસ વધશે નહીં. કેરી લેવાથી આરોગ્યના ફાયદા થાય છે, હૃદયરોગ સામે રક્ષણ આપે છે.

કેરીમાં ફાઈબર અને વિટામિન-સી વિપુલ પ્રમાણમાં છે. જેના લીધે એલ.ડી.એલ. (લો ડેન્સિટી લાયપોપ્રોટીન)નું પ્રમાણ ઓછું થાય છે અને તેના કારણે હાર્ટ એટેક સામે રક્ષણ મળે

(અનુસંધાન : જુઓ પાના નં. - ૩૮ ઉપર)

તીર્થ દર્શન

તીર્થ દર્શન-૨૮

શ્રી શંખેશ્વરજી તીર્થ (શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાન)

ઉત્તર ગુજરાતના બેયરાજ સ્ટેશનથી ૧ માઈલ દૂર આવેલા શંખલપુર ગામમાં ત્રણ શિખરવાળું ભોંયરાબંધી વિશાળ મંદિર આવેલું છે. મૂળનાયક શ્રી શાંતિનાથ ભગવાનની પ્રભાવશાળી પ્રતિમા અહીં બિરાજમાન છે. અહીં મૂળ ગભારો, ભોંયરું અને ભમતિના ૨૫ ગોખલાઓમાં પણ મૂર્તિઓ બિરાજમાન છે. મૂળ તો લક્ષ્મણ નામના રાજાએ પોતાના નામ પરથી વસાવેલા આ ગામનું નામ સલખણપુર હતું. એમાંથી એનું નામ શંખલપુર બની ગયું. ચૌદથી સત્તર સૈકા સુધી આ ગામમાં શ્રાવકોની વસતી ઘણી મોટી હતી અને જૈનોની જાહોજલાલી હતી. કવિશ્રી ગુણવિજયજીએ વિ.સં. ૧૬૮૭માં રચેલા કોચરવ્યવહારી રાસમાં એવી હકીકત મળે છે કે શ્રેષ્ઠી કોચરે શ્રી સુમતિસાધુસૂરિ (જન્મ : વિ.સં. ૧૪૯૪ અને સ્વર્ગવાસ : વિ.સં. ૧૫૫૧)નું વ્યાખ્યાન સાંભળ્યું. સૂરિજીએ ઉપદેશમાં અહિંસા વિશે કહ્યું ત્યારે કોચર શ્રેષ્ઠીએ બહુચરાજી પાસે થતી હિંસાની વાત કરી. એ સમયે ગુરુજીએ સાજણસિંહ નામના ખંભાતના સંઘના પ્રતિષ્ઠિત આગેવાનને આ અંગે કંઈક કરવા કહ્યું. સાજણસિંહે પોતાના પ્રભાવનો ઉપયોગ કરીને સુલતાન પાસેથી ફરમાન મેળવ્યું. એણે કોચરને બાર ગામનો અધિકારી બનાવ્યો. અધિકાર મળતાની સાથે જ બારે ગામમાં અમારીપડલ વગડાવ્યો અને એ દિવસથી બહુચરાજી વગેરે ગામોમાં થતી જીવહિંસા બંધ થઈ. ચૌદમા સૈકામાં માંડવગઢના મંત્રી પેથડકુમારે અહીં એક જિનમંદિર બનાવ્યું હતું. અહીંના ભોંયરાઓમાંથી ઘણી જિન પ્રતિમાઓ મળતાં એ પ્રાચીન મંદિરોનો પુરાવો આપે છે. વિ.સં. ૧૮૭૬માં નૂતન મંદિરનું નિર્માણ થયેલું છે અને વિ.સં. ૧૯૦૫માં એની પ્રતિષ્ઠા કરવામાં આવી હતી.

તીર્થ દર્શન-૨૯

શ્રી કંબોઈ તીર્થ (શ્રી મનમોહન પાર્શ્વનાથ ભગવાન)

યાણસ્માથી ૧૬ કિ.મી. દૂર આવેલા કંબોઈ ગામની વચ્ચે આ તીર્થ આવેલું છે. અહીં મૂળનાયક શ્રી મનમોહન પાર્શ્વનાથ ભગવાનની ૭૬ સે.મી. ઊંચી શ્વેત વર્ણની પદમાસનસ્થ પ્રતિમાજી મળે છે. કંબોઈ તીર્થ એક પ્રાચીન તીર્થ ગણાય છે અને મૂળનાયકજીની પ્રતિમાની આકૃતિ તથા કલા પરથી તે સંપ્રતિ રાજાના સમયની માનવામાં આવે છે. મનમોહન પાર્શ્વનાથની પ્રતિમામાં યથા નામ તથા ગુણ છે. આ પ્રતિમાજી ખૂબ જ શાંત તથા સુંદર લાગે છે. આ લાવણ્યમયી મૂર્તિ પર કોઈ લેખ નથી, પરંતુ એ મૂર્તિ નીચે ટેકા હોવાથી અને ગાદીમાં કંડારેલા વેલ-બુટ્ટાચુક્ત કમલપત્રની કોરણી વગેરે લક્ષણોથી તે સંપ્રતિ રાજાના સમયની હોવાનું કહેવાય છે.

આ મંદિર મૂળ ગભારો, સભામંડપ, અંદર ચાર દેરીઓ અને ઉપરના ભાગમાં ઘુમ્મટ અને શિખરચુક્ત છે. મૂળ ગભારામાં અને બહાર રંગબેરંગી કાચનું મનોહર જડાઉકામ આકર્ષક લાગે છે. મંદિરમાં સફેદ આરસ બિછાવવામાં આવ્યો છે. ચારે ખૂણે દેરીઓ ઊભી છે. આ તીર્થના કેટલાય જીર્ણોદ્ધાર થયા હશે, પણ છેલ્લા બે જીર્ણોદ્ધારની વિગત મળે છે. એનો છેલ્લો જીર્ણોદ્ધાર વિ.સં. ૨૦૦૩માં થયો હતો. અહિંયા દર વર્ષે ફાગણ સુદ બીજના દિવસે મેળો ભરાય છે ત્યારે હજારો યાત્રાળુઓ એકઠા થાય છે. મંદિરની અન્ય પ્રતિમાઓ પર ૧૬મી સદીના લેખો છે. વિ.સં. ૧૬૩૮ની એક ધાતુ પ્રતિમા પર કંબોઈ ગામનો ઉલ્લેખ છે. એક ભેટપત્ર પરથી એમ સાબિત થાય છે કે કંબોઈ ગામ વિક્રમની ૧૧મી સદી પહેલા વસેલું હોવું જોઈએ.

પ્રેષક : ચંદ્રસિંહ દામજી શાહ (કે.ડી. શાહ) - અમદાવાદ
મો. ૯૪૨૭૩ ૯૦૦૦૭

મારી ભીતર જીવાતું જીવન

રમીલા મહેતા

જીવનમાં કંઈ કેટલીય વસંત આવે છે અને મધુર યાદોથી હૈયાને ભીંજવી દે છે. પણ જીવન સદાકાળ - એકસમાન ક્યાં રહે છે? શૈશવ, યુવાની, પ્રૌઢાવસ્થા અને ઘડપણ - આ અવસ્થામાંથી પસાર થતો માનવી કંઈ કેટલીય પીડા - વેદના, એકલતા અને મધુરપની પણ મજા માણતો અંતિમ પડાવ પર પહોંચે છે ત્યારે લાકડીને ટેકે કોઈ એક સાંજે વિચારે છે, 'તું મને છોડીને કેમ ચાલી ગઈ?' અને હૈયામાં એક ન સમજાય એવી લાગણી ઉદ્ભવે છે. આ સવાલનો જવાબ ક્યાં કદી કોઈને મળ્યો છે?

પણ ભીતર જીવાતા જીવન તરફ નજર કરીએ તો જીવનમાં ઉમંગ પણ હોય છે. એ હાલના ઘણાં પ્રૌઢોની જિંદગી જોતા લાગે. હા, એટલું ખરું કે એમણે જીવનના કેટલાય વર્ષો સંઘર્ષ કરીને, પરિવારને પાળી પોષીને એક ઉંચાઈ પર પહોંચાડ્યું હોય. બધા પોતાના જીવનમાં મસ્ત હોય... ક્યારેક વડીલોને યાદ કરાય, તો ક્યારેક મોડું થાય તો વડીલોને ઓછું આવી જાય. સમજુ સંતાનો વાતને વાળી લેતા હોય. પણ ઘણી વાતો એવી સાંભળવા મળતી હોય છે (સાચી કે ખોટી એ તો એ કહેનાર જાણે) પણ દરેક વખતે સંતાનોની ભૂલ નથી હોતી. વાતાવરણ પરિસ્થિતિ એવા ઊભા થાય છે કે સંતાનો - દીકરાઓ ધારે તો પણ પોતાની ઈચ્છા મુજબ કરી નથી શકતા. તો ત્યારે માતા કે પિતાએ સમજી લેવું ઘટે. થોડું જતું કરવાની ભાવના રાખવી. પોતાની જીદ પૂરી કરવાની હઠ પણ વૃદ્ધાવસ્થામાં તકલીફ ઊભી કરે છે.

વાત કરવી છે, જીવાતા જીવનની... એકલા જીવો છો કે પછી સજોડે...

હસી રહી સંધ્યા તહીં
જુહુ તણા સાગર તટે
માણી રહ્યા મોજથી લોકો...

એક મિત્રએ મોકલાવેલ ઉપરોક્ત પંક્તિ મનમાં ગણગણ્યા કરતી અને જીવનના અનેકવિધ પાસાઓને જાણે કે નજર સમક્ષ નિહાળતી. "માણો તો જીવન છે અને જીવો તો જિંદગી છે..." વોટ્સએપમાં ઘણી જ્ઞાનની વાતો પીરસાતી હોય છે. કેટલું જમવું એ તો આપણી મરજી અને રૂચિ હોય... ખરું ને? સંબંધો જાળવી

શકાય એટલા હોય તો એ નિભાવી શકાય. પણ બધા સાથે કંઈ 'ઘર' જેવા સંબંધો થોડા હોય? બહેનો કદાચ આ બાબતમાં જલ્દી છેતરાઈ જતી હોય છે. કેટલાય કિસ્સા વાંચ્યા છે. કોઈ ફોસલાવી, પટાવી દાગીના લઈ જાય, તો કોઈ બમણા કરી દેવાની લાલચ આપી જીવન મૂડી પણ ધૂતી જાય છે!!

એથીય વિશેષ કેટલીય એકલી રહેતી બહેનો વોટ્સએપમાં પણ લાગણીની શિકાર બનતી હોય છે. મીઠી મીઠી વાતો અને સુંવાળા સંબંધોની લાલચમાં ભોળવાઈને 'ઘણું બધું' ગુમાવી બેસતી હોય... પણ પછી શું? કશુંક મેળવવાની લાલચમાં જે હોય એ પણ થોડું ગુમાવી બેસાય? જરા તો વિચારો, શાંત ચિત્તે વિચારીને પછી જ આગળ વધવું એ સાચી જીવન રીત છે. સંસ્કારોથી વિશેષ શું? આપણે પામેલા જીવનથી વધું શું હોઈ શકે? પ્રેમ શબ્દને સાવ છીછરો બનાવી દીધો છે!! આ તે કેવો 'પ્રેમ' જે પરિવારની પણ પરવા ન રાખે!

બધું છોડીને જતી રહેલી દીકરીઓની દશા વિશે ખૂબ લખાય છે પણ પછી પસ્તાવાનો વારો આવે ત્યારે કોઈ દરવાજો ખુલ્લો નથી હોતો... મા-બાપની વાતો ન માનીને સારા ગૃહસ્થ સમાજની દીકરીઓ સમજે અને જુઠા વાયદામાં ન ફસાય, એ આજના સમજની જોડતી કડી છે. મા-બાપ દુશ્મન નથી પણ જે તમને ભોળવે છે, લાલચ આપે છે એની નિયત પર વિચારો અને પછી નિર્ણય લો. પ્રસંગો કે કિસ્સાઓ વાંચીને અને ટી.વી. પર જોઈને અતિશય દુઃખ થાય એ સહજ છે.

દરેક વિચારે - 'મારી ભીતર જીવાતું જીવન' એ પ્રભુની મોટી દેન છે. એને વેડફી ન દેવાય. એ તો પરમાર્થ કાજે છે. મારા માત્ર સ્વાર્થ માટે નથી. સમાજમાં સાધુ, સંતો, વડીલો અને માતાનું યોગદાન તો -

“દિયેકી તરહ ખુદ જલતે હે,
દુનિયા કો ઉજલા દેતે હે;
સુખમેં ના કભી અભિમાન કરે,
દુઃખમેં ના કભી હાર માને.”

૧૬/એ, ઘવલધારા, પ્લોટ ૧૬/એ,
ભાનુશાલી નગર, પ્રાયમિક શાળા સામે,
ભુજ, ૬૨૭-૩૭૦ ૦૦૧. મો. ૯૪૨૭૨ ૭૨૯૧૯

નારાયણ સેવા મંડળ - સેવાની ગાથા

CA કુલીનકાંત ચાંપશી લુઠિયા

આજથી ૬૦ વર્ષ અગાઉ દર્દીનારાયણની સેવાર્થે શ્રી મથુરાદાસ મોરઝરીયા અને શ્રી દ્વારકાદાસ પોપટે સ્થાપિત કરેલા શ્રી નારાયણ સેવા મંડળના મેડિકલ સેન્ટરમાં રાહત દરે / વિનામૂલ્યે દવા અપાતી. સમય જતાં ડાયગ્નોસ્ટીક સેન્ટરની અને પછી પેથોલોજીકલ લેબની પણ શરૂઆત થઈ.

જરૂરતમંદ દર્દીઓ એ બધી સુવિધાઓનો સારો એવો લાભ લેતા થયા.

મ્યુનિસિપલ હોસ્પિટલનો પણ મજબૂત સહકાર મળતાં નાની મોટી માંદગીમાં પટકાયેલાઓને રાહત દરે ટ્રીટમેન્ટ પણ મળવા લાગી. ઓપરેશન પણ ઓછા ખર્ચે થતા.

નાનકડાં ડોનેશનથી શરૂ થયેલી આ સંસ્થાનો લાભ વધુને વધુ દર્દીઓની સંખ્યા થતાં, મેડિકલ સેવાના વિવિધ પાસાઓને વણી લેવામાં આવ્યા.

ગરીબ દર્દીને રાહત દરે સેન્ટર પરની સુવિધા મળતી થઈ, તો મોટી હોસ્પિટલમાં હાર્ટ તેમજ કિડની, કેન્સર વગેરેના ઓપરેશનમાં પણ દર્દીઓને આ સંસ્થા સહાયક થતી ગઈ. દાન આવતું ગયું તેમ પ્રગતિ થતી ગઈ.

નાગરિક સભા દ્વારા મુલુંડના સ્મશાનના આધુનિકરણ અને સુશોભીકરણના કાર્યમાં પણ એ સંસ્થા સાથે જોડાઈ, ટ્રસ્ટી શ્રી મથુરાદાસ મોરઝરીયા સમાજમાં દાતાઓ પાસે જતા થયા. ગાંધીવાદી સિદ્ધાંતોને અનુસરતા એ ટ્રસ્ટીને સમાજે પણ ખોબા ભરી અનુદાન આપતા થયા. કોઈ સિમેન્ટ, તો કોઈ બ્રીક તો કોઈ તક્તી માટેના આરસથી, તો કોઈ પૈસાથી.

પરિણામે સ્મશાનમાં વૃક્ષારોપણ, દીવાલો પર સુવિચારો, દરવાજાની કમાન પર દાતાઓના નામકરણ સાથેના બોર્ડ, બેસવા માટેની બેન્ચો પર નામની તક્તીઓ વગેરે લાગતાં, સારું ભંડોળ ઊભું કરી શકાયું. અગ્નિદાહ માટેની ભઠ્ઠીમાં એવી લોખંડની પાટો બેસાડાઈ કે જેથી હવાની અવરજવરને કારણે લાકડાને પ્રજ્વલિત કરવામાં સહાયક થતી. જેથી ઓછા લાકડે અગ્નિદાહ ફાસ્ટ બને. સમાજ કલ્યાણના કોઈપણ નાના મોટા કાર્યોમાં સહભાગી બનીએ તો ‘સબકા સાથ, સબકા વિકાસ’ ખરું ને?

એક મૂક સેવક તરીકે દાતાઓના સહકારથી એ સ્મશાનનું સંપૂર્ણ સુશોભીકરણ થયું.

પ્રખર ગાંધીવાદી સિદ્ધાંતોને અનુસરતા મથુરાદાસને સમાજે ખૂબ જ સરસ આર્થિક સહકાર આપ્યો. પરિણામે સ્મશાનની સંપૂર્ણ કાયાપલટ થઈ ગઈ.

મોટી ઉંમરે જૂના મકાનોના દાદર ચઢી દાતાઓ પાસે જવામાં ક્યારેક કષ્ટદાયક થતું, પણ સમાજ કલ્યાણનું એક અતિ ઉત્તમ કાર્યને લક્ષ્યાંક બનાવવાની કમર કસી હતી.

આજે મુલુંડ - ઘાટકોપર જેવા ગુજરાતીઓના ગીચ વિસ્તારમાં સર્વ ધર્મ સમભાવ રાખી આ મેડિકલ સેન્ટર ૬૦ વર્ષથી ‘માનવસેવા એ જ પ્રભુસેવા’માં અડીખમ છે.

હાલે નૂતનીકરણ યુક્ત મુલુંડમાં બધીય મેડિકલ ફેસીલીટી સાથેના આ સેન્ટરમાં કે ઘાટકોપરના એક સિંધી ડોક્ટરે પોતાના વિલ દ્વારા મેડિકલ સેન્ટરના નિર્માણમાં ભવ્ય યોગદાનથી શરૂ કરેલા સેવાયજ્ઞમાં એક નાનકડા અનુદાનની આહૂતિ આપીએ તો?

સંપર્ક :

શ્રી ઈન્દ્રવદન મોરઝરીયા	મુલુંડ	મો. ૯૮૧૯૨ ૮૩૨૯૯
શ્રી પ્રકાશ દાવડા	ઘાટકોપર	મો. ૯૮૨૧૪ ૫૪૭૯૪
એડ. શ્રી ઈંદીરાબેન વીરા	મુલુંડ	મો. ૯૮૨૧૧ ૫૩૧૫૮

ગખલ

માંગતા મળતો નથી હિસાબ કોઈ કરમનો,
શબ્દ વાગે તીર જેવા કામ શું એ અર્થનો.

જિંદગી આખી વિતાવી શોધવામાં સત્યને,
હાથ ના લાગી જ ચાવી કે ખુલાસો તર્કનો.

ધડકનો મથતી રહી બસ તાગ દિલનો પામવા,
ઉંદકારો શ્વાસમાં શમતો ગયો એ દર્દનો.

રાસ રમવા ઘેલી રાધા કાન સંગે ઝુમતી,
વાંસળી તો રાહ જોતી ટેરવાના સ્પર્શનો.

સ્નેહથી રહેવું સદા મંત્ર રહે જો સર્વનો,
‘દિવ્ય’ જીવનમાં ભળે તો રાગ માનવ ધર્મનો.

દિવ્યા દેદિયા ‘દિવ્ય’

‘શિશુ વિહાર’ની અધિક તાલીમને દર્શક ઍવોર્ડ - ૨૦૨૨

ડૉ. નાનકભાઈ ભટ્ટ

પ્રજા પરિષદના પાંચમા અધિવેશન (કારતક વદ એકમ સંવત ૧૯૮૫, તા. ૧૧-૧૧-૧૯૩૯)માં અધ્યક્ષ સ્થાને પધારેલા સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલને ભાવનગર રાજવી કૃષ્ણકુમારસિંહજી પોતાનું રાજ્ય અખંડ ભારતના યજ્ઞમાં સમર્પિત કરવાના હતા, પરંતુ જામનગર અને જુનાગઢ રાજ્ય અલગ સૌરાષ્ટ્રની પેરવીમાં હોવાથી લોહપુરુષ ભાવનગરમાં પહોંચતા નગીનાવાડી મસ્જિદ પાસે તેમના ઉપર હુમલો થયો અને ગાંધી સેવક આત્મારામ ભટ્ટ

ઘવાયા. સરદાર પાછા ફર્યા. તે પછી ફરી રાજ્યના દીવાન શ્રી અનંતરાય પટ્ટણી મહાત્મા ગાંધીને મળ્યા અને અખંડ ભારતના નિર્માણમાં ભાવનગર રાજ્યનું યોગદાન સ્વીકારવા વિનંતી કરાઈ.

તે ૧૯૪૭માં દેશી રાજ્યનાં વીલીનીકરણ સમયે પ્રથમ રાજ્ય તરીકે ભાવનગર રાજ્ય સ્વીકારવા લોહપુરુષ વલ્લભભાઈ ફરી ૧૯૪૭માં ભાવનગર પધાર્યા. તે સમયે સમગ્ર કાર્યક્રમની વ્યવસ્થા ભાવનગર પોર્ટના શ્રમિકો દ્વારા ચાલતા આનંદ મંગળ સંભાળી હતી. સ્વરાજ્યની લડતમાં ઉગ્રવાદી જૂથ તરીકે જાણીતા ગોદી કામદાર મંડળનાં આગેવાન માનભાઈ ભટ્ટે ભાવનગર રાજ્યની સોંપણીના સમારંભની શાંતિપૂર્ણ વ્યવસ્થા સંપન્ન કરતા મહારાજા કૃષ્ણકુમારસિંહજીએ ખુશી વ્યક્ત કરી અને પૂછ્યું, ‘છોકરાઓ શું કરો છો?’ મંડળના નેતા તરીકે માનભાઈ ભટ્ટે કહ્યું, ‘મહારાજ, આપ જે નથી કરતા તે.’

પ્રજાવત્સલ રાજવીએ વિનમ્રતા દાખવી પૂછ્યું, ‘અમારાથી શું કરવાનું બાકી રહે છે?’ ત્યારે માનભાઈએ કહ્યું, ‘બાળકો મુક્ત મને રમે તેવું ક્રિડાંગણ વિકસાવવું પડશે અને રાજ્ય જગ્યા આપે તો અમારું આનંદ મંગળ મંડળ એ કામ કરશે.’

મહારાજા કૃષ્ણકુમારસિંહજીએ ‘શિશુ વિહાર’ અને બીજા ૩૮ વિસ્તારોમાં વ્યાયામ પ્રવૃત્તિ માટે જમીન અલાયદી રાખવા હુકમ કર્યો અને આજે ભાવનગરમાં ‘શિશુ વિહાર’ નામે ૪૫૦થી વધુ વૃક્ષોથી આચ્છાદિત જગ્યામાં બાળ કેળવણીનું કામ શક્ય બન્યું છે. એક સાથે ૩૦૦૦થી વધુ વિદ્યાર્થીઓ રમી શકે તેટલા સાધનો

છે. બાળકોના જન્મ દિવસ, બાળકોની રંગમંચ પ્રસ્તુતિ માટે ૪ ઓડિટોરિયમ છે. તેથી વિશેષ, જીવન શિક્ષણને ઑપ આપતા માનવીય મૂલ્યો દર્શાવતા સ-ચિત્ર પોસ્ટરોથી સંસ્થાનું ભાવાવરણ સુશોભિત રહે છે.

ભાવનગરનાં દરિયા કિનારે આવેલા પોર્ટ વર્કશોપના શ્રમિકો દ્વારા પ્રારંભાયેલ આનંદ મંગળ મંડળ અને તેમાંથી વિકસેલ ‘શિશુ વિહાર’નાં કર્મઠ સેવકોની શ્રદ્ધા અક્ષરજ્ઞાનથી વિશેષ અનુભવ પ્રત્યે રહી હતી. આથી, શિશુ વિહારની કેળવણીનો આધાર શેરી નાટકો અને ગ્રીષ્મ તાલીમ વર્ગ સાથે વિકસ્યો. જીવનલક્ષી સદ્વાચન અને શિસ્તબદ્ધ વ્યાયામ સાથે વિકસતો ગયો. આઝાદીની લડત સમયે સક્રિય શ્રમિકોએ શિશુ વિહારની તાલીમને - સ્વરાજને શાળા તરીકે વિકસાવતા નાત-જાત, ગરીબ-તવંગર, ઉચ્ચ-નીચ તેવા ભેદોથી પર સ્વસ્થ માનવના વિકાસ કાજે પ્રતિ વર્ષ ૪૫૦ પ્રવૃત્તિઓ ગોઠવી. પરિણામે શિશુ વિહાર સંસ્થાનાં ૮૪ વર્ષના કાર્યકાળ દરમિયાન તેના લાખો વિદ્યાર્થીઓ આજે સારા નાગરિકો તરીકે જીવન વ્યતીત કરે છે. કઠિન પરિસ્થિતિમાં પણ માનવીય મૂલ્યોને છેલ દેતા જોવા મળ્યાં નથી.

માનવસેવાને પ્રભુસેવા જાણતા શિશુવિહારથી ગુજરાતમાં પ્રથમવાર દેહદાન, ચક્ષુદાન અને રક્તદાન પ્રવૃત્તિ શરૂ થઈ છે. ૧૯૬૮થી આરંભાયેલ નેત્રયજ્ઞ, દષ્ટિ ચકાસણી શિબિરો દ્વારા ૧૯,૭૦૦થી વધુ ગરીબ નાગરિકોને વિનામૂલ્યે કેટરેકટ સર્જરી પછી નવી દષ્ટિ મળી છે. તો શાળા સ્તરે યોજાતા દષ્ટિ ચકાસણી

અને દીકરીઓ માટેનાં હિમોગ્લોબીન તપાસ અને સારવાર શિબિર દ્વારા ૩.૭૫ લાખ વિદ્યાર્થીઓ લાભાન્વિત થયા છે.

વિકસતું વિજ્ઞાન હવે આધારભૂત ફોટો ઈમેજથી જણાવી શકે છે કે ૧ થી ૫ વર્ષનાં બાળકનાં મસ્તિષ્કનાં ન્યુરોન્સનું જોડાણ પ્રત્યક્ષ અનુભવ દ્વારા જ શક્ય બને છે. ભારતીય સમાજ રચના અને સંસ્કાર વચ્ચે વિકસતા બાળક માટેની તાલીમનો વિચાર ગીજુભાઈએ મૂક્યો જેનું અમલીકરણ ૧૯૫૩થી શિશુ વિહારમાં અવિરત રહ્યું છે. અનુભવ તાલીમ વર્ગ, જાગૃત વાલી, પ્રવૃત્તિ, શિક્ષણ સાથે શિશુ વિહાર પરિસરમાં પ્રતિવર્ષ ૮૦૦૦થી વધુ વિદ્યાર્થીઓ સહજ કેળવણીની મોજ લે છે. માતૃભાષા અને ભાર વિનાના ભણતરની કાળજી તો સંસ્થામાં પ્રારંભથી જ લેવાઈ છે.

‘ગરીબ બાળકોનું કામ કરજો, બહેનોની કેળવણીનું કામ કરજો અને મારી પ્રજા સ્વમાનભેર જીવી શકે તે માટે મથામણ કરજો’ તેવી મહારાજા કૃષ્ણકુમારસિંહજીની આર્શવાણીને સંસ્થા આજે પણ વળગી રહી છે. ‘શિશુ વિહાર’ શહેરની ૩૧૪ આંગણવાડીનાં ૮૦૦૦ બાળકોને અનુભવ શિક્ષણ સાથે જોડવા છેલ્લા ૧૨ વર્ષથી બાલવાડી શિક્ષક તાલીમ અને સાધન સહાય યોજે છે. નગરપાલિકાની ૫૬ શાળાઓમાં વર્ષ ૨૦૦૮થી બાળ પુસ્તકાલયો મૂકી તેમાં પ્રતિવર્ષ ૧૦૦ પુસ્તકો ઉમેરી પુસ્તક આધારીત વાર્તા કથન અને ચિત્ર આલેખન થકી બાળ ચિત્રોનાં વાર્ષિક કેલેન્ડરો પ્રકાશિત કરે છે. ગરીબીવશાત બાળક શિક્ષણની મુખ્ય ધારામાંથી ભટકી ન જાય તે માટે છેલ્લા ૧૫ વર્ષથી શિક્ષકો દ્વારા પસંદ કરેલ ૧૭૦૦ બાળકોને સ્કૂલ કીટ આપી તેઓના પરિવાર સાથે શિક્ષકોના માધ્યમથી સંપર્કમાં રહે છે. ‘શિક્ષકોનું

સામાજિક ઉત્તરદાયીત્વ’ નામે યોજાતી આ પ્રવૃત્તિ ગુજરાતના અનેક જિલ્લાઓમાં પુનઃ અનુકરણીય બની છે.

સેવાના માધ્યમથી કેળવણી અને શિક્ષણ સમજથી સ્વસ્થ માનવ ઘડતરની શિશુ વિહારની યાત્રાને મૂલવતા આપણા ‘દર્શક’ (મનુભાઈ પંચોળી) કહેતા, ‘ગુજરાતમાં બે માનભાઈ નથી, એક જ છે. તેમણે બાવડાના બળે બાળકો અને કામ શોધનારનું કામ કર્યું છે તે બીજે ક્યાંય નહીં મળે.’

વિદ્યાર્થી ઘડતર માટે ૭૦૦ કરતાં વધુ આગવા પ્રકાશનો નઈ તાલીમની શાળાઓમાં છાત્ર નિવાસ કરતી વિદ્યાર્થીનીઓને બાવન લાખથી વધુ શિક્ષણ સહાય, બાળકોના કૌશલ્ય વિકાસ માટે પ્રતિવર્ષ ૫૪ વર્કશોપ, વિદ્યાર્થીઓ માટે કમ્પ્યુટર શિક્ષણ, રાત્રી શાળા, પ્રતિવર્ષ ૧૭૦૦થી વધુ કૂ-પોષિત બાળકોને હૈદ્રાબાદ મિશ્નર પ્રકારે પોષક આહારનાં ૮ લાખથી વધુ ખોરાક પહોંચાડનાર શિશુવિહાર સંસ્થાની માનવસેવા અને શિક્ષણ પ્રવૃત્તિ જીવન ઘડતરના બે મહત્વના પાસા બની રહ્યા છે. ત્યારે સર્વાંગી વિકાસના દાયરામાં બાળ વિકાસને ચરિતાર્થ કરનાર સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનો ‘દર્શક’ એવોર્ડ (૨૦૨૨)થી સન્માન ગુજરાતનું ગૌરવ બની રહે છે.

સરનામું : “શિશુ વિહાર”

કૃષ્ણનગર, ભાવનગર - ૩૬૪ ૦૦૧.
ફોન : (૦૨૭૮) ૨૫૧૨૮૦
વેબસાઈટ : www.shishuvihar.org
ઈ-મેઈલ : mail@shishuvihar.org

મંત્રી • મો. ૯૮૯૮૪ ૬૩૪૯૯

વનસ્પતિ વિશેષ : ગુંદા

ગુંદાનું ઝાડ દરેક ખેતર કે વાડીએ જરૂર હોવું જ જોઈએ. ગુંદા એક ઔષધીય ફળ છે. માંસથી પણ ૫ ગણું શક્તિશાળી છે. આ ફળ ભારતમાં જ થાય છે. પહેલવાન બની જશો.

ગુંદા એક એવું ફળ છે જેને આપણે સહુ જાણીએ છીએ અને તેનું અથાણું પણ ખાઈએ છીએ. પરંતુ તેના વિશે કેટલીક વાતો એવી છે જે આપણે નથી જાણતા, પરંતુ જાણવી જરૂરી છે.

ગુંદા આપણા શરીરની તાકાતને વધારીને બમણી કરી દે છે. જો તમે ગુંદા રોજ ખાઓ છો તો આમ કરવાથી તમારા શરીરમાં કમજોરી નથી રહેતી અને તમને હાડકાંઓને લગતી બીમારીઓ પણ નથી થતી કારણકે આમાં ભરપૂર માત્રામાં કેલ્શિયમ અને ફોસ્ફરસ હોય છે.

ગુજરાતના આદિવાસીઓ ગુંદાને સૂકવીને તેનું ચૂરણ બનાવે છે અને મેંદો, બેસન અને ઘી સાથે ભેગું કરીને લાડવા બનાવે છે. લાડવાને ખાવાથી આપણા શરીરને તાકાત મળે છે અને સ્ફુર્તિ મળે છે. શરીરમાં તાકાત અને સ્ફુર્તિ લાવવા માંગતા હો તો આજથી જ ગુંદા ખાવાનું શરૂ

કરી દો.

ગુંદામાં એન્ટી ઓક્સિડન્ટ ભરપૂર હોય છે જેના કારણે એ તમારું મગજ તેજ કરે છે અને તેમાં આયર્નની માત્રા પણ વધુ હોય છે. જેથી શરીરમાં લોહીની માત્રા વધારવામાં મદદ કરે છે.

જો તમારી આસપાસમાં ક્યાંય પણ ગુંદા મળતા હોય તો એનું સેવન કરવાનું શરૂ કરી દેજો. ન હોય તો એક ઝાડ રોપી જ દેજો. શરીરને શક્તિશાળી તેમજ સ્ફુર્તિલું બનાવી દેશે.

તેની છાલનો કાઢો અને કપૂરનું મિશ્રણ તૈયાર કરીને સુજી ગયેલા અંગો પર માલીશ કરવામાં આવે અને દાદર પર લગાવવામાં આવે તો ફાયદો થાય છે.

તો ચાલો, આ વખતે ગુંદાની સીઝનમાં ગુંદા ખાવાનું ચાલુ કરીને શરીરને શક્તિશાળી અને ખડતલ બનાવીએ.

વિચારાની કે શક્તિવર્ધક કેમિકલવાળી ગોળીઓ કરતાં અનેકગણી શક્તિ ધરાવતા ગુંદાનું સેવન અચૂક કરીએ.

સંકલન : વિજેશ એફ. ગામીત

ગામ : કાવલા, તા. ફોર્ટ સોનગઢ, જિલ્લો : તાપી, ગુજરાત

૧૧૧મી જન્મ જયંતીએ એક સ્મરણ...

જૈન દર્શનના ઊંડા અભ્યાસી અને
જૈન આગમોના અધ્યેતા
ડૉ. ઇન્દ્રચંદ્ર શાસ્ત્રી

ભરત 'કુમાર' પ્રા. ઠાકર

જન્મ : ૨૭મી મે, ૧૯૧૨

નિધન : ૩૭ નવેમ્બર, ૧૯૮૬

વૈયક્તિક અધ્યાત્મવાદનું અનુસરણ કરનાર, 'જૈન અનેકાંત'થી પ્રેરિત, બુદ્ધિવાદના ઉત્કટ સમર્થક તેમજ સાહસિક અને સમર્પિત એવા પ્રો. ડૉ. ઇન્દ્રચંદ્ર શાસ્ત્રીની આ મહિને આવતી ૧૧૧મી જન્મ જયંતી પ્રસંગે એમને સ્મરીએ...

ઈતિહાસના કુશળ હાથો દ્વારા સંગ્રહાયેલ મહાન વારસોને પ્રકાશિત કરતા એક સ્થિર સૌમ્ય દીપક સમાન, અજ્ઞાનતા અને મતાંધતાના જાળાંને ભેદીને તેનો નાશ કરતી એક અખંડ જ્યોત સમાન તથા જીજ્ઞાસુ મનને જાગૃત કરીને પાછળ અમીટ છાપ છોડી જતી એક ચિનગારી સમાન... ડૉ. ઇન્દ્રચંદ્ર શાસ્ત્રીની બુદ્ધિપ્રતિભા, વ્યક્તિત્વ અને હકીકતે એમનું પૂરું જીવન આવી તેજસ્વિતાનું પ્રતીક હતું! તેઓ એક અથક અને ખૂબ સફળ વિચારક હતા, જેમણે વિલક્ષણ કલ્પનાશક્તિ સાથે સારગર્ભિત ચિંતન સંયોજ્યું હતું.

● **બહુવિધ વિદ્યાશાખાઓમાં પ્રદાન :**

એક વખત જૈનેન્દ્રકુમાર (૧૯૦૫-૧૯૮૮) દ્વારા 'ભારતીય જ્ઞાનશક્તિના જીવંત પ્રતીક' તરીકે યોગ્ય રીતે બિરદાવાયેલ ડૉ. શાસ્ત્રી એક મહાન દાર્શનિક, અસાધારણ લેખક તથા કાવ્યશાસ્ત્ર, તત્ત્વજ્ઞાન, ધર્મ, સંસ્કૃતિ, ભારતવિદ્યા, ભાષાવિજ્ઞાન, વ્યાકરણ, જ્ઞાનમીમાંસા વગેરેમાં પારંગત હતા. પાલી, પ્રાકૃત, પૂર્વીય-પશ્ચિમી તત્ત્વદર્શન, ભારતીય ઈતિહાસ, યુરોપીય ભાષાઓ વગેરે જેવાં બહુવિધ ક્ષેત્રોમાં એમનું મહત્ત્વપૂર્ણ યોગદાન સ્વયંસ્પષ્ટ છે.

ઇન્દ્રચંદ્રજીનો જન્મ આજથી બરાબર ૧૧૧ વર્ષ પહેલાં ૨૭મી મે, ૧૯૧૨ના ડાહવાલી મંડી (જિ. સીરસા, હરિયાણા) ખાતે થયો હતો. શિક્ષણ માટે બિકાનેર (રાજસ્થાન) આવીને સંસ્કૃત - પ્રાકૃતનો અભ્યાસ કર્યો. આગળ જતાં એમણે આગ્રા યુનિવર્સિટીમાંથી સંસ્કૃતમાં સ્નાતકોત્તર, બનારસ હિંદુ

યુનિવર્સિટીમાંથી વેદાંતમાં 'શાસ્ત્રાચાર્ય', પંજાબ યુનિવર્સિટીમાંથી 'શાસ્ત્રી' અને કલકત્તાથી 'ન્યાયતીર્થ'ની પદવીઓ મેળવી હતી. મહાત્મા ગાંધીથી પ્રભાવિત થઈ શાસ્ત્રીજીએ આઝાદી આંદોલનમાં પણ સક્રિયપણે ભાગ લીધેલો.

૧૯૪૨માં એમણે રાજસ્થાનમાં ખૂબ પ્રચલિત બાળદીક્ષા વિરુદ્ધ અભિયાન ચલાવ્યું, જેના પરિણામે બિકાનેર વિધાનસભામાં આ બાબતનો ખરડો મૂકવામાં આવેલો. ભાગલા દરમિયાન એમણે રાહત છાવણીઓનું પણ સંચાલન કર્યું. તે સમયે

તેઓ ખાસ કરીને સંગઠનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ સાથે જોડાયેલા હતા. ૧૯૫૪-૫૮ લગી અખિલ ભારત સંસ્કૃત સાહિત્ય સંમેલનના મંત્રી તરીકે કામ કરેલું. ૧૯૫૭માં ઓલ ઇન્ડિયા ઓરીએન્ટલ કોન્ફરન્સના દિલ્હી સત્રનું આયોજન કરેલું. ઉજ્જૈન, રાજગીર અને દિલ્હીની વિશ્વ ધર્મ પરિષદમાં મુખ્ય વક્તા રહ્યા હતા.

● **યશોજ્જ્વલ વિદ્યાકીય કારકિર્દી :**

૧૯૫૮માં તેઓ દિલ્હી યુનિવર્સિટીની અનુસ્નાતક અભ્યાસ સંસ્થામાં સંસ્કૃત વિભાગના પ્રથમ અધ્યક્ષ તરીકે નિમાયા. પણ ૧૯૬૧માં ગ્લુકોમાના કારણે દષ્ટિ ચાલી જવાથી તે પદ પરથી રાજીનામું આપ્યું. દષ્ટિ ગુમાવ્યા પછી પણ તેમણે પોતાનો વિપુલ સર્જનપ્રવાહ ચાલુ રાખ્યો અને અનુપમ કૃતિઓ સર્જવા પોતાના ભાવો તથા વિચારો લખાવતા રહ્યા. ત્યારબાદ યુનિવર્સિટી ગ્રાન્ટ્સ કમિશનની યોજના હેઠળ 'પ્રોફેસર એમેરિટસ' તરીકે નિમણૂંક પામ્યા તથા ૧૯૬૭-૬૮માં 'ધર્મ અને આધુનિક મનુષ્ય' પર સંશોધન આગળ ધપાવ્યું. આમંત્રિત વક્તા તરીકે પણ તેઓ અનેક વિભાગો સાથે સંકળાયેલા રહ્યા.

એમના લેખન પર મધ્યયુગીન ચિંતનની ઊંડી છાપ છે. ડૉ. શાસ્ત્રીએ લગભગ ૭૦ પુસ્તકો અને ૬૦૦થી વધુ શોધપત્રો લખ્યા, જેમાં તેમણે પ્રાચીન શાસ્ત્રીય ગ્રંથોનો જ્ઞાનસાર કાઢીને તેને આધુનિક પરિવેશમાં રજૂ કર્યો. શાસ્ત્રીજીએ સદીઓથી પ્રચલિત ચિંતન પ્રવાહોનું તટસ્થ આલોચનાત્મક વિશ્લેષણ કર્યું.

મૃતપ્રાય માન્યતાઓ ઉખાડવા માટે વિચાર શક્તિ અને તર્કને જરૂરી સાધનો ગણતા, છતાં ભૂતકાલીન મૌલિક ચિંતન માળખાના વારસાને અપનાવ્યો હતો. તેમનામાં એક સંશોધક અને સુધારકનો અવિરલ ઉત્સાહ હતો.

તેનું પ્રમાણ એમની કૃતિઓ 'રીલીજીયસ શોપ્સ' (ધાર્મિક દુકાનો) અને 'ધોસ્ટ્સ ઓફ કલ્ચર' (સંસ્કૃતિના ભૂતો)માં ઉજાગર થાય છે. એમની અન્ય મહત્વપૂર્ણ કૃતિઓમાં સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્ર કા ઇતિહાસ, મહાભારત કે સૂક્તિરત્ન, આલોક ઔર ઉન્માદ, હમારી પરંપરા, જૈનીઝમ એન્ડ ડેમોક્રેસી, ધર્મ ઔર રાષ્ટ્રનિર્માણ, ભારતીય આર્ય ભાષાએ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. અન્ય કૃતિ 'પાલી ભાષા ઔર સાહિત્ય'માં ત્રણ પ્રસ્તાવનાઓની શ્રેણી છે, જે વિલ્હેમ ગાઈગર (૧૮૫૬-૧૮૪૩) લિખિત પ્રસિદ્ધ જર્મન ગ્રંથના આમુખનો પછીથી થયેલો હિંદી અનુવાદ છે.

● જૈન આગમોની સમાલોચના :

પંડિત બાલકૃષ્ણ મિશ્રના માર્ગદર્શન હેઠળ ઈન્દ્રચંદ્રે પીએચ.ડી.ની પદવી પ્રાપ્ત કરી હતી. તે માટે લખાયેલા શોધનિબંધ 'એપિસ્ટેમોલોજી ઓફ જૈન આગમ્સ' (જૈન આગમોની જ્ઞાનમીમાંસા)ની ખૂબ પ્રશંસા થયેલી. ડૉ. સતકારી મુખરજી અનુસાર આ તુલનાત્મક અભ્યાસ ગ્રંથમાં વાસ્તવિક અને રૂઢીવાદી પરિસ્થિતિઓ તથા આ બંને વચ્ચે સહમતિ - અસહમતિ બાબતે લેખક દ્વારા જે ન્યાયોચિત પરિપક્વતા અને સંયમિત મૂલ્યાંકન દર્શાવાયું છે તે એમને અંગ્રેજીમાં જૈન વિદ્યાના એક અગ્રણી ભાષ્યકારની ખ્યાતિ પ્રદાન કરે છે. આ અધ્યયનમાં પૂર્વગ્રહરહિત એક સ્વસ્થ દષ્ટિકોણની ઝલક જોવા મળે છે.

મૌલિક પ્રયાસો અને સર્જનાત્મક પ્રતિભાની કદરરૂપે શાસ્ત્રીજીને હિંદી અકાદમી દ્વારા 'સાહિત્ય સેવા સન્માન', દિલ્હી યુનિવર્સિટી દ્વારા 'સાહિત્યરત્ન અલંકરણ' તથા રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા બહુમાન-પત્ર (૧૯૮૬)થી નવાજવામાં આવેલા. સાહસ અને સમર્પણની આવી ઉદાત્ત પ્રતિમૂર્તિનું ઉજી નવેમ્બર, ૧૯૮૬ના રોજ અવસાન થયું.

એમની ૯૨મી જન્મજયંતી પ્રસંગે ટપાલ વિભાગ દ્વારા તા. ૨૭મી મે, ૨૦૦૪ના પાંચ રૂપિયા મૂલ્યની ખાસ ટપાલ-ટિકિટ પણ બહાર પાડવામાં આવી છે. ડૉ. ઈન્દ્રચંદ્ર શાસ્ત્રી મનુષ્યના વ્યક્તિગતથી વૈશ્વિક અને માનવતાવાદી થવા સુધીની 'આધ્યાત્મિક યાત્રા'ના હિમાયતી હતા. એમની જીવનયાત્રા પણ આવા જ સત્યનું એક તીર્થાટન હતી, જેને ૧૧૧મી જયંતીએ સ્મરીએ અને વંદીએ....

'શિવમ્', ૪૦, વૃંદાવન નગર-૧, ખડિયા તળાવ સામે,
વૈશાલી સિનેમા રોડ, અંજાર, કચ્છ-૩૨૦ ૧૧૦.
ફોન : (૦૨૮૩૬) ૨૪૦૧૩૯, મો. ૯૪૨૨૨ ૨૩૧૫૦

કચ્છની કેસર કેરી

(અનુસંધાન : પાના નં. - ૩૧ ઉપરથી ચાલુ)

છે. આંખો માટે ફાયદાકારક છે. કેરીમાં ખૂબ પ્રમાણમાં બીટા કેરોટીન છે. જેનું શરીરમાં વિટામિન-એ માં રૂપાંતર થાય છે. જેના કારણે આંખના 'રોડ્સ અને કોન્સ' નમન કોષને ખૂબ પોષણ મળે છે. રોજ એક પાકી કેરી ખાવાથી આંખોને ફાયદો થાય છે. આખા શરીરને આલ્કલાઈન મીડિયમમાં રાખે છે.

કેરીમાં ટાર્ટરીક એસિડ, મેલીક એસિડ અને સાર્ટ્રીક એસિડ છે જેના કારણે શરીરનું મીડિયમ આલ્કલાઈન રહે છે. જેના કારણે અનેક રોગો સામે રક્ષણ મળે છે. કેન્સર સામે રક્ષણ આપે છે.

અનેક સંશોધનો અને પ્રયોગોથી નક્કી થયું છે કે કેરીમાં પુષ્કળ એન્ટી ઓક્સિડન્ટ પદાર્થો જેવા કે વિટામિન-સી, વિટામિન-એ અને વિટામિન-ઈ અને સેલેનિયમ છે. તે ઉપરાંત એન્ઝાઈમ અને ક્વાર્ટેસીન, એસ્ટ્રોગેલીન, ફીસેતીન અને ગેલીક એસિડ જેવા પદાર્થો છે જેના કારણે કેન્સર સામે રક્ષણ મળે છે.

ચામડી માટે ફાયદાકારક છે. કેરીના ઉપયોગથી ચામડીના છિદ્રો ખૂલી જાય છે. તે ઉપરાંત યુવાન ઉંમરે મોં પર થતા ખીલ સામે પણ રક્ષણ મળે છે. ડાયાબિટીસમાં પણ રાહત આપે છે.

એક પ્રયોગમાં જણાવ્યા પ્રમાણે કેરીના ઝાડના દસ પાંદડા પાણીમાં ઉકાળીને તે પાંદડાને તે પાણીમાં આખી રાત પલાળી રાખ્યા પછી તેને સવારે ગાળીને પીવાથી બ્લડ સુગરના રીડિંગમાં ત્રણ મહિને ૧૦થી ૧૫ આંકનો ફેર પડે છે. પાચન શક્તિ સુધારે છે.

પૈયાની માફક કેરીમાં પણ ખાસ પ્રકારના એન્ઝાઈમ છે. જેના લીધે ખોરાકમાં લીધેલા પ્રોટીનનું પાચન સારી રીતે થાય છે. આ ઉપરાંત કેરીમાં ફાઈબર હોવાથી પેટની તકલીફો ગેસ, અપચો, ઉબકા અને ઉલટી વગેરે ઓછા થાય છે. રોગ પ્રતિકારક શક્તિ વધારે છે.

કેરીમાં વિટામિન સી અને વિટામિન એ ઉપરાંત ૨૫ જાતના 'કેરેટેનોઈડ્સ' છે, જેના લીધે તમારી રોગ પ્રતિકારક શક્તિ વધે છે. ઉનાળાની ઋતુમાં 'સન સ્ટ્રોક' થતો અટકાવે છે.

કાચી કેરીનું કચુંબર અને કાચી કેરીનું શરબત ખાસ કરીને ઉનાળામાં રોજ ખાવાથી અને પીવાથી શરીરનો સન સ્ટ્રોકથી બચાવ થાય છે. તમારા સ્નાયુ અને સાંધાને શક્તિ મળે છે અને કિડનીમાં ઝેરી પદાર્થોનો જમાવ થતો નથી. જાતીય શક્તિમાં સુધારો થાય છે. રોજ એક પાકી કેરી ખાવાથી વૈજ્ઞાનિકોના મત પ્રમાણે કેરીમાં વિટામિન-ઈ હોવાથી જાતીય શક્તિમાં સુધારો થાય છે.

આમ, આવો, આવી ગુણકારી કેરીને ખાવામાં માણીએ અને ઉનાળાની ગરમીને ભગાવીએ.

સંદર્ભ : વીકિપીડિયા, વિવિધ અખબારી અહેવાલો.

ભુજ, કચ્છ-૩૨૦ ૦૦૧. • મો. ૯૪૨૮૦ ૭૭૨૯૫

વાર્તા

નવે વરેહજી ધજ ધજ વધાધયું

બલવીરસિંહ જાડેજા

ગયા વરસના દુકાળમાં ચૈત્ર-વૈશાખના લૂના વાયરા પછી જેઠ મહિનાના તડકામાં કચ્છવાસીઓને પરસેવાથી જ નાહવાનું નસીબ થયું હતું. છતાં આ વરસે જેઠ પૂરો થાય એ પહેલાની હેલીએ કચ્છી માડુઓને ગયા વરસનો દુકાળ ભૂલાવી દીધો. મેઘલી રાતના ઝરમર વરસાદમાં માટીની મીઠપ નાકમાં ભરતી વાલી ડોશીની ઊંઘ વેરણ થઈ હતી. કાલે જો હમીરસર ઓગની (છલકાઈ જાય, ઓવર ફલો થાય) જાય તો બસ છેલ્લી વાર મેઘલાડુ ખાઈ લઉં. વિચારતા વાલીમાને દીકરાની વિધવા વહુ મંજુલાના વેણ યાદ આવ્યા.

‘માડી, હવે મેઘલાડુના ઉધામા મૂકો. તમને હવે બાજરાની માની (બાજરાનો રોટલો) કે ખીચડી વના ક્યાં કાંઈ પચે છે?’

‘દીકરી, આ છેલ્લીવાર મેઘલાડુ ખાઈ લઉં. જો ને જોગાનુજોગ સવારે અષાઢી બીજે જ હમીરસર ઓગની જાય એવું લાગે છે. મારું વેણ રાખ, પછી કોઈ દી નહીં કઉં.’

મંજુલા મનમાં વિચારતી’તી. માડી જાણે સો પૂરાં કરવાનાં હોય એમ વાત કરે છે! નેવું તો થયા હશે જ. દર વરસે હમીરસર ઓગને તંચે ભુજ આખું ભેગું થાય, તો’યે ધક્કામુક્કીમાં હમીરસર વધાવતું જોવાની જીદ તો સાસુ કરે જ. પોતે પરણીને આવી ત્યાર પછે કોઈ વરસ ખાલી જવા નથી દીધો. હા, વચ્ચે વચ્ચે દકાળમાં ખાલી હમીરસરને જોઈને વાલીમાને રોતાં પણ ભાળ્યાં છે.

પીળા પડી ગયેલા વીજળીના ગોળામાં વાલીમાએ પડખેના ખાટલામાં કેટલાક ઘરના ઠામ-વાસણ કરીને થાકેલી મંજુલાવહુને નસકોરાં બોલાવતી જોઈને નિરાંત થઈ. તોય એમનાથી મનોમન નિહાકો નખાઈ ગયો. ‘અરેરે! બચાડી મારા ઘરે આવીને સુખી નો’ થઈ! રંડાણી તંચે કેટલું’ય કી’ધું તું, તો’ય નો’તી માની ને હવે? હોય ઈ’તો. હું નઈ હોઉં તાણે એકલી શું કરસે? ભલે ને ઠરીઠામ થાય. તે’ દી હું ઊંઘી ગઈ છું એમ સમજીને નારાણને કહેતી હતી કે, ‘જ્યાં હુ’ધી મા જીવતાં છે ત્યાં લગણ તારું ઘર માંડવાનો મારાથી વચાર પણ કેમ કરી થાય?’

સંબંધમાં દૂરનો થતો ભાણેજ નારાણ પોતાની ખબર-અંતર પૂછવાના બા’ને મંજુલા હાર્યે વાત કરવાનો કોઈ મોકો ચૂકતો નહોતો, એ વાત વાલીમાની અનુભવી નજરથી કેમ છાની રહે

ભલા! ડોશીએ વિચાર કર્યો : ‘હવે મારે જ એને મોકો કરી દેવો પડે. ન’કા પાછું નારાણ જેવું પાતર હાથથી નીકળી જાય તો? તો’ તો બચાડી મંજુ આખી જંદગી એકલી રહી જાય ને એના નિહાકા મને લાગે તો મર્યા પછે મારા આત્માની અવગતિ જ થાય ને? હે મારી આશાપરા મા! કાલે જો હમીરસર ઓગને ઈ’જોઈને છેલ્લો મેઘલાડુ ખાઈ પછે ભલે તારા ધામમાં બોલાવી લે’જે.’ પાછલી રાતે ડોશીને મોડે મોડે નીંદર આવી ગઈ.

વહેલી પરોઢે ફળિયામાં અવાજ થતો સંભળાયો પણ શેની રાડારાડ થાય છે ઈ ખબર નો પડી. ખાટલામાંથી ઊભી થઈને ઝટપટ પૂતારો (સાડલો) વીંટીને કરઈ (ઓરડો) માંથી બહાર આવી ત્યારે પાડોશી કમાબાઈ ઘોડતી આવી બોલી, ‘એ વાલીમા, ખબર પડી? હમીરસર ઓગન્યો.’

‘હું! આજ આષાઢી બીજે નવે વ’રે જ હમીરસર ઓગન્યો!’ ડોશીના મનમાં હરખની હેલી ઊઠી. ‘મંજુલા ક્યાં ગઈ? હમણાં નગરપતિ હમીરસર વધાવવા નીકળશે. હું’યે પરવારીને જાઉં. તું નાળિયેર તો લઈ આવી છો ને? બસ, મેઘલાડુ ફરિયામાં સૌથી પે’લા બનાવી રાખજે.’ બોલીને વાલીમા નાવણિયામાં ગયા.

આખું ભુજ હમીરસર ઓગન્યાના ઉત્સાહમાં દોડતું હતું, કારણકે હમીરસર ઓગન્યાની ખુશીમાં રાજાશાહીના વખતથી ભુજમાં રજા જાહેર થતી. (કદાચ પૂરી દુનિયામાં કચ્છનું ભુજ શહેર એકમાત્ર જગ્યા હશે ત્યાં તળાવ છલકાય ત્યારે શહેરમાં રજા જાહેર થતી હોય.) હાથમાં લાકડી લઈને જૂના ઢીલા પડી ગયેલા, વારંવાર ઊતરી જતાં ચશમાંને ઠીક કરતી વાલી ડોશી હમીરસર સુધી પહોંચી તો ગઈ પણ ભીડમાં નગરપતિ સુધી જવા કોણ દે? ત્યાં જ નગરપતિ મોરબીયા શેઠને એકાએક યાદ આવ્યું. ‘એલા ભાઈ, વાલબાઈમા ક્યાં?’

દર વરસે નેવું વટાવી ગયેલ હમીરસર ઓગને ત્યારે કાયમ અચૂક હાજર રહેનાર વાલબાઈમાને કોઈ પણ મેયર હોય તો’યે યાદ કર્યા વિના ન રહે. મોરબીયા શેઠે યાદ કર્યા એટલે એમના માણસે મોટેથી સાદ દીધો, ‘વાલબાઈમા... ઓ... વાલબાઈમા, કે’ણી પા છો, મા?’

‘એ ભાઈ, આંઈ કણે છું. કો’ક લઈ જાવ મુંને તો ભલાઈ તમારી ભાઈ.’

‘એ ભાઈ, મારગ કરો. વાલીમા હાલ્યા આવો.’ કહીને હાથ પકડી મોરબીયા શેઠ નગરપતિ પાસે લઈ જતાં જ ‘એ... આવો, આવો વાલીમા આવો... તમારા વ’ના હમીરસરની પૂજા કેમ કરાય!’

હાથમાં નાળિયેરની થેલી પકડી હતી છતાં પણ વાલીમાએ નગરપતિનાં દુઃખણા લીધા. ‘જુગ જુગ જીવો શેઠ. મા આશાપરા ને હાજીપીર તમારી ચડતી કળા કાયમ રાખે.’

વિધિ કરવા બોલાવેલ જોશીજીએ દીવો પ્રગટાવી નગરપતિને ચાંદલો કર્યો. વાલીમાને કપાળે આડી લીટી કરી. નગરપતિએ નાળિયેર ફોડી હમીરસરને વધાવ્યું. ભેગી થયેલી ભીડે તાળીઓ પાડી આનંદના ચિત્કાર કરી ‘જીયે કચ્છ’ના ગગનભેદી નારા લગાવ્યા.

‘શેઠ, લ્યો આ મારું નાળિયેર’ કહીને વાલીમાએ પોતાનું નાળિયેર આંખે લગાડી નગરપતિને આધ્યું. એક અલમસ્ત જુવાનજોધ માણસે નગરપતિના હાથમાંથી લઈને હમીરસરના પાણીમાં દૂર ઘા કર્યો. એ ભેગા જ નાળિયેરને સૌથી પહેલાં કબજે કરવા એકસાથે કેટલાયે તરવૈયાઓ પાણીમાં ખાબક્યા. વીસ-બાવીસ વરસનો એક જુવાન નામે અબ્દુલ જમાદાર સૌ પહેલાં પહોંચીને નાળિયેર પકડીને એક હાથમાં ઊંચો કરીને મેદનીને બતાવ્યું. ગગનભેદી તાળીઓથી હમીરસરના પાણીમાં પડ્યા પડ્યા. તરીને પાછા આવેલા વિજેતા જુવાનને નગરપતિએ વાલીમાના હાથે રૂપિયા એક હજાર ભરેલું કવર અપાવ્યું ત્યારે ફરી તાળીઓ ગૂંજી ઊઠી.

લાઈવ કવરેજ કરી રહેલ ટી.વી. ચેનલના માણસો નગરપતિનો ઈન્ટરવ્યૂ લેવા પડાપડી કરી રહ્યા હતા. ‘સર, આપે કેટલામી વાર આજે હમીરસરને વધાવ્યું?’

‘મેં તો આ બીજીવાર હમીરસરનાં વધામણા કર્યાં. જે નગરપતિ બને એના હાથે પૂજાવિધિ થાય પણ આ વાલીમાને પૂછો કે એમણે કેટલામી વાર આ હમીરસરને ઓગનતું જોયું છે?’ ટી.વી. ચેનલનો કાફલો વાલીમા તરફ વળ્યો. ‘માજી, કેટલા વરસ થયા તમને?’

‘ગાંધીબાપુએ ગોરાઓને ભગાડ્યા ને ઝીણાએ પાકિસ્તાન માંગી લોઈની નદિયું છલકાવી તંયે હું બાર વરહની હતી.’

‘એટલે લગભગ નેવું વરસ થયા તમને! એમાંથી કેટલી વાર તમે હમીરસરને ઓગનતું જોયું હશે વાલીમા?’

‘ઈ’તો ગણતરી થોડી કરી હોય ભાઈ! પણ હું હમજણી થઈ તારથી મારી મા હા’રે હમીરસરમાં ના’વા - ધો’વા ને ધુબાકા મારવા આવતી’તી ને તરતી’તી. આખો જન્મારો આ હમીરસરના પાણી ભેગો ગયો છે.’

‘તમને તરતા પણ આવડે છે માજી?’

‘મને જ નંઈ, મારા આખા કુટુંબને આ હમીરસરે બનાવ્યું છે. હું પરણી પણ હમીરસરને લીધે ને મારા ધણી અને દીકરાએ તરીને નાળિયેર જીતીને ઈનામ લીધાં અને આ જ હમીરસરના પાણીમાં ડૂબતા જોયા છે ભાઈ. શું કહું.’ બોલીને વાલીમાએ ચશમાં કાઢીને આંખો લૂછી. ટી.વી.વાળાઓને તો જાણે મસાલો મળી ગયો.

‘માજી શું નામ કહ્યું તમારું?’

‘વાલબાઈ વાઘજી ડોટ.’

‘વાલબાઈમા, આજે જ્યારે તમારા હાથે વિજેતા થયેલાને ઈનામ અપાય છે ત્યારે તમારા પતિ અને દીકરાએ પણ આવા ઈનામ જીત્યા છે એની વાત અમારી આ ચેનલના જોનારાઓને સંભળાવશો એવી વિનંતી છે.’

‘હા હા વાલીમા આ ભેગા થયેલા જુવાનિયાઓ અને ટી.વી. જોનારાને ક્યાંથી ખબર હોય કે ભુજનાં એક વાલબાઈમા હમીરસર તળાવ સાથે કઈ રીતે અને કેવા સંકળાયેલા છે! માટે વાત કરો. છોકરાઓને નિરાશ ના કરતા.’ નગરપતિએ વાલીમાને આગ્રહ કર્યો. સૌ વાલીમાની વાત સાંભળવા આતુર હતા.

‘એમાં તો એવું છે ને ભાઈ કે મારી મા એ વખતે હમીરસરમાં લૂગડાં ધોવા આવતી ને હું પણ ઘાઘરી-પોલકું પે’રી એના ભેરી ના’વા આવતી ને પાણીમાં ધુબાકા મારતી ને તરતી. ત્રીજી ચોપડી ભણી. વાંચતા-લખતાં આવડી ગયું પછે ઊઠી ગઈ’તી. અમારા ધલ ફરિયાની સામે ડોટ ફરિયું હતું ને વાઘજી પણ એની મા હા’રે ના’વા આવતો. આમ ને આમ અમે ક્યારે જુવાન થઈ ગયા એની ખબર નો પડી. વાઘજીએ એક દી મને કીધું કે ‘મારી ઘરવારી થઈશ?’ મેં કીધું કે, ‘હમીરસર ઓગને ને નાળિયેર જીતી લાવે તો તારું ઘર માંડું.’ એણે બીજે જ વરસે હમીરસરનું નાળિયેર જીત્યું અને અમે એક જ નાતનાં હતાં એટલે પછે પરણી ગ્યાં. કેટલાંય વરસ સુધી વાઘજી કાયમ હમીરસરનું ઈનામ જીતતો.’

શ્વાસ ખાવા રોકાયેલાં વાલીમાને ટી.વી.વાળાએ અધીરા થઈને પૂછ્યું, ‘પછી?’

‘એમાં કચ્છમાં ઉપરા ઉપરી બે વરસ દકાળ પડ્યો ને હમીરસર બે વરસ સૂકું ભક્ર ર’યું. ત્રીજે વરસે મેઘરાજાએ મહેર કરી ને શ્રીકાર મીં (વરસાદ) વરસ્યો. હમીરસર ઓગની ગયું. બે બે વરસથી હમીરસરના પાણીમાં ના’યા વ’નાનો વાઘજી રાતે છાનોમાનો એકલો હમીરસરમાં ના’વા પડ્યો ને આખી રાત ના’યો હશે, પણ સવારે એની લાશ મળી.’ કહીને વાલીમા રોઈ પડ્યા. આંસુડાં લૂછી ફરી વાત કરતાં બોલ્યા - ‘મારો દીકરો ગોવિંદ હજી નાનો હતો. ગામનાં વાસણ - ઠામ કરી એને

પરણાયો ને ઈ પણ એના બાપની જેમ હમીરસર ઓગને તંચે નાણિયેર જીતી લાવતો. પણ...'

‘પણ શું વાલીમા?’

‘એની બાજર ખૂટી ગઈ હશે એટલે ભાઈબંધો ભે’રો હમીરસરમાં ના’તો તો ને બૂડી ગ્યો. કોઈએ કીધું કે એના ભાઈબંધોએ કાવતરું કરી ડૂબાડી દીધો. રામ જાણે! તરવામાં એવો હતો કે એ હોય તી’યાં સુધી બીજો કોઈ નાણિયેર જીતી નો શકે એટલે હરીફોએ ડુબાડ્યો. જે હોય ઈ, પણ મારા ભાગ્ય ફૂટી ગ્યાં! એક વરસ પણ નો’તું થયું પરણાવ્યે ને મંજુલા રંડાણી.’ ફરી વાલીમા રડી પડ્યા.

‘હો’ય મા. આપણા હાથની વાત થોડી છે! ઈ તો સરગમાં પણ નાણિયેર જીતતો હશે મા!’ ટોળામાંથી કોઈકે વાલીમાને આશ્વાસન આપવા કોશિશ કરી. ‘કચ્છીમાં કહેવત છે કે, ‘તારુ બૂડે, અતારુ તરે’ (તરવામાં હોંશિયાર વધુ પડતા આત્મવિશ્વાસ થકી ડૂબી જાય ને તરતાં ન આવડનાર, ગમે તે રીતે બચી જાય.)’ બીજા કોઈએ વાલીમાને દિલાસો આપ્યો.

‘જે હોય તે, મારા ભાઈ! હું તો જિંદગી આખી હમીરસરને ઓગનતો જોતી આવી છું. પેલા રા’બાવા (કચ્છના રાજા) વધાવતા, હવે નગરપતિ વધાવે છે. હાલો, હવે આજ તો હરખનો દી છે. અષાઢી બીજે જ હમીરસર ઓગન્યો. ઘરે જઈને સૌ મેઘલાડુ ખાઈએ.’ કહીને વાલીમા ડગુમગુ હાલતાં થયા.

ઘરે પહોંચી મંજુલાએ બનાવી રાખેલા મેઘલાડુડી, અડધો રોટલો ને મગની દાળ ખાઈ ખાટલામાં લાંબા થયા પણ નીંદર ક્યાંથી આવે? મંજુલા સાઈકલ લઈને બે-ચાર ઘરનાં ઠામ-વાસણ ઘસવા નીકળી. હમીરસર ઓગન્યાની ખુશીમાં જાહેર રજા નક્કી થઈ ને આખું ભુજ અને આજુબાજુના ગામના લોકો આખો દી’ હમીરસરને જોવા આવતા રહ્યા. તે વખતે વાલીમા પાડોશીના ભણતા છોકરા પાસેથી કોરો કાગળ ને પેન્સિલનો ટુકડો ‘મંજુલાને હિસાબ લખવો છે’ કહીને લઈ આવીને સંતાડી દીધો.

રાતે ખીચડી ખાઈ આખા દી’ના હમીરસર ઓગન્યાના હરખમાં થાક્યા પાક્યા જંપી ગયેલા ભુજવાસીઓ ગાઢ નીંદરમાંથી મોંસૂઝણે જાગ્યા ત્યારે સવારે હમીરસરની પાળીએ કાયમ મોર્નિંગ વોક કરવા આવતા યુવાન અને વયસ્કો તેમજ હજુ હમીરસરનું ઓગનવાનું ચાલુ છે કે નહીં એ જોવા ઉમટેલાઓનું ટોળું એજ જગ્યાએ અટકીની ઊભું રહ્યું હતું, જ્યાં નગરપતિએ પૂજાવિધિ કરી હતી. ત્યાં જૂના ચરમાં અને લાકડી નીચે શાળાના વિદ્યાર્થીની નોટનો કાગળ ગડી વાળેલો પડ્યો હતો. ‘કોનું હશે, આ?’ સૌ વિચારતા હતા ત્યાં જ કોઈ બોલ્યું, ‘ઓગન પાસે કોઈ બાઈ માણસની લાશ દેખાય છે.’

‘હેં! અરે! આ તો વાલીમા!’

કોઈએ પોલીસને ખબર કરી. કોઈ ડોટ ફરિયામાં દોડ્યું મંજુલાને ખબર આપવા. દોડતાં આવ્યા મંજુલા, નારાણ ને આખા ડોટ અને ધલ ફરિયાના લોક. પોલીસે કાગળ વાંચ્યો, ‘નવે વ’રેજી ધજ ધજ વધાઈયું, મંજુલા. નારણ ભેરી સુખી થીજ.’ (નવા વરસની ખૂબ ખૂબ શુભેચ્છા મંજુલા, નારાણ સાથે સુખી થાજે.)

મંજુલાએ પોક મૂકી, ‘મારા સુખ ખાતર આવો ભોગ આપ્યો તમે વાલીમા!’

ટોળામાં ઊભેલા સૌની આંખો ભીની હતી. સૌ વાલબાઈમાની વાતો કરતા હતા. નગરપતિને જાણ થતા જ દોડી આવ્યા ને જાહેર કર્યું, ‘અહીં વાલબાઈમાની યાદગીરી રૂપે એક તક્તી મૂકાશે. જેથી ભુજ અને હમીરસરની આ દીકરીને દુનિયા કાયમ યાદ કરે.’

મરણોત્તર વિધિ પૂરી કરી શોક ઉતારી નગરપતિએ વાલીમાની ઈચ્છા મુજબ મંજુલા અને નારાણના લગ્ન તક્તી પાસે કરાવ્યા. આજે પણ ભુજના હમીરસરની પાળે વાલબાઈમાની તક્તી છે ને નવા પરણેલાઓ વાલબાઈમાની તક્તી પર માથું નમાવી એમના સંસારની શરૂઆત કરે છે.

૧૨, ઘરઆંગણ ફ્લેટ્સ, પ્રોફેસર્સ કોલોની સામે,
‘ચાઈલ્ડ કેર’ પાછળ, નવરંગપુરા, અમદાવાદ.
મો. ૯૮૨૫૭ ૦૦૦૯૬

Relitrade Stock Broking Pvt. Ltd.

SERVICES

- Equity Trading
- Derivatives
- Commodities
- Mutual Funds
- Depository Services
- IPO
- Online Trading
- Margin Trading Fund
- SLBM

Relitrade Stock Broking Pvt.

‘O’ Block, Mondel Re a’l ’ark, Nr. Rajpath Club,
S.G. Highway, Ahmedabad - 380 059.

E-mail : wecare@relitrade.in

Contact : (079) 6819 9999

વાત કરી ત્યારથી જ મનસુખભાઈના મનમાં એક જાતનું ટેન્શન રહ્યા કરતું હતું. દીકરીના લગ્નપ્રસંગે થનાર ખર્ચની જોગવાઈ કેવી રીતે થઈ શકશે એ બાબતની ચિંતા એમના મનમાં થયા કરતી હતી. એમની પાસે જે કંઈ બચત હતી તેમાંથી બે વર્ષ પહેલાં મોટી દીકરી પૂર્વાના લગ્ન - કરિયાવરનો ખર્ચ કાઢ્યો હતો. અત્યારે કરકસર કરે તોય સારી રીતે પ્રસંગ ઉકેલવામાં પનો થોડોક ટૂંકો પડે એવું લાગતું હતું.

એક દિવસ કોઈ સામાજિક પ્રસંગે બંને વેવાઈ મળી ગયા. એકબીજાના ખબર અંતર પૂછવા પછી વસંતભાઈએ કહ્યું, 'વેવાઈ, આપણા દીકરા-દીકરીની સગાઈ થયાને ઘણો લાંબો સમય થઈ ગયો છે. એટલે હવે આપણે ભેગા થઈને લગ્નની તારીખ નક્કી કરી જ દઈએ. જેથી લગ્ન પ્રસંગનું આયોજન કરવાની સરળતા રહે.'

'ભલે, જેવી તમારી ઈચ્છા. તમારી અનુકૂળતાએ રૂબરૂ તમે અમારા ઘેર આવી જાઓ.' મનસુખભાઈએ નરમાશથી કહ્યું.

વસંતભાઈ નજરપારખું અને મનકળુ માણસ હતા. સામેની વ્યક્તિના હાવભાવ, વાણી વ્યવહાર અને ચહેરો જોઈને એ વ્યક્તિ વિશે અંદાજ બાંધી શકે એવી કોઠાસૂઝ એમનામાં હતી. ચારેક મહિનાના પરિચય પછી એમને મનસુખભાઈ વિશે આછો પાતળો ખ્યાલ આવી ગયો હતો. વસંતભાઈ મનોમન સમજી ગયા હતા કે લગ્ન પ્રસંગે થનાર ખર્ચ બાબતે આર્થિક રીતે વેવાઈ સંકડામણ અનુભવે છે અને એટલે જ દીકરીના લગ્ન બાબતે મોડું કરતા હોય એવું લાગે છે. આવું મનોમન વિચાર્યા પછી ઘેર જઈને પાંચમે દિવસે એમણે ફોન કરીને કહ્યું, 'મનસુખભાઈ, અમે કાલે સવારે દસ વાગે તમારા ઘેર આવીએ છીએ. આપણે બધા ભેગા થઈને લગ્નની તારીખ નક્કી કરીશું.'

બીજા દિવસે વસંતભાઈ, એમના પત્ની અને દીકરા વૈભવ સાથે મનસુખભાઈના ઘેર આવી ગયા. ચા-નાસ્તા પછી ઔપચારિક વાતો દરમિયાન વસંતભાઈએ કહ્યું, 'મનસુખભાઈ, મારે તમને એક વાત કહેવી છે. આપણા સમાજમાં ત્રણેક વર્ષથી સમૂહ લગ્નો ગોઠવાય છે. એના આયોજકો સમાજનો સાથ-સહકાર મેળવીને આવી સુંદર અને સમાજોપયોગી પ્રવૃત્તિઓ કરે છે. પરંતુ હજુ સુધી સમાજનો કેટલોક વર્ગ એવું માને છે કે જેની પાસે આર્થિક સગવડ ઓછી હોય એવા માતા-પિતાના દીકરા-દીકરી જ સમૂહ લગ્નોમાં જોડાય છે. પરંતુ ખરેખર એવું નથી. સમૂહ લગ્નોનું આયોજન સમાજની દરેક વ્યક્તિ માટે હોય છે. વ્યક્તિ તેમજ સમાજના ફાયદા માટે યોજાતા આવા સમૂહ લગ્નોમાં ખર્ચની દૃષ્ટિએ આર્થિક ફાયદો તો થાય જ છે, સાથે સાથે દાતાઓ તરફથી ઘર વપરાશની વસ્તુઓ મળે છે. એટલું જ નહીં, સરકારી સહાય પણ મળે છે. આવી પ્રવૃત્તિના આયોજનોથી સરવાળે સમાજમાં એકતા, સમાનતા અને

ભાઈચારાની ભાવના પ્રગટે છે. આજની આવી ભીષણ મોંઘવારીમાં વ્યક્તિગત લગ્ન પ્રસંગો ખૂબ જ ખર્ચાળ બન્યા છે ત્યારે પ્રત્યેક સમાજમાં સમૂહ લગ્નોના આયોજનની તાતી જરૂરિયાત ઊભી થઈ છે. આપણાં સમાજમાં આવતા મહિનાની પરચીસ તારીખે સમૂહ લગ્નનું આયોજન ગોઠવાયું છે. અમારી ઈચ્છા છે કે આપણે પણ વૈભવ - શર્વરીના લગ્ન આ સમૂહ લગ્નમાં જ ગોઠવીએ તો કેવું રહેશે?

'પ...ણ... વસંતભાઈ, તમે તો બધી રીતે સાધનસંપન્ન છો. વળી અમારા જમાઈ એટલે કે તમારા દીકરા વૈભવકુમાર તો તમારું એકનું એક સંતાન છે. એટલે એમને ધામધૂમથી પરણાવવાની તમને હોંશ હોય એ સ્વાભાવિક છે. વળી, તમારા અને વૈભવકુમારના મોટી જગ્યાએ વ્યવહાર - સંબંધો હોય. એટલે તમે એમના લગ્ન આમ સમૂહ લગ્નમાં ગોઠવશો તો થોડું અજુગતું લાગશે. સમાજમાં તમારી કેવી વાતો થશે?' મનસુખભાઈ ઉતાવળે બોલી ગયા.

'જુઓ મનસુખભાઈ, તમે જે કંઈ કહ્યું તેને ઘડીભર બાજુ પર રાખો. વૈભવ મારો એકનો એક દીકરો છે એટલે શું મારાથી બીજાની જેમ સમૂહ લગ્નમાં એના લગ્ન કરી ના શકાય? અરે, સમૂહ લગ્નનું આયોજન તો સમાજની દરેક વ્યક્તિ માટે હોય છે. આવી સારી પ્રવૃત્તિ કરનારી સંસ્થા પણ આપણાં સમાજની જ હોય છે ને! એટલે પોતાનાથી બનતો સાથ-સહકાર આપીને સંસ્થાએ ગોઠવેલ આયોજનને સફળ બનાવવાની આપણી સૌની ફરજ છે. વળી એવું તો છે જ નહીં કે આર્થિક દૃષ્ટિએ થોડાં સાધન-સંપન્ન હોય એમનાથી આવા સમૂહ લગ્નમાં જોડાવાય જ નહીં. અરે, સમાજની સામે તો દરેક વ્યક્તિ સમાન જ હોય!'

'વસંતભાઈ, આમ તો તમારી વાત વિચારવા જેવી છે જ. છતાંય આ અંગે આપણે વૈભવકુમારની ઈચ્છા તો જાણવી જ જોઈએને? એ પોતે બેંક મેનેજર છે. એટલે એમનેય પોતાનું સારું એવું ફેન્ડ સર્કલ હોય. અન્ય સમાજમાં પણ એમના સંબંધો હોય. આ બધાની સગવડ સમૂહ લગ્નમાં સચવાય નહીં તો?' આશંકા વ્યક્ત કરતાં મનસુખભાઈ બોલ્યા.

'ના, ના, એવું જરાય નથી અને આવા સમૂહના આયોજનમાં કદાચ થોડી અગવડ પડે તો પણ વેઠી લેવાય. બીજું કે બે દિવસ પહેલા જ અમારા ત્રણેયની વચ્ચે આ બાબતની પૂરેપૂરી ચર્ચા થયેલ છે. વૈભવ પોતે બેંક મેનેજર છે એટલે એને તો દરરોજ નફા-ખોટના આંકડાઓ સાથે જ કામ કરવાનું હોય છે. મારી અને એના મમ્મીની વાત સાંભળ્યા પછી વૈભવે જ સામે ચાલીને અમને કહ્યું, 'પપ્પા - મમ્મી, સમૂહ લગ્નમાં જોડાવાની વાત આમ તો ખૂબ સારી છે. આમાં જોડાવાથી સરવાળે જે તે વ્યક્તિને લાભ જ થાય છે અને લગ્ન પ્રસંગના મોટા અને ખોટા ખર્ચમાંથી બચી શકાય છે. સમાજના વધુને વધુ

વ્યક્તિઓ આવી સારી પ્રવૃત્તિમાં જોડાય તો આવી સમાજોપયોગી કાર્ય કરનાર સંસ્થા અને એના આયોજકોને પણ એક જાતનું નૈતિક પીઠબળ મળી રહેશે. શર્વરીના પપ્પા જો આપણી આ વાત સાથે સંમત થાય તો સમૂહ લગ્નમાં સામેલ થવાની મારી પૂરેપૂરી ઈચ્છા છે.’ મનસુખભાઈ, જો હું મારા દીકરા વૈભવના લગ્ન ઘેર કરું તો મારે ત્યાં મારા સગા-સંબંધી અને ઓળખીતા મિત્રો જ આવે જ્યારે હું સમૂહ લગ્નમાં જોડાઉં તો મારા દીકરાના લગ્નમાં આખોય સમાજ આવશે. એનાથી રૂડું બીજું શું હોઈ શકે? બીજું કે વેવાઈ, તમારી દીકરીના લગ્ન પ્રસંગે અમારે તમારી પાસેથી કરિયાવરમાં કશુંય જોઈતું જ નથી. તમે સારું શિક્ષણ મેળવેલી અને ઉત્તમ સંસ્કારોવાળી દીકરી અમને આપો છો, એ જ અમારે મન મોટામાં મોટો કરિયાવર છે. એટલે હવે તમે લગ્ન બાબતની જરાય ચિંતા કરશો જ નહીં. સમૂહ લગ્નની જે તારીખ નક્કી થઈ છે, એ જ તારીખ હવે વૈભવ - શર્વરીના લગ્નની રહેશે. આપણા દીકરા-દીકરીને ભાવિ જીવનના પંથે પ્રયાણ કરવાના અવસરે નવદંપતિને આશિર્વાદ - શુભેચ્છા આપવા આખોય સમાજ ઉપસ્થિત રહેશે. એ આપણા સૌ માટે આનંદની વાત બની રહેશે. બરાબરને મનસુખભાઈ?

પોતાના વેવાઈ વસંતભાઈની વાત સાંભળ્યા પછી મનસુખભાઈ અને રમીલાબેનના મનની બધી ચિંતાઓ એકસામટી દૂર થઈ ગઈ. એમના મન હળવાફૂલ થઈ ગયા. શર્વરી ઊભી થઈને એના ભાવિ સાસુ-સસરાને પગે લાગી અને સૌના ચહેરા પર મલકાટ પથરાઈ ગયો.

૩/૨૮, ઇન્દ્રપ્રસ્થ સોસાયટી, ઘોળકા.
મો. ૯૦૯૯૯ ૪૧૨૪૦

મા

(ઈંદ : રમલ)

જીવથી વ્હાલી મા હોવી જોઈએ,
બસ, ભલી ભોળી મા હોવી જોઈએ.
સ્વર્ગનું સુખ જેના ચરણોમાં મળે,
દુઃખને હરનારી મા હોવી જોઈએ.
જુઠો ઠપકો દે, સજા સાચી કરે;
એટલી ‘મોટી’ મા હોવી જોઈએ.
જીવતર આખુંય નિશ્રા પામવા,
આભથી ઊંચી મા હોવી જોઈએ.
શ્વાસ તૂટે ત્યાં સુધી ખોળો મળે,
ભાગ્યમાં એવી મા હોવી જોઈએ.

કેશવ સુથાર - મુ.પો. વાઘાસણ, તા. થરાદ (બનાસકાંઠા)
મો. ૯૬૨૪૬ ૬૪૩૭૯

હૃદય

હૃદય તો હૃદય હોય છે છતાં..

એક કવિની દૃષ્ટિએ હૃદય...
એક ડોક્ટરની નજરે હૃદય...
સંતાનો વિશે માતા-પિતાની નજરે હૃદય...
માતા-પિતા વિશે સંતાનોની નજરે હૃદય...
બે પ્રેમીઓને પ્રેમની દૃષ્ટિએ હૃદય
એક ન્યાયાધીશ ગુનેગારને ફાંસીની સજા સંભળાવે ત્યારે હૃદય
પ્રભુની ભક્તિ કરતી વખતે એક ભક્તની દૃષ્ટિએ હૃદય
સંબંધો બંધાતા અને તૂટતી વખતે બંને પક્ષોના હૃદય...
કોઈ ગરીબને કાંઈ આપતી વખતે આપનારનું હૃદય...
...અને હા, હે! પ્રભુ કોઈને પૃથ્વી ઉપર મોકલતી વખતે
કોઈ એકાદુ અંગ મૂકવાનું ભૂલી જા તો ભલે,
પરંતુ ‘હૃદય’ મૂકવાનું કદી ન ભૂલતો...
હૃદય આપણો પ્રાણ છે છતાં એ ચીરાઈ જાય તો પણ
જીવવું પડે છે.

જસ્મીન દેસાઈ ‘દર્પણ’ - રાજકોટ
મો. ૯૪૨૮૩ ૪૯૮૧૨

થુડી...?

પિંઈ થુક પટ ત્યાં ખણાંથી થુડી?
વરેં ન જ સાનમેં ત સંધાધી થુડી?
હિકડો ટીપો ડહીં અકઈ પેં દૂધ તેં
ફટલ ખીર પોય પીવાંધી થુડી?
કાનાકૂસી ના કામ રેં વિસવાસ વટ
ભીજલ કાનીં પેતાંધી થુડી?
સા આય તેં સુંધી સગપણ,
મૈયત ઘરમેં રખાંધી થુડી?
ચરિતર તે લગો હિક ધાગ
ઉજરી ટોપી સોભંધી થુડી?
માંયલો ન ડિસે બેં જા સુખ,
સીંધરી બરંધે ભચાંધી થુડી?
ઉસ્યા તિડકા વિઈ વતર પાતારેં
બાજર પોય પોંખાંધી થુડી?
રેસમી પલંગ તે લોંણા ઘસેં
‘મન’મા ખોરે નિંધર ભુલાંધી થુડી?

મનીષા અજય વીરા “મન”

બોધ કથા

પરિવર્તન સંસારનો નિયમ છે

વિનોદભાઈ માછી નિરંકારી

મનુષ્યોમાં પરિવર્તન ક્યારે, ક્યાં અને કેવી રીતે થાય છે તે વિશે એક બોધકથા જોઈએ.

એક રાજાને રાજ્ય ભોગવતાં ભોગવતાં ઘણો લાંબો સમય થયો. તેમના વાળ સફેદ થઈ ગયા. એક દિવસ તેમણે રાજદરબારમાં એક ઉત્સવનું આયોજન કર્યું અને પોતાના ગુરુદેવ તથા મિત્ર દેશોના રાજાઓને પણ સાદર આમંત્રિત કર્યાં. ઉત્સવને રોચક બનાવવા માટે રાજ્યની સુપ્રસિદ્ધ નર્તકીને પણ બોલાવવામાં આવે છે.

રાજાએ કેટલીક સોનામહોરો પોતાના ગુરુદેવને આપી. જેથી તેમની ઈચ્છા હોય તો નર્તકીના સારા ગીતો અને નૃત્યથી પ્રસન્ન થઈ આપી શકે. આખી રાત નૃત્યનો કાર્યક્રમ ચાલતો રહ્યો. બ્રહ્મ મુહૂર્તનો સમય થયો. તે સમયે નર્તકીએ જોયું કે મારા તબલા વગાડનાર ઊંઘી રહ્યો છે. એટલે તેને જગાડવા માટે નર્તકીએ એક દોહો ગાયો....

**“બહુત બિતી થોડી રહી, પલ પલ ગઈ બિતાય,
એક પલકકે કારણે ના કલંક લગ જાઈ.”**

હવે આ દોહાના અલગ અલગ વ્યક્તિઓએ પોતાને અનુરૂપ અલગ અલગ અર્થ કર્યાં. તબલા વગાડનાર સતર્ક થઈને તબલા વગાડવા લાગ્યો. જ્યારે આ વાત ગુરુજીએ સાંભળી તો તેમણે તમામ સોનામહોરો નર્તકીની સામે ફેંકી દીધી.

આ દોહો નર્તકીએ બીજીવાર ગાયો તો રાજાની દીકરી રાજકુંવરીએ પોતાનો નવલખો હાર નર્તકીને ભેટ આપી દીધો. રાજાના પુત્ર યુવરાજે પોતાનો મુગટ ઉતારીને નર્તકીને સમર્પિત કરી દીધો. તે સમયે રાજા કહે છે કે, બસ કર... તારા એક દોહાથી તો તું વેશ્યા હોવા છતાંય અમારું તમામ લૂંટી લીધું.

આ વાત રાજાના ગુરુએ સાંભળી તો ગુરુજીની આંખમાં આંસુ આવી ગયા અને કહેવા લાગ્યા કે, હે રાજા...! તમે આને વેશ્યા ના કહો. આ નર્તકી તો હવે આપણા બધાની ગુરુ બની ગઈ છે. નર્તકીએ મારી આંખો ખોલી દીધી છે. નર્તકી કહી રહી છે કે મેં આખી જિંદગી સંયમપૂર્વક ભક્તિ કરતો રહ્યો અને આખરી સમયે નર્તકીનો આ મુજરો જોઈને મારી સાધના નષ્ટ કરવા માટે અહીં આવ્યો છું. ભાઈ...! હું તો જાઉં છું. આમ કહીને ગુરુજી પોતાનું કમંડલ લઈને જંગલની તરફ ચાલવા લાગ્યા.

રાજાની દીકરી રાજકુંવરીએ કહ્યું, પિતાજી! હું જવાન થઈ ગઈ છું છતાં આપ આંખો બંધ કરીને બેઠા છો અને મારા લગ્ન

કરાવતા નથી. એટલે આજે રાત્રે હું આપના મહાવત સાથે ભાગી જઈને મારું જીવન બરબાદ કરવા જવાની હતી. પરંતુ આ નર્તકીએ મને સુમતિ આપી છે કે ઉતાવળ ના કરો... તારું પણ લગ્ન થશે. તું શા માટે તારા પિતાજીની આબરૂને કલંકિત કરવા જઈ રહી છે?

રાજકુમારે કહ્યું કે, પિતાજી! આપ વૃદ્ધ થઈ ગયા છો. તેમ છતાં મને રાજ્ય સુપ્રત કરતા નથી. એટલે આપના સિપાઈઓ સાથે મળીને આપની હત્યા કરવાનો પ્લાન બનાવ્યો હતો. પરંતુ આ નર્તકીએ મને સમજાવ્યું કે, પાગલ! આજે નહીં તો કાલે, રાજ્યનો વારસદાર તું જ થવાનો છે. તો પોતાના જ પિતાની હત્યા કરીને પોતાના માથે કલંક કેમ લઈ રહ્યો છે? થોડી ધીરજ રાખ.

રાજાએ જ્યારે આ વાતો સાંભળી તો રાજાને આત્મજ્ઞાન થયું. રાજાના મનમાં વૈરાગ્ય આવી ગયો. રાજાએ તરત જ નિર્ણય લઈ લીધો અને તરત જ રાજકુમારનું રાજતિલક કરી દીધું અને પોતાની રાજકુમારીને કહ્યું કે આજની સભામાં અનેક રાજકુમારો આવ્યા છે. તેમાંથી તારી પસંદગીના રાજકુમારને વરમાળા પહેરાવી પતિ તરીકે સ્વીકાર કરી લે. રાજકુમારીએ પિતાની આજ્ઞા અનુસાર એક રાજકુમાર સાથે લગ્ન કરી લીધા અને રાજા સર્વ કંઈ ત્યાગ કરીને જંગલમાં પોતાના ગુરુની શરણમાં ચાલ્યા ગયા.

આ બધું જોઈને નર્તકીએ વિચાર કર્યો કે મારા એક દોહાથી આટલા બધા લોકો સુધરી ગયા પરંતુ હું કેમ ના સુધરી? નર્તકીમાં પણ વૈરાગ્યભાવ આવી ગયો અને તે જ ક્ષણે ખરાબ ધંધા બંધ કરીને પ્રભુને પ્રાર્થના કરી કે, હે પ્રભુ! મારા પાપોની ક્ષમા કરો. આજથી હું ફક્ત સેવા સુમિરણ સત્સંગમાં જ મનને લગાવીશ.

આપણા બધામાં આવી સમજ આવી જાય તો દુનિયા બદલતા સમય નથી લાગતો. એક દોહાની બે લાઈનોથી પણ પરિવર્તન આવી શકે છે. થોડી ધીરજ રાખીને ચિંતન કરવાની આવશ્યકતા છે. પ્રશંસાથી પીગળવું નહીં, આલોચનાથી ગુસ્સે ના થવું, નિઃસ્વાર્થભાવથી કર્મ કરતા રહીએ કારણકે અહિંયા આવીને આપણને મળેલ તમામ ભૌતિક સંપત્તિ અહિંયા જ રહી જાય છે.

કોઈપણ વ્યક્તિને એકની એક વસ્તુ લાંબો સમય સુધી

ગમતી નથી. તેથી તેમાં પરિવર્તન કરતો રહે છે. પરિવર્તનને જરૂર જાણો... કોઈ એવી સાંજ નથી કે સવાર ના થાય અને કોઈ એવી સવાર નથી કે સાંજ ના પડે. પરિવર્તન સંસારનો નિયમ છે. અમે એવી ચીજવસ્તુઓને સાચવીને બેઠા છીએ જે નાશવાન છે. કાયમ એક્સરખી રહેનાર નથી. અમારા શરીરની અવસ્થા પણ દરરોજ બદલાઈ રહી છે. અમે ગઈકાલે જેવા હતા, તેવા આજે નથી અને આજે જેવા છીએ તેવા કાલે રહેવાના નથી.

આ શરીરનો કોઈ ભરોસો નથી. એટલે જે શ્રેષ્ઠ કર્મ કરવાનો ભાવ જાગે તો તેને તરત જ કરી દેવા જોઈએ. વિચારોની અરાજકતા અમારી અંદર ચાલી રહી છે. રોજ નવા વિચાર, નવા ઉદ્દેશ્ય, નવી દોડને આપણે બધા આપણી અંદર થઈ રહેલા આ પરિવર્તનને જોઈ રહ્યા છીએ. આપણે બધા રોજ બદલાઈ રહ્યા છીએ તો બીજા કોઈ બદલાઈ જાય તો તેમની ઉપર કોઈ કેમ કરીએ છીએ...?

વર્તમાન સમયમાં સંત નિરંકારી મિશન કોઈને ધર્મ પરિવર્તન કરાવતું નથી પરંતુ પ્રભુ પ્રાપ્તિના દ્વારા સાચા ધર્મની સાથે જોડીને વિશ્વમાં ભાઈચારો તથા માનવ એકતા સ્થાપિત કરી રહ્યું છે. તમામ ધર્મો માને છે કે પ્રભુ પરમાત્મા એક છે તો પછી ધર્મ પણ એક છે. માનવધર્મ કે જે સમગ્ર માનવતાના માટે ઉપયોગી છે. એટલે વાસ્તવમાં સંત નિરંકારી મિશન કોઈ નવો ધર્મ કે સંપ્રદાય નથી પરંતુ આધ્યાત્મિકતાની બુનિયાદનો માઈલ સ્ટોન છે. ભૌતિકતાના કારણે એકબીજા માનવ વચ્ચે પડેલું અંતર તો કોઈપણ સાધનના માધ્યમથી ઓછું કરી શકાય છે પરંતુ એકબીજા મનુષ્યો વચ્ચે પડેલ અંતર ઈશ્વરના જ્ઞાન અથવા સત્ય અને સમર્પણ વિના દૂર થઈ શકવાનું નથી. વાસ્તવમાં બ્રહ્મજ્ઞાનથી જ વિશ્વમાં ભાઈચારો સંભવ છે.

પરબ્રહ્મ પરમાત્મા સૃષ્ટિના કણ કણમાં વ્યાપ્ત હોવા છતાં સંપૂર્ણ દૃશ્યમાન જગતથી ન્યારા છે. તમામ દૃશ્યમાન સૃષ્ટિ માયા છે તે પરિવર્તનશીલ છે, સમાપ્ત થનાર છે. આ પાંચ ભૌતિક સૃષ્ટિના સમાપ્ત થતાં પણ જેનો નાશ થતો નથી, તે નિર્ગુણ નિરાકાર પરબ્રહ્મ પરમાત્મા છે. પરમાત્મા નિરાકાર હોવા છતાં અનુભૂતિગમ્ય છે, જાણવા યોગ્ય છે.

ફક્ત પરિવર્તનના સમૂહનું નામ જ સંસાર છે. પરિવર્તનનું જે નવું રૂપ સામે આવે છે તેને જ ઉત્પત્તિ કહે છે. થોડું વધારે પરિવર્તન થતાં તેને સ્થિતિરૂપે માની લે છે અને જ્યારે એ સ્થિતિનું સ્વરૂપ પણ પરિવર્તન થઈ જાય છે ત્યારે તેને સમાપ્તિ (પ્રલય) કહી દે છે. દૃશ્યમાન પ્રતિક્ષણે અદર્શનમાં જઈ રહ્યું છે. આ જ ભાવથી ગીતામાં આ સંસારવૃક્ષને અશ્વત્થ કહેવામાં આવ્યો છે. સંસારને અવ્યય (અવિનાશી) કહેવામાં આવે છે. ક્ષણભંગુર - અનિત્ય સંસારનો આદિ - અંત ન જાણી શકવાના કારણે, પ્રવાહની નિરંતરતા - નિત્યતાના કારણે જ તેને અવ્યય કહે છે. આ સંસારચક્ર એટલી ઝડપથી બદલાય છે કે ચલચિત્રની જેમ

અસ્થિર - પ્રતિક્ષણે પરિવર્તનશીલ હોવા છતાં પણ સ્થિર હોય તેવું પ્રતીત થાય છે.

દરરોજ લાખો વ્યક્તિઓ મૃત્યુને પ્રાપ્ત થાય છે પરંતુ જે બાકી રહે છે તેઓ એમ વિચારે છે કે અમો સંસાર છોડીને જવાના જ નથી...! આનાથી મોટું આશ્ચર્ય ક્યું હોઈ શકે? તમામ જન્મેલાનું મૃત્યુ નિશ્ચિત છે. સંસારના તમામ કાર્યોનું શુભ મુહૂર્ત કાઢી શકીએ છીએ પરંતુ અહીંથી જવાનું મુહૂર્ત કાઢી શકાતું નથી. સંસારના મહાન કવિઓ, દાર્શનિકો, તત્ત્વવેત્તાઓ વગેરે તમામે અલગ અલગ દૃષ્ટિકોણ રજૂ કરીને એમ માન્યું છે કે સંસાર સતત ગતિશીલ છે, પરિવર્તનશીલ છે. પ્રતિક્ષણ સંયોગ વિયોગાત્મક છે. એટલે કે અમારે અંત સમય આવવાનો છે તેને ભૂલવો ના જોઈએ. અમારે એ વાત ધ્યાનમાં રાખવાની છે કે જીવન ક્ષણભંગુર છે. તેથી પ્રભુ પરમાત્માના ચરણોમાં ધ્યાન જોડવું જોઈએ તથા નિર્લિપ્ત જીવન જીવવું જોઈએ.

શરીરમાં ક્યારેય એક અવસ્થા રહેતી નથી. એમાં પરિવર્તન થતું રહે છે. શરીર અને આત્મા ભિન્ન છે. શરીર દૃશ્ય છે અને આત્મા દૃષ્ટા છે. આથી શરીરમાં બાળપણ, યુવાની, વૃદ્ધાવસ્થા વગેરેનું જે પરિવર્તન છે તે પરિવર્તન આત્મામાં નથી. જેવી રીતે શરીરની અવસ્થાઓ બદલાય છે તેવી જ રીતે બીજા શરીરની પ્રાપ્તિ થાય છે. જેવી રીતે સ્થૂળ શરીર બાળકમાંથી યુવાન અને યુવાનમાંથી વૃદ્ધ થઈ જાય છે ત્યારે તે અવસ્થાઓના પરિવર્તનના કારણે કોઈ શોક થતો નથી. તેવી જ રીતે મૃત્યુ પછી બીજું શરીર ધારણ કરવું તે સૂક્ષ્મ અને કારણ શરીરની અવસ્થા છે. તેના માટે શોક કરવો જોઈએ નહીં. સ્થૂળ શરીરની અવસ્થા બદલાવાથી તો એમનું જ્ઞાન થાય છે પરંતુ દેહાંતર પ્રાપ્તિ થતાં પહેલાના શરીરનું જ્ઞાન રહેતું નથી કારણકે જન્મ અને મૃત્યુના સમયે ઘણું જ કષ્ટ થાય છે. આ કષ્ટના કારણે બુદ્ધિમાં પૂર્વજન્મની સ્મૃતિ રહેતી નથી.

મો. ૯૭૨૬૧ ૬૬૦૭૫

નશીલા નયન

મલ્યાં છો આટલે વરસે તોય - હજુ છો તમે એવાને એવા ઢળતી ઉંમર તોય - હજુ પ્રેમ કરવા જેવા
અવિશ્વાસ રાખવાનું - કોઈ અમારું કારણ નથી
એમ તમે ક્યાં છો - કોઈ જાતના વહેમ કરવા જેવા
હજુ પણ છે નયનો સનમ? એવા જ નશીલા આપના
હતા પહેલા જ એવા - ઈશકનો જામ ભરવા જેવા
કદમ મૂક્યા ને મહેંકી ઉઠ્યો - ઉજ્જડ અમારો બાગે-દિલ
થયું અમને કે છો તમે - વસંતનું નામ જોડવા જેવા
ખબર અમને છે - સીતમ સાવ નિર્દોષ ભાવે કરે છે
એટલે તો લાગતા નથી એ કોઈ ઈલ્લામ મૂકવા જેવા.

મણિલાલ ડી. રૂઘાણી - રાણાવાવ, પોરબંદર

NanoNine® શબ્દ રમત-૧૯૪ સંકલન : રજનીકાંત પારેખ

૧	૨		૩	૪		૫	૬		૭	૮	
૯			૧૦			૧૧			૧૨		
		૧૩			૧૪			૧૫			૧૬
	૧૭			૧૮			૧૯			૨૦	
૨૧			૨૨			૨૩			૨૪		
		૨૫			૨૬			૨૭			૨૮
	૨૯			૩૦			૩૧			૩૨	
૩૩			૩૪			૩૫			૩૬		
		૩૭			૩૮			૩૯			૪૦
	૪૧			૪૨			૪૩			૪૪	
૪૫			૪૬			૪૭			૪૮		
		૪૯			૫૦			૫૧			૫૨

શબ્દ રમત ભરનારનું નામ : _____

સરનામું : _____

_____ ફોન/મો. _____

આપશ્રીના જવાબો તા. ૩૧-૦૫-૨૦૨૩ સુધીમાં શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલડીના સરનામે મોકલાવવા વિનંતી.

આડી ચાવીઓ

- સીતાના પતિ (૨)
- કાક, કાગડો (૨)
- નિશા, રજની (૨)
- વરસાદની ઋતુમાં જોઈએ (૨)
- યતિ, ગોરજી (૨)
- વાઢ, કાપો, સ્ત્રીઓનું કાનનું ઘરેણું (૨)
- પંખી પકડવાની જાળી, ફાંદો, ફરેબ (૨)
- વિશ્વજીતની ફિલ્મ : _____ સાલ બાદ (૨)
- ગાયન, ગીત (૨)
- પરાજય, ફૂલોની મોટી માળા (૨)
- હાથથી ચાલતી માલ લઈ જવાની ગાડી, _____ પરનું ખાવાથી માંદા પડાય (૨)
- સંગીતના _____ સૂર હોય છે (૨)
- ઉંમરમાં નાનું બાળક, વાળ, કેશ (૨)
- પતિ, પિયુ, કાન્ત (૨)
- _____ સે તાલ મિલા, શાહરૂખ ખાનના પિક્ચરનું ગીત (૨)
- લંબાઈ વગેરેનું પ્રમાણ હદ, ગજું (૨)
- તડકો, તાવ, સંતાપ (૨)

- વસવાટ, દુર્ગંધ (૨)
- નિસાસો, અરે (૨)
- કામ, કારણ, વાસ્તે, પ્રયોજન (૨)
- કંસાર, બાંટ (૨)
- શરીર, કાયા (૨)
- મિયાં બીબી રાજી, તો કયા કરેગા _____ (૨)
- ગંડુ _____, માથું દુઃખતું હોય તો લગાડો (૨)
- પોતાનું, અંગત (૨)
- સારાંશ, તત્ત્વ (૨)
- છેડો, ખેતરની ચારે તરફ ખેડ્યા વગરની જમીન (૨)
- ઉમેદ, વિશ્વાસ (૨)
- અગ્નિ, દેવતા (૨)
- અક્ષત, તૂટ્યા વગરની (૨)
- કઠોળનું ફાડિયું, _____ અને ભાત (૨)
- પ્યાલો, જામફળ, ફળનો મુરબ્બો (૨)
- લાલો _____ વગર લોટે નહીં (૨)
- પોપટની _____ વાંકી (૨)
- આબરૂ, પ્રતિષ્ઠા (૨)
- જંગલ, ઉજ્જડ પ્રદેશ (૨)

- ઘર પછવાડેની ખુલ્લી જગ્યા (૨)
- અવાજ, ધ્વનિ (૨)
- મામાની પત્ની (૨)
- હારની વિરૂધ્ધ, જય (૨)
- છિદ્ર, વેહ (૨)
- બે (૨)

ભીની ચાવીઓ

- રાજા, _____ પાટ (૨)
- બુધ્ધિ, અક્કલ, સમજ (૨)
- પિતાના નાના ભાઈ (૨)
- ઉડતી વાત, અફવા, _____ ગોળા (૨)
- પૂરી એક અંધેરીને ગંડુ _____, નૂપ, રાજ્ય કરનાર (૨)
- એક તેલ બી, ચામડી પર કાળો નાનો ટપકો (૨)
- ફોટો, કાંતિ (૨)
- '૩૦' (૨)
- સાંભળવાની ઈન્દ્રિય, છિદ્ર (૨)
- ચારો, લીલું ઘાસ, '૪' (૨)
- પાંખોવાળી દેવતાઈ સુંદરી, બાળકોને તેની વાર્તા ગમે છે (૨)
- થઈ ગયેલું, વીતેલું, _____ પૂર્વ (૨)
- મોં ની બે બાજુનો ભાગ, તમાચો મારી _____ લાલ રાખવા (૨)
- હસ્ત, કર (૨)
- _____, પીળો ને વાદળી મૂળ રંગ કહેવાય (૨)
- _____ના ડંબથી ઝેર ચઢે, સર્પ, ભુજંગ (૨)
- બગીચો, ઉદ્યાન (૨)
- કંપારો, ધૂજારી (૨)
- તાસક, પ્રિયડ, ઓપ (૨)
- માસ, મહિનો (૨)
- મુગટ, રાજમુગટ (૨)
- રસ્તો, પ્રતીક્ષા, રાહ (૨)
- આવરદા, આયુધ્ય, પેદાશ (૨)
- ખુશ, સંમત (૨)
- કર્મ, કૃત્ય, વાસના (૨)
- શકરો, સમડી જાતનું પક્ષી (૨)
- મોટરગાડી (ઈ) (૨)
- કાળો, ઉકાળો (૨)
- દારૂનું પીઠું, એક ડઝન = _____ નંગ (૨)
- રાત, રાત્રી, રજની (૨)
- ઈમારતી લાકડાની એક જાત (૨)
- શેખાઈ, બડાઈ (૨)
- આરોપ, કલંક (૨)
- કેરી, સામાન્ય (૨)
- આકાશ, નભ (૨)
- રીશ્વત, કામ કઢાવવા છૂપી રીતે આપવી પડતી રકમ (૨)
- કર્ણ રોજ સોનામહોરનું _____ કરતો (૨)
- જીવ, પ્રાણપ્રિય વ્યક્તિ, લગ્નમાં વર સાથે જતો સમૂહ (૨)
- વર, લાડકવાયો છોકરો (૨)
- ચોંદલવી કા _____, ગુરૂદત્તની એક ફિલ્મ (૨)
- મા, જનની (૨)
- માળી, ફૂલ વેચનાર (૨)
- વાર્તા, કથા, બીના (૨)
- ચલણી સિક્કો, ધન, પૈસા (૨)

NanoNine® શબ્દ રમત-૧૯૩નો ઉકેલ

વિ	મા	ન	સ	હ	વા	સ	ત	સ	
રા	દી	ન	વા	જા	જ	ર	મા	ન	
મ	હ	મ	હે	મા	ન	હાં	ર	સી	
જ	ગ	ન	મ	ણું	ખો	બ			
ત	મ	સ	ક	મ	ફ	ત			
ર	મ	ત	દા	ન	શો	ક	ક	વિ	
ત	પ	લ	બ	કુ	ર	સ	દ	રા	
દ	હે	જ	મા	દ	ગ	મ			
સ	ત	મ	ત	લ	બ	ટો	ર		
લા	જ	રો	મ	સ	લ	ત	ક	દી	
મ	હા	સા	ગ	ર	બ	જ	સ	પ	
જ	ત	વ	ર	સ	વું	મ	જા	ક	

માર્ચ-૨૦૨૩ના અંકમાં છપાયેલ નેનો શબ્દ-રમત ૧૯૨ના બધા સાચા ઉકેલ મોકલાવનારના નામ

- સરલા શાહ - અમદાવાદ
- જ્યોતિ શાહ - અમદાવાદ
- ઈન્દુબેન પટેલ - અમદાવાદ
- તૃપ્તિ સાવલા - અમદાવાદ
- અરવિંદ ભટ્ટ - અમદાવાદ
- લક્ષ્મીબેન ખત્રી - અમદાવાદ
- શીતલ શાહ - અમદાવાદ
- સ્મિતા શાહ - અમદાવાદ
- ચંદ્રા શાહ - અમદાવાદ
- દમયંતી દંડ - અમદાવાદ
- પ્રભા શેઠિયા - વલસાડ
- હસમુખ દેઢિયા - અડાલજ
- કંચનબેન મોરબીયા - ભુજ
- ગુણવંતી ખંડોર - ભુજ

ઉપર્યુક્ત સાચા જવાબ મોકલાવનારમાંથી લક્ષી ડ્રો કરતાં એક વિજેતાનું નામ નીચે પ્રમાણે છે. તેમણે પોતાનું ઈનામ સમાજના પાલડી ખાતેના કાર્યાલયમાંથી મો. ૯૮૯૮૦ ૫૩૫૨૧ (સમય : સવારે ૯ થી ૧૨, સાંજે ૪ થી ૫) પર જાણ કરી મેળવી લેવા વિનંતી છે.

શીતલ શાહ - અમદાવાદ

કોઈનામાં આશા રાખવી અને કોઈનામાં વિશ્વાસ મૂકવો એ ક્યારેય પણ ગલત સાબિત ના થઈ શકે, માત્ર તમારે જાણવું જોઈએ કે કોનામાં આશા રાખવી અને કોનામાં વિશ્વાસ મૂકવો.

અવલોકન / સમીક્ષા

“સ્વર્ગસ્થ પણ સૌતા હૃદયસ્થ અનિલભાઈ શ્રીધરાણી”

સંપાદક : નટવર આહલપરા
પ્રકાશક : ડૉ. રાહુલ અનિલ શ્રીધરાણી, ૨૧૫૯-એ, કલરવ, હીલડાઈવ રોડ, ભાવનગર-૩૬૪ ૦૦૨.
કિંમત : અમૂલ્ય
પૃષ્ઠ : ૨૦૮
 આ એક અનિલભાઈ શ્રીધરાણીના જીવન ચરિત્રનું પુસ્તક છે.

પુસ્તકમાં અનિલભાઈએ વર્ષ ૧૯૪૮થી ૨૦૦૮ સુધીના કાર્યકાળમાં લખેલી ૧૩ ટૂંકી વાર્તાઓ છે. રાષ્ટ્રપ્રેમ, ભૂખ, બેકારી, આશાવાદ, ગરીબી, પ્રેમ, માતૃપ્રેમ વગેરે વિષયો પરની કલાત્મક સંવેદનાસભર અને એ સમયની સાંપ્રત, સંદેશ પ્રેરક વાર્તાઓ લેખકે લખી છે.

અનિલભાઈએ કરેલી સેવા, એમને મળેલા સન્માન, પરિવાર સાથેની સ્મૃતિ તસવીરો અને એમને માટે લખાયેલા શ્રદ્ધાંજલિ પત્રોમાંથી ઉપસતું એમનું ભર્યુંભર્યું, નિખાલસ, સૌમ્ય વ્યક્તિત્વ સૌને સ્પર્શી જાય તેવું છે. કાયદાના નિષ્ણાત ખરા પણ અસીલને હંમેશાં ભગવાન માનનારા વકીલ અનિલભાઈ નિખાલસ, સંવેદનશીલ હતા. હિસાબના પાકા તેઓ અસીલો પાસેથી ખૂબ જ વાજબી ફી લેતા હતા. કામમાં નિષ્પક્ષ રહેતા હતા. ગમે તેવી કપરી કસોટીમાં મૌન રહેવું અને હસતા રહેવું એ તેમનો જીવનમંત્ર હતો. તેઓ મિત્રોની મૂડી હતા અને મિત્રો તેમની મૂડી હતા. પ્રવાસના શોખીન, સંગીત, સાહિત્ય અને ચિત્રમાં તેઓને અપાર રૂચિ હતી. તેમના ધર્મપત્ની જ્યોતિબેન અને સંતાનો, પુત્રવધૂ સૌ સાથેનું પારિવારિક જીવન પણ મધુરું રહ્યું હતું.

સંગીત સાહિત્યમાં તો તેઓનું આર્થિક પ્રોત્સાહન રહેતું હતું તે સરવાણી તેમના પુત્ર ડૉ. રાહુલભાઈએ સ્વ. અનિલભાઈ શ્રીધરાણી પરિવાર દ્વારા વર્ષ ૨૦૨૩થી ‘શિશુ વિહાર’ ભાવનગર ખાતે ‘માતૃભાષા સંવર્ધન પુરસ્કાર’ એનાયત થશે. પ્રવાસના શોખીન અનિલભાઈને સંગીત, સાહિત્ય અને ચિત્રમાં તેઓને અપાર રૂચિ હતી.

સંપાદક નટવર આહલપરાએ અનિલભાઈના વ્યક્તિત્વને બરાબર ઉજાગર કર્યું છે. આ પુસ્તક વાચકો, ભાવકો માટે ખરેખર પ્રેરણાદાયી પાઠશાળા બની રહેશે.

- ડૉ. નાનકભાઈ ભટ્ટ

NanoNine® Sudoku

માર્ચ-૨૦૨૩ના અંકમાં છપાયેલ
સુડોકુ-૧૧૫૦ના બધા સાચા ઉકેલ
મોકલનારનાં નામ

૧. પ્રતાપસિંહ ચૌહાણ — અમદાવાદ
૨. જ્યોતિ શાહ — અમદાવાદ
૩. જીયા સંઘવી — અમદાવાદ
૪. નયના કારાણી — અમદાવાદ
૫. ઈન્દુબેન પટેલ — અમદાવાદ
૬. જ્યોતિ ગડા — અમદાવાદ
૭. અરવિંદ ભટ્ટ — અમદાવાદ
૮. ધર્મિષ્ઠા કોરડિયા — અમદાવાદ
૯. નયના ગોગરી — અમદાવાદ
૧૦. દિનેશ વોરા — અમદાવાદ
૧૧. સ્મિતા શાહ — અમદાવાદ
૧૨. ચંદ્રા શાહ — અમદાવાદ
૧૩. મીતેશ દેદિયા — અમદાવાદ
૧૪. જય ખોના — અમદાવાદ
૧૫. પ્રવીણ ખંડોર — ભુજ
૧૬. હેમલતા દેદિયા — અડાલજ
૧૭. પ્રભા શેઠિયા — વલસાડ

ઉપર્યુક્ત સાચા જવાબ મોકલાવનારાઓમાંથી
લક્ષ્મી ડ્રો અનુસાર એક વિજેતાનું નામ નીચે જણાવેલ
છે. તેમણે પોતાનું ઈનામ પાલડી ભવન ખાતેના
કાર્યાલયમાંથી મોબાઈલ : ૯૮૯૮૦ ૫૩૫૨૧
(સમય સવારે ૯ થી ૧૨, સાંજે ૪ થી ૫) ફોન પર
જણ કરી મેળવી લેવા વિનંતી છે.

જય ખોના — અમદાવાદ

કેવો ગજબનો શબ્દ છે. 'સોરી'
માણસ બોલે તો ઝઘડો પૂરો
અને ડૉક્ટર બોલે તો માણસ પૂરો.

NanoNine® Sudoku

૨૪નીકાંત પારખ (૯૮૯૮૦ ૫૩૫૨૧)

સુડોકુ ક્રમાંક-૧૧૫૨અત્રે રજૂ કરવામાં આવેલ છે. તેના ચારે ભાગ ભરીને 'મંગલ મંદિર'
કાર્યાલય પર તા. ૩૧-૦૫-૨૦૨૩ સુધીમાં મોકલી આપવા વિનંતી.

સુડોકુ ભરનારનું નામ : _____
સરનામું : _____
ફોન/મોબાઈલ : _____

A ક્રમાંક - ૧૧૫૨ B

3		4	5					8
		7		3		6	5	
5	9				8		2	
4		2		8				
	7		3	1	5		6	
				2		8		7
	2		9				8	1
	5	8		6		9		
9					1	2		6

	2	9	3	7	5			
5		6				3		4
3			4					5
	5				3		2	9
			6	2	7			
8	6		9				1	
6				1				7
9		8				1		2
			7	8	9	5	3	

C D

4	3	6				9	2	
			6		7			
7	5		3	9		6		
5		4	2	3				
	1			7			3	
				1	5	2		9
		8		2	4		7	1
		3			9			
1	4					9	2	8

		6			8			
		1			5		3	8
	8	3		7	9		6	
9		8	6			3		1
7			8	1				4
3		4			2	6		7
	3		2	8		5	4	
8	4		9			7		
			7			8		

ઉકેલ : ક્રમાંક - ૧૧૫૧	A	8 3 6 1 7 4 9 5 2	B	6 7 9 3 5 2 1 4 8	C	3 7 5 6 1 9 8 2 4	D	6 2 3 4 1 8 9 7 5
		2 4 9 5 3 8 1 6 7		5 3 1 4 7 8 2 9 6		6 1 2 8 4 3 5 9 7		7 1 4 5 6 9 8 2 3
		5 1 7 6 9 2 8 4 3		4 8 2 1 9 6 5 7 3		8 4 9 2 7 5 6 3 1		8 5 9 7 3 2 1 6 4
		7 2 8 9 4 5 6 3 1		1 2 7 9 6 4 3 8 5		5 2 4 7 9 8 3 1 6		3 9 7 8 4 1 6 5 2
		1 5 4 8 6 3 7 2 9		8 4 5 7 3 1 9 6 2		9 3 6 4 2 1 7 8 5		2 6 1 9 5 7 4 3 8
		9 6 3 2 1 7 5 8 4		9 6 3 2 8 5 7 1 4		7 8 1 5 3 6 2 4 9		5 4 8 6 2 3 7 9 1
		3 9 2 7 5 6 4 1 8		2 9 6 5 4 7 8 3 1		2 6 3 1 5 4 9 7 8		1 8 6 2 9 5 3 4 7
		4 7 5 3 8 1 2 9 6		7 1 4 8 2 3 6 5 9		4 9 8 3 6 7 1 5 2		4 7 2 3 8 6 5 1 9
		6 8 1 4 2 9 3 7 5		3 5 8 6 1 9 4 2 7		1 5 7 9 8 2 4 6 3		9 3 5 1 7 4 2 8 6

જ્ઞાન — વિજ્ઞાન

• સંકલન : રસીક ખીમજી મહેતા •

દરિયાના તળીયે ચાલતું વાહન : સબમરીન

સબમરીન દરિયામાં ચાલતું વાહન છે. પરંતુ તે દરિયાની સપાટી તેમજ ડૂબકી મારી દરિયાના તળીયે પણ જઈને ચાલી શકે છે. સબમરીનને ગતિમાં રાખવા માટે જહાજ જેવા જ પ્રોપેલર હોય છે. આ ટાંકીઓ ખાલી હોય ત્યારે તે સપાટી પર તરે છે. જ્યારે તેને ડૂબકી લગાડવી હોય ત્યારે ટાંકીમાં પાણી ભરવામાં આવે છે. તેથી તેનું વજન વધે અને તળીયા તરફ આગળ વધે. ઈચ્છિત માત્રામાં પાણી ભરી સબમરીનને ચોક્કસ ઊંડાઈએ કે દરિયાના તળીયે લઈ જઈ શકાય છે.

સબમરીન પાણી ન પ્રવેશી શકે તેવા બંધ નળાકાર આકારની હોય છે. તેમાં હવા અને ઓક્સિજન પૂરતા પ્રમાણમાં રહે તેવી વ્યવસ્થા હોય છે. સબમરીન મોટેભાગે યુધ્ધના સમયમાં કે દરિયાના તળીયે સંશોધનો કરવા વપરાય છે.

વિશ્વની સૌથી મોટી સબમરીન રશિયાની ટાયફૂન ક્લાસ ૧૦૫ મીટર લાંબી છે. તે બે અણુ એન્જિન વડે ચાલે છે.

૪૦૦ વર્ષથી વરસાદ વિનાનું રણ : એટાકામા

ચીલીમાં એન્ડિસ પર્વત નજીક આવેલું નાનકડું રણ એટાકામા વિશ્વનો સૌથી સૂકો પ્રદેશ છે. ત્યાં ૪૦૦ વર્ષથી વરસાદ જ નથી થયો. આ રણપ્રદેશની ધરતી પણ અજાયબ છે. ખાડા ટેકરાવાળી લાલ ધરતી. જાણે મંગળ ઉપર આવ્યા હોઈએ તેવું લાગે. મંગળની ધરતીનું દૃશ્ય લેવું હોય તો ઘણી ફિલ્મોવાળા અહીં શુટિંગ કરવા આવે છે. જાણીને નવાઈ લાગે પણ આવા સૂકા અને વનસ્પતિ વિનાના પ્રચંડ તાપમાનવાળા વિસ્તારમાં પણ થોડા લોકો રહેતા હતા.

એટાકામાના રણમાં સોડિયમ નાઈટ્રેટ અને તાંબુ પુષ્કળ મળે. અહીં તેની ખાણો હતી. જો કે હવે ખાણો બંધ થઈ ગઈ છે અને ત્યાં રહેનારા લોકો પણ ચાલ્યા ગયા છે.

એટાકામાના રણમાં છોડી દેવાયેલા અનેક ભૂતિયા મકાનોના ખંડેર જોવા મળે છે. એટાકામાના આકાશમાં કદી વાદળો હોતા નથી. એટલે ખગોળશાસ્ત્રીઓને આકાશ દર્શન માટે અનુકૂળ સ્થળ છે. યુરોપીયન ઓબ્સર્વેટરીએ ૬૬ રેડિયો ટેલિસ્કોપવાળું આદમા નામનું ટેલિસ્કોપ પણ અહીં બાંધ્યું છે.

વૃક્ષો આપણા માટે શું શું કરે છે?

વનસ્પતિ આપણા ખોરાકનો મુખ્ય સ્ત્રોત છે. મોટા વૃક્ષો આપણને ફળો આપે છે. તે ઉપરાંત લાકડું પણ આપે. અનેક વનસ્પતિ ઔષધ તરીકે પણ કામ આવે. આમ, વનસ્પતિ માનવજાત માટે આશિર્વાદરૂપ છે. પણ આ ઉપરાંત વૃક્ષો આપણા માટે ઘણું બધું કરે છે તે પણ જાણવા જેવું છે.

- ★ એક વૃક્ષ લગભગ વર્ષે ૧૨૦ કિ.ગ્રા. ઓક્સિજન આપણા માટે પેદા કરે છે.
- ★ એક વૃક્ષ તેના જીવનભર વાતાવરણમાંથી એક ટકો કાર્બન ડાયોક્સાઈડનું શોષણ કરી હવાને શુદ્ધ કરે છે.
- ★ વૃક્ષોના મૂળ જમીનનું પાણીથી થતું ધોવાણ અટકાવે છે.
- ★ વૃક્ષો મનુષ્ય જાતિના સાચા મિત્ર છે. જંગલની પરમ શાંતિ અને સૌંદર્ય વૃક્ષોને આભારી છે.
- ★ વૃક્ષોનું જંગલ વધુ વરસાદને આકર્ષે છે અને ધરતીને વધુ હરીયાળી રાખે છે.
- ★ વૃક્ષો પવનની ગતિને અવરોધીને વાવાઝોડા દરમિયાન રક્ષણ આપે છે.
- ★ વૃક્ષોના પાન ખરી પડે ત્યારે તે જમીનમાં ઉતરી તેને વધુ ફળદ્રુપ બનાવે છે.

કેવા ગ્રહ ઉપર સજીવસૃષ્ટિ હોઈ શકે?

આપણે પરગ્રહવાસી અને એલિયનની વાતો વાંચી હશે, ફિલ્મો વગેરેમાં પણ એલિયનની કાલ્પનિક વાતો જોઈ હશે. જો કે પૃથ્વી સિવાય કોઈ ગ્રહ ઉપર સજીવ સૃષ્ટિ હોવાનું જાણવા મળ્યું નથી. વિજ્ઞાનીઓ અન્ય ગ્રહો અને સૂર્યમાળાની બહારના અવકાશી પદાર્થો પર સજીવ સૃષ્ટિ કે એલિયન વસે છે કે કેમ તેના સંશોધનો કરે છે. લાખો પ્રકાશવર્ષ દૂર આવેલા ગ્રહો ઉપર સજીવ હોય તો પણ નજરે પડે નહીં પરંતુ ગ્રહના વાતાવરણ વગેરેનો અભ્યાસ કરી વિજ્ઞાનીઓ અંદાજ મેળવી શકે. કેવા ગ્રહ ઉપર જીવન શક્ય છે તે વિજ્ઞાનીઓએ નક્કી કર્યું છે.

કોઈપણ ગ્રહ સૂર્યથી એટલો નજીક ન હોય કે જ્યાં તીવ્ર ગરમી પડે અને એટલો દૂર પણ ન હોય કે સખત ઠંડી પડે.. ગ્રહ ઉપર પાણી હોવું જોઈએ. સજીવના શરીરનું બંધારણ કાર્બન

આધારીત છે. તે ગ્રહ ઉપર કાર્બન હોવું જોઈએ. સજીવ માટે જમીન જોઈએ. કેટલાક ગ્રહો માત્ર વાદળના ગોળા છે. વિજ્ઞાનીઓએ આવી શરતોનું પાલન કરતા હોય તેવા હજારો સંભવિત ગ્રહો શોધી કાઢ્યા છે. તેને એક્સ્ટ્રા સોલેટ પ્લાનેટ કહે છે. પરંતુ હજી સુધી એલિયન વસતો હોય તેવો ગ્રહ મળ્યો નથી.

આંખની અદ્ભુત શક્તિ : રંગોની ઓળખ

પ્રાણીઓ, પક્ષીઓ અને જળચરોની આંખ એ અદ્ભુત અવયવ છે. વિવિધ પ્રાણી પક્ષીઓની આંખની રચના પણ જુદી જુદી અને જરૂરિયાત મુજબની હોય છે. મનુષ્યની આંખમાં લાખો રંગના શેડ પારખવાની અદ્ભુત શક્તિ છે. આંખનો લેન્સ કઈ રીતે કામ કરે છે તે જાણીતી વાત છે. રેટીના પર પ્રતિબિંબ પડે છે. તેનો મગજને સંદેશ મળે છે. મનુષ્યના રેટીનાની રચના કમાલની છે. જે વિવિધ રંગોને જુદા પાડી મગજને સંદેશો મોકલે છે. ૧૮મી સદીમાં થોમસ યંગ અને હેમોલ્ટ્ઝ નામના વિજ્ઞાનીઓએ આંખના રંગ ઓળખવાના જટીલ કામની થોડી સમજ આપી હતી અને તેને ‘યંગ હેમોલ્ટ્ઝ થીયરી’ કહે છે. તે અનુસાર રેટીના પર રહેલા કોન આકારના કોષો લાલ, લીલો અને ભૂરો તેમજ તેની વિરુદ્ધના રંગો તેમજ તેના મિશ્રણને પારખી શકે છે. કોન એ સુરક્ષિત કોષો છે. તેના ત્રણ પ્રકાર હોય છે. તે ટૂંકી, મધ્યમ અને લાંબી તરંગ લંબાઈના કિરણોને જુદા પાડી ઓળખે છે. રેટીના મગજને સંદેશો આપે એટલે મગજના પાછલા ભાગમાં રહેલું ‘વિઝ્યુઅલ કોર્ટેક્સ’ તેનું વિશ્લેષણ કરીને દૃશ્ય ઊભું કરે છે. જુદી જુદી વ્યક્તિમાં રંગ પારખવાની શક્તિ વધતી - ઓછી હોય છે.

તેજસ્વી ફલ્યુરોસેન્ટ રંગ શેમાંથી બને છે?

પ્રકાશ પડવાથી વધુ તેજસ્વી દેખાય તેવા પીળા, કેસરી, લીલા રંગના કપડાં આપણે જોઈએ છીએ. ટ્રાફિક પોલીસ વગેરે જાહેર સ્થળોએ કામ કરતા લોકો ઉપર તાત્કાલિક ધ્યાન જાવ એ માટે ફલ્યુરોસેન્ટ રંગના યુનિફોર્મ આપવામાં આવે છે. કેટલાક સાઈન બોર્ડમાં પણ આવા ચમકદાર રંગ જોવા મળે છે. આ રંગ અંધારામાં પણ થોડા ઘણા ચમકે છે.

ફલ્યુરોસેન્ટ રંગ અન્ય રંગની જેમ કુદરતી છે. કેટલીક વનસ્પતિમાં તે હોય છે. આ રંગ ટૂંકી તરંગ લંબાઈના કિરણોનું શોષમ કરી લાંબી તરંગ લંબાઈવાળા કિરણોનું પરાવર્તન કરે છે. ફોર ઓ’ક્લોક નામનું ફૂલ સૌથી વધુ તેજસ્વી હોય છે. વિજ્ઞાનીઓએ તેનો અભ્યાસ કરીને આ રંગનું રહસ્ય શોધી કાઢ્યું. આ ફૂલમાં બીટાએન્થ્રીન અને બીટાનાઈન નામના તત્ત્વો

જોવા મળેલા. વિજ્ઞાનીઓએ આ તત્ત્વો અલગ પાડીને તેમાંથી ફલ્યુરોસેન્ટ બનાવ્યું. તે અન્ય રંગમાં ભેળવવાથી તે રંગની તેજસ્વિતા વધારે છે. હવે તો કૃત્રિમ ફલ્યુરોસેન્ટ પણ બને છે અને તેનો ઉપયોગ વ્યાપકપણે થાય છે. આ ફલ્યુરોસેન્ટ કાપડ, પ્લાસ્ટીક કે લાકડાંની સપાટી ઉપર ઉપયોગી થતા રંગોમાં પણ સહેલાઈથી ભળી જાય છે.

કેલ્ક્યુલેટરની શોધનો રસપ્રદ ઇતિહાસ

આજે આપણી પાસે ગણતરી કરવા માટે શક્તિશાળી કમ્પ્યુટર અને કેલ્ક્યુલેટર છે. આ ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો વીજળી વડે ચાલે છે. પરંતુ વીજળીના ઉપયોગની શોધ નહોતી થઈ ત્યારે પણ કેટલાક વિજ્ઞાનીઓએ ગણતરીઓ કરવા માટે સાધનો બનાવેલા અને યાંત્રિક કેલ્ક્યુલેટરનો પાયો નાંખેલો. વીજળી વિના ચાલતા આ સાધનોની વાત પણ રસપ્રદ છે.

ઇ.સ. ૧૬૧૭માં વિશ્વનું પ્રથમ કાર્યક્ષમ કેલ્ક્યુલેટર જહોન નેપીયર નામના વિજ્ઞાનીએ બનાવેલું. કહેવાય છે કે આ માણસ પાગલ હતો. તેણે લાકડાના લાંબા ટુકડા પર વિવિધ આંકડા લખીને એવી ગોઠવણી કરી કે લાકડાને આઘાપાછા કરીને સંખ્યાઓના ગુણાકાર, ભાગાકાર, સરવાળા, બાદબાકી ઝડપથી કરી શકાય. **આ સાધનને લોગરીથમ કહેતા.** આ સાધનના ઉપયોગ માટે તાલીમ લેવી પડતી. તેના જેવું જ બીજું સાધન લાંબા સળીયા પર ગોળા ગોઠવેલું અબાકસ હતું. આ બંને શોધના કારણે ગણતરીઓ સરળ બનાવવાની દિશા મળેલી. વિલ્હેમ શિકોર્ડ નામના જર્મન વિજ્ઞાનીએ ઇ.સ. ૧૬૨૩માં ઘડિયાળ જેવું કેલ્ક્યુલેટર બનાવેલું. તેના ચંદાઓ ફેરવીને વિવિધ આંકની ગોઠવણીથી ગણતરી થઈ શકતી. ઇ.સ. ૧૬૪૨માં બ્લેક પાસ્કલે ૮ આંકડાની રકમના સરવાળા બાદબાકી કરી શકે તેવું યંત્ર બનાવેલું. તેમાં વિવિધ ચક્રો હતા. એક ચક્ર ફેરવવાથી તેના પ્રમાણમાં બીજા ચક્રો ફેરવે અને તેની ઉપર લખેલા આંકડા તે મુજબ ગોઠવાઈને જવાબ મળે. વિલ્હેમ લીબનીઝે ૧૦ ભૂંગળીવાળું કેલ્ક્યુલેટર બનાવ્યું. તેને સ્ટેપ રેકનર કહેતા. એક આડા નળાકાર પર આંકડા લખેલી ભૂંગળીઓ વારાફરતી ખસી શકે તે રીતે ગોઠવાયેલી. દશાંસ પદ્ધતિની શરૂઆત આ યંત્રથી થયેલી. **આ બધા મશીનોમાં વીજળીનો ઉપયોગ નહોતો.** હાથ વડે સંચાલન થતું. આજે આ મશીનો રમકડાં જેવા લાગે પરંતુ કમ્પ્યુટર અને કેલ્ક્યુલેટરની શોધના પાયામાં આ રમકડાંની જ ભૂમિકા હતી.

માત્ર સિક્કાને જ નહીં, વ્યક્તિને પણ બે બાજુ હોય છે તેથી ચેતતા રહેવું સારું.

દેશ-વિદેશ....

ચૌલા કુરૂવા

દેશના સમાચાર

નરેન્દ્ર મોદીએ મિલેટ્સ પર ટપાલ ટિકિટ - સિક્કો લોન્ચ કર્યો

વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ નવી દિલ્હીમાં થનાર ગ્લોબલ મિલેટ્સ કોન્ફરન્સનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. આ કોન્ફરન્સ દિલ્હીના ઈન્ડિયન એગ્રીકલ્ચર રીસર્ચ સેન્ટર કેમ્પસમાં આયોજિત કરવામાં આવી છે. આ અવસરે પી.એમ. મોદીએ આંતરરાષ્ટ્રીય મિલેટ્સ વર્ષ ૨૦૨૩ ઉપર એક ટપાલ ટિકિટ અને સિક્કાને પણ લોન્ચ કર્યા છે. આ સિવાય વડાપ્રધાને બાયર સેલર મીટ અને પ્રદર્શનનું પણ ઉદ્ઘાટન કર્યું. આ કાર્યક્રમમાં ૧૦૦થી વધારે દેશોના પ્રતિનિધિ ભાગ લઈ રહ્યા છે.

આપણા દેશમાં મિલેટ્સને હવે શ્રી અણની ઓળખ આપવામાં આવી છે. આ માત્ર ખેતી અને ખાવા સુધી જ સીમિત નથી. શ્રી અણ ભારતમાં સમગ્ર વિકાસનું એક માધ્યમ બની રહ્યું છે. તેમાં ગામ અને ગરીબ પણ જોડાયા છે. ભારતના ૭૫ લાખથી વધારે ખેડૂત આજે વર્ચ્યુઅલી આ કાર્યક્રમ સાથે જોડાયેલા છે.

મિલેટ્સ હવે લોકો માટે રોજગારનું માધ્યમ પણ બની રહ્યું છે. ૨.૫ કરોડ ખેડૂતો મિલેટ્સ સાથે જોડાઈ રહ્યા છે. શ્રી અણ માટે આપણું મિશન આ બધા ખેડૂતો અને તેની સાથે જોડાયેલા તંત્રને ફાયદો પહોંચાડશે. તેનાથી ગ્રામીણ અર્થવ્યવસ્થા પણ મજબૂત થશે.

મિલેટ્સને બરછટ અનાજ પણ કહેવામાં આવે છે. તેમાં મુખ્યત્વે જુવાર, બાજરો, રાગી જેવા અનાજ આવે છે. કેન્દ્ર સરકારના આદ્વાન હેઠળ જ યુનાઈટેડ નેશન ૨૦૨૩ને ઈન્ટરનેશનલ મિલેટ્સ યર તરીકે ઉજવી રહ્યું છે. ગ્લોબલ મિલેટ્સ કોન્ફરન્સ પણ આ કડીનો એક મુખ્ય ભાગ બનવા જઈ રહ્યો છે.

મિલેટ્સ ન્યુટ્રીશનનો ભંડાર છે. ભારત સરકાર ખેડૂતોને ખેતી માટે પ્રોત્સાહિત કરી તેમને આર્થિક રીતે સશક્ત બનાવવાની કોશિશ કરી રહી છે. સાથે જ, સામાન્ય લોકોને મિલેટ્સ પ્રત્યે જાગૃત કરવાની દિશામાં ઝડપથી કામ કરી રહી છે.

મિલેટ્સ ઉત્પાદનમાં ભારતનું વિશ્વમાં પ્રથમ સ્થાન છે.

મિલેટ્સ ખાવાના અનેક ફાયદા પણ છે. જેમ કે સ્ટેબલ અને એડાપ્ટેબલ છે. તેને વાવવા માટે પાણીની જરૂરિયાત ઓછી પડે છે. તે ગ્લુટેન ફ્રી ડાયટ છે. વજન વધારવામાં ગ્લુટેનની મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા હોય છે. શરીરનું વજન વધવાના કારણે અનેક રોગ થવા લાગે છે. એટલે મેડિકલ એક્સપર્ટ ગ્લુટેન ફ્રી ડાયટની સલાહ આપે છે. (તા. ૨૦-૦૩-૨૦૨૩)

અમદાવાદના આકાશમાં ફ્લાઈટ્સના ચક્કર

૨૬૨માં ૭ ફ્લાઈટ્સ ભેગી થઈ જતાં તમામે ૪૦ મિનિટ સુધી ચક્કર માર્યા. ઇંધણ ઘટી જતાં બે ફ્લાઈટને બીજા શહેરોમાં ડાઇવર્ટ કરવામાં આવી.

અમદાવાદ એરપોર્ટ પર શનિવારે રાતે લેન્ડ થઈ રહેલી ફ્લાઈટ્સને એક વિચિત્ર પરિસ્થિતિનો સામનો કરવો પડ્યો હતો. અમદાવાદ એર ટ્રાફિક કન્ટ્રોલરે (એ.ટી.સી.) લેન્ડ થઈ રહેલી ફ્લાઈટ્સના કેપ્ટનને એવો મેસેજ આપ્યો હતો કે ૨૦-વે પર પવનનું દબાણ વધુ છે. આ સમય દરમિયાન અમદાવાદ એરપોર્ટના ૨૬૨માં સાત ફ્લાઈટ્સ આવી ગઈ હતી. આ તમામ ફ્લાઈટ્સને આકાશમાં ૧૦થી ૪૦ મિનિટ સુધી ચક્કર મારવા પડ્યા હતા. જેમાંથી બે ફ્લાઈટમાં ફ્યુઅલ એલર્ટ આવે એ પહેલાં કેપ્ટને ડાઈવર્ટ કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો. (તા. ૨૦-૦૩-૨૦૨૩)

જાપાનના વડાપ્રધાન ફુમિયો કિશિદાની ભારત મુલાકાત

અહીં તેમણે રાજઘાટ પહોંચીને મહાત્મા ગાંધીને શ્રદ્ધાંજલી આપી. તે પછી કિશિદાએ વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી સાથે મુલાકાત કરી. બંને લીડર્સ વચ્ચે ઈન્ડો પેસીફિક રીજન અને ચીનની વધતી સૈન્ય ગતિવિધિઓ ઉપર વાતચીત થઈ. (તા. ૨૦-૦૩-૨૦૨૩)

ખુદથી હારીને ક્યારે પણ જાન આપી દેવાનું ના વિચારતા, જિંદગી એક લડાઈ છે, મેદાન છોડીને ના ભાગતા. વિશ્વાસ રાખો એક દિવસ એવો આવશે કે ઘડિયાળ બીજાની હશે અને સમય આપનો.

આજે મહિલાઓ હોય કે પુરુષ... પાણીપુરીની લારી જોઈને મન લલચાઈ જ જાય છે... ત્યારે હાલમાં જ દેશના વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીની સાથે સાથે જાપાનના વડાપ્રધાન કિશિદાએ પાણીપુરી એટલે કે ગોલગપ્પાનો આનંદ લીધો હતો

પાણીપુરી આજના સમયમાં જ નહીં, પરંતુ પૌરાણિક સમયથી પ્રચલિત છે.

મહાભારતનો એક પ્રસંગ છે. જેમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે દ્રૌપદીના લગ્ન થયા હતા ત્યારે રસોઈની પહેલી રસમમાં તેમના સાસુ કુંતીએ રસોઈમાં થોડુંક વધેલું-ઘટેલું શાક અને થોડો લોટ આપ્યો હતો અને કહ્યું હતું કે તેમના પતિ માટે કંઈક રસોઈ બનાવે. દ્રૌપદીએ વસ્તુમાંથી પાણીપુરી બનાવી, જે ટેસ્ટી હોવાની સાથે સાથે હેલ્થી પણ હતી. આજે પણ લોકોને પાણીપુરીનો સ્વાદ દાઢે વળગેલો છે.

મસ્કતની એક પ્રખ્યાત હોટલના શેફ પલ્લવી નિગમ પાણીપુરી, એટલે કે ગોલગપ્પાની રેસિપી જણાવતાં કહ્યું હતું કે પાણીપુરીના પાણીમાં વપરાતા મસાલા વાત, પિત્ત અને કફના દોષોને દૂર કરે છે. (તા. ૨૫-૦૩-૨૦૨૩)

૧ વર્ષમાં રાજ્યનાં ૯ એરપોર્ટની ખોટ ૧૨૪ કરોડ

કેન્દ્રની રાજ્યસભામાં કબૂલાત. કોરોના પછી ગુજરાતના એરપોર્ટ ખોટમાં આવી ગયા

ગુજરાતના બધા હવાઈ મથકો ખોટનો ધંધો કરી રહ્યા છે. એક અમદાવાદ હવાઈમથક કોરોના અગાઉ નફો કરતું હતું. અમદાવાદ હવાઈમથક હવે ખાનગી કંપનીના હાથમાં છે. રાજ્યના હવાઈ મથકોએ વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨માં રૂ. ૧૨૪ કરોડની ખોટ કરી છે. એકમાત્ર જામનગરે એક કરોડનો નફો કર્યો છે. રાજ્યસભામાં કેન્દ્રએ આ માહિતી આપી હતી. રાજ્યમાં અમદાવાદ સિવાય અન્ય નવ હવાઈ મથકોની વિગત સંસદમાં અપાઈ હતી.

વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ અને ૨૦૨૦-૨૧ના બે વર્ષના આંકડા ગણીએ, તો રાજ્યના હવાઈ મથકોમાં રૂ. ૩૫૦ કરોડથી વધારે ખોટ છે... (તા. ૦૫-૦૪-૨૦૨૩)

માટુંગામાં મુનિ મહેન્દ્રએ અંતિમ શ્વાસ લીધા : મૂળ ભુજના અને આચાર્ય તુલસીના શિષ્ય કાળધર્મ પામ્યા

મૂળ ભુજના અને આચાર્ય તુલસીના શિષ્ય માટુંગામાં કાળધર્મ

પામતાં કચ્છી ગૂર્જર જૈન સમાજમાં શોકની લાગણી પ્રસરી હતી. આચાર્ય તુલસીના શિષ્ય મહેન્દ્રભાઈ ઝવેરીએ ૧૮૫૮માં દીક્ષા અંગીકાર કરી હતી. તેમના પિતા જેઠાલાલભાઈ ઝવેરી ભારત બીજલી (હાલની BEST) કંપનીના સ્થાપક - માલીક હતા. દીક્ષિત થયા બાદ આચાર્ય તુલસીના વડામથક ઝુનઝુનુ (રાજસ્થાન) ખાતે જ રહ્યા હતા અને હાલ એ મહાસંઘના વરિષ્ઠ સંત તેમજ આચાર્ય તુલસીના ઉત્તરાધિકારી મહાશ્રમણના પ્રથમ શિષ્ય બન્યા હતા.

જૈન શાસ્ત્રોમાં ઊંડા અધ્યયન દ્વારા અસંખ્ય તર્કગ્રંથો લખ્યા હતા. બહુશ્રુત પરિષદના સંયોજક, મુનિ મહેન્દ્ર કુમારજી જૈન તેરાપંથના ધર્મસંઘના મહાન સંત હતા. જૈન આગમ સાહિત્યમાં તેમનું અદ્ભુત યોગદાન હતું. પ્રેક્ષા ધ્યાન, જીવન વિજ્ઞાનના પ્રસારમાં એમનું અનુપમ યોગદાન હતું. બહુમુખી વ્યક્તિત્વ ધરાવતા મુનિના અવસાનથી માત્ર તેરાપંથના ધર્મસંઘને જ નહીં પરંતુ જૈન ધર્મને પણ ન પૂરી શકાય તેવી ખોટ પડી છે.

(તા. ૦૬-૦૪-૨૦૨૩)

આઈ.એ.એસ.ના દીકરાની એશિયન ગેમ્સમાં પસંદગી

આર્યન નેહરા સ્વિમિંગ કોમ્પિટીશનમાં ભારતનું પ્રતિનિધિત્વ કરશે. અનેક રાષ્ટ્રીય સ્પર્ધાઓમાં પોતાનું ઠીર ઝળકાવી ચૂક્યો છે

રાજકોટ મહાનગરપાલિકાના સ્વિમિંગ પુલમાં તાલીમ મેળવનાર આર્યન વિજય નેહરાની એશિયન ગેમ્સ માટે પસંદગી થઈ છે. હવે આર્યન સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૩માં ચાઈનાના હેંગઝાઉ શહેરમાં યોજનાર એશિયન ગેમ્સની સ્વિમિંગ કોમ્પિટીશનમાં ભારતનું પ્રતિનિધિત્વ કરશે. તદ્દુપરાંત જુલાઈ ૨૦૨૩માં જાપાન ખાતે યોજનારી આગામી વર્લ્ડ ચેમ્પિયનશિપમાં પણ તે જોડાશે.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે, આર્યન નેહરા, એ મહાનગરપાલિકાના પૂર્વ મ્યુનિસિપલ કમિશનર વિજય નેહરાના સુપુત્ર છે અને દેશ વિદેશમાં યોજાતી અનેક સ્વિમિંગ કોમ્પિટીશનમાં ઉચ્ચ ક્રમાંક હાંસલ કરી ચૂક્યા છે.

(તા. ૧૦-૦૪-૨૦૨૩)

દેશમાં ૨૨૦ કિ.મી. પ્રતિ કલાકની ઝડપે દોડશે ટ્રેન

ભારતીય રેલવે દેશમાં હાઈ-સ્પીડ ટ્રેનોના પરીક્ષણ માટે હાઈ-સ્પીડ ટેસ્ટ ટ્રેક વિકસાવી રહી છે. આ ટ્રેક પર ૨૨૦ કિ.મી. પ્રતિ કલાકની ઝડપે દોડતી ટ્રેનોનું ટેસ્ટિંગ કરવામાં આવશે. રેલવે રાજસ્થાનના જોધપુર ડિવિઝનમાં ગુડા - થતાણા મીઠડી વચ્ચે આ ૫૯ કિ.મી.નો ટેસ્ટિંગ ટ્રેક તૈયાર કરી રહી છે. જે જયપુરથી લગભગ ૭૦ કિ.મી. દૂર છે.

આગામી વર્ષોમાં આ ટ્રેક પર વંદે ભારત એક્સપ્રેસની સાથે અન્ય હાઈ-સ્પીડ ટ્રેનોનું પરીક્ષણ કરવામાં આવશે. રેલવેએ દાવો કર્યો છે કે આ ટેસ્ટ ટ્રેક પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ થવાથી ભારત વિશ્વનો પહેલો એવો દેશ બનશે કે જ્યાં રોલિંગ સ્ટોક માટે આંતરરાષ્ટ્રીય ધોરણની ટેસ્ટિંગ સુવિધા હશે.

પ્રથમ તબક્કો ડિસેમ્બર ૨૦૨૩ સુધીમાં પૂર્ણ થશે. આ હાઈ-સ્પીડ રેલવે ટ્રેકની મુખ્ય લાઈન ૨૩ કિ.મી.ની હશે. પ્રોજેક્ટનો બીજો તબક્કો ડિસેમ્બર ૨૦૨૪ સુધીમાં પૂરો થશે.

હાલમાં ભારતીય રેલવે સ્ટેનલેસ સ્ટીલ ટ્રેનોનું ઉત્પાદન કરે છે. એલ્યુમિનિયમની ટ્રેનો સ્ટેનલેસ સ્ટીલની બનેલી ટ્રેનો કરતાં હલકી હોય છે. જે ૨૦૦ કિ.મી. પ્રતિ કલાકથી વધુની ઝડપે દોડી શકે છે.

(તિ. ૧૦-૦૪-૨૦૨૩)

પી.એમ. મોદીએ ઋષિ સુનક સાથે વાત કરી

**ભારતીય હાઈ કમિશન પર હુમલાનો મુદ્દો ઉઠાવ્યો.
કહ્યું : ભારત વિરોધી તત્વો સામે કાર્યવાહી કરશો**

વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ગુરુવારે યુ.કે.ના પી.એમ. ઋષિ સુનક સાથે વાત કરી હતી. તેમણે સુનક પાસેથી ભારત વિરોધી તત્વો સામે કડક કાર્યવાહીની માંગ કરી હતી. આ સાથે પી.એમ.એ બ્રિટનમાં શરણ લેનાર વિજય માલ્યા, નીરવ મોદીનો મુદ્દો પણ ઉઠાવ્યો હતો. તેમણે બ્રિટીશ સરકારને તેમના પ્રત્યાર્પણની પ્રક્રિયા ઝડપી બનાવવાની માંગ કરી હતી.

તે જ સમયે, મોદીએ સુનકને સપ્ટેમ્બરમાં યોજનારી જી-૨૦ સમિટ માટે આમંત્રણ આપ્યું હતું. સુનકે પણ જી-૨૦ના ભારતના અધ્યક્ષપદને સપોર્ટ કરેલ હતું.

(તિ. ૧૩-૦૪-૨૦૨૩)

દેશની પહેલી અંડર વોટર ટ્રેન • કોલકાતામાં હુગલી નદીની નીચેથી પસાર થઈ હાવડા પહોંચી મેટ્રો

ભારતમાં પહેલીવાર અંડરવોટર ટ્રેન દોડી રહી છે. ટ્રેન બુધવારે પશ્ચિમ બંગાળમાં હુગલી નદીના પટમાંથી કોલકાતાથી હાવડા પહોંચી હતી.

કોલકાતામાં પરીક્ષણ કરવામાં આવી રહેલી અંડરવોટર મેટ્રો ટ્રેન હુગલી નદીના પૂર્વ કિનારે એસ્પેનેડ અને પશ્ચિમ કિનારે હાવડા મેદાનને જોડે છે. હાવડા મેટ્રો સ્ટેશન જમીનથી ૩૩ મીટર નીચે છે અને એ દેશનું સૌથી ઊંડું મેટ્રો સ્ટેશન છે.

હુગલી નદીની નીચે ૫૨૦ મીટર ટ્રિવન ટનલમાં બનેલા આ

પાણીની અંદરનો ટ્રેન ટ્રેક ૪.૮ કિ.મી. લાંબો છે. આ મેટ્રો ટનલ બનાવવામાં લગભગ ૧૨૦ કરોડ રૂપિયાનો ખર્ચ કરવામાં આવ્યો છે. આ અંગે છેલ્લા એક વર્ષથી કામ ચાલી રહ્યું હતું.

દેશની પ્રથમ મેટ્રો સેવા પણ વર્ષ ૧૯૮૪માં કોલકાતામાં જ શરૂ કરવામાં આવી હતી. આ પછી બીજી મેટ્રો વર્ષ ૨૦૦૨માં દિલ્હીમાં દોડાવવામાં આવી હતી. હવે ઘણાં શહેરોમાં મેટ્રો સેવા શરૂ થઈ ગઈ છે.

ભારતની પ્રથમ અંડરવોટર મેટ્રો ટ્રેન લંડન-પેરીસની તર્જ પર દોડાવવામાં આવી રહી છે. આ અંડરવોટર મેટ્રોની સરખામણી લંડનના યુરોસ્ટાર સાથે કરવામાં આવી રહી છે. જે લંડન અને પેરીસને પાણીની અંદરની રેલ લીંકથી જોડે છે.

(તિ. ૧૩-૦૪-૨૦૨૩)

ઉત્તરાખંડમાં ૧૨ દેશોમાંથી આવતા ટ્રેકર્સનું રજિસ્ટ્રેશન • ૨૦ હજાર ટ્રેકર્સ આવી શકે છે. ગયા વર્ષે ૧૫,૬૫૪ ટ્રેકર્સ રજિસ્ટ્રેશન કરાવ્યું હતું

ઉત્તરાખંડમાં એપ્રિલના પહેલા અઠવાડિયાથી એડવેન્ચર ટુરિઝમ સીઝન શરૂ થઈ ગઈ છે. આ વખતે બ્રિટન, ઈટાલી, જર્મની, અમેરિકા, કેનેડા, ઓસ્ટ્રેલિયા અને ન્યુઝીલેન્ડ જેવા ૧૨ દેશોના ટ્રેકર્સ અહીં આવશે. અત્યાર સુધીમાં રાજ્યમાં લગભગ ૨૦૦ ટ્રેક્સ માટે ૪૩૬ દેશી અને વિદેશી ટ્રેકર્સ નોંધાયા છે. ગયા વર્ષે ૧૫,૬૫૪ ટ્રેકર્સ નોંધાયા હતા. **ટુરિઝમ ડિપાર્ટમેન્ટને આ સીઝનમાં રેકોર્ડ ૨૦,૦૦૦ રજિસ્ટ્રેશનની આશા છે.** ઉત્તરાખંડમાં ટ્રેકની લઘુત્તમ ઊંચાઈ ૬૫૦૦ ફૂટ છે.

ગઢવાલ-કુમાઉ મંડળ વિકાસ નિગમની વેબસાઈટ પર બુકિંગ કરાવી શકાય છે.

(તિ. ૧૪-૦૪-૨૦૨૩)

કોલકાતામાં બે છોકરીઓએ રાષ્ટ્રગીતની મજાક ઉડાવી

પશ્ચિમ બંગાળના કોલકાતામાં બે છોકરીઓએ રાષ્ટ્રગીતની મજાક ઉડાવી હતી. જેનો એક વીડિયો સામે આવ્યો છે. જેમાં બંને યુવતીઓ હાથમાં સીગારેટ લઈને રાષ્ટ્રગીત ગાઈ રહી છે અને તેની મજાક ઉડાવી રહી છે. આ ઘટના સામે આવ્યા બાદ કોલકાતા પોલીસે રવિવારે કેસ ફાઈલ કર્યો છે.

આ અંગે કલકત્તા હાઈકોર્ટના વકીલ સહિત ઘણાં લોકોએ યુવતીઓ વિરૂધ્ધ કડક કાર્યવાહીની માંગ કરી હતી. ત્યારબાદ બેરકપુર સાઈબર સેલમાં બંને યુવતીઓ વિરૂધ્ધ એફ.આઈ.આર. નોંધવામાં આવી હતી.

બેરકપુરના વરિષ્ઠ પોલીસ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે

યુવતીઓના નિવેદન નોંધવામાં આવ્યા છે. બંને સગીર છે. તપાસ એજન્સીઓ ડેટના માંગ માટે ફેસબુક સાથે સંપર્કમાં છે. જોકે, આ વીડિયો વાઈરલ થયા બાદ સોશિયલ મીડિયા પર હંગામો થયો હતો. જેના કારણે યુવતીઓએ વીડિયો ડિલીટ કરી દીધો હતો.

કોઈપણ રાષ્ટ્રીય પ્રતીકનું અપમાન કરવું પ્રતિબંધિત છે. આ અંતર્ગત ઉલ્લંઘન કરનારને કેદ, દંડ અથવા બંનેનો સામનો કરવો પડી શકે છે.

(તિ. ૧૪-૦૪-૨૦૨૩)

ડિજિટલ પેમેન્ટમાં ભારત બન્યું વર્લ્ડ લીડર : અમેરિકા, યુ.કે., ચીન જેવા વિકસિત દેશોને પાછળ છોડી દીધા

**આઈ.એમ.એફ.એ અન્ય દેશોને ભારત પાસેથી શીખવાની
સલાહ આપી**

ડિજિટલ પેમેન્ટની બાબતમાં ભારતે વિશ્વના મોટા દેશોને પાછળ પાડી દીધા છે. વિશ્વના કેટલાક વિકસિત દેશો હજુ પણ ડિજિટલ પેમેન્ટમાં મુશ્કેલીનો સામનો કરી રહ્યા છે. તે જ સમયે, ભારત ડિજિટલ પેમેન્ટ્સમાં વર્લ્ડ લીડર તરીકે ઉભરી આવ્યું છે.

દેશમાં માત્ર ડિસેમ્બર ૨૦૨૨માં જ ૭૮૨ કરોડના ટ્રાન્ઝેક્શન થયા છે. જે યુ.એસ., યુ.કે., જર્મની અને ફ્રાન્સના સંયુક્ત ડિજિટલ પેમેન્ટ કરતા વધુ છે.

ભારતમાં દરરોજ ૨૨ કરોડથી વધુ ટ્રાન્ઝેક્શન થાય છે. ૨૦૧૬માં યુ.પી.આઈ. આવ્યા પછી તેમાં નોંધપાત્ર વૃદ્ધિ જોવા મળી છે. હવે અંતરિયાળ ગામડાંઓમાં પણ ડિજિટલ પેમેન્ટ થઈ રહ્યું છે.

(તિ. ૧૪-૦૪-૨૦૨૩)

અમરનાથ યાત્રા ૧ જુલાઈથી શરૂ થશે

**સઘન સુરક્ષા વ્યવસ્થામાં ૩૧ ઓગસ્ટ સુધી ભક્તો ભોલેનાથના
દર્શન કરશે. ૬૨ દિવસ સુધી ભંડારો ચાલુ રહેશે.**

અમરનાથ યાત્રા આ વર્ષે ૧ જુલાઈથી શરૂ થશે. સરકારે શુક્રવારે શેડ્યુલ જાહેર કર્યું. પ્રથમ બેચને ૩૦ જૂને જમ્મુથી રવાના કરવામાં આવશે. આ વખતે યાત્રા ૩૧ ઓગસ્ટ સુધી ચાલશે. સરકારે પણ દર દિવસની યાત્રા માટે સુરક્ષા વ્યવસ્થા મજબૂત કરવાની શરૂઆત કરી દીધી છે. ૧૭ એપ્રિલથી રજિસ્ટ્રેશન ઓફલાઈન અને ઓનલાઈન દ્વારા શરૂ થશે.

જમ્મુ અને કાશ્મીરના એલ.જી. મનોજ સિન્હાએ કહ્યું છે કે સરકાર યાત્રાને સુગમ અને સરળ બનાવવા માટે તમામ પ્રકારની વ્યવસ્થા કરી રહી છે. રાજ્યમાં આવતા તમામ યાત્રાળુઓને વધુ સારી આરોગ્ય સેવાઓ અને અન્ય સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે.

લંગર સમિતિઓએ અમરનાથ યાત્રાની તૈયારીઓ શરૂ કરી દીધી છે. શ્રી અમરનાથ સેવા સમિતિ, બાબા અમરનાથ લંગર સમિતિ વગેરેએ બેઠકો યોજવાનું શરૂ કર્યું છે. લંગર સમિતિઓ દ્વારા ૧૦ જૂન બાદથી ભક્તો માટે સામગ્રી વગેરે પહેલગામ, બાલતાલ અને અન્ય સ્થળોએ પહોંચાડવાનું શરૂ કરી દેવામાં આવે છે. મોટા પાયે યાત્રિકોની સેવા કરવા માટે સમગ્ર ભારતમાંથી લંગરની ખાસ વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે.

અમરનાથ ધામ એ જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં હિમાલયની ગોદમાં એક પવિત્ર ગુફા છે, જે હિંદુઓ માટે સૌથી પવિત્ર સ્થળ છે. પવિત્ર ગુફા ગ્લેશિયર્સ, બરફીલા પહાડોથી ઘેરાયેલી છે. ઉનાળાના થોડા દિવસો સિવાય આ ગુફા વર્ષના મોટાભાગના સમયમાં બરફથી ઢંકાયેલી રહે છે. તે ઉનાળાના દિવસોમાં જ દર્શન માટે ખુલ્લી રહે છે. અમરનાથ યાત્રા દરમિયાન ઘણા લોકો ઘોડા પર બેસીને પવિત્ર ગુફા સુધી પહોંચે છે.

દર વર્ષે લાખો શ્રદ્ધાળુઓ આ બરફના શિવલિંગના દર્શન કરવા અમરનાથની પવિત્ર ગુફાની મુલાકાત લે છે. બરફના શિવલિંગની ડાબી બાજુએ બરફના બે નાના શિવલિંગ બને છે. તે માતા પાર્વતી અને ભગવાન ગણેશનું પ્રતીક માનવામાં આવે છે.

(તિ. ૧૬-૦૪-૨૦૨૩)

વિશ્વનો સૌથી વધુ વસતી ધરાવતો દેશ બન્યો ભારત : યુ.એન.નો રીપોર્ટ ચીન કરતાં આપણી વસતી ૩૦ લાખ વધુ

ભારત હવે વિશ્વનો સૌથી વધુ વસતી ધરાવતો દેશ બની ગયો છે. યુનાઈટેડ નેશન્સ પોપ્યુલેશન ફંડ (UNFPA)ના રીપોર્ટમાં ઘટસ્ફોટ થયો છે કે ભારતમાં હવે ચીન કરતાં લગભગ ૩૦ લાખ વધુ વસતી છે. આંકડા મુજબ, ભારતની વસતી ૧૪૨ કરોડ ૮૬ લાખ છે. બીજી તરફ ચીનની વસતી ૧૪૨ કરોડ ૫૦ લાખ છે.

વર્ષની શરૂઆતમાં જ ગ્લોબલ નિષ્ણાતોએ આગાહી કરી હતી કે ૨૦૨૩માં ભારત સૌથી વધુ વસતી ધરાવતો દેશ બની જશે. UNFPAના નવા આંકડાઓએ પણ આ વાતની પુષ્ટિ કરી છે. યુ.એન.ના રીપોર્ટ અનુસાર, એક વર્ષમાં ભારતની વસતિમાં ૧.૫૬ ટકાનો વધારો થયો છે.

યુ.એન. ૧૯૫૦થી વિશ્વમાં વસતીના આંકડા જાહેર કરી રહ્યું છે. ત્યાર પછી આ પ્રથમ વખત છે, જ્યારે ભારતે વસતીના મામલે

ચીનને પછાડી દીધું છે. ગયા વર્ષે જાહેર કરાયેલા એક અહેવાલમાં જણાવાયું હતું કે છેલ્લા ૬ દાયકામાં પ્રથમ વખત ચીનની વસતીમાં ઘટાડો નોંધાયો છે. ચીનમાં જન્મદરમાં પણ ઘટાડો થયો છે અને એ આ વર્ષે માઈનસમાં નોંધાયો હતો.

ભારત કરતાં ચીનમાં લોકો વધુ જીવી રહ્યા છે. **ચીનમાં સરેરાશ આયુષ્ય ભારત કરતાં સારું છે. અહીં પુરુષોની સરેરાશ ઉંમર ૭૬ વર્ષ અને સ્ત્રીઓની સરેરાશ ઉંમર ૮૨ વર્ષ છે. જ્યારે ભારતમાં પુરુષોની સરેરાશ ઉંમર ૭૪ વર્ષ અને સ્ત્રીઓની સરેરાશ ઉંમર ૭૧ વર્ષ છે.**

UNFPA ભારતના પ્રતિનિધિએ કહ્યું હતું કે હવે વિશ્વની વસતી ૮ અબજ સુધી પહોંચી ગઈ છે.

યુ.એન.ના રીપોર્ટ અનુસાર, ભારતમાં ૨૫% લોકો ૧૪ વર્ષ સુધીની ઉંમરના છે. ૧૦-૧૯ વર્ષની વય જુથમાં ૧૮% લોકો છે. ૨૦-૨૪ વર્ષની વયેના લોકોની સંખ્યા ૨૬% છે તો ૨૫-૬૪ વર્ષની વયે લગભગ ૬૮% લોકો છે. એટલે કે ભારતમાં સૌથી વધુ યુવાનોની સંખ્યા છે. પરંતુ ચીનમાં એવું નથી. ત્યાં વૃદ્ધોની સંખ્યા સૌથી વધુ છે. ચીનમાં ૨૦ કરોડ લોકોની ઉંમર ૬૫ વર્ષથી વધુ છે.

આંકડા જાહેર કર્યા પછી UNFPA ના મીડિયા સલાહકાર એના જેફીએ કહ્યું : એ સ્પષ્ટ નથી કે ભારતની વસતી ચીનની વસતીને ક્યારે ઓવરટેક કરી ગઈ. બંને દેશોના આંકડા જાહેર કરવાના સમયમાં ઘણો તફાવત છે. તેથી એનો અંદાજ લગાવવો મુશ્કેલ છે.

ગયા વર્ષે ચીનની વસતી પીક પર હતી. ત્યારબાદ એમાં ૮.૫ લાખનો ઘટાડો થયો હતો. એનાથી વિપરીત ભારતમાં વસતી સતત વધી રહી છે.

વિદેશના સમાચાર

કેનેડાને ભારતથી રૂ. ૬૩ હજાર કરોડ આવક. છતાં ગેરંટી નહીં : કોલેજ વેરીફિકેશન નહીં, પરત ફરવાનો ભય

ભારતના ઘણા વિદ્યાર્થીઓનું સપનું કેનેડામાં અભ્યાસ અને નાગરિકતા પ્રાપ્ત કરવાનું હોય છે. દર વર્ષે લગભગ સવા બે લાખ ભારતીય વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ માટે કેનેડા જાય છે. એટલું જ નહીં, દર વર્ષે કેનેડાની તિજોરીમાં ફીના રૂપમાં લગભગ ૬૩ હજાર કરોડ રૂપિયા જમા થાય છે. તેમ છતાં કેનેડાના વિઝા અધિકારીઓ ભારતીય વિદ્યાર્થીઓની કોલેજ વેરીફાઇ કરતા નથી. ચારથી પાંચ વર્ષ સુધી અભ્યાસ કર્યા બાદ જ્યારે તેઓ પી.આર. (કાયમી રહેઠાણ) અથવા નાગરિકતા માટે અરજી કરે છે ત્યારે કોલેજને બનાવટી કહીને ભારત પરત મોકલી દેવામાં આવે છે.

તાજેતરમાં ૭૦૦ ભારતીય વિદ્યાર્થીઓ ભારત પરત ફર્યા છે. આ મુદ્દે બ્રેમ્પ્ટનના સાંસદ ફરકત અલીનું કહેવું છે કે તેઓ નકલી એજન્ટોને બ્લેકલીસ્ટ કરશે.

કેનેડા આવતા કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસના બદલે વર્ક પરમીટમાં વધુ રસ લે છે. (તા. ૦૨-૦૪-૨૦૨૩)

મેકેન્ઝી નાસા ફ્લાઇટ સેન્ટરના ડાયરેક્ટર બન્યા

ડૉ. મેકેન્ઝી લિસ્ટ્રપને યુ.એસ. નેશનલ એરોનોટીક્સ એન્ડ સ્પેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન (નાસા)ના ગોડાર્ડ સ્પેસ ફ્લાઇટ સેન્ટરના પ્રથમ મહિલા ડાયરેક્ટર તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે.

તેમણે શુક્રવારે શપથ લીધા હતા. ખાસ વાત એ છે કે તેમણે બાઈબલની જગ્યાએ પોતાના મનપસંદ પુસ્તક પેલ બ્લ્યુ ડોટ પર હાથ રાખીને શપથ લીધા હતા. કાર્લ સેગન ૧૯૮૪માં પ્રકાશિત આ પુસ્તકના લેખક છે.

‘પેલ બ્લ્યુ ડોટ : એ વિઝન ઓફ ધ હ્યુમન ફ્યુચર ઇન સ્પેસ’ - એ પ્રખ્યાત પુસ્તક છે. સેગનનું પુસ્તક પણ સ્પેસ વર્લ્ડ સાથે સંબંધિત છે.

ગોડાર્ડ સ્પેસ ફ્લાઇટ સેન્ટર નાસાના સૌથી મોટા વિસ્તારમાંનું એક છે. તે મેરીલેન્ડમાં છે. તેનું બજેટ લગભગ ૪ બિલિયન ડોલર છે. અહીં હજારો એન્જિનિયરો અને ટેકનોલોજિસ્ટ કામ કરે છે.

નાસા પહેલા, મેકેન્ઝી BALL એરોસ્પેસ કંપની માટે કામ કરતા હતા. અહીં તે પ્રોગ્રામ ડાયરેક્ટર હતા. ૪૬ વર્ષીય મેકેન્ઝીને શાળાના દિવસોથી જ અવકાશ વિજ્ઞાનમાં રસ હતો.

(તા. ૧૪-૦૪-૨૦૨૩)

ટાઈમ મેગેઝીને ૧૦૦ પ્રભાવશાળી વ્યક્તિઓની યાદી જાહેર કરી છે

ટાઈમ મેગેઝીને વિશ્વની ૧૦૦ સૌથી પ્રભાવશાળી વ્યક્તિઓની પસંદગી કરતી વખતે વર્તમાન યુગના પડકારો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું છે. આ યાદીમાં જળવાયુ પરિવર્તન, આરોગ્ય, લોકશાહી, ન્યાય અને સમાનતા સહિતના વિવિધ ક્ષેત્રોમાં અસાધારણ કાર્ય કરી રહેલા લોકોને દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

આ હસ્તીઓમાં ભારતીય મૂળના લેખક સલમાન રશ્દી, બે ઓસ્કાર વિજેતા ફિલ્મના નિર્દેશક એસ.એસ. રાજામૌલી, ઓલેના ઝેલેન્સ્કા - યુકેનના રાષ્ટ્રપતિ વોલોડીમીર ઝેલેન્સ્કીના પત્ની છે. પત્રકારોમાં નીલોફર હમેદી અને ઇલાહે મોહમ્મદીએ ઇરાનમાં હિજાબ વિવાદ પર પોતાનો અવાજ ઉઠાવ્યો હતો, વગેરે અનેક નામો છે.

(તા. ૧૪-૦૪-૨૦૨૩)

અન્ય સંસ્થાઓના સમાચાર

‘દશાઈ નાતનું નજરાણું પખાવાજ’ કોઠારા જૈન મિત્ર મંડળનો અમૃત મહોત્સવ ઉજવાયો

અબડાસા તાલુકાના શ્રી કોઠારા જૈન મિત્ર મંડળે ૭૫ વર્ષ પૂરા કરતાં તેના અમૃત મહોત્સવ પ્રસંગે કોઠારા ગામે પખાવાજ કાર્યક્રમ યોજાયો હતો. આ પ્રસંગ માણવા પખાવાજ રસીકો દૂર દૂરથી કોઠારા ગામ પહોંચ્યા હતા. સંધ્યા ભોજન કર્મ અને કનિષ્ઠ દીપેશ મુનવર, જીયા જીગેશ તથા પર્વ અને પાર્શ્વ ઉમેશ, માતુશ્રી કસ્તુરબાઈ હીરાચંદ મુનવર પરિવાર દ્વારા યોજાયું હતું.

કચ્છી દશા ઓસવાળ નાતનું નજરાણું અને પરંપરાગત સંસ્કૃતિ અને પ્રાચીન પખાવાજ સ્તવનોની રમઝટ ટકાવી રાખવા તથા તેને જાળવી રાખવાના પ્રયત્નોરૂપે આ કાર્યક્રમ દર વર્ષે જુદા જુદા ગામે યોજાતો હોય છે. કોઠારા ગામે યોજાયેલ પખાવાજ કાર્યક્રમમાં અબડાસાના ગામો તથા વડોદરા શહેર સહિતની ૧૫ પખાવાજ મંડળીઓ જોડાઈ હતી. આખી રાત પખાવાજ સ્તવનોની રમઝટ જમાવી હતી.

પ્રારંભે કોઠારા જૈન મિત્ર મંડળ દ્વારા કોઠારા પખાવાજના દિવંગત ગાયકોને ભાવપૂર્વક અંજલી પ્રદાન કરાઈ હતી. તેમની સેવાઓને બિરદાવવામાં આવેલ.

નવકાર મંત્ર સાથે કોઠારા મહિલા પખાવાજ મંડળે પખાવાજ કાર્યક્રમનો પ્રારંભ કરાવ્યો હતો. આદિપુર અંતરજાળ મહિલા મંડળના મહિલાઓ, કોઠારા મહિલા મંડળના મહિલાઓએ પખાવાજ ગાયકી કરી મહિલા શક્તિ દ્વારા પખાવાજ ક્ષેત્રે પહેલ કરી પ્રાચીન પખાવાજ સ્તવનોને સુમધુર સ્વરોએ ગાઈ સૌને ખુશ કર્યા હતા.

આદિપુર અંતરજાળ પખાવાજ યુવા ટ્રુપ, સાંધવ, તેરા, નલીયા, વડોદરા, વરાડિયા, સાંયરા, લાલા, મંજલ રેલડિયા, કોઠારા વગેરે પખાવાજ મંડળોએ રાતભર પખાવાજ સ્તવનો રજૂ કરી “દશાઈ નાતનું નજરાણું” પખાવાજ કાર્યક્રમને ચાર ચાંદ લગાવ્યા હતા. ૮૮ વર્ષીય હીરાલાલભાઈ જીવાણીએ પખાવાજ ગાયકી કરી સૌને આશ્ચર્યચકિત કરી દીધા હતા. કોઠારા જૈન મિત્ર મંડળ દ્વારા તેઓશ્રીનું સન્માન કરવામાં આવેલ. યુ-ટ્યુબ માધ્યમથી દેશ-વિદેશમાં રહેતા પખાવાજ રસીકોએ આ કાર્યક્રમ આખી રાત માણ્યો હતો. દરેક પખાવાજ મંડળોને શ્રી કોઠારા જૈન મિત્ર મંડળ દ્વારા સન્માનિત કરવામાં આવેલ.

શ્રી શાંતિલાલભાઈ લોડાયાએ જણાવ્યું હતું કે, પખાવાજ જાગૃતિમાં મંડળો અને પખાવાજ રસીકો અને દરેકનો સહકાર

મળી રહ્યો છે. એક સમય એવો હતો કે, પખાવાજ ચાલુ થાય એટલે મહિલા વિભાગ ખાલી થઈ જાય. પણ આજે મહિલાઓ જ પખાવાજ સ્તવનો ગાવા સ્ટેજ ઉપર આવી છે. જેથી પ્રાચીન પખાવાજને ટકાવી રાખવામાં ઉપયોગી બળ મળ્યું છે. બંને મહિલા મંડળોને ધન્યવાદ પાઠવ્યા હતા. યુવા વર્ગ પખાવાજ શબ્દથી અજાણ હતો તે હવે જાણતો થયો છે તે સમાજ માટે ગૌરવરૂપ છે. આપણા વડીલોની પખાવાજની ભક્તિ જાગૃત થઈ એ આપણા સૌ માટે આનંદદાયક બની રહી છે.

શાંતિલાલભાઈ લોડાયા, ચંદ્રકાંતભાઈ થોભણ, શામજીભાઈ દંડ, લહેરચંદભાઈ એ. ખોના, ગોવિંદજી પટેલ, કીર્તિ વી. ધરમશી, મણિલાલભાઈ છેડા, ઉત્તમભાઈ મોમાયા, દિનેશ એમ. શાહ, ચેતન ખોના, ઝવેરચંદ ખોના, હીરાચંદ લાપસીયા, રતિલાલભાઈ લોડાયા, દીપકભાઈ ડાઘા, પદમ લોડાયા, હીરાચંદ છેડા, મહેન્દ્ર લોડાયા, શાંતિલાલભાઈ ધરમશી, હીરાચંદ મૈશેરી સહિત પખાવાજ રસિકો ખાસ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

કાર્યક્રમનું સંચાલન શ્રી પ્રબોધ મુનવરે જ્યારે આભાર દર્શન દિનેશભાઈ અજાણીએ કરેલ. વ્યવસ્થામાં રાયચંદ લોડાયા, હરીશ મુનવર, ખીરણ લોડાયા, ધનપતિ લોડાયા, મહેશ લોડાયા, દિનેશ મોતા, પ્રદીપ મુનવર, હીરાચંદ મૈશેરી, વર્ધમાન લોડાયા, ગીરીશ મોમાયા, પનુભા ધલ, દીપક નાગડા, નીલેશ લોડાયા તથા સર્વે કાર્યકર ભાઈ-બહેનોએ સંભાળી હતી.

ભાવનગર કચ્છ સમાજ દ્વારા યોજવામાં આવેલ અભિવાદન કાર્યક્રમ

તા. ૨-૪-૨૦૨૩ને રવિવારે ભાવનગર કચ્છ સમાજની કારોબારી સમિતિની બેઠક બાદ શહેરના અનેક ગણમાન્ય નાગરિકોની ઉપસ્થિતિમાં ભાવનગરના કલેક્ટર શ્રી ડી.કે. પારેખ, કમિશ્નર શ્રી એન.વી. ઉપાધ્યાય તથા શહેર ભાજપના પ્રમુખ શ્રી અભયસિંહ ચૌહાણના અભિવાદન સમારોહ સમાજ દ્વારા આયોજિત કરાયો હતો. અનિવાર્ય સંજોગોવશાત શ્રી અભયસિંહભાઈ સમારંભમાં આવી શકેલ નહીં. તેથી કલેક્ટરશ્રી અને કમિશ્નરશ્રીનું ઉચિત સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. કાર્યક્રમની શરૂઆત મા આશાપુરાના જયઘોષ સાથે કરી અને સમાજના મંત્રી શ્રી ઈન્દ્ર ગઢવીએ મહેમાનોને આવકાર્યા હતા. ઉપપ્રમુખ ડો. રવિભાઈ પટેલે મહેમાનોનું શાબ્દિક સ્વાગત અને પરિચય આપ્યો હતો. તેમજ સમાજના પ્રમુખશ્રી મહેન્દ્રભાઈ શાહે સમાજની પ્રવૃત્તિઓ વિશે વિસ્તૃત માહિતી કાર્યક્રમમાં હાજર રહેલ

શ્રી આર.આર. લાલન કોલેજ ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી મંડળ - ભુજ

શ્રી આર.આર. લાલન કોલેજનો વિકાસ કેવી રીતે કરી શકાય અને તેમાં ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી મંડળ કેવી રીતે મદદરૂપ થઈ શકે છે અને તે દિશામાં મંડળ કેવી રીતે કામ કરી શકે તેની રૂપરેખા તૈયાર કરવામાં આવી હતી.

તા. ૨ એપ્રિલ, રવિવારના શ્રી આર.આર. લાલન કોલેજ ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી મંડળની સામાન્ય સભા શ્રી સ્વામિનારાયણ સંચાલિત સ્મૃતિવન - કેરા ખાતે મળી હતી. જેમાં સૌપ્રથમ પ્રાસંગિક પ્રવચન મંડળના પ્રમુખ શ્રી શંકરભાઈ સચદેએ કર્યું હતું. જેમાં તેમણે આ વખતે મંડળના પ્રમુખ તરીકેની કામગીરીમાંથી મને મુક્ત કરો એવી રજૂઆત કરી હતી અને મંડળના ઉપપ્રમુખ શ્રી જોરાવરસિંહ કે. રાઠોડનું નામ રજૂ કર્યું હતું જેને સંસ્થાના શ્રી ઝવેરીભાઈ સોનેજીએ ટેકો જાહેર કર્યો હતો અને મંડળના ઉપસ્થિત સભ્યોએ આ ઠરાવને સંપૂર્ણ રીતે ટેકો જાહેર કર્યો હતો. આ માટે જોરાવરસિંહ કે. રાઠોડે આદરણીય શ્રી શંકરભાઈ સચદેનો આભાર માન્યો હતો અને મંડળના હિત માટે તેઓ સદા તત્પર રહેશે એવી ખાતરી આપી હતી. ઉપરાંત તેમણે આદરણીય શ્રી શંકરભાઈ સચદેને ખાસ વિનંતી કરી હતી કે તેઓ ભલે પ્રમુખપદે ના રહે પણ સંસ્થાના આજીવન માર્ગદર્શક સલાહકાર તરીકે રહે. જેનો શ્રી શંકરભાઈ સચદેએ સહર્ષ સ્વીકાર કર્યો હતો. આ ઉપરાંત મંડળના વર્તમાન જે કારોબારી હોદ્દાદારો છે તેને જ પાછા ચાલુ રાખવામાં આવે એવી રજૂઆત કરી હતી. જેને મંડળના તમામ સભ્યોએ આ ઠરાવને સંપૂર્ણ રીતે ટેકો જાહેર કર્યો હતો. આ ઉપરાંત મંડળમાં નવા આવેલા સભ્યો શ્રી ગૌતમભાઈ ભાનાણી, શ્રી વિનોદભાઈ એસ. જોબનપુત્રા, શ્રી શરદભાઈ આવડિયા, શ્રી શરદભાઈ ગોરને ફૂલ દ્વારા આવકાર આપ્યો હતો. મંડળના ખજાનચી શ્રી જગદીશભાઈ મહેતા વડે મંડળનો અત્યાર સુધીનો તમામ હિસાબ રજૂ કરાયો હતો. જેને મંડળના તમામ સભ્યોએ સર્વ સંમતિથી ટેકો જાહેર કર્યો હતો. આ ઉપરાંત શ્રી આર.આર. લાલન કોલેજનો વિકાસ કેવી રીતે કરી શકાય અને તેમાં ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી મંડળ કેવી રીતે મદદરૂપ થઈ શકે તેના સૂચનો મંડળના સભ્યોએ રજૂ કર્યા હતા અને ભવિષ્યમાં આ સૂચનોનો અમલ યોગ્ય રીતે થાય એ દિશામાં મંડળ કેવી રીતે કામ કરી શકે તેની રૂપરેખા તૈયાર કરવામાં આવી હતી. મંડળના મહામંત્રી ડો. મિહિર એમ. વોરાના પ૦થી વધારે પુસ્તકો રાષ્ટ્રીય સ્તરે પ્રસિધ્ધ થયા તે વિશિષ્ટ સિધ્ધિ બદલ મંડળના પ્રમુખ, ઉપપ્રમુખ અને તમામ હોદ્દાદારો વડે સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. સંચાલન ડો. મહેન્દ્રભાઈ ઠક્કરે કર્યું હતું અને આભારવિધિ ડો. ફતુભા

જાડેજાએ કરી હતી. મંડળના સભ્ય શ્રી વિનયભાઈ માંડલીયા તરફથી મંડળને રોકડ દાન જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું અને મંડળ વતી તેમનું પણ સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમને સફળ બનાવવા માટે મંડળના સભ્યો શ્રી જયેશભાઈ અંતાણી, શ્રી અશોકભાઈ માંડલીયા, શ્રી સુલતાનભાઈ મોરાણી, શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ મહેતાએ ભારે જહેમત ઉઠાવી હતી. કાર્યક્રમના અંતે સૌ સભ્યોએ નવા હોદ્દાદારો સાથે ભોજન લીધું હતું.

માનવ જ્યોત સંસ્થા

ચૈત્ર સુદ-૮ દુર્ગાષ્ટમી દિને વધી પડેલો પ્રસાદ ગરીબોના મુંપડે પહોંચ્યો. ૬ હજાર ગરીબો ભરપેટ જમ્યા

ચૈત્રી આઠમ દુર્ગાષ્ટમી નિમિત્તે વિવિધ સ્થળોએ મહાપ્રસાદ યોજાયો હતો. વધી પડેલો પ્રસાદ માનવ જ્યોત સંસ્થાને આપી દેવામાં આવેલ. સંસ્થાએ આ પ્રસાદ ગરીબોના મુંપડે મુંપડે પહોંચાડતા છ હજારથી વધુ જરૂરિયાતમંદ ગરીબો ભરપેટ જમ્યા હતા.

ઉમિયા માતાજી મંદિર - વાંઢાય, કાળી તળાવડી - પધ્ધર, રતનાલ, વરલી, સુમરાસર, માધાપર, ભુજની સમાજવાડીઓમાં યોજાયેલ મહાપ્રસાદની વધી પડેલી રસોઈ માનવ જ્યોત સંસ્થાએ ભૂંગા - મુંપડાઓમાં જઈને વિતરણ કરી હતી. ગરીબોએ પણ આઠમનો મહાપ્રસાદ માણ્યો હતો.

રામ નવમી નિમિત્તે ગરીબોને મુંપડે મુંપડે મીઠાઈ પેકેટો વિતરણ કરાયા

માનવ જ્યોત સંસ્થા - ભુજ દ્વારા રામ નવમીનાં પવિત્ર દિવસે લંડન સ્થિત દાતાશ્રીનાં સહયોગથી ગરીબોના મુંપડે મુંપડે મીઠાઈનાં પેકેટો વિતરણ કરવામાં આવતાં ગરીબ પરિવારોએ પણ રામનવમી ઉજવણીમાં જોડાઈ ખુશી વ્યક્ત કરી હતી.

શહેરમાં ભાનુશાલી નગર પાછળ આવેલા રઘુવંશી નગર મધ્યે આવેલ મહાકાલેશ્વર મંદિર ચોકમાં ભૂંગા - મુંપડામાં રહેતા અને જરૂરતમંદોને અડધો અડધો કિલોનાં મીઠાઈનાં પેકેટોનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું.

સંસ્થાએ અત્યાર સુધી ૫૨૩ ગંગા સ્વરૂપ મહિલાઓને સીવણ મશીનો આપી પગભર કરી બે લાભાર્થીઓને વ્હીલચેર અપાઈ

માનવ જ્યોત સંસ્થા - ભુજ અને શ્રી રામદેવ સેવાશ્રમ પાલારા - કચ્છ દ્વારા ગંગા સ્વરૂપ મહિલાઓને પગભર કરવાનાં ઉદ્દેશ સાથે દાતાશ્રી અમૃતબેન નારાણભાઈ મેપાણી સૂરજપરનાં સહયોગથી ૧૦ મહિલાઓને સીવણ મશીન અર્પણ કરાયા હતા.

દાતાશ્રી ડાયલાન નયના રાકેશ જેઠવા તથા પાર્વતીબેન અશ્વિનભાઈ જેઠવાના સહયોગથી **બે ગંગા સ્વરૂપ મહિલાઓને સીવણ મશીન તથા બે દિવ્યાંગોને વ્હીલચેર અર્પણ કરાઈ હતી.** દરેક મહિલાઓને ઠંડા પાણીના માટલા પણ અપાયા હતા.

પ્રારંભે સંસ્થાના અધ્યક્ષ પ્રબોધ મુનવરે જણાવ્યું હતું કે દાતાશ્રીઓનાં સહયોગથી **અત્યાર સુધી પર૩ ગંગા સ્વરૂપ મહિલાઓને સીવણ મશીન આપવામાં આવ્યા છે.** જેથી આ મહિલાઓ ઘેર બેઠા સીલાઈનું કામ કરી પોતાનું ગુજરાન ચલાવી શકે છે. આ પ્રસંગે સુરેશભાઈ માહેશ્વરી, પૃથ્વીરાજસિંહ જાડેજા, સહદેવસિંહ જાડેજાએ પ્રાસંગિક ઉદ્બોધન કરી મહિલાઓને સમાજમાં ગૌરવભેર આનંદથી જિંદગી જીવવા સમજ આપી હતી.

ગ્રેજ્યુએટ યુવાને માનસિક સમતુલા ખોઈ બેસતાં ઘર છોડ્યું

મધ્ય પ્રદેશના ગ્વાલિયર જિલ્લાના બ્રજભૂષણ શર્મા (ઉં.વ. ૩૭)ને ડોક્ટર બનવાનું સપનું હતું. પરિવારજનોએ તેને એન્જિનિયર બનાવવા મોકલ્યો. ન્યુઝીલેન્ડમાં રહી એન્જિનિયરનો અભ્યાસ પૂર્ણ કરી ડોક્ટર બનવાની ખૂબ જ ઈચ્છા હતી, પણ તે સાકાર ન થતાં આ યુવાને માનસિક સમતુલા ખોઈ બેસતાં તેણે અચાનક ઘર છોડ્યું હતું અને જુદા જુદા રાજ્યોનાં શહેરોમાં તે રખડતો ભટકતો રહ્યો હતો. ગ્રેજ્યુએટ અને અંગ્રેજી, હિંદીમાં વાતચીત કરતો યુવાન ખૂબ જ શિક્ષિત અને શાંત આદરભાવ ધરાવતો. પરિવારમાં બધા ડોક્ટર-એડવોકેટ છે. આખરે તે આણંદ શહેરના પોપટલાલ ફાઉન્ડેશન મધ્યે પહોંચ્યો હતો. ત્યાં થોડા દિવસનો મહેમાન બન્યો. માનવ જ્યોત સંસ્થા - ભુજ દ્વારા તેને શ્રી રામદેવ સેવાશ્રમ પાલારા-કચ્છ મધ્યે લઈ આવી ભુજની માનસિક આરોગ્યની હોસ્પિટલનાં મનોચિકિત્સક ડોક્ટરશ્રીઓની સારવારથી તે જલ્દી સ્વસ્થ બન્યો. આશ્રમ સ્થળે દરરોજ યોગા પોતે કરે અને દરેક માનસિક દિવ્યાંગોને પણ યોગા કરાવે. દરેકને જુદી જુદી એક્ટિવિટી પણ કરાવતો.

તેની પાસેથી માહિતી મેળવી આશ્રમનાં સામાજિક કાર્યકર રીતુબેન વર્માએ મધ્યપ્રદેશ પોલીસનો સંપર્ક કરી તેનાં પરિવારજનોને શોધી કાઢ્યા હતા. ખુશખુશાલ પરિવારજનો પોતીકા વાહન દ્વારા પરિવારનાં સભ્યને લેવા ભુજ આવી પહોંચ્યા હતા. એક વર્ષ પછી પરિવારજનો સાથે તેનું મિલન થયું હતું. પરિવારજનોએ માનવ જ્યોત સંસ્થા - ભુજની સેવાઓને બિરદાવી આશ્રમ સ્થળેથી યુવાન બ્રજભૂષણનો કબજો લઈ ખુશી વ્યક્ત કરી હતી. માનવ જ્યોત સંસ્થા - ભુજનો તે બે મહિનાનો મહેમાન બન્યો હતો.

માનવતાના આ કાર્યમાં પ્રબોધ મુનવર, પૃથ્વીરાજસિંહ જાડેજા, આનંદ રાયસોની, દીપેશ શાહ, સહદેવસિંહ જાડેજા, કનૈયાલાલ અબોટી, રફીક બાવા સહભાગી બન્યા હતા.

માનવ જ્યોત સંસ્થા - ભુજને

રૂા. ૧ લાખનું અનુદાન મળ્યું

માનવસેવા, જીવદયા, પર્યાવરણ અને વ્યસન મુક્તિ અભિયાન સાથે ભુજ અને કચ્છમાં ૪૯ જેટલી પ્રવૃત્તિઓ કરી રહેલ ભુજની માનવ જ્યોત સંસ્થાને મણિનગર શ્રી સ્વામિનારાયણ ગાદી સંસ્થાન દ્વારા પૂ.સ્વામી જીતેન્દ્રીયપ્રિયદાસજીનાં વરદ્ હસ્તે બાપાશ્રીનાં મંદિર - માધાપર મધ્યે રૂા. ૧ લાખનો ચેક અર્પણ કરાયો હતો. પૂજ્યશ્રીએ ભુજની માનવજ્યોત સંસ્થાની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓને બિરદાવી, સંસ્થાને આશિર્વાદ પાઠવ્યા હતા. માનવ જ્યોતના પ્રબોધ મુનવર, આનંદ રાયસોની તથા સહદેવસિંહ જાડેજાએ આભાર માન્યો હતો.

કલમના કસબી સાહિત્ય પરિવાર

કલમના કસબી સાહિત્ય પરિવારનું સહિયારું પુસ્તક “શબ્દ સુગંધ : ભાગ-૩”નું વિમોચન અમદાવાદ ખાતે કરવામાં આવ્યું. એના આયોજક જીજ્ઞા કપૂરીયા ‘નિયતી’, મનીષભાઈ વોરા, જયશ્રીબેન પટેલ, વંદના વાણી, આરતી મર્યન્ટ, આરતી રામાણી હતા. જે પુસ્તકનું વિમોચન પ્રસિદ્ધ કવિ શ્રી કૃષ્ણ દવે, મીતા ઝવેરી દિલીપભાઈ આચાર્યના હસ્તે દીપ પ્રાગટ્ય સાથે કરવામાં આવ્યું હતું.

આકાશ એક્સ્પ્લોરેશન (શ્રી નવીનભાઈ હરિયા) દ્વારા બાડા હાઈસ્કૂલને મળેલ દાન

બાડાની તપોભૂમિ પર દાતાશ્રીની દાનગંગા હંમેશાં વહેતી રહે છે. પણ આ જ દાન જ્યારે વિદ્યાર્થી વિકાસના ક્ષેત્રે હોય ત્યારે સોનામાં સુગંધ ભળે છે. હાલમાં સારસ્વતમ્ સંચાલિત હરિયા હાઈસ્કૂલ - બાડા માટે રૂા. ૨,૦૦,૦૦૦/- (રૂપિયા બે લાખ)ની માતબર રકમનું અનુદાન શ્રી નવીનચંદ્ર વેરશી હરિયા પરિવાર દ્વારા સારસ્વતમ્ મધ્યસ્થ કાર્યાલયને આકાશ એક્સ્પ્લોરેશન - અમદાવાદના સૌજન્યથી આપવામાં આવ્યું.

ઉપરોક્ત રકમ દ્વારા શાળાને વિજ્ઞાન સાધનો, રમત ગમતના સાધનો જેવા કે વોલીબોલ, ફૂટબોલ, નેટ, બેડમિન્ટન, ક્રિકેટના બોલ, રસ્સા ખેંચ માટેના દોરડા તેમજ સંગીતના સાધનો કેસીઓ, ડ્રમ સેટ, ખંજરી, બેરેક્ષ શાળાને આપવામાં આવ્યા. આ ઉપરાંત સ્કેનર કમ પ્રિન્ટર ડેસ્ક બેન્ય-૨૦, કબાટ, શેતરંજી, વિદ્યુત સગડી શાળાને મળતા ભૌતિક સુવિધામાં વધારો થયો.

શાળાને મળેલ ઉપરોક્ત દાન સરવાણી માટે બાડા હાઈસ્કૂલ શાળા પરિવાર એવમ્ સારસ્વતમ્ સંસ્થાએ હૃદયપૂર્વક આભાર વ્યક્ત કર્યો હતો. ■

આંજો કાગર

સ્નેહી શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડ, હાર્દિક અભિનંદન.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ સંચાલિત પરમકૃપા ચેરીટેબલ ફાઉન્ડેશન પ્રાયોજિત “પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર”ના શુક્રવાર, તા. ૭ એપ્રિલ, ૨૦૨૩ના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે જેટલા પણ અભિનંદન આપીએ એટલા ઓછા છે. આ તૃતીય મેડિકલ સેન્ટરના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે સર્વે પદાધિકારીઓ, ટ્રસ્ટીઓ, કાર્યકર્તાઓ અભિનંદનને પાત્ર છે.

૭મી એપ્રિલ વિશ્વમાં “વિશ્વ સ્વાસ્થ્ય દિવસ” તરીકે ઉજવાય છે. વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા ૭ એપ્રિલ, ૨૦૨૩ના ૭૫ વર્ષ પૂરા કરે છે. આ જ દિવસે ઉદ્ઘાટનનું આયોજન કરવું એ દીર્ઘદષ્ટિ માંગી લે છે.

૨૦૨૩ “વિશ્વ સ્વાસ્થ્ય દિવસ”નું સૂત્ર છે : “સ્વાસ્થ્ય - સૌના માટે.” તૃતીય મેડિકલ સેન્ટર શરૂ કરી આપે આ સૂત્ર સાર્થક કર્યું છે.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ ૬૦ વર્ષ સેવા કાર્યના પૂર્ણ કરે છે. સેવા સમાજ ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ કરે તથા સમાજોપયોગી કાર્યો કરતા રહે એવી શુભ કામના.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના પદાધિકારીઓ, ટ્રસ્ટીઓ, કાર્યકર્તાઓ, મેડિકલ સેન્ટરના પદાધિકારીઓ તથા સૌ ડોક્ટરોને હાર્દિક અભિનંદન.

ડૉ. મણિલાલ ગડા, સિનિયર મનોચિકિત્સક
ઘાટકોપર - મુંબઈ

સ્નેહી શ્રી અશોકભાઈ મહેતા,

આમંત્રણ માટે ખૂબ ખૂબ આભાર સહ અભિનંદન.

માનવસેવાનું અદ્ભુત કાર્ય થઈ રહ્યું છે. અમોને ગૌરવ છે કે આ સંસ્થાના આપ પાયોનિયરમાંના એક છો. આપના પ્રમુખપદ હેઠળ આ સંસ્થાનો સારો વિકાસ થયો છે. આપના સરસ યોગદાન થકી અને હાલના માનનીય પ્રમુખશ્રી પ્રતાપભાઈ દંડના માર્ગદર્શન થકી આ સંસ્થા ફૂલીફાલી છે. હાલના સર્વે પદાધિકારીઓને ખૂબ ખૂબ ધન્યવાદ.

પ્રફુલ વોરા

‘પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર’ના ઉદ્ઘાટનના માંગલિક પ્રસંગે પધારવાનું નિમંત્રણ મળ્યું. યાદ કરવા બદલ ખૂબ ખૂબ આભાર.

આપનું લોકપ્રિય જૈન સેવા સમાજ, વર્ષોથી લોકહિતની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ કરી રહ્યું છે. તેમાં મેડિકલ ક્ષેત્રે આપનું યોગદાન શિરમોર છે. આપની મેડિકલ વિષયક પ્રવૃત્તિઓ દિવસે દિવસે વધુને વધુ વિસ્તાર પામી રહી છે. આપની જનસેવાની પ્રવૃત્તિઓમાં આપને સાથ-સહકાર આપનાર સમર્પિત સેવકો, ઉદારદિલ દાતાઓને મારા હાર્દિક પ્રણામ. સમારંભની ગરિમાને દીપાવવા ઉપસ્થિત સૌ મહાનુભાવોને હાર્દિક ધન્યવાદ. આપ એવમ આપની સેવા સમર્પિત ટીમ “દિન દુગુના રાત ચૌગુના” નિરંતર પ્રગતિ પામે એવી પ્રભુ પ્રાર્થના સાથે...

દેવચંદ ગાલા, પૂર્વ નગરસેવક - મુંબઈ

સ્નેહી શ્રી પ્રતાપભાઈ,

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ સંચાલિત પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરના ઉદ્ઘાટન બાબતે...

સમગ્ર કચ્છ તથા કચ્છી સમાજ માટે નિરંતર કાર્યરત સંસ્થા શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદની અંતરથી અનુમોદના સાથે સંસ્થા દ્વારા સંચાલિત પરમકૃપા ચેરીટેબલ ફાઉન્ડેશન પ્રાયોજિત પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરનું ઉદ્ઘાટન યાંગોદર ખાતે તા. ૭ એપ્રિલ, ૨૦૨૩ શુક્રવારના રોજ સવારે ૧૦ કલાકે થઈ રહ્યું છે. મેડિકલ ક્ષેત્રમાં સંસ્થાનું અવિરત યોગદાન જાણીને અત્યંત આનંદની અનુભૂતિ થાય છે.

આપની બુદ્ધિ પ્રતિભા તથા કર્તવ્યપરાયણની સમાજની અનેક વિડંબણાઓ, સમસ્યાઓમાં આપે સુંદર કાર્ય કરી તેના નિવારણના અનુમોદનીય પ્રયત્નો આજ સુધી કર્યા છે. સંસ્થા દ્વારા ભવિષ્યમાં પણ આપશ્રી દ્વારા સમાજસેવાના આવા અનેક સુકૃતો થતા રહે એવી અંતરથી હાર્દિક શુભેચ્છા.

હિતેન્દ્ર એમ. મોતા - મુંબઈ
મો. ૯૮૨૧૦ ૫૪૨૪૯

‘મંગલ મંદિર’ના અંકની દર મહિનાના પ્રથમ સપ્તાહમાં આતુરતાપૂર્વક રાહ જોતા હોઈએ છીએ.

મંગલ મંદિર એપ્રિલ-૨૦૨૩નો અંક તો ખૂબ જ રસપ્રદ અને માહિતીસભર રહ્યો. ખાસ તો “ગઈકાલ અને આજ” લેખ તથા “સમાજની સફર” લેખ વાંચીને તો સમાજના ઈતિહાસની સફર કરાવી. આપણા વડીલોએ શૂન્યમાંથી સર્જન કરેલ છે. સમાજનો અદ્ભુત વિકાસ કરેલ છે. ધષ્ટી પૂર્તિ વિશેષાંક વાંચીને ખૂબ જ હર્ષની લાગણી અનુભવું છું.

ભવિષ્યમાં શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ કરે અને સેવાના કાર્યોની સુવાસ દૂર દૂર સુધી ફેલાય તેવી દિલથી શુભેચ્છા.

મનીષ આણંદજી વીરા - અમદાવાદ

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદની ૬૦ વર્ષની સફરના સંભારણાના અનુસંધાને ધષ્ટી પૂર્તિ વર્ષની ઉજવણી સ્વરૂપે મંગલ મંદિર એપ્રિલ-૨૦૨૩નો અંક વાંચીને ખૂબ જ પ્રભાવિત થયેલ છું. ગુજરાતના ચીફ મિનિસ્ટરના શુભેચ્છાના શબ્દો, ઘણી વ્યક્તિના પ્રતિભાવ તથા શરૂઆતથી અત્યાર સુધીનો ઈતિહાસ, જે મંગલ મંદિરના શબ્દરૂપે મહેલ છે, જેની કલ્પના ન જ કરી શકાય. ખરેખર દરેક સમાજે શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ પાસેથી પ્રેરણા લઈને આવા કાર્યો સમાજ માટે કરવા જોઈએ એવી ભાવના. ‘મંગલ મંદિર’ વાંચીને ખૂબ જ આનંદ અનુભવું છું.

પ્રભુલાલ સંઘવી - ઘાટકોપર (૫૪૮), મુંબઈ
મો. ૯૮૨૦૦ ૩૭૪૭૬

મુંબઈની હોસ્પિટલોમાં સેવા આપતા સેવાભાવીઓના નામ અને નંબર

૧. ભક્તિ વેદાંત હોસ્પિટલ - મીરા રોડ		વીરૂભાઈ ગડા (રાયણ)	૮૮૭૬૪ ૮૪૧૧૮
સરોજબહેન મહેરા	૯૩૨૪૯ ૪૮૧૬૨	કલ્પેશ સંગોઈ (પુનડી)	૯૮૯૨૫ ૬૨૬૫૭
વેંકટ રામન	૯૩૨૪૨ ૩૬૬૬૧	૧૨. ભાટીયા હોસ્પિટલ	
હેતલ વર્મા	૭૦૪૫૩ ૫૦૧૬૮	કીર્તિભાઈ શાહ	૯૩૨૨૨ ૩૩૫૯૦
૨. દર્હાસર નવનીત હોસ્પિટલ - બોરીવલી નવનીત હાઈટેક		૧૩. બોમ્બે હોસ્પિટલ	
મણિલાલ ભવાનજી શેઠિયા (વડાલા)	૯૮૨૦૦ ૬૮૨૯૦	કીર્તિભાઈ શાહ	૯૩૨૨૨ ૩૩૫૯૦
અમૃતલાલ મોનજી વોરા (મોટી ખાખર)	૯૮૩૩૦ ૬૧૧૫૧	૧૪. હરકિશન - રીલાયન્સ હોસ્પિટલ	
૩. કોકીલાબેન અંબાણી હોસ્પિટલ - અંધેરી		રતિલાલભાઈ સાવલા (ડેપા)	૯૮૧૯૧ ૮૧૭૫૫
કિશોરભાઈ આટકિયા	૯૩૨૨૬ ૯૩૪૦૪	શ્રેયાંસ રાંભિયા (રામાણિયા)	૯૮૨૦૬ ૩૩૦૧૦
વસંત ગલિયા	૯૩૨૨૨ ૨૮૧૩૪	૧૫. જે. જે. હોસ્પિટલ	
૪. નાણાંવટી હોસ્પિટલ		ઈંદુબેન મોતા (નવી નાર)	૯૨૨૦૫ ૬૩૦૨૯
વસંત ગલિયા	૯૮૨૦૬ ૪૭૭૯૯	(હેન્ડી સર્ટિફિકેટ)	
પન્નાબેન શાહ	૯૩૨૦૨ ૧૬૯૭૩	પારસ ગોસર (માપર)	૨૩૭૩ ૧૩૭૩
ધીરજ છેડા (લાયજા)	૯૮૬૯૪ ૭૬૪૯૦	(મેડિકલ શોપ)	
કિશોરભાઈ આટકિયા	૯૩૨૨૬ ૯૩૪૦૪	૧૬. ટાટા હોસ્પિટલ	
૫. કૂપર હોસ્પિટલ - પાર્લા, જુહુ		વીરૂભાઈ ગડા (રાયણ)	૮૮૭૬૪ ૮૪૧૧૮
વસંત ગલિયા	૯૮૨૦૬ ૪૭૭૯૯	કલ્પેશ સંગોઈ (પુનડી)	૯૮૯૨૫ ૬૨૬૫૭
પન્નાબેન શાહ	૯૩૨૦૨ ૧૬૯૭૩	સુખ્મા ગાલા (દેવપુર)	૯૮૧૯૯ ૫૩૫૧૮
ધીરજ છેડા (લાયજા)	૯૮૬૯૪ ૭૬૪૯૦	ચેતન સાવલા	૯૮૨૧૬ ૪૫૩૪૦
કિશોરભાઈ આટકિયા	૯૩૨૨૬ ૯૩૪૦૪	૧૭. વાડિયા હોસ્પિટલ	
૬. લીલાવતી હોસ્પિટલ		ભારતીબેન ગડા	૯૮૧૯૩ ૯૧૧૨૧
કીર્તિભાઈ શાહ	૯૩૨૨૨ ૩૩૫૯૦	કલ્પેશ સંગોઈ (પુનડી)	૯૮૯૨૫ ૬૨૬૫૭
૭. હિંદુજા હોસ્પિટલ		૧૮. સાયન હોસ્પિટલ	
જ્યોતિબેન નાગડા	૯૮૨૧૪ ૦૨૧૮૨	ભારતીબેન સંગોઈ (લાયજા)	૯૨૨૪૪ ૧૬૬૭૫
૮. રાહેજા હોસ્પિટલ		રફીકભાઈ મિસ્ત્રી	૯૮૧૯૨ ૦૨૫૮૬
પન્ના શાહ	૯૮૨૦૬ ૪૭૭૯૯	૧૯. સુરાના હોસ્પિટલ (ચેમ્બુર)	
૯. કીકાબાઈ હોસ્પિટલ		કિશોરભાઈ આટકિયા	૯૩૨૨૬ ૯૩૪૦૪
દીપક માડુ (સાભરાઈ)		૨૦. રાજવાડી હોસ્પિટલ (ઘાટકોપર)	
વસંત હરિયા (શેરડી)		અતુલ ભાયાણી	૯૮૨૦૨ ૨૫૪૧૮
૧૦. કે.ઈ.એમ. હોસ્પિટલ		૨૧. માનવ જ્યોત, મુલુંડ - સેવાક્ષેત્ર માર્ગદર્શન	
વીરૂભાઈ ગડા (રાયણ)	૯૮૨૧૬ ૭૫૭૨૨	કુલીનકાંતભાઈ લુઠિયા	૯૮૨૦૦ ૩૯૪૬૯
કલ્પેશ ગોગરી (પુનડી)	૯૩૨૩૪ ૯૪૫૧૨	વલ્લભજીભાઈ (માનવ જ્યોત)	
૧૧. નાયર હોસ્પિટલ			
રાજેશ સાવલા (વાંકી)	૮૦૮૦૫ ૫૦૬૮૮		

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

અમદાવાદ અને ગાંધીનગર વિસ્તારમાં કચ્છી જૈન સમાજનો એક અભ્યાસ

કુટુંબ પત્રક

પ્રશ્ન ક્રમાંક	પ્રશ્નો	સંજ્ઞાઓ	સ્કીપ
101	આપ હાલે કયા જિલ્લામાં રહો છો?	અમદાવાદ ગાંધીનગર	1 2
102	પૂરું સરનામું (નજીકના સીમાચિહ્ન સાથે)		
103	કુટુંબના વડાનું નામ (અટક સાથે)		
104	પત્રક ભરનાર / ભરાવનારનું નામ		
105	કુટુંબના વડા સાથે પત્રક ભરનારનો સંબંધ		
106	તમે કચ્છના કયા ગામ / તાલુકાના વતની છો?	ગામ : તાલુકો :	

વિભાગ-1 : કુટુંબ અંગેની માહિતી

107	તમે કયા પેટા વર્ગના છો?	કચ્છી દશા ઓસવાળ કચ્છી વીસા ઓસવાળ વાગડ ૭ ચોવીસી વાગડ ૨ ચોવીસી ગૂર્જર દસા ગૂર્જર વીસા	1 2 3 4 5 6
108	કુટુંબના સભ્યોની કુલ સંખ્યા (એક રસોડે જમતા)		
109	કુટુંબનો પ્રકાર	સંયુક્ત વિભક્ત	1 2
110	તમે જે મકાન (ઘર / ફ્લેટ)માં રહો છો તે તમારું પોતાનું છે અથવા ભાડાનું?	પોતાનું અલગ ઘર પોતાનું રો-હાઉસ પોતાનું એપાર્ટમેન્ટ (ફ્લેટ) ભાડાના મકાનમાં રહે છે ભાડાના રો-હાઉસમાં રહે છે ભાડાના એપાર્ટમેન્ટમાં રહે છે	1 2 3 4 5 6
111	રસોડા સાથે તમારા ઘર/એપા.માં કેટલા ઓરડા છે?		

પત્રક ભરનારનું નામ : _____

મુલાકાતની તારીખ : _____

નિરીક્ષકનું નામ : _____

ડેટા એન્ટ્રી ઓપરેટરનું નામ : _____

112	તમે પીવાના પાણી માટે કોઈ શુધ્ધિકરણ સિસ્ટમ લગાવી છે?	ના. જે પાણી આવે છે તે પીએ છે એક્વાગાર્ડ સિસ્ટમ લગાવી છે આર.ઓ. સિસ્ટમ લગાવી છે અન્ય : (સ્પષ્ટ કરો)	1 2 3 4
113	રાંધવા માટે કયા બળતણનો ઉપયોગ કરો છો?	ગેસ લાઈન છે એલ.પી.જી. સિલિન્ડર કેરોસીન અન્ય : (સ્પષ્ટ કરો)	1 2 3 4
114	કુટુંબની આવકનો મુખ્ય સ્ત્રોત શું છે? (વિગત આપો.) (શક્ય છે કે મુખ્ય કમાનાર વ્યક્તિ કુટુંબનો વડો ન પણ હોય.)	નામ કામની વિગત	
115	તમારા કુટુંબમાં, બધા થઈને કેટલા સભ્યો કામ કરે છે અથવા આવક મેળવે છે?		
116	તેમના નામ અને તેમના કુટુંબના વડા સાથેના સંબંધ અંગે જણાવો.	<i>નામ</i> _____ <i>કુટુંબના વડા સાથે સંબંધ</i> _____ _____	
117	દરેક કમાનાર સભ્યના કામના પ્રકાર અંગેની વિગત આપો	<i>નામ</i> _____ <i>કામનો પ્રકાર</i> _____ _____	
118	તમારા કુટુંબની કુલ માસિક આવક કેટલી છે?	Rs. 5000 કે ઓછી Rs. 5000 થી Rs. 10000 સુધી Rs. 10000 થી Rs. 25000 સુધી Rs. 25000 થી Rs. 50000 સુધી Rs. 50000 થી વધારે	1 2 3 4 5

119 તમારી પાસે નીચે જણાવેલ હાલ કામ કરતી કઈ કઈ અસ્ક્યામતો (ઉપકરણો) છે?

ક્રમાંક	અસ્ક્યામત	સંખ્યા
1	ટેલીવિઝન	
2	મોબાઈલ ફોન	
3	રેડિયો	
4	મ્યુઝીક સિસ્ટમ	
5	પંખો	
6	સીવવાનો સંચો	
7	સાઈકલ	
8	મોટર સાઈકલ / સ્કુટર	

ક્રમાંક	અસ્ક્યામત	સંખ્યા
9	કાર (ફોર વ્હીલ વેહીકલ)	
10	એરકંડિશનર	
11	કોમ્પ્યુટર (પી.સી.)	
12	લેપટોપ	
13	પ્રિન્ટર	
14	અન્ય-1 : (સ્પષ્ટ કરો)	
15	અન્ય-2 : (સ્પષ્ટ કરો)	

વિભાગ-૨ : કુટુંબના સભ્યોની વિગતો

ક્રમાંક	નામ (અટક સાથે પૂરું નામ લખવું)	કુટુંબના વડા સાથે સંબંધ (સંજ્ઞા)	ઉંમર (પૂરા થયેલ વર્ષોમાં)	જાતિ (પુરુષ-1 / સ્ત્રી-2)	વૈવાહિક દરજા (સંજ્ઞા)	શિક્ષણ (સંજ્ઞા)	૬થી ૨૧ અથવા વધુ ઉંમરના બાળકોની શાળાને લગતી સ્થિતિ (સંજ્ઞા)	મુખ્ય પ્રવૃત્તિ (સંજ્ઞા)	વ્યવસાય		તમે કેટલા સમયથી આ શહેરમાં રહો છો? (વર્ષમાં)
									મુખ્ય	ગૌણ	
201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

સંબંધ	વૈવાહિક દરજા	શિક્ષણ	જાતિ	શાળાકીય સ્થિતિ	પ્રવૃત્તિ
પોતે 1	અપરીણિત 1	અભણ 11	પુરુષ 1	ક્યારેય દાખલ નથી થયા 1	સ્વરોજગાર 1
પતિ 2	હાલ પરીણિત 2	ધોરણ ૧-૧૨ 12	સ્ત્રી 2	દાખલ થયા છે પણ નિયમિત નથી 2	નિયમિત મજૂરી/પગારદાર 2
પત્ની 3	છુટાછેડા / છુટા પડેલ 3	ઉપસ્નાતક 13		શાળાએ જવાનું છોડી દીધું 3	છૂટક મજૂરી 3
પુત્ર 4	વિધવા / વિધુર 4	સ્નાતક 14		હાલ શાળા/કોલેજે જાય છે 4	બેરોજગાર 4
પુત્રી 5		અનુસ્નાતક 15			
પિતા 6		બી.એડ. 16			
માતા 7		આઈ.ટી.આઈ./ડિપ્લોમા 17			
પુત્રવધૂ 8					
પૌત્ર-પૌત્રી 9					
અન્ય 10					

વિભાગ-૩ : પરિવારનો ઇતિહાસ

હું તમને, તમારા એવા બાળકો વિશે પૂછવા માગું છું જેઓ તમારી સાથે આ કુટુંબમાં નથી રહેતા.
(જો એવા બાળકો હોય, જે આ કુટુંબ સાથે નથી રહેતા, તો નીચેના પ્રશ્નો પૂછવા અન્યથા વિભાગ-૪ પર જવું.)

બાળકનું નામ	ઉંમર	જાતિ	શિક્ષણ	વૈવાહિક દરજ્જો	હાલ ક્યાં રહે છે? (સંજ્ઞા)	પ્રવૃત્તિનો પ્રકાર	KJSSમાં સક્રિય છે? હા-1 ના-2	જો ૩૦૮માં ના હોય તો કારણ (સંજ્ઞા)
૩૦૧	૩૦૨	૩૦૩	૩૦૪	૩૦૫	૩૦૬	૩૦૭	૩૦૮	૩૦૯
A								
B								
C								
D								
E								

૩૦૫ માટેની સંજ્ઞાઓ		૩૦૬ માટેની સંજ્ઞાઓ		૩૦૭ માટેની સંજ્ઞાઓ		૩૦૯ માટેની સંજ્ઞાઓ	
અપરીણિત	૧	અમદાવાદ / ગાંધીનગર	૧	સ્વરોજગાર	૧	સમય નથી	૧
હાલ પરીણિત	૨	ગુજરાતમાં અન્ય સ્થળે	૨	નિયમિત મજૂરી/પગારદાર	૨	પત્ની / પતિ કચ્છી નથી	૨
છૂટાછેડા / છૂટા પડેલ	૩	મુંબઈ	૩	છૂટક મજૂરી	૩	બાળકો નાના છે	૩
વિધવા / વિધુર	૪	ભારતમાં અન્ય સ્થળે	૪	બેરોજગાર	૪	રસ નથી	૪
		વિદેશમાં	૫			અન્ય (સ્પષ્ટ કરો)	૫
		અન્ય (સ્પષ્ટ કરો)	૬				

વિભાગ-4 : કુટુંબના 0 થી 14 વર્ષના બાળકોને લગતા પ્રશ્નો

વિભાગ-2 માં આપેલ ઉંમર અંગેની માહિતી ચકાસવી અને 0 થી 14 વર્ષના બધા બાળકોની નોંધ લેવી. જે ભણતા હોય, કામ કરતા હોય અથવા હાલ કામ ન કરતા હોય. ★ વિભાગ-2 માં આવા કેટલા બાળકો નોંધાયેલ છે : _____

(એક પણ બાળક 0 થી 14 વર્ષનું ન હોય તો વિભાગ-5 પર જવું.)

પ્રશ્ન ક્રમાંક		બાળક-1	બાળક-2	બાળક-3	જવાબ
	બાળકનો ક્રમાંક (વિભાગ 2 પ્રમાણે)				
401	15 વર્ષથી ઓછી ઉંમરના બાળકનું નામ અને ઉંમર				
402	નિશાળમાં શિક્ષણનું માધ્યમ				ગુજરાતી 1 અંગ્રેજી 2 અન્ય ભાષા 3
403	કુટુંબની કોઈ પણ પુખ્ત ઉંમરની વ્યક્તિ બાળકને નિશાળને લગતા કામમાં મદદ કરે છે?				હા 1 ના 2
404	જો હા, તો કઈ રીતે, વિગત આપો				
405	જો ના, તો શા માટે નહીં?				
406	બાળક કોઈ પણ ટ્યુશન ક્લાસમાં જાય છે?				હા - 1 • ના - 2
407	જો હા, તો કયા વિષયો માટે?				
408	બાળક ઈતર પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લે છે?				હા - 1 • ના - 2
409	કઈ પ્રવૃત્તિ?				
410	બાળક KJSSની પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લે છે?				હા - 1 • ના - 2
411	કઈ પ્રવૃત્તિ?				
412	તમારા મુજબ, બાળક દિવસમાં કેટલા કલાક ટી.વી. જુએ છે?				
413	બાળક કયા પ્રોગ્રામ જુએ છે? (હિંદી અથવા અંગ્રેજી ધારાવાહિક, રમતગમત / કાર્ટૂન વગેરે)				
414	તમારા મુજબ, બાળક દિવસમાં કેટલા કલાક મોબાઈલ ફોનનો ઉપયોગ કરે છે?				
415	તમારું બાળક તેના અભ્યાસ સિવાયના પુસ્તકો વાંચે છે?				હા - 1 • ના - 2
416	કેવા પુસ્તકો વાંચે છે? (હાસ્ય, વાર્તાઓ, સામાયિકો, સામાન્ય જ્ઞાન વગેરે)				
417	તમે બાળક ઉપર, તે સારું ભણે તે માટે, દબાણ લાવો છો?				હા - 1 • ના - 2

વિભાગ-૫ : કુટુંબના ૧૫ થી ૩૦ વર્ષના સભ્યોને લગતા પ્રશ્નો

વિભાગ-૨ માં આપેલ ઉંમર અંગેની માહિતી ચકાસવી અને ૧૫ થી ૩૦ વર્ષના બધા સભ્યોની નોંધ લેવી.

જે ભણતા હોય, કામ કરતા હોય અથવા હાલ કામ ન કરતા હોય.

વિભાગ-૨ માં આવા કેટલા સભ્યો નોંધાયેલ છે : _____ (એક પણ વ્યક્તિ ન હોય તો વિભાગ ૬ પર જવું.)

પ્રશ્ન ક્રમાંક		સભ્ય-૧	સભ્ય-૨	સભ્ય-૩	જવાબ
	સભ્યનો ક્રમાંક (વિભાગ ૨ પ્રમાણે)				
501	૧૫ થી ૩૦ વર્ષની ઉંમર ધરાવતા સભ્યનું નામ				
502	ક્યાં સુધી ભણેલા છે?				કેટલા વર્ષ શિક્ષણ લીધું અથવા ડિગ્રી / ડિપ્લોમા - નોંધ લેશો
503	તેઓ હાલ શું કરે છે?				નિશાળમાં ભણે છે 1 કોલેજમાં ભણે છે 2 ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે તૈયારી કરે છે 3 કામ શોધે છે 4 કંઈ નહીં 5 પારિવારિક વ્યવસાયમાં છે 6 પોતાની રીતે કામ કરે છે 7 અન્ય (સ્પષ્ટ કરો) 8
504	પોતાની વર્તમાન સ્થિતિથી સંતુષ્ટ છો? (જો હા હોય તો 505 અને 506 ભરવાની જરૂર નથી.)				હા 1 ના 2
505	જો ના, તો કારણ આપો				
506	તમે મુશ્કેલીઓને કેવી રીતે દૂર કરી શકો છો?				
507	તમે આગળ વધો તે માટે કુટુંબના સભ્યો તમને દબાણ કરે છે?				હા 1 ના 2
508	જો હા, તો શું તમને એવું લાગે છે કે કુટુંબની નબળી આર્થિક સ્થિતિ કે અન્ય કોઈપણ કારણે તમે એ નથી કરી શકતા, જે કરવા ઈચ્છો છો?				હા 1 ના 2
509	તમે આમાંથી શું અનુભવો છો? અને ક્યારે ક્યારે? (એકથી વધુ જવાબો શક્ય છે. બધા જવાબો પર સર્કલ કરવું)				હતાશા 1 અશક્તિ 2 પ્રેરણાનો અભાવ 3 નિરાશા 4 વ્યાકુળતા 5 આત્મસન્માનની અછત 6 એકલવાયાપણું 7

પ્રશ્ન ક્રમાંક		સભ્ય-1	સભ્ય-2	સભ્ય-3	જવાબ
510	તમે નિયમિત રીતે ધૂમ્રપાન કરો છો?				હા 1 ના 2
511	જો હા, તો તમે ક્યારેય ધૂમ્રપાન છોડવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે?				હા 1 ના 2
512	તમે નિયમિત રીતે તમાકુ ચાવો છો?				હા 1 ના 2
513	જો હા, તો તમે ક્યારેય તમાકુ છોડવાનો પ્રયત્ન કર્યો છે?				હા 1 ના 2
514	તમે કચ્છી જૈન સમાજની કોઈ પણ પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લો છો?				હા 1 ના 2
515	જો હા, તો કઈ પ્રવૃત્તિઓ? (નોંધશો)				
516	જો ના, તો કેમ ભાગ લેતા નથી?				વ્યસ્ત છીએ 1 રસ નથી 2 પ્રવૃત્તિઓ ઉત્સાહપ્રેરક નથી 3 અન્ય (સ્પષ્ટ કરો) 4
517	તમે KJSS માટે કઈ પ્રવૃત્તિઓ સૂચવશો કે જેમાં તમારા જેવા યુવાઓને રસ પડે?				

વિભાગ-6 : કુટુંબના 31 થી 65 વર્ષના સભ્યોને લગતા પ્રશ્નો

વિભાગ-2 માં આપેલ ઉંમર અંગેની માહિતી ચકાસવી અને 31 થી 65 વર્ષના બધા સભ્યોની નોંધ લેવી.

(બંને જાતિના સભ્યોનો સમાવેશ કરવો)

વિભાગ-2 માં આવા કેટલા સભ્યો નોંધાયેલ છે : _____ (એક પણ વ્યક્તિ ન હોય તો વિભાગ 7 પર જવું.)

પ્રશ્ન ક્રમાંક		સભ્ય-1	સભ્ય-2	સભ્ય-3	જવાબ
	સભ્યનો ક્રમાંક (વિભાગ 2 પ્રમાણે)				
601	૩૧થી ૬૫ વર્ષની ઉંમર ધરાવતા સભ્યનું નામ				
602	ક્યાં સુધી ભણેલા છે?				કેટલા વર્ષ શિક્ષણ લીધું અથવા ડિગ્રી / ડિપ્લોમા - નોંધ લેશો
603	તેઓ હાલ શું કરે છે?				પારિવારિક વ્યવસાયમાં છે 1 વ્યવસાયિક (ડોક્ટર વિ.) 2 ધંધો કરે છે 3 કામ શોધે છે 4 કંઈ નહીં / નિવૃત્ત 5 પોતાની રીતે કામ કરે છે 6 અન્ય (સ્પષ્ટ કરો) 7
604	પોતાની વર્તમાન સ્થિતિથી સંતુષ્ટ છે? (જો હા હોય તો 605 અને 606 ભરવાની જરૂર નથી.)				હા 1 ના 2
605	જો ના, તો કારણ આપો				
606	તમે મુશ્કેલીઓને કેવી રીતે દૂર કરો છો?				
607	તમે KJSS ની પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લો છો?				હા 1 ના 2
608	જો હા, તો મહિનામાં કેટલી વાર ત્યાં જાવ છો?				
609	તમે KJSS ની કોઈ પણ સમિતિના સભ્ય છો?				હા 1 ના 2
610	જો હા, તો કઈ સમિતિ?				
611	તમે કઈ સુવિધાઓનો લાભ લ્યો છો અથવા કઈ પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લ્યો છો?				સ્વાસ્થ્યને લગતી સુવિધાઓ 1 પુસ્તકાલયનો ઉપયોગ 2 ત્યાં મિત્રોને મળીએ 3 સમિતિની બેઠકોમાં ભાગ લઈએ 4 અન્ય (સ્પષ્ટ કરો) 5

વિભાગ-7 : કુટુંબના 65 વર્ષથી વધુ ઉંમરના સભ્યોને લગતા પ્રશ્નો

વિભાગ-2 માં આપેલ ઉંમર અંગેની માહિતી ચકાસવી અને 65 વર્ષથી વધુ ઉંમરના બધા સભ્યોની નોંધ લેવી.

(બંને જાતિના સભ્યોનો સમાવેશ કરવો)

વિભાગ-2 માં આવા કેટલા સભ્યો નોંધાયેલ છે : _____

પ્રશ્ન ક્રમાંક		સભ્ય-1	સભ્ય-2	સભ્ય-3	જવાબ
	સભ્યનો ક્રમાંક (વિભાગ 2 પ્રમાણે)				
701	૬૫ વર્ષથી વધુ ઉંમર ધરાવતા સભ્યનું નામ				
702	ક્યાં સુધી ભણેલા છે?				કેટલા વર્ષ શિક્ષણ લીધું અથવા ડિગ્રી / ડિપ્લોમા - નોંધ લેશો
703	તેઓ હાલ શું કરે છે?				કંઈ નહીં / નિવૃત્ત 1 પોતાનો ધંધો (દુકાન વિ.) 2 પારિવારિક વ્યવસાયમાં છે 3 નોકરી કરે છે 4 કામ શોધે છે 5 સામાજિક કામોમાં વ્યસ્ત છે 6 ઘરકામ 7 અન્ય (સ્પષ્ટ કરો) 8
704	પોતાની વર્તમાન સ્થિતિથી સંતુષ્ટ છો? (જો હા હોય તો 705 અને 706 ભરવાની જરૂર નથી.)				હા 1 ના 2
705	જો ના, તો કારણ આપો				
706	તમે મુશ્કેલીઓને કેવી રીતે દૂર કરો છો?				
707	તમે આમાંથી શું અનુભવો છો? અને ક્યારે ક્યારે? (એકથી વધુ જવાબો શક્ય છે. બધા જવાબો પર સર્કલ કરવું)				હતાશા 1 અશક્તિ 2 પ્રેરણાનો અભાવ 3 નિરાશા 4 વ્યાકુળતા 5 આત્મસન્માનની અછત 6 એકલવાયાપણું 7 ચિંતા 8
708	તમે KJSS ની પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લો છો?				હા 1 ના 2
709	તમે KJSS ની કોઈ પણ સમિતિના સભ્ય છો?				હા 1 ના 2

પ્રશ્ન ક્રમાંક		સભ્ય-1	સભ્ય-2	સભ્ય-3	જવાબ
710	જો હા, તો કઈ સમિતિ?				
711	જો હા, તો મહિનામાં કેટલી વાર ત્યાં જાવ છો?				
712	તમે કઈ સુવિધાઓનો લાભ લ્યો છો અથવા કઈ પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લ્યો છો?				સ્વાસ્થ્યને લગતી સુવિધાઓ 1 પુસ્તકાલયનો ઉપયોગ 2 ત્યાં મિત્રોને મળીએ 3 સમિતિની બેઠકોમાં ભાગ લઈએ 4 અન્ય (સ્પષ્ટ કરો) 5
713	તમારી સમાજ પાસેથી શી અપેક્ષાઓ છે? (સંકોચ રાખ્યા વગર જણાવો.)				

શ્રી કચ્છી જૈન સમાજના અભ્યાસ માટે તૈયાર કરેલ કુટુંબ પત્રક ભરવા અંગેની સૂચનાઓ

૧. પત્રક ભરનાર વ્યક્તિ સમય આપીને બધા પ્રશ્નોનો જવાબ આપવાનો પ્રયત્ન કરે.

ઉડતી નજરે....

‘મંગલ મંદિર’ના મે-૨૦૨૩ના અંકથી “ઉડતી નજરે” કોલમ ફરીથી શરૂ કરવામાં આવી રહેલ છે. “ઉડતી નજરે” કોલમ દ્વારા ‘મંગલ મંદિર’ના વાચક વર્ગને એ બતાવવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવી રહેલ છે કે શ્રી કચ્છી જેન સેવા સમાજ - અમદાવાદના વિવિધ પ થી ૬ સેન્ટરોનો દર મહિને કેટલા લોકોએ લાભ લીધેલ છે. આ અંકમાં માર્ચ-૨૦૨૩ દરમિયાનની વિગતો પ્રકાશિત કરવામાં આવી રહેલ છે. તેના પરથી આપણે સ્વાભાવિકપણે એ તારણ પર આવી શકીએ છીએ કે શ્રી કચ્છી જેન સેવા સમાજ - અમદાવાદની વિવિધ સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓનો લાભ દરરોજની સરેરાશ ૧૦૦૦થી પણ વધુ વ્યક્તિઓ લઈ રહેલ છે, કે જે આપણા સહુ માટે ગૌરવ ઉપજાવે તેવી હકીકત છે.

માસ માર્ચ-૨૦૨૩ દરમિયાન શ્રી કચ્છી જેન સેવા સમાજ - અમદાવાદની વિવિધ સેવાઓનો લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ

ક્રમ	સેવાઓ	લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ
૧.	શ્રી નવનીત મેડિકલ સેન્ટર તથા શ્રીમતી પ્રભાવતીબહેન કાંતિલાલ વેલજી સાવલા મેડિકલ ચેક-અપ સેન્ટર, પાલડી, અમદાવાદ. કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ જેમાંથી - ● શ્રી કચ્છી જેન સેવા સમાજ - અમદાવાદની વ્યક્તિઓ.....૮૮૮ ● સાધુ-સાધ્વીજી મહારાજ સાહેબો..... ૭૮ ● બોડી ચેક-અપ૫૪૭ ● સોનોગ્રાફી ૧,૩૫૯ ● ટી.એમ.ટી. ૬૪ ● ઓપરેશન..... ૧૦ ● અન્ય ૯,૫૩૨	૧૨,૪૭૮
૨.	માતુશ્રી કંકુબહેન કાનજીભાઈ રવજી (નાની ખાખરાલા) સેવા ભવન, ગીતા મંદિર, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ જેમાંથી - ● પુરુષો..... ૪૪૭ ● સ્ત્રીઓ ૧૪૭ ● બાળકો..... ૩૨	૬૨૬
૩.	ડૉ. ચંદ્રકાંત દેદિયા ડાયાલિસિસ સેન્ટર, ગીતા મંદિર, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ ● ડાયાલિસિસ કરાવનાર વ્યક્તિઓ ૪૫	૪૫
૪.	જી.એમ.ડી.સી. પ્રાયોજિત શ્રી કચ્છી વિશ્રામ ગૃહ - શાહીબાગ, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ જેમાંથી - ● શ્રી કચ્છી વિશ્રામ ગૃહ - પેસેન્જર..... ૧૯૦૦ ● ડાયાલિસિસ કેસ..... ૪૭૦ ● મ્યુઝીયમ ૧૫૫૦ ● કેન્ટીન ૪૨૫૦ ● જલારામ અન્નક્ષેત્ર ૪૫૦ ● ડિસ્પેન્સરી..... ૮૫	૮,૭૦૫
૫.	નવનીત મેડિકલ સેન્ટર તથા નવનીત ડાયાલિસિસ સેન્ટર - ભોપલ, અમદાવાદ કુલ લાભ લેનાર વ્યક્તિઓ જેમાંથી - ● તબીબી ચેક- અપ..... ૨૫૮ ● ડાયાલિસિસ કરાવનાર વ્યક્તિઓ ૧૧૬ ● અન્ય ૬૨૦૨	૬૫૭૬
માસ માર્ચ - ૨૦૨૩ દરમિયાન વિવિધ પ્રકારની સેવાઓનો લાભ લેનાર કુલ વ્યક્તિ		૨૮,૪૩૦

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ : દૈનિક ડાયરી

બુધવાર, તા. ૨૨-૩-૨૦૨૩

- આજ રોજ હુમન રીસોર્સ ડેવલપમેન્ટ ઓફિસર ખુશ્બુ શાહ સાથે પ્રતાપભાઈ દંડ, હિરેન કે. શાહ, રજનીભાઈ પારેખ, કે.ડી. શાહ, વિશાલ શાહ, વિમેશ શાહ તથા અશોકભાઈ મહેતાએ મીટિંગ કરી સ્ટાફની વર્તણુંક, તેઓની ટ્રેઈનિંગ, જરૂરી નવા સ્ટાફની ભરતી વગેરે અંગે ચર્ચા કરવામાં આવી.
- મંગલ મંદિર એપ્રિલ-૨૦૨૩ના અંક માટે સૌજન્ય દાતા તરીકે નવનીત પબ્લિકેશન્સ તથા શુભેચ્છક દાતા તરીકે શ્રીમતી મંજુલાબેન સાવલાને નક્કી કરવામાં આવ્યા.
- આજ રોજ મેરેજ બ્યુરો સમિતિની એક મીટિંગ મળેલ હતી. મીટિંગ બાદ શ્રી ગિરીશભાઈ શાહ અને શ્રી ચેતનભાઈ ધરોડ શ્રી અશોક મહેતાને મળેલ હતા અને મુંબઈ ક.વી.ઓ.ની જેમ શ્રી ક.જૈ.સે.સ. - અમદાવાદ પણ તેના સભ્યોના દીકરા-દીકરીના લગ્ન કરાવી આપે તે અંગે ચર્ચા વિચારણા કરેલ હતી.
- આજે રાત્રે ભવન પર ગૃહ ઉદ્યોગ સમિતિની એક મીટિંગ મળેલ હતી.
- ચાંગોદર ખાતેના પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટરના આવતી તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના રોજના ઉદ્ઘાટન કાર્યક્રમ દરમિયાનના સ્ટેજ ફંક્શનના સમયે અતિથિ વિશેષ તરીકે ઉપસ્થિત રહેવા શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડે દીપ ઇન્ડસ્ટ્રીઝના શ્રી પારસભાઈ સાવલા સાથે વાતચીત કર્યા બાદ તેમણે કન્ફર્મ કર્યું હતું.

ગુરુવાર, તા. ૨૩-૩-૨૦૨૩

- આગામી તા. ૩-૪-૨૦૨૩થી તા. ૯-૪-૨૦૨૩ દરમિયાન કેરિયર ગાઈડન્સ અને પર્સનાલિટી ડેવલપમેન્ટ વર્કશોપ યોજવા આજ રોજ શ્રી હિરેન કે. શાહ, શ્રી દેવેશ દંડ તથા શ્રી પ્રદીપભાઈ મહેતાએ ડૉ. જયરાજ પંડ્યા સાથે એક મીટિંગ યોજી તેના આયોજન અંગે ચર્ચા વિચારણા કરેલ હતી.

શનિવાર, તા. ૨૫-૩-૨૦૨૩

- શાહીબાગ એસ.ટી. ભવન તથા પાલડી ભવનના થઈ ગયેલ અને બાકી રહેતા રીનોવેશન કામ અંગે આજ રોજ શ્રી હિરેન કે. શાહ તથા શ્રી રાજેન્દ્ર દોશીએ ચર્ચા વિચારણા કરી જરૂરી નિર્ણયો લીધેલ હતા.
- ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહે બોપલ ખાતે જઈ ફિઝિયોથેરાપી વિભાગમાં ખાલી પડેલ જગ્યા પર એક અન્ય ફિઝિયોથેરાપિસ્ટ દિવીની પટેલની નિમણુંક કરેલ હતી.
- ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહે ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટર ખાતે મેડિકલ ઓફિસર ડૉ. અજય વાઘેલા તથા મેનેજર શ્રી ગિરીશભાઈ

પોલડિયા સાથે ચર્ચા કરી વિઝીટ આવતા ડૉક્ટર્સશ્રીઓ અને દર્દીઓ અંગે જરૂરી સૂચના આપેલ હતી.

- ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહે બોપલ ખાતે P.R.O. તથા કાઉન્ટર ક્લાર્કના ઇન્ટરવ્યૂ લઈ, ચાંગોદર ખાતે P.R.O.ની નિમણુંક કરવાનો નિર્ણય લીધેલ હતો.

રવિવાર, તા. ૨૬-૩-૨૦૨૩

- આજ રોજ શ્રી ક.જૈ.સે.સ. - અમદાવાદના ટ્રસ્ટ બોર્ડની એક મીટિંગ મળેલ હતી. અંદાજિત ૧૫ જેટલા ટ્રસ્ટીશ્રીઓ ઉપસ્થિત રહેલ હતા. આવતી તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના ચાંગોદર ખાતેના મેડિકલ સેન્ટરની ઉદ્ઘાટન પ્રક્રિયા અંગે વિગતવાર ચર્ચા કરવામાં આવેલ હતી. એ દિવસના રૂ. ૭ લાખના અંદાજિત ખર્ચને બહાલી આપવામાં આવેલ હતી.
- મંગલ મંદિરનો ષષ્ટી પૂર્તિ વિશેષાંક એપ્રિલ-૨૦૨૩ના રોજ બહાર પાડવાનું જે નક્કી કરવામાં આવેલ છે તેની વિગતોની ચર્ચા કરતાં તેને નીચે મુજબના ૩ ભાગમાં પ્રસારિત કરવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ હતું :

સંપુટ-૧ : શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદનો પૂર્વ ઇતિહાસ

સંપુટ-૨ : વિવિધ લેખકશ્રીઓના કચ્છ વિશેના તથા અન્ય લેખો

સંપુટ-૩ : સમાજની પ્રવૃત્તિઓનો અહેવાલ તથા જનરલ માહિતીઓ.

નિષ્ણાતોની એક સમિતિ નીમી, સંપુટ-૨ ના લેખોમાંથી શ્રેષ્ઠ લેખના લેખકશ્રીને પ્રોત્સાહન સ્વરૂપનું ઇનામ આપવાનું પણ નક્કી કરવામાં આવેલ હતું.

- શ્રી વિશાલ શાહ, ફાલ્ગુની હિરેન, પ્રદીપ મહેતા તથા રજનીકાંત પારેખે તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના ઉદ્ઘાટન કાર્યક્રમની તૈયારી સ્વરૂપે આમંત્રણ પત્રિકા, સન્માન પત્રો, મોમેન્ટો વગેરે વિષયો પર વિસ્તૃત ચર્ચા કરી જરૂરી નિર્ણયો લીધેલ હતા.
- ડૉ. શૈલેન્દ્ર ગુપ્તા સાથે હિરેન શાહ તથા તેમની ડેવલપમેન્ટ સમિતિના સભ્યશ્રીઓએ 'લીડરશીપ ફોર નેક્સ્ટ જનરેશન'ના વિષય પર એક વર્કશોપ યોજવા અંગે ચર્ચા વિચારણા કરેલ હતી.

સોમવાર, તા. ૨૭-૩-૨૦૨૩

- ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટરના તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના ઉદ્ઘાટન કાર્યક્રમના તૈયાર કરવામાં આવેલ આમંત્રણ કાર્ડમાં જરૂરી સુધારા-વધારા કરી તથા તેની ડિઝાઈન ફાઈનલ કરી તેને પ્રિન્ટીંગ માટે મોકલી આપવામાં આવેલ હતા.

મંગળવાર, તા. ૨૮-૩-૨૦૨૩

- ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટર ખાતે તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના ઉદ્ઘાટનને નજર સમક્ષ રાખી ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહે નીચે મુજબ કાર્યવાહી કરાવડાવી. (૧) જાહેરાતના બોર્ડ ઓર્ડર પ્રમાણે તૈયાર થઈને આવી ગયેલ હોવાથી ચાંગોદર તથા મોરૈયામાં અલગ અલગ સ્થળે લગાવવા મોકલી આપ્યા. (૨) મેડિકલ સેન્ટરની સામેની ફુટપાથ પર ચારે બાજુથી વાંચી શકાય તેવા બોર્ડ બનાવવાનો ઓર્ડર આપ્યો. (૩) વિવિધ ડોક્ટર્સ તથા વિવિધ ઈન્ડસ્ટ્રીઝની મુલાકાતે જવા વિઝીટીંગ કાર્ડ બનાવવાનો ઓર્ડર આપ્યો.

બુધવાર, તા. ૨૯-૩-૨૦૨૩

- બોપલ મેડિકલ સેન્ટર ખાતે પ્રથમ માળે નવનીત ફાઉન્ડેશને આપણને જે બીજા ૩ ગાળા ફાળવ્યા, તે સ્થળે કયા કયા વિભાગો મૂકવા અને તેના અનુસંધાને જરૂરી પ્લાનિંગ કરવા સાઈટ પર આર્કિટેક્ટ શ્રી સ્નેહલ પટેલને ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહે જરૂરી વિગતો સમજાવી કે જેથી ત્યાંનું યોગ્ય પ્લાનિંગ થઈ શકે. સાથે સાથે જરૂરી અભ્યાસ કરવા ત્રીજા માળ પરના ઓપરેશન થિયેટરની પણ મુલાકાત લીધી.
- બોપલની પેથોલોજી લેબોરેટરીના પેથોલોજિસ્ટ ડૉ. નેહાબેન તથા અન્ય ત્રણ ટેકનિશિયનો સાથે લેબોરેટરીના પરીક્ષણના રીઝલ્ટ સારામાં સારા આવે તે અંગે ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહે તેઓ સાથે ચર્ચા વિચારણા કરી, જરૂરી સૂચનાઓ આપી.

ગુરુવાર, તા. ૩૦-૩-૨૦૨૩

- એપ્રિલ-૨૦૨૩માં યોજવામાં આવનાર કેરિયર ડેવલપમેન્ટના વર્કશોપ માટે હિરેન શાહ, પ્રદીપ મહેતા, દેવેશ દંડ વગેરેએ તા. ૨૭-૩થી ૩૦-૩ સુધીના દિવસોમાં પૂરેપૂરી તૈયારી કરેલ હતી.

શુક્રવાર, તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩

- શ્રી રજનીકાંત પારેખ તથા શ્રી લક્ષ્મીચંદ વીરાએ શ્રી નવીન વેરશી હરિયા તથા શ્રી પ્રવીણભાઈ હરિયા સાથે શ્રી નવીનભાઈએ આપેલ ડોનેશન્સના અનુસંધાને શાહીબાગ - કચ્છી વિશ્રામ ગૃહના ડાયાલિસિસ સેન્ટરની આજ રોજ મુલાકાત લીધેલ હતી.
- ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટરના તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના રોજના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે તા. ૩-૪-૨૦૨૩થી તા. ૧૫-૪-૨૦૨૩ દરમિયાન ફી નિદાન કેમ્પ કરવાનું નક્કી કરી તે અંગેના જરૂરી પેમ્ફલેટ્સ છપાવવા માટે ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહે સાઈટ પર રહી જરૂરી કાર્યવાહી કરેલ હતી.

શનિવાર, તા. ૧-૪-૨૦૨૩

- ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટરના તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના ઉદ્ઘાટન

સમારોહના અનુસંધાને જરૂરી પ્લાનિંગ કરવા તથા જરૂરી ચર્ચા કરવા આજ રોજ શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પર એક મીટિંગ ગોઠવવામાં આવેલ હતી. આ મીટિંગમાં પરમકૃપા ફાઉન્ડેશન્સના શ્રી જયેશભાઈ મજમુદાર, શ્રીમતી બીનાબેન મજમુદાર તથા શ્રી સપન મજમુદાર અને શ્રી ક.જે.સે.સ.ના પ્રમુખ શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડ, ડૉ. ચંદ્રકાંત દેઢિયા, શ્રી અશોકભાઈ મહેતા, શ્રી હિરેન કે. શાહ, શ્રી રજનીકાંત પારેખ, શ્રી કે.ડી. શાહ, શ્રી વિશાલ શાહ, શ્રી ગિરીશ હીરજી શાહ તથા શ્રી સંદીપ મહેતા ઉપસ્થિત રહેલ હતા. મિનિટ-ટુ-મિનિટ પ્રોગ્રામ, અતિથિ વિશેષશ્રી નક્કી કરવા ચર્ચા, ઉદ્ઘાટન અંગેની ચર્ચા, મોમેન્ટો - માનપત્ર અંગેની ચર્ચા તથા સ્ટેજ પરના મહાનુભાવો અંગે ચર્ચા કરી જરૂરી નિર્ણયો લેવામાં આવેલ હતા. ત્યારબાદ ચાંગોદર ખાતેની દરેક ઈન્ડસ્ટ્રીઝને આમંત્રણ આપવા શ્રી જયેશભાઈને મજમુદારને જરૂરી આમંત્રણ કાર્ડ આપવામાં આવેલ હતા.

- આજ રોજ રાત્રે નવનીત આવાસ પર ગૃહ ઉદ્યોગ સમિતિની એક મીટિંગ મળેલ હતી.
- ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટરના સ્ટાફનો ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહે સેલેરી ચાર્ટ તૈયાર કરાવડાવ્યો.
- ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટરના (૧) ડોક્ટરોના ટાઈમ ટેબલ, (૨) પ્રાઈવેટ તથા ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટરના ચાર્ટનો કમ્પ્યુટેટીવ સ્ટેટમેન્ટ તથા (૩) બાકી રહેતા નકરાઓના લીસ્ટના પેમ્ફલેટ બનાવવા આપ્યા.

સોમવાર, તા. ૩-૪-૨૦૨૩

- શ્રી હિરેન શાહ તથા શ્રી દેવેન છેડા કેરિયર ગાઈડન્સ વર્કશોપના ૩૦ વિદ્યાર્થીઓને લઈને પી.ડી.પી.યુ. - ગાંધીનગરની મુલાકાતે જઈ આવેલ હતા. આજથી કેરિયર ગાઈડન્સ વર્કશોપ શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પર શરૂ કરી દેવામાં આવેલ છે. આ વર્કશોપ તા. ૮-૪-૨૦૨૩ સુધી ચાલુ રહેનાર છે.
- આજ રોજ ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટરના તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના ઉદ્ઘાટન સમારોહની આમંત્રણ પત્રિકા ક.જે.સે.સ.ના વોટ્સએપ ગ્રુપ દ્વારા મોકલી આપવામાં આવેલ, કે જે સમાજના દરેક ઘરને આવરી લેશે. સાથે સાથે મણિનગર, નવનીત આવાસ અને પાલડી ખાતેથી એ.સી. બસ લોકોને ચાંગોદર લાવવા - લઈ જવા માટે તૈયાર રાખવામાં આવશે તેવા મેસેજ પણ મોકલી આપવામાં આવેલ છે.

મંગળવાર, તા. ૪-૪-૨૦૨૩

- શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડ, શ્રી હિરેન શાહ, શ્રી જયેશભાઈ મજમુદાર, શ્રીમતી બેલાબેન મજમુદાર તથા શ્રી સપનભાઈ મજમુદાર શ્રી દ્વારકેશલાલજીને ત્યાં તેઓની હવેલીએ જઈ તેમને તા. ૭-૪-

શ્રી અશોક મહેતાએ સૂચવેલ અને તેના પરથી ડૉ. ચંદ્રકાંત દેઢિયાએ તારવણ કાઢેલ અનેક મુદ્દાઓ પર ચર્ચા વિચારણા કરવામાં આવેલ હતી.

સમાજની વિસ્તૃત થતી જતી પ્રવૃત્તિઓના અનુસંધાને બંધારણના સુધારાઓ અંગે ચર્ચા કરવામાં આવેલ હતી. આજની મીટિંગમાં સર્વ સહમતિથી એ નિર્ણય લેવામાં આવેલ હતો કે હવે જ્યારે આ રીવાઈઝ્ડ બંધારણ મંજૂરી માટે ટ્રસ્ટ મંડળ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે ત્યારે તેમાં સત્તાના વિકેન્દ્રીકરણ સ્વરૂપે ચેરમેન, ટ્રસ્ટ મંડળના હેડ મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી અને કારોબારી સમિતિના હેડ પ્રમુખ રહેશે અને આ ત્રણે વિભાગ અલગ અલગ જવાબદારી સ્વીકારશે.

ત્યારબાદ આજની સભાને મુલત્વી રાખવામાં આવેલ હતી.

- સાંજના સમયે કેરિયર ડેવલપમેન્ટ અને પર્સનાલિટી ડેવલપમેન્ટ વર્કશોપના પૂર્ણાહુતિ કાર્યક્રમમાં શ્રી હિરેન શાહ, શ્રી પ્રદીપ મહેતા, શ્રી દેવેશ દંડ, શ્રી રજનીકાંત પારેખ, શ્રી નરેન્દ્ર કોઠારી, શ્રી દિલીપ દંડ, શ્રી ગિરીશ દેઢિયા, શ્રી વિજય છેડા, શ્રી હાર્દિક બાબરીયા વગેરે ઉપસ્થિત રહેલ હતા અને તાલીમાર્થીઓનું પ્રેઝન્ટેશન નિહાળેલ હતું.

સોમવાર, તા. ૧૦-૪-૨૦૨૩

- શ્રી હિરેન શાહ, શ્રી પ્રદીપ મહેતા તથા શ્રી રાજેન્દ્ર દોશીએ ભવન પરના પ્રથમ માળના હોલની મુલાકાત લઈ વોલ પેઇન્ટિંગ, બગડેલા એ.સી. વગેરે અંગે ચર્ચા કરી, તે અંગે જરૂરી નિર્ણયો લીધેલ હતા.

મંગળવાર, તા. ૧૧-૪-૨૦૨૩

- શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પરના મેડિકલ સેન્ટરમાં સાંજથી કાર્ડિયો થેરાપીની નવી બ્રાંચ શરૂ કરવામાં આવી છે. સીમ્સ હોસ્પિટલના કાર્ડિયો થેરાપી સર્જન ડૉ. અમિત ચંદન દર મંગળવારે સવારમાં ૮ થી ૧૦ દરમિયાન આ મેડિકલ સેન્ટરમાં પોતાની સેવા આપશે તેવું નક્કી કરવામાં આવેલ છે.

બુધવાર, તા. ૧૨-૪-૨૦૨૩

- આજ રોજ સવારમાં ૧૦ વાગે શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલડી ખાતે શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડ, શ્રી અશોકભાઈ મહેતા, ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહ, શ્રી રજનીકાંત પારેખ, શ્રી વિશાલ શાહ તથા શ્રી જયેશ મજમુદાર એકત્રિત થયેલ હતા અને ચાંગોદર મેડિકલ સેન્ટરના એક્સ્પાન્શન સ્વરૂપે એટલે કે માઈનોર અને મેજર ઓપરેશન થિયેટર વગેરેના સમાવેશ માટે ડેફોડિલ્સ એવન્યુના ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર ખાતે ચાલી રહેલ એક યુનિટને ખરીદી લેવા અંગે ચર્ચા વિચારણા કરેલ હતી. આ વિગતના અનુસંધાને હર્ષા એન્જિનિયર્સના શ્રી રાજુભાઈ શાહ તથા શ્રી હરીશભાઈ

રંગવાલાને મળીને વધુ વિસ્તૃતપણે ચર્ચા કરવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ હતું.

- બોપલ મેડિકલ સેન્ટરમાં નવનીત ફાઉન્ડેશન દ્વારા જે અન્ય ૩ યુનિટ ફાળવવામાં આવેલ છે તેના જરૂરી રીનોવેશન માટે અમુક દીવાલો તોડવા માટે તથા તેમાં સિવિલ વર્કના સુધારા - વધારા કરાવવા ત્રણ કોન્ટ્રાક્ટરને બોલાવી તેઓને કામની વિગત સમજાવવામાં આવેલ હતી અને આ કામ માટે તેઓના ભાવો મંગાવવામાં આવેલ હતા.
- શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પરના મેડિકલ સેન્ટરમાં સીમ્સ હોસ્પિટલમાં કાર્યરત કેન્સર સર્જન ડૉ. મહાવીર તરૂયા દર બુધવારે સવારમાં ૮ થી ૧૦ ભવન પરના મેડિકલ સેન્ટરમાં સેવા આપશે તેવું નક્કી થયેલ હોવાથી આજથી તેઓએ આ નવી બ્રાંચમાં સેવા આપવાનું શરૂ કરી દીધેલ છે.

ગુરૂવાર, તા. ૧૩-૪-૨૦૨૩

- આજ રોજ ગીતા મંદિર ખાતે 'બિપીનચંદ્ર કાનજી જૈન કૌશલ્ય કેન્દ્ર' પર આસિસ્ટન્ટ નર્સિંગની બીજી બેચની શરૂઆત કરવામાં આવેલ હતી. આ સમયે શ્રી હિરેન શાહ, શ્રીમતી ફાલ્ગુની હિરેન તથા શ્રી પ્રદીપ મહેતા ઉપસ્થિત રહેલ હતા અને તાલીમાર્થીઓને સંબોધન પણ કરેલ હતું. તેઓએ આ તાલીમ બાબતે અદાણી ગ્રુપના ઓફિસર્સ સાથે ચર્ચા પણ કરેલ હતી. ત્યારબાદ તેઓએ ત્યાં ચાલતા ડાયાલિસિસ સેન્ટરની પણ મુલાકાત લીધેલ હતી.

શુક્રવાર, તા. ૧૪-૪-૨૦૨૩

- બોપલ મેડિકલ સેન્ટરના પ્રથમ માળ પરના તાજેતરમાં જ સંપાદિત કરવામાં આવેલ ૩ યુનિટમાં રીનોવેશન કાર્ય આજથી શરૂ કરી દેવામાં આવેલ છે.
- ઈઝબીઝ એકાઉન્ટિંગ સાથે રેગ્યુલર મીટિંગના ભાગરૂપે આજરોજ શ્રી કે.ડી. શાહ, શ્રી વિમેશ શાહ તથા શ્રી હિરેન શાહે શ્રી મિતુલ ઠક્કર તથા સી.એ. એશા શાહ સાથે ચર્ચાઓ કરેલ હતી.
- ગૃહ ઉદ્યોગની પ્રવૃત્તિઓ આગળ ધપાવવા શ્રી સંદીપ મહેતાએ આજ રોજ શ્રી કે.ડી. શાહ, શ્રી વિમેશ શાહ અને શ્રી હિરેન શાહ સાથે ચર્ચા વિમર્શ કરેલ હતા.

શનિવાર, તા. ૧૫-૪-૨૦૨૩

- શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલડી ખાતે આજ રોજ વયસ્ક સમિતિ દ્વારા એક કાર્યક્રમ યોજવામાં આવેલ હતો કે જેમાં ૧૫૦ની સંખ્યામાં વડીલો ઉપસ્થિત રહેલ હતા. આ કાર્યક્રમમાં ડૉ. કમલેશભાઈએ વિવિધ રોગોની જાણકારી આપતો એક વાર્તાલાપ કરેલ હતો. તદુપરાંત અમદાવાદ શહેરના મનોહર

૫૦ બેડની હોસ્પિટલના પ્રોજેક્ટ માટે સરકારી, અ.મ્યુ.કો. અથવા ઔડમાંથી પ્લોટ મેળવવા અંગે ચર્ચા કરવામાં આવેલ હતી.

રવિવાર, તા. ૨૩-૪-૨૦૨૩

- આજ રોજ શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પર અશોક મહેતા, હિરેન શાહ અને દેવેન છેડા મળેલ હતા અને દિવસા દિવસ વિકસિત થતા જતા સમાજના કાર્યોના અનુસંધાને તેના સુવ્યવસ્થિત સંચાલન અંગે ભવિષ્યમાં કરવામાં આવનાર કાર્યવાહીના અનુસંધાને જરૂરી ચર્ચા કરવામાં આવેલ હતી.

મંગળવાર, તા. ૨૫-૪-૨૦૨૩

- શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પરના મેડિકલ સેન્ટરના મેડિસીન વિભાગમાં તાજેતરમાં જ નક્કી થયેલ તેના દાતા સ્વ. સીતાબેન ડાહ્યાભાઈ ફડિયાના નામની તક્તીનું અનાવરણ દાતાના પરિવારજનોના વરદ્ હસ્તે આજ રોજ સવારમાં ૧૦ વાગે કરવામાં આવેલ હતું કે જ્યારે શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડ, શ્રી રજનીકાંત પારેખ, શ્રી અશ્વિન સાવલા, શ્રી કે.ડી. શાહ, શ્રી

રમણિકલાલ કુંવરજી ગોસર વગેરે ટ્રસ્ટીગણના સભ્યો ઉપસ્થિત રહેલ હતા. મેડિસીન વિભાગના એમ.ડી. ડૉ. નીતુબેન પરીખ પણ આ સમયે ઉપસ્થિત રહેલ હતા.

- આજ રોજ ગૃહ ઉદ્યોગ સમિતિની એક મીટિંગ શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પર મળેલ હતી.

બુધવાર, તા. ૨૬-૪-૨૦૨૩

- આજ રોજ શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પર પાલડી મેડિકલ સેન્ટર સમિતિની એક મીટિંગ મળેલ હતી કે જેમાં શ્રી અશ્વિન સાવલા, ડૉ. હિતેન્દ્ર શાહ, શ્રી અશોક મહેતા, શ્રી હિરેન કે. શાહ, શ્રી લક્ષ્મીચંદ વીરા, શ્રી દેવેશ દંડ, શ્રી પ્રદીપ મહેતા, શ્રીમતી હાસ્યલતાબેન મહેતા, શ્રીમતી દક્ષાબેન રામાવત તથા શ્રી પીન્દુ પટેલ વગેરે ઉપસ્થિત રહેલ હતા. આ સેન્ટરમાં નવા શરૂ કરવામાં આવેલ સુપર સ્પેશિયાલિસ્ટ ડોક્ટર્સ વિશેની માહિતી આપવામાં આવેલ હતી. મેડિકલ સ્ટોર્સ તથા અન્ય વિવિધ બાબતે ચર્ચા કરવામાં આવેલ હતી. પાલડી મેડિકલ સેન્ટરના ડોક્ટર્સનું મે-૨૦૨૩માં એક ગેટ-ટુ-ગેથર રાખવાનું પણ નક્કી કરવામાં આવેલ હતું. ■

વસતી પત્રક - ૨૦૨૩

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદે તેનું છેલ્લું વસતી પત્રક વર્ષ ૨૦૧૨માં બહાર પાડેલ હતું. ત્યારબાદ અમદાવાદ - ગાંધીનગરમાં અનેક કચ્છી જૈન પરિવારોનો સ્થાયી વસવાટ શરૂ થયેલ છે કે જેઓ ભારતમાં અન્યત્ર વસવાટ કરતા હતા પરંતુ પોતાના વિવિધ કારણોસર તેઓએ પોતાના પરિવારનો વસવાટ અમદાવાદ - ગાંધીનગરમાં કાયમી ધોરણે શરૂ કરી લીધેલ છે.

ત્યારબાદ અનેક પરિવારોમાં નવા શિશુઓનું આગમન થયેલ છે, અનેકના વસવાટના સ્થળમાં ફેરફાર થયેલ છે, અનેકના ફોન નંબરમાં ફેરફાર થયેલ છે, અનેક લોકોએ અમદાવાદ છોડીને અન્યત્ર વસવાટ શરૂ કરી દીધેલ છે વગેરે કારણોસર સમાજને નવીન વસતી પત્રક બહાર પાડવાની જરૂરિયાત મહેસૂસ થયેલ છે. તે કારણોસર સમાજે નવું “વસતી પત્રક - ૨૦૨૩” બહાર પાડવાનું નક્કી કરેલ છે.

નવા વસતી પત્રક અંગેની જાહેરાત અને તેના ફોર્મ સાથેની વિગત ‘મંગલ મંદિર’ના ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૩ના અંકમાં આપી દેવામાં આવેલ છે. ‘મંગલ મંદિર’ના માર્ચ-૨૦૨૩ના અંકમાં તે અંગેના રીમાઈન્ડર પણ આપવામાં આવેલ છે. તેમ છતાં આજ દિવસ લગી અમને અંદાજિત ૧૦૦૦ પરિવારના ફોર્મની સામે માત્ર ૫૦ જેટલા ફોર્મ જ ભરાઈને પ્રાપ્ત થયેલ છે.

આ સાથે આ વસતી પત્રક ફોર્મનું અત્રે ફરીથી પ્રસારણ કરવામાં આવે છે. અમદાવાદ સ્થિત સમાજના પરિવારોને આ ફોર્મ ભરીને તરતમાં શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલડી ખાતે મોકલી આપવા અનુરોધ કરવામાં આવે છે.

આ વસતી પત્રક-૨૦૨૩નું વિમોચન ષષ્ટીપૂર્તિ ઉજવણી વર્ષ દરમિયાન કરવાની ધારણા રાખવામાં આવેલ છે કે જેની નોંધ લેવા અમદાવાદ - ગાંધીનગર સ્થિત દરેક કચ્છી જૈન પરિવારોને અનુરોધ કરવામાં આવે છે.

આપશ્રીના સહકારની અપેક્ષા સહ...

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

અમદાવાદ - ગાંધીનગર સ્થિત કચ્છી જૈન પરિવારોએ વસ્તીપત્રક-૨૦૨૩ માટે ભરવાનું ફોર્મ

પરિવારની મુખ્ય વ્યક્તિનું નામ : _____

(નામ)
(પિતા/પતિનું નામ)
(દાદાનું નામ)
(અટક)

રહેઠાણનું સરનામું : _____

મુખ્ય વ્યક્તિના વ્યવસાયનું સરનામું : _____

જ્ઞાતિ : (જરૂરી સ્થળે ✓ ટીક માર્ક કરો) વીસા ઓસવાળ દશા ઓસવાળ વીસા ગુર્જર દશા ગુર્જર સાત ચોવીસી બે ચોવીસી
 અમદાવાદમાં વસવાટ : વર્ષ _____ થી ■ કચ્છમાં ગામ : _____ તાલુકો : _____

મુખ્ય વ્યક્તિ તથા પરિવારના અન્ય સભ્યોના નામ અને વિગત :

ક્રમ	નામ	મોબાઈલ નંબર	મુખ્ય વ્યક્તિ સાથે સંબંધ	જન્મ તારીખ	વૈવાહિક સ્થિતિ	અભ્યાસ	વ્યવસાય
			પોતે				

પરિવારની અન્ય વ્યક્તિઓના વ્યવસાયની વિગત : (૧) _____
 (૨) _____

અતીતના ઓવારેથી...

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદને તેની ધૈર્યપૂર્ણ આદર્શ સફરને તા. ૧૪-૪-૨૦૨૩ના રોજ ૬૦ વર્ષ પૂર્ણ થયેલ છે ત્યારે તે એપ્રિલ-૨૦૨૩થી માર્ચ-૨૦૨૪ સુધીના વર્ષને “ષષ્ટીપૂર્તિ વર્ષ” તરીકે ઉજવી રહેલ છે.

ષષ્ટીપૂર્તિ વર્ષની ઉજવણી સ્વરૂપે તેનો પ્રથમ કાર્યક્રમ શુક્રવાર, તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના રોજ “પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર - યાંગોદર”ના ઉદ્ઘાટન સ્વરૂપે યોજાઈ ગયો કે જે કાર્યક્રમ અતિ સફળતાને વરેલ હતો.

એ જ રીતે શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના માસિક મુખપત્ર “મંગલ મંદિર”નો એપ્રિલ-૨૦૨૩નો અંક “ષષ્ટીપૂર્તિ વિશેષાંક” સ્વરૂપે બહાર પાડવામાં આવેલ હતો.

આ અંકમાં શ્રીમતી ફાલ્ગુની હિરેનની મહેનત સ્વરૂપે શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદનો વર્ષ ૧૯૬૩થી વર્ષ ૨૦૨૨ સુધીનો ઇતિહાસ પ્રસારિત કરવામાં આવેલ હતો કે જેના વિવિધ પ્રકરણો દ્વારા સમાજની ભૂતકાળની શક્ય માહિતીને આવરી લેવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવેલ હતો.

ઉપરોક્ત માહિતી દ્વારા ભૂતકાળના બનાવોને શક્ય ટૂંકાણમાં રજૂ કરવાના હોવાથી એ સમયે ખ્યાલ આવેલ હતો કે ભૂતકાળના અમુક બનાવોને આજના સમાજ પરિવાર સમક્ષ તથા અન્ય પરિવારો સમક્ષ પણ વિસ્તૃત સ્વરૂપે રજૂ કરવાથી આ સમાજની સફરનો સહુને વિશેષ સ્વરૂપે ખ્યાલ આવી શકશે.

અને તેથી ‘મંગલ મંદિર’ના મે-૨૦૨૩ના અંકથી અમે “અતીતના ઓવારેથી...”ના નેજા હેઠળ આ સમાજનો ભવ્ય ભૂતકાળ આપ સમક્ષ રજૂ કરવાની શરૂઆત કરીએ છીએ.

સમાજના અમદાવાદ ખાતેના ઇતિહાસમાં જઈએ તો વર્ષ ૧૯૬૦ અગાઉ અમદાવાદમાં કચ્છીઓના જૂજ પરિવારોનો વસવાટ હતો. ગુજરાત અને મહારાષ્ટ્ર એમ દ્વિભાષી રાજ્યની ૧૯૬૦માં થયેલ રચના પછી કચ્છી પરિવારોનો અમદાવાદમાં વસવાટ વધવા લાગ્યો.

એ સમયના જૈન પરિવારોની વાત કરીએ તો સમાજના વીસા ઓસવાળ ભાઈઓએ એકત્રિત થઈ તા. ૧૬-૪-૧૯૬૩ના રોજ “શ્રી કચ્છી વીસા ઓસવાળ જૈન મિત્ર મંડળ”ની સ્થાપના કરેલ હતી.

વર્ષ ૧૯૬૮-૬૯ દરમિયાન આ મિત્ર મંડળે “જ્ઞાતિ દર્શન”ના નામથી મેગેઝીન સ્વરૂપની એક પુસ્તિકા બહાર પાડેલ હતી કે જેના પ્રથમ પ્રકરણની અંતે અક્ષરસઃ રજૂઆત કરેલ છે કે જેની વિગતોને અનેક સભ્યો રસપૂર્વક વાંચી તેની મજા માણી શકશે.

આપણે અમદાવાદમાં

● પૂર્વ ઇતિહાસ :

આપણે મહાન કચ્છ પ્રદેશની પ્રજા તરીકે નામના મેળવી દેશ વિદેશોમાં ખૂણે-ખાંચરે બધે ફરી વળ્યા હતા ત્યારે કચ્છની નજીકનો આ ગુજરાત પ્રદેશ ખાસ કરીને શહેર અમદાવાદે હજી આપણને ઓળખ્યા ન હતા. વર્ષોથી દેશ વિદેશની ભૂમિ આપણે રગદોળી પણ અમદાવાદમાં તો આપણે, અમારી માહિતી મુજબ છેલ્લા ત્રણેક દાયકાથી જ એકાદ બબ્બે કુટુંબોરૂપે રહેવાનું શરૂ કર્યું છે. આગળ કયા કયા કુટુંબો અહીં વસ્યા છે તેની માહિતી આપણને ઉપલબ્ધ નથી, પણ અહીંના જૂના કુટુંબો તરીકે નાના ભાડિયાના શ્રી મગનલાલ ધનજી ગડા, ડોશના શ્રી રામજી સોજપાળ સતરા, દેશલપરના શ્રી રામજી વીજપાર લઘા,

કુંદરોડીના શ્રી વિશનજી દેવજી દેઢિયા, દેવપુરના શ્રી પ્રેમજી લખમશી ગાલા અને કપાયાના શ્રી કેશવજી ઉકેડા ગોગરી વગેરે ગણી શકાય. વચમાં બીજા કેટલાક કુટુંબો છૂટક છૂટક રહેલા છે, પણ હાલ તેઓ અમદાવાદ છોડી જતા રહેલા છે.

આટલી તદ્દન અલ્પ સંખ્યાને કારણે જ્ઞાતિજનો ભાગ્યે જ સંયુક્ત રીતે મળતાં. ભૂતકાળમાં અન્ય સાથી જ્ઞાતિજનો સાથે સંવત્સરી જેવા પ્રસંગો ભેગા ઉજવવાના એકાદ બે પ્રયત્નો થયેલા. ૧૯૬૧માં છેલ્લો એવો એક પ્રયત્ન થયેલો પણ એમાં સર્વ જ્ઞાતિજનો ભાગ નહોતા લઈ શક્યા કારણકે તે વખતે વ્યવસ્થિત સંગઠન જ નહોતું.

● મંડળની સ્થાપના અને કાર્યો :

૧૯૬૦માં ગુજરાત રાજ્યની અલગ સ્થાપના થતાં અને અમદાવાદ તેની રાજધાની બનતાં ઉપરોક્ત સ્થિતિમાં ફેરફાર થવા લાગ્યો. આસ્તે આસ્તે વધુને વધુ જ્ઞાતિજનો અમદાવાદમાં રહેવા આવવા લાગ્યા. મંડળની સ્થાપના પછી, ૧૯૬૩માં જ્યારે વસતી ગણતરી કરેલી ત્યારે લગભગ ત્રીસ કુટુંબો હતા. આજે, અન્ય સ્થળે આપેલી નામાવલી પરથી જોઈ શકાય છે કે આ સંખ્યા લગભગ પંચોતેર સુધી પહોંચવા આવેલ છે.

૧૯૬૨માં સાંવત્સરીક ક્ષમાપના મિલન યોજી ન શકાતાં ઘણા ભાઈઓને સંગઠનનો અભાવ ખટકવા લાગ્યો. આખરે તા. ૧૪-૪-૧૯૬૩નાં રોજ કેટલાક ઉત્સાહી ભાઈઓએ પત્રીનાં શ્રી ડુંગરશી વેલજી રાંભિયાને ત્યાં ભેગા થઈ આ મંડળની સ્થાપના કરી. સર્વ જ્ઞાતિજનો તરફથી ઉત્સાહભર્યો સહકાર મળ્યો. બંધારણ સમિતિ નીમાઈ અને તેણે ઘડેલા બંધારણનો તા. ૨૬-૫-૧૯૬૩ની સામાન્ય સભાએ સુધારા વધારા સાથે સ્વીકાર કર્યો. વડાલાના શ્રી પ્રેમજી મેઘજી નીસરે ઉદારતાથી પોતાની ઓફિસનો મંડળનાં કામકાજ કરવા માટે ઉપયોગ કરવા દીધો. આજ તારીખથી મંડળની પ્રથમ કારોબારી સમિતિ અસ્તિત્વમાં આવી.

ત્યાર પછી તો દર વર્ષે જુલાઈમાં ચૂંટણી થતી આવે છે. મંડળની હાલની ઓફિસ શ્રી હીરજી પાસુ દેઢિયા (શેરડીવાળા), શાહ ટ્રાન્સપોર્ટ કું., બગીચા મિલ નં.-૧ની સામે, સારંગપુર દરવાજા બહાર, અમદાવાદ-૨, એ સ્થળે રાખવામાં આવી છે. મંડળ તરફથી અને સભ્યોના સહકારથી દર વર્ષે સંવત્સરી ક્ષમાપના, મંડળના વાર્ષિક દિનની ઉજવણી તથા દરેક પાસ થનાર વિદ્યાર્થીઓને પુરસ્કારો, એટલા કાર્યક્રમો તો થતા જ રહે છે. વળી જ્ઞાતિના ગરીબ વિદ્યાર્થીઓને મદદ કરવામાં આવી છે. આ વર્ષે તાપી - નર્મદાના ભારે પૂરો આવ્યા ત્યારે કચ્છથી મુંબઈ જઈ રહેલા અને અમદાવાદ ખાતે અટવાઈ પડેલા લગભગ સવાસો જેટલા કચ્છી ભાઈ-બહેનો માટે ખાવા, પીવા, રહેવા વગેરેની મંડળ તરફથી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી. આ ઉપરાંત અમદાવાદ પરથી પસાર થનારા જ્ઞાતિજનોના આકસ્મિક

મૃત્યુ પ્રસંગોએ, અકસ્માત બનાવોનાં વખતે તથા એવા અન્ય પ્રસંગોએ અમદાવાદથી બહાર રહેતા જ્ઞાતિજનોને શક્ય તેટલી રીતે ઉપયોગી થવાનો મંડળે પ્રયત્ન કર્યો છે.

આ છે મંડળની સ્થાપના અને કાર્યનો સંક્ષિપ્ત અહેવાલ. પણ અમને લાગે છે કે આપણી જ્ઞાતિની સંસ્થા તરીકે અમે ખાસ કંઈ કાર્ય કરી શક્યા નથી. જે કંઈ થયું છે અને થાય છે તે તદ્દન નજીવું છે. મંડળની સ્થાપના વખતે અમે ઊંચા આદર્શો અને ધ્યેયો રાખેલા છે. આ આદર્શો અને ધ્યેયોને આંબવા માટે અત્યારે તો મંડળ પાસે આર્થિક શક્તિ નથી, પણ અમે આશા રાખીએ છીએ કે નજીકના ભવિષ્યમાં આપણે આ સિધ્ધ કરી શકીશું.

છતાં એક કાર્ય જરૂર કરવા જેવું છે. બહારથી આવતા જ્ઞાતિજનો માટે અમદાવાદમાં ઉતરવા માટે અતિથિ ગૃહ જેવું કોઈ મકાન નથી. ગુજરાતની રાજધાની તરીકે ગુજરાત સરકારની સર્વ સેવાઓનું આ શહેર કેન્દ્ર છે. હાઈકોર્ટ અહીં છે. મોટી શિક્ષણ સંસ્થાઓ માટે પણ કચ્છથી અહીં આવવું પડે છે. રેલવે માર્ગોનું જોડાણ (કચ્છ - મુંબઈ વચ્ચે) અહીંથી થાય છે. વળી ગુજરાતમાં આવેલા સર્વ જૈન તીર્થ સ્થળોની યાત્રા સામાન્ય રીતે અમદાવાદને કેન્દ્રમાં રાખીને કરાય છે. બીજા અનેક કાર્યો માટે અમદાવાદ અગત્યનું સ્થળ છે. ભવિષ્યમાં રાજધાની ગાંધીનગર જશે ત્યારે પણ આ શહેરનું મહત્ત્વ એટલું જ જળવાઈ રહેવાનું છે. કારણકે ગાંધીનગર અમદાવાદથી ફક્ત વીસેક કિલોમીટરને અંતરે રહેશે. આ સર્વ કારણોને લીધે એક અતિથિગૃહ જેવા મકાનની ખૂબ જરૂર છે. થોડા સમય પૂર્વે જાણવા મળેલું કે મુંબઈની કોઈ એક આપણી સંસ્થા આ વિષયમાં રસ લઈ રહી છે, પણ પછી શું થયું છે તેનો ખ્યાલ નથી. મંડળનો પણ એવો ધ્યેય છે કે અન્ય સ્થળોએ રહેતા જ્ઞાતિજનો અને સંસ્થાઓનો સહકાર લઈ અમદાવાદમાં અતિથિ ગૃહ ઊભું કરવું.

નોંધ : આવતા અંકમાં અન્ય વિગતો પ્રસારિત કરવામાં આવશે.

નાના પથ્થરોનું ધ્યાન રાખજો, ઠોકર ક્યારેય પણ પર્વતથી નથી વાગતી.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

પાલડી ભવનમાં રૂમ બુકિંગ અથવા સમાજની કોઈપણ પ્રવૃત્તિ (મેડિકલ સિવાય)ની માહિતી માટે ફક્ત નીચેના ટેલિફોન નંબર ઉપર જ સંપર્ક કરવો
(079) 4890 6002, (079) 4890 6003
(079) 4890 6004, (079) 4890 6005

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

મેડિકલ સેન્ટર અંગેની કોઈપણ માહિતી માટે ફક્ત નીચેના ટેલિફોન નંબર ઉપર જ સંપર્ક કરવો.
(079) 4890 6001
(079) 4890 6006

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

ષષ્ટીપૂર્તિ મહોત્સવ સમિતિનો અહેવાલ

આ સમિતિ દ્વારા શુક્રવાર, તા. ૭-૪-૨૦૨૩ના દિવસે ચાંગોદર ખાતે સંસ્થાના ત્રીજા મેડિકલ સેન્ટર - “પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર”ના ઉદ્ઘાટનનું ભવ્ય આયોજન કરવામાં આવેલ હતું. આ કાર્યક્રમ અતિ સફળતાને વરવા પામેલ હતો.

ત્યારબાદ આ સમિતિના ષષ્ટી પૂર્તિ મહોત્સવના અનુસંધાને મંગલ મંદિરનો એપ્રિલ-૨૦૨૩નો અંક ષષ્ટીપૂર્તિ વિશેષાંક સ્વરૂપે બહાર પાડવામાં આવેલ હતો કે જેમાં શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદની ૬૦ વર્ષની ઐતિહાસિક સફરને શરૂથી અંત સુધી આવરી લેવામાં આવેલ હતી.

ઉપરોક્ત વિગતોના અનુસંધાને મંગળવાર, તા. ૧૮-૪-૨૦૨૩ના રોજ ષષ્ટીપૂર્તિ મહોત્સવ સમિતિની એક મીટિંગ મળેલ હતી કે જેમાં શ્રી અશોક મહેતા, શ્રી રજનીકાંત પારેખ, શ્રી હિરેન કે. શાહ તથા શ્રીમતી ફાલ્ગુની હિરેન શાહ ઉપસ્થિત રહેલ હતા.

ચર્ચા વિચારણાને અંતે ષષ્ટીપૂર્તિ વર્ષના અનુસંધાને નીચે મુજબના કાર્યક્રમો પર ચર્ચા વિચારણા કરવામાં આવેલ હતી કે જેને હવે પછી તરતમાં મૂર્ત સ્વરૂપ આપવામાં આવશે.

ક્રમ	તહેવાર	દિવસ અને તારીખ	કાર્યક્રમ
૧.	કચ્છી નૂતન વર્ષ / અષાઢી બીજ	રવિવાર, તા. ૧૮-૬-૨૦૨૩	અમદાવાદ સ્થિત વિવિધ કચ્છી ઘટક સમાજોના પ્રમુખશ્રીઓ / મંત્રીશ્રી ઓ સાથે સંમેલન - શ્રી કચ્છી જૈન ભવન પર
૨.	સ્વાતંત્ર્ય દિવસ	મંગળવાર, તા. ૧૫-૮-૨૦૨૩	સેમિનાર - કચ્છી જૈન ભવન પર
૩.	સ્વામિવાત્સલ્ય	રવિવાર, તા. ૧-૧૦-૨૦૨૩	મનોરંજન કાર્યક્રમ તથા સમાજની ૬૦ વર્ષની સફર દરમિયાન અગ્રીમ ભાગ ભજવનાર સ્વર્ગસ્થ કાર્યકરોને સ્મરણાંજલીનો કાર્યક્રમ
૪.	નવરાત્રી પ્રથમ દિવસ	રવિવાર, તા. ૧૫-૧૦-૨૦૨૩	વિશેષ સ્વરૂપે નવરાત્રી કાર્યક્રમ - શ્રી કચ્છી જૈન ભવનના પટાંગણમાં
૫.	-	ડિસેમ્બર-૨૦૨૩ દરમિયાન	૩ દિવસનો કચ્છી મેળો તથા ૧ દિવસ માટે કચ્છી લોકસંગીત
૬.	પ્રજાસત્તાક દિવસ	શુક્રવાર, તા. ૨૬-૧-૨૦૨૪	ધ્વજવંદન સાથે વસતીપત્રક-૨૦૨૪નું વિમોચન

ફેબ્રુઆરી - માર્ચ - એપ્રિલ ૨૦૨૪ના કાર્યક્રમો હવે પછી નક્કી કરવામાં આવશે.

કન્વીનર

ષષ્ટી પૂર્તિ મહોત્સવ સમિતિ

સુખ અને દુઃખ એ આપણા પરિવારના સભ્ય નથી પરંતુ મહેમાન છે, તે વારંવાર આવશે, થોડા દિવસ રોકાશે અને ચાલ્યા જશે, જો તેઓ નહીં આવે તો આપણે અનુભવ ક્યાંથી મેળવશું?

આર્ટસને લગતી માહિતી મનહર સર એ આપી.

કાયદા ક્ષેત્રમાં કારકિર્દી માટેની વિસ્તૃત માહિતી હાઈકોર્ટના વકીલ શ્રી મૌલિક શેલત દ્વારા આપવામાં આવી. જ્યારે JEE અને NEET જેવી વિજ્ઞાન ક્ષેત્રની પરીક્ષા માટેનું માર્ગદર્શન ડૉ. રમેશ કટારીયા દ્વારા આપવામાં આવ્યું.

ખોર સાયન્સ અને B.Sc. પછીના કેરિયરના વિકલ્પો વિશે ડૉ. જવલંત વોરાએ ખૂબ જ ઉપયોગી માહિતી વિદ્યાર્થીઓને આપી.

કોમર્સમાં પ્રોફેશનલ કેરિયરના વિકલ્પો જેમ કે CA, CS, MBA, CFA વગેરે ઉપર CA સંદીપ શ્રોફ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને માહિતી આપવામાં આવી.

આર્ટસ અને આઈ.ટી.ના ફિલ્ડ વિશે ડૉ. શિરાલી મહેતા દ્વારા ખૂબ જ મહત્વની માહિતી વિદ્યાર્થીઓને આપવામાં આવી હતી.

નવા સ્ટાર્ટઅપ, એનિમેશન, આઈ.ટી. ક્ષેત્ર જેવા હાલના

ખૂબ જ ઉપયોગી કેરિયર વિકલ્પો પર અનિસ નાગપાલ, શાશ્વત શાહ અને ડૉ. અનિસ દ્વારા ખૂબ જ ઉપયોગી માહિતી વિદ્યાર્થીઓને આ વર્કશોપમાં આપવામાં આવી હતી.

તે જ રીતે મેડિકલ ક્ષેત્ર માટે ડૉ. નીતાબેન પરીખે માહિતી આપી, તો ડૉ. અનુરાધા કે જેઓ LM ફાર્મસી કોલેજમાં પ્રોફેસર છે, તેમણે ફાર્મસીમાં કેરિયર વિશે ખૂબ જ ઉપયોગી માહિતી વિદ્યાર્થીઓને આપી હતી. આ સિવાય ડૉ. જયરાજ પંડ્યા દ્વારા પર્સનાલિટી ડેવલપમેન્ટ અને પીટર વોલ્ટર કે જેઓ નેશનલ સ્કૂલ ઓફ ડ્રામા - દિલ્હીના વિદ્યાર્થી રહી ચૂક્યા છે, તેમણે ડ્રામા અને સ્ટેજ પરફોર્મન્સને લગતું માર્ગદર્શન વિદ્યાર્થીઓને આપ્યું હતું.

દેવેશ દંડ

કો-કન્વીનર, ઉચ્ચ શિક્ષણ અને સર્વાંગી વિકાસ સમિતિ

બિપીનચંદ્ર કાનજી જૈન કૌશલ્ય કેન્દ્ર

આસિસ્ટન્ટ નર્સિંગના કોર્સની બીજી બેચની શરૂઆત

શ્રી બિપીનચંદ્ર કાનજી જૈન કૌશલ્ય કેન્દ્ર ખાતે અદાણી ફાઉન્ડેશન દ્વારા પ્રથમ બેચની ૧૮ બાળાઓ ત્રણ મહિનાનો આસિસ્ટન્ટ નર્સિંગનો કોર્સ પૂરો કરી, On the Job Training માટે AARNA હોસ્પિટલ ખાતે મૂકાયેલ છે. જે પત્યેથી તેમની પરીક્ષા લેવાશે અને શ્રી અદાણી ફાઉન્ડેશન તથા શ્રી ક.જૈ.સે.સ. દ્વારા સંયુક્ત રીતે સર્ટિફિકેટ એનાયત કરવામાં આવશે. ત્યારબાદ તેમને નોકરી શોધી અને નોકરી ઉપર લગાડી દેવામાં આવશે.

તે ઉપરાંત ૩૧ વિદ્યાર્થીઓની નવી બેચ આસિસ્ટન્ટ નર્સિંગના નવા કોર્સ માટે નોંધાઈ ગઈ છે અને ગઈ તા. ૧૩ એપ્રિલના રોજ તેની બેચ સવારે ૧૧થી ૧ વાગ્યા સુધી શરૂ થયેલ છે.

ઉદ્ઘાટન સમારંભ માટે ટ્રસ્ટીઓ શ્રી હિરેન શાહ, શ્રીમતી ફાલ્ગુની હિરેન, કારોબારી સભ્ય શ્રી પ્રદીપ મહેતા તથા શ્રી દેવેશ દંડ હાજર રહ્યા હતા અને તેઓને શુભેચ્છા પણ પાઠવી હતી.

હિરેન શાહ, કન્વીનર - સ્કીલ ડેવલપમેન્ટ સમિતિ

વયસ્ક સમિતિ

દિલ ધક ધક ધક કરને લગા... જીયા મેરા જલને લગા...

દિલ ધડક ધડક કે કહે રહા...

દિલ એક મંદિર હે...

ન જાણે દિલ ઉપર કેટલાય ગીતો, ગઝલો, વાર્તાઓ, નિબંધો, નાટકો લખાયા હશે તેનો હિસાબ થઈ શકે તેમ નથી.

આ આપણું દિલ તો બચ્ચા હૈ એટલે કે જેમ નાના બાળકની સાચવણી કરવી પડે તેટલી જ માવજત દિલની કરવી પડે. નહિંતર ક્યારે દિલ રીસાઈ જાય અને ઓમ નમો સ્વાહા થઈ જવાય.

આવા દિલના દર્દની દિલચ્છપ ગાથા શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના માનદ્ ડૉક્ટર શ્રી કમલેશભાઈ શાહે ધડકતા દિલના નવયુવાન વડીલોને પોતાના અનોખા અંદાજમાં સંભળાવી. તા. ૧૫-૪-૨૦૨૩ના રોજ યોજવામાં આવેલ વયસ્ક સમિતિના કાર્યક્રમમાં સૌ પ્રથમ કન્વીનર શ્રી દિલીપભાઈ દંડે સૌ વડીલોને આકરી ગરમીમાં આવકારી ગુલાબના ઠંડા ઠંડા પીણાથી તેમના કોઠાને ઠંડક આપી.

શરૂઆતમાં શ્રી રજનીકાંત પારેખે સર્વે વડીલોને ગેમ રમાડી અને વિજેતાઓને ઈનામો આપ્યા.

ત્યારબાદ ડૉ. કમલેશભાઈ શાહની જીવન ઝરમર વિશે વાત કરી, તેમના દ્વારા આપવામાં આવતી વિવિધ સામાજિક સેવાઓ વિશે માહિતી આપી. શ્રી કમલેશભાઈ શાહે પોતાના પ્રવચનમાં જણાવ્યું કે આપણે મરતા મરતા જીવવું છે કે જીવતા જીવતા મરવું છે? દરેકે પોતાના મનમાં પોતાની જાતને કહેવું જોઈએ કે, 'આઈ લવ યુ જિંદગી.' આ બધાનો સાર એક જ છે કે જીવવાનું શાનથી, ઉંમરથી નહીં. મરતા મરતા નહીં, સાજા-તાજા રળિયામણું જીવન જીવવાનું છે.

આ જીવનની પહેલી શરત છે કે પૈસા અને કેલેરી યોગ્ય રીતે ખર્ચો. આળસ એ રોગને આમંત્રણ આપે છે. સુખી સંપત્તિ લોકોના લાડકા રોગ છે : ડાયાબિટીસ અને બ્લડ પ્રેશર. અને આ રાજરોગને લીધે નાની - યુવાવસ્થામાં ઘણા લોકો હાર્ટ એટેકથી મૃત્યુ પામે છે.

આજકાલ ખાવાની ટેવોમાં ભાજપાઉં, ભૂસુ અને ભજિયા. ત્યારબાદ પાસ્તા-પીઝા અને પાંવની વાનગીઓ હૃદયરોગને આમંત્રણ આપે છે.

તેમણે હૃદયના કાર્ય વિશે, એન્જિયોગ્રાફી, એન્જિયોપ્લાસ્ટી અને બાયપાસ વિશે વિગતવાર માહિતી આપી હતી. અંતમાં સૌને જણાવ્યું કે તન નીરોગી, મન નિર્મળ અને માંદ્વલો

બર્થ ડે નિમિત્તે કેક કાપતા શ્રીમતી રશ્મિકાબેન ગુણવંતલાલ અને શ્રી ગુણવંતલાલ શાહ અને પરિવાર

બર્થ ડે નિમિત્તે કેક કાપતા શ્રીમતી કલ્પનાબેન હરખચંદ પોલડિયા

બર્થ ડે નિમિત્તે કેક કાપતા શ્રીમતી વીણાબેન દિલીપભાઈ શાંતિલાલ સંઘવી

આનંદથી છલોછલ - આવું બને ત્યારે કહેવાય કે માણસ જીવી રહ્યો છે.

ડૉ. કમલેશભાઈનું શાલ ઓઢાડીને શ્રી પ્રતાપભાઈ દંડે બહુમાન કરેલ હતું.

ત્યારબાદ 'જિનાજ્ઞા'માંથી આવેલ દીપે શહેરના પ્રાચીન દેરાસરો વિશે માહિતી આપી હતી અને તેમના દ્વારા વિવિધ દેરાસરોની જાત્રા અંગે જણાવ્યું હતું. આ અંગે સુંદર મજાની વીડિયો ક્લીપ બબાતવવામાં આવી હતી.

આજના કાર્યક્રમ માટે નીચે પ્રમાણે સ્પોન્સરશિપ મળી હતી.

૧. શ્રીમતી રેખાબેન મનહર દેઢિયા : તેમના તરફથી રૂા. ૫,૦૦૦/-ની સ્પોન્સરશિપ મળી હતી. તેમનું બહુમાન શાલ ઓઢાડીને કરવામાં આવ્યું હતું.
૨. આ ઉપરાંત શ્રીમતી રશ્મિકાબેન ગુણવંતભાઈ ત્રેવડિયા અને શ્રી ગુણવંતભાઈ કાનજી ત્રેવડિયા.
૩. શ્રીમતી કલ્પનાબેન હરબચંદ પોલડિયા
૪. શ્રીમતી તરૂલતાબેન નરેન્દ્ર શાહ

શ્રીમતી રેખાબેન મનહરભાઈ દેઢિયા અને શ્રી મનહરભાઈનું બહુમાન કરતાં વડીલશ્રીઓ

૫. શ્રીમતી વીણાબેન દિલીપ સંઘવી તરફથી સ્પોન્સરશિપ પ્રાપ્ત થઈ હતી. તેઓએ કેક કાપી પોતાના જન્મ દિવસની ઉજવણી સૌ વડીલોની હાજરીમાં કરી હતી. ત્યારબાદ હાઉસીની સરસ મજાની ગેમ રમાડવામાં આવી હતી. અંતમાં ભાવતા ભોજનનો રસાસ્વાદ માણી સૌ વડીલો છૂટા પડ્યા હતા.

- કન્વીનર, વચસ્ક સમિતિ

યુ.પી.એસ.સી. સિવિલ સર્વિસીસ પરીક્ષા ૨૦૨૩ (IAS, IPS, IFS etc.) માટે પ્રશિક્ષણ વર્ગ ૨૦૨૩-૨૦૨૪

યુ.પી.એસ.સી. દ્વારા સિવિલ સર્વિસીસ પરીક્ષા માટે પ્રજ્ઞા પીઠમ આઈ.એ.એસ. ટ્રેનિંગ સેન્ટર, ગુજરાત યુનિવર્સિટી દ્વારા ગુજરાતના ઉમેદવારોને તાલીમ અપાય છે. જે અન્વયે યુ.પી.એસ.સી. દ્વારા લેવાતી સિવિલ સર્વિસીસ પરીક્ષા ૨૦૨૩ (IAS, IPS, IFS etc.)ની તૈયારીના પ્રશિક્ષણ વર્ગ ૨૦૨૩-૨૦૨૪ માટેની પ્રવેશ પરીક્ષા માટે પ્રજ્ઞા પીઠમ આઈ.એ.એસ. ટ્રેનિંગ સેન્ટર દ્વારા ઓનલાઈન અરજીપત્રકો મંગાવવામાં આવે છે. જે અન્વયે ઉમેદવારે <http://gujioupsc.in/> વેબસાઈટ પર તા. ૨૪-૪-૨૦૨૩થી તા. ૩૦-૦૫-૨૦૨૩ દરમિયાન માર્ગદર્શિકા ધ્યાનપૂર્વક વાંચી ઓનલાઈન અરજી કરવાની રહેશે.

પ્રવેશ પરીક્ષાની માહિતી

- ★ ફોર્મ ભરવાની તારીખ : ૨૪-૪-૨૦૨૩થી ૩૦-૫-૨૦૨૩
- ★ પ્રવેશ પરીક્ષાની તારીખ : ૦૪-૦૬-૨૦૨૩
- ★ ઈન્ટરવ્યુની તારીખ : ૦૭-૦૬-૨૦૨૩થી ૧૦-૦૬-૨૦૨૩
- ★ પરીક્ષાનું પરિણામ : ૧૫-૦૬-૨૦૨૩
- ★ ક્લાસ ચાલુ થવાની તારીખ : ૨૦-૦૬-૨૦૨૩

ડૉ. જી.પી. જયપી - કો-ઓર્ડિનેટર, પ્રજ્ઞા પીઠમ

મેરેજ બ્યુરો સમિતિ તરફથી યોજવામાં આવેલ “જીવન સાથી” સંમેલન

તા. ૧૬-૪-૨૦૨૩ને રવિવારના રોજ શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજના સાંસ્કૃતિક હોલમાં “જીવન સાથી” સંમેલન યોજવામાં આવ્યું હતું. જેમાં ૩૩ દીકરીઓએ અને ૧૦૫ દીકરાઓએ રજિસ્ટ્રેશન કરાવ્યું હતું. ટ્રસ્ટી, ઉમેદવારના વાલીઓ, સમિતિના સભ્યો અને વોલન્ટીયર્સ - બધા મળીને ૩૦૦થી ૩૧૫ જણાએ સંમેલનમાં ભાગ લીધો હતો.

પ્રસંગની શરૂઆત દીપ પ્રાગટ્યથી અને નવકાર મંત્રથી થઈ હતી. ત્યારબાદ શ્રીમતી વીણાબેન સંઘવીએ સ્વીચ આપી હતી. સંસ્થાના મંત્રી શ્રી રજનીકાંતભાઈ પારેબે સંસ્થાનો પરિચય આપી અને પ્રાસંગિક ઉદ્બોધન કરી અમારો ઉત્સાહ વધાર્યો હતો. દરેક ઉમેદવારોની ટૂંકી માહિતી સ્ટેજ ઉપરથી આપણા એન્કર દ્વારા આપવામાં આવેલ. ત્યારબાદ દીકરા - દીકરીઓની મીટિંગ કરાવેલ હતી. જેમાં ખૂબ જ સારો પ્રતિસાદ મળ્યો હતો. બધી જ દીકરીઓનો ઉત્સાહ બહુ સારો હતો. ત્યારબાદ ભોજન કરીને ઉપસ્થિત સૌ છૂટા પડ્યા હતા.

વીણાબેન દિલીપભાઈ સંઘવી, કન્વીનર - મેરેજ બ્યુરો સમિતિ

રજિસ્ટ્રેશન કાઉન્ટર

મેરેજ બ્યુરો સમિતિ

સંમેલનમાં ભાગ લીધેલ દીકરીઓનો પરિચય

સંમેલનમાં ભાગ લીધેલ દીકરાઓનો પરિચય

ભરત્યક ઓડિયન્સ

મેરેજ બ્યુરો સમિતિના સભ્યો તથા વોલન્ટીયરો

શ્રી કમલેશભાઈ શાહ તથા અન્ય કાર્યકર્તાઓના સહયોગથી ઉમદા કાર્ય સંપન્ન થયું

ચક્ષુદાતા તથા દેહદાતા

કચ્છ ગામ માંડવીના શ્રી લહેરચંદ પુત્રશી મૈશેરી (ક.દ.ઓ.) (ઉં.વ. ૬૬)નું તા. ૧૮-૩-૨૦૨૩ના રોજ ઘાટલોડિયા - અમદાવાદ ખાતે નિધન થયું.

સ્વર્ગસ્થશ્રી તથા તેમના પરિવારજનો અને તેમના પુત્ર ચિ. ચિરાગ એ સૌના આદર્શ અને ઉચ્ચ વિચારો થકી તથા સમાજના કાર્યકર્તાઓ શ્રી તેજસભાઈ લોડાયા અને શ્રી રાજેશ ધરમશીની મદદથી અંગદાન સમિતિના કન્વીનર શ્રી કમલેશભાઈ બાબુભાઈ શાહના સહયોગથી અને પ્રયત્નોથી સ્વ.શ્રી દ્વારા ચક્ષુદાન અને દેહદાન થતા અન્યો માટે પ્રેરણારૂપ કાર્ય કર્યું છે.

શ્રી લહેરીભાઈએ તેમના જીવન દરમિયાન અગણિત સત્કર્મો કર્યા અને સમાજસેવામાં અગ્રેસર રહ્યા. અવસાન પછી પણ લોકોનું ભલું થાય - બે જણાને અમૂલ્ય દષ્ટિ મળે એ માટે ચક્ષુદાન કરતા ગયા. ડોક્ટરનો અભ્યાસ અને એમનું જ્ઞાન વધારવા માટે ઓરીજનલ શરીર ઉપર પ્રેક્ટીકલ અને રીસર્ચ કરવા - જેથી કરીને ડોક્ટરો ભવિષ્યમાં દર્દીઓને સેવા આપી શકે, દેહદાન કરતા ગયા. આ પણ અવસાન પછીની સમાજસેવા જ થઈ.

એમનો આત્મા પરમ શાંતિ પામે અને મોક્ષ તરફ પ્રયાણ કરે એવી પ્રભુને પ્રાર્થના.

કમલેશભાઈ બાબુભાઈ શાહ, કન્વીનર - અંગદાન સમિતિ

વિદ્યાર્થી પુરસ્કાર સમિતિ

સમાજના સ્વામિવાત્સલ્યના જમણવારના દિવસે દર વર્ષની જેમ ચાલુ વર્ષે પણ વિવિધ લેવલે અભ્યાસ કરતા સમાજના બાળકોને હંમેશના ધારાધોરણ મુજબ વિવિધ પ્રકારના પુરસ્કાર આપવામાં આવશે. આ અંગેનું ફોર્મ 'મંગલ મંદિર'ના જૂન-૨૦૨૩ના અંકમાં પ્રસારિત કરવામાં આવશે. શાળા તથા કોલેજમાં અભ્યાસ કરતા બાળકોને વિનંતી કે તેઓ પોતાના ફોર્મ ત્યારબાદ શક્ય ત્વરાએ ભરી સમાજ પર મોકલી આપે.

દરેક વિદ્યાર્થીના સહકારની અપેક્ષા સહ...

કન્વીનર, વિદ્યાર્થી પુરસ્કાર સમિતિ

વેકેશનનો સોનેરી સદુપયોગ

સ્કૂલ-કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ માટે જુદા જુદા વર્કશોપ્સ યોજાશે

AMAમાં આખો મહિનો સ્કૂલ - કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ માટે જુદા જુદા વર્કશોપ્સ યોજાવા જઈ રહ્યા છે. જેમાં ૪થી ૧૮ વર્ષ સુધીના બાળકો માટે જુદા જુદા સેમિનાર અને વર્કશોપ્સ યોજાશે. જેમાં કરિયર કાઉન્સેલિંગ એન્ડ વોકેશનલ ગાઈડેન્સ, એડેકેમિ ઓફ પબ્લિક સ્પીકિંગ એન્ડ પર્સનાલિટી ડેવલપમેન્ટ જેવી સ્કીલ્સ પર ભાર મૂકવામાં આવશે. જેના માટે વિવિધ ફિલ્ડના તજજ્ઞો ઉપસ્થિત રહેશે.

- ૪ મે : ધ આર્ટ ઓફ સેલ્ફ મેનેજમેન્ટ
- ૫ મે : બોડી લેંગ્વેજ
- ૬ મે : ઇફેક્ટીવ કોમ્યુનિકેશન સ્કીલ્સ
- ૮ મે : ઇમર્જીંગ કરિયર ઓપ્શન્સ ઇન 21st સેન્યુરી
- ૯ મે : આઈ, મી, માયસેલ્ફ - બુસ્ટ યોર સેલ્ફ એસ્ટીમ
- ૧૦ મે : ક્રિએટીવ એન્ડ ક્રિટીકલ થીન્કિંગ
- ૧૧ મે : સેલ્ફ રીયલાઈઝેશન - નીડ ઓફ ટુડેઝ જનરેશન, ટાઈ એન્ડ ડાય
- ૧૨ મે : ડ્રીમ ઇટ ટુ અચિવ ઇટ
- ૧૨-૧૩ મે : વારલી પેઈન્ટીંગ - ટ્રેડિશનલ આર્ટ વર્કશોપ
- ૧૩ મે : મેનેજ યોગ થોટ્સ
- ૧૫-૧૬ મે : પપેટ મેકિંગ વર્કશોપ
- ૧૫-૧૬ મે : ક્રિએટીવ રાઈટીંગ
- ૧૭-૧૮ મે : પેઈન્ટીંગ વર્કશોપ
- ૧૮-૨૦ મે : કોલાજ મેકિંગ વર્કશોપ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાં

૩ દિવસનો સાયન્સ વર્કશોપ યોજાશે

ગુજરાત વિદ્યાપીઠના ગ્રામ વિજ્ઞાન વિસ્તરણ કેન્દ્ર ખાતે બાળકો માટે ૩ દિવસીય સાયન્સ વર્કશોપનું આયોજન કરાશે. આ વર્કશોપમાં ભૌતિક વિજ્ઞાન, રસાયણ વિજ્ઞાન, જીવ વિજ્ઞાન, રોકેટ સાયન્સ, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ રોબોટીક્સ, ડ્રોન એન્ડ પ્લેન પાઈલોટીંગ જેવા વિષયો શીખવવામાં આવશે.

- દિવસ-૧ : ભૌતિક વિજ્ઞાન, વોટર બુસ્ટર રોકેટ, એક્સ્પેરીમેન્ટલ વર્કશોપ
- દિવસ-૨ : રસાયણ વિજ્ઞાન, ઇલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ રોબોટ્સ, માટીકામ
- દિવસ-૩ : જીવ વિજ્ઞાન, ડ્રોન એન્ડ પ્લેનનું પાઈલોટીંગ.

સમાજ દર્પણ

સરનામા ફેરફાર

- **કલ્પેશ ખીમજી કુરિયા**
બી-૮૦, નીલકંઠ રો-હાઉસ, ધરણીધર બંગલો પાસે,
સૈજપુર બોધા, નવા નરોડા, અમદાવાદ-૩૮૨ ૩૪૫.
મો. ૭૦૪૮૪ ૯૦૪૪૪
- **વિશાલ શૈલેષ હેમરાજ રાંભિયા**
બી-૯૦૪, કૌટીલ્ય-૯૯,
ત્રાગડ અંડરબ્રિજ પાસે, ત્રાગડ,
અમદાવાદ-૩૮૨ ૪૨૧.
મો. ૯૦૯૯૨ ૭૭૬૬૨

અવસાન નોંધ

- શનિવાર, તા. ૧-૪-૨૦૨૩
શૈલેષ શામજી કેશવજી નાગડા (ઉં.વ. ૫૮) (અમદાવાદ - નલીયા)નું આજ રોજ દુઃખદ અવસાન થયેલ છે.
- સોમવાર, તા. ૨૪-૪-૨૦૨૩
આશિષ નરેન્દ્રભાઈ મોતા (ઉં.વ. ૪૩) (અમદાવાદ - ભુજપુર)નું આજ રોજ દુઃખદ અવસાન થયેલ છે.

સદ્ગતશ્રીઓના આત્માને પ્રભુ શાંતિ અર્પે તેવી પ્રાર્થના.

‘મંગલ મંદિર’ • એપ્રિલ-૨૦૨૩ : પાછા આવેલ અંકો

સવિનય જણાવવાનું કે નીચે મુજબના બે સભ્યોના એપ્રિલ-૨૦૨૩ના ‘મંગલ મંદિર’ના અંકો તેમનું સરનામું બદલાઈ ગયેલ હોવાના રીમાર્ક સાથે પરત આવેલ છે. તેઓ અથવા અન્ય જે કોઈ તેઓના પરિવારના પરિચયમાં હોય તેઓ તેમનું પોસ્ટનું નવું સરનામું મોકલી આપશે તો આ નવા સરનામા પર તેઓને મંગલ મંદિર મોકલી શકાશે.

આ બાબતે સહુને સહકાર આપવા અપીલ કરવામાં આવે છે.

૧. **સંજય ડાહ્યાભાઈ ઠક્કર**
૩૦૧, શાશ્વત એપાર્ટમેન્ટ, એચ.ડી.એફ.સી. હાઉસ સામે,
મીઠાખળી છ રસ્તા, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૯.
૨. **હિતેશ હંસરાજ મેઘજી લોડાયા**
ભરત યુનીભાઈ પટેલનું મકાન,
બી-૩૧, જીગર, ઈશ્વરકૃપા સોસાયટી,
તાલુકા : દસકોઈ, પોસ્ટ : અસલાલી
અમદાવાદ-૩૮૨ ૪૨૭. મો. ૯૩૭૬૧ ૨૧૮૯૧

કન્વીનર, વ્યવસ્થાપક સમિતિ ‘મંગલ મંદિર’
શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

સામાર સ્વીકાર

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદની વિવિધ સેવાકીય યોજનાઓ માટે નીચે મુજબ દાતાશ્રીઓ તરફથી દાન / ભેટ પ્રાપ્ત થયેલ છે.

પરમકૃપા મેડિકલ સેન્ટર - ચાંગોદર

- રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦/- એરોલેક્ષ કેબલ્સ પ્રા.લિ. - અમદાવાદ
- રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦/- યુવરાજ પ્રિન્ટર્સ પ્રા.લિ.
- રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦/- ચિરાગ ઓફસેટ પ્રા.લિ.
- રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/- શ્રી કમલેશ રસીકલાલ મહેતા - અમદાવાદ

વચસ્ક સમિતિ

- રૂ. ૫,૦૦૧/- શ્રી ગુણવંત કાનજીભાઈ શાહ - અમદાવાદ
- રૂ. ૫,૦૦૦/- શ્રીમતી રેખાબેન મનહરભાઈ વિશનજી દેઢિયા - અ’વાદ
- રૂ. ૫,૦૦૦/- શ્રીમતી તરુલતાબેન નરેન્દ્રભાઈ શાહ - અમદાવાદ
- રૂ. ૫,૦૦૦/- શ્રીમતી કલ્પનાબેન હરખચંદ પોલડિયા - અમદાવાદ
- રૂ. ૩,૦૦૦/- શ્રીમતી વીણા દિલીપ શાંતિલાલ સંઘવી

સંસ્થા ઉપરોક્ત તમામ દાતાશ્રીઓનો ખૂબ ખૂબ આભાર માને છે.

ભૂલ સુધાર

‘મંગલ મંદિર’ના જાન્યુઆરી-૨૦૨૩ના અંકમાં “સામાર સ્વીકાર” કોલમમાં મેડિકલ રીલીફ ફંડમાં શ્રી નીલેશ કાંતિલાલ શાહ - અમદાવાદનું રૂ. ૩૩,૦૦૦/-નું ડોનેશન આવેલ છે તેવું ભૂલથી પ્રિન્ટ થયેલ છે. ખરેખર તેમના રૂ. ૧૧,૦૦૦/- ડોનેશન સ્વરૂપે આવેલ છે.

ક્ષતિ બદલ ક્ષમા.

માનદ્ મંત્રી

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

એક અનુકરણીય ઉદાહરણ

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં હેલ્થ અને એજ્યુકેશન મુખ્ય છે. સને ૧૯૯૩થી સમાજ વિદ્યાર્થીઓને પોતાના સુંદર ભવિષ્ય માટે આર્થિક સહાય કરે છે. આવી આર્થિક સહાય મેળવનાર વિદ્યાર્થીની પુશાલી શૈલેષ ધારશી સંઘવીએ પોતાના M.Sc. (I.T.) માટે મેળવેલ આર્થિક સહાયની રકમ સામે રૂ. ૫૧,૦૦૦/-નું અનુદાન આપીને પોતાની ફરજ પૂર્ણ કરેલ છે. સંસ્થા વિદ્યાર્થીનીના આ કાર્યને બિરદાવે છે અને અન્ય વિદ્યાર્થીઓ અને વાલીઓ આવું સુંદર અનુકરણ કરે તેવી અભ્યર્થના.

રજનીકાંત ધરમશી પારેખ

માનદ્ મંત્રી, શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

‘મંગલ મંદિર’ના લવાજમ પૂરા થતા હોય તેવા સભ્યોની નામાવલી

નીચે મુજબની વિગત અનુસાર જે તે સભ્યોના શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના માસિક મુખપત્ર ‘મંગલ મંદિર’ના લવાજમ પૂરા થાય છે. આ સભ્યોને વિનંતી કરવામાં આવે છે કે તેઓ પોતાના લવાજમની રકમ મંગલ મંદિરના લવાજમની મુદત પૂરી થતા અગાઉ મોકલી આપે કે જેથી તેઓને મુખપત્ર મોકલવાનું ચાલુ રાખી શકાય.

● જૂન-૨૦૨૩ દરમિયાન લવાજમ પૂરા થતા હોય તેવા સભ્યોની નામાવલી

ક્રમ	નામ	સ્થળ	મોબાઈલ નંબર
૧.	હેમા જગતકુમાર શાહ	અમદાવાદ	૯૨૭૫૭ ૦૬૧૨૨
૨.	મોહનલાલ નાગજી જૈન (ગાંધી)	અમદાવાદ	૯૭૨૮૩ ૪૧૯૭૫, ૯૮૯૬૦ ૯૧૯૨૧
૩.	જયા નાગડા હિતુન નાગડા	થાણા (વેસ્ટ)	૯૨૨૪૧ ૨૫૨૬૭
૪.	ગુલાબભાઈ એ. શાહ	અંકલેશ્વર	
૫.	કરમચંદ આણંદજી વિક્રમશી	હુબલી	

● જુલાઈ-૨૦૨૩ દરમિયાન લવાજમ પૂરા થતા હોય તેવા સભ્યોની નામાવલી

૧.	ભૂપેન્દ્ર એસ. વ્યાસ	રાજકોટ	૬૩૫૨૨ ૪૩૬૧૯
૨.	પ્રવીણ કુંવરજી છેડા	અમદાવાદ	૯૯૭૮૭ ૩૭૦૬૪, ૯૦૯૯૯ ૫૩૧૭૩
૩.	સુનીલ ચંદુલાલ શાહ	વડોદરા	
૪.	નમન નવીનચંદ્ર મહેતા	કચ્છ	

વિશેષમાં જણાવવાનું કે ‘મંગલ મંદિર’ના લવાજમના દરો નીચે મુજબ રાખવામાં આવેલ છે.

- ★ ૧ વર્ષનું લવાજમ : રૂ. ૧૫૦/-
- ★ ૨ વર્ષનું લવાજમ : રૂ. ૩૦૦/-
- ★ ૩ વર્ષનું લવાજમ : રૂ. ૪૦૦/-
- ★ ૫ વર્ષનું લવાજમ : રૂ. ૬૦૦/-
- ★ ૧૫ વર્ષનું લવાજમ : રૂ. ૧૫૦૦/-

શક્ય હોય ત્યાં સુધી ૧૫ વર્ષનું લવાજમ ભરીને મોકલી આપવા વિનંતી કે જેથી દર વર્ષે આ બાબતે પત્ર વ્યવહાર કરવાની જરૂરત ના રહે.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના બેંક એકાઉન્ટની વિગત નીચે મુજબ છે :

- ★ ખાતાનું નામ : શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ
- ★ બેંક : કેનેરા બેંક, પાલડી બ્રાંચ, અમદાવાદ.
- ★ એકાઉન્ટ નંબર : 70072010016032
- ★ IFSC CODE : CNRB0017007

અન્ય લોકો પણ ઉપર પ્રમાણેની લવાજમની રકમ મોકલી શકે છે કે જેથી તેઓને પણ શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદનું માસિક મુખપત્ર ‘મંગલ મંદિર’ નિયમિતપણે મોકલી શકાય.

સહકારની અપેક્ષા સહ...

માનદ્ મંત્રી,
શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

કેટલીક તકલીફો આપણી પરીક્ષા કરવા નહીં પણ આપણી સાથે જોડાયેલા લોકોની ઓળખ કરવા પણ આવે છે.

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

તાજેતરમાં 'મંગલ મંદિર'નું લવાજમ ભરનારાઓના નામની યાદી

સવિનય જણાવવાનું કે જેઓને 'મંગલ મંદિર'ના અંકો નિયમિત મોકલવામાં આવે છે તેઓમાંના અનેક લોકોના લવાજમની અવધિ પૂરી થઈ ગયેલ છે. તેમ છતાં આ બધા સભ્યોને 'મંગલ મંદિર' નિયમિતપણે પોસ્ટ કરવામાં આવે છે અથવા તેઓ રૂબરૂમાં આવીને લઈ જાય છે.

તેના અનુસંધાને, જેઓના લવાજમ પૂરા થઈ ગયેલ છે તેઓને પત્રો લખીને મોકલી આપવામાં આવેલ છે તથા વોટ્સએપ દ્વારા મેસેજ પણ આપવામાં આવેલ છે.

પરિણામ સ્વરૂપે અનેક લોકોએ પોતાના લવાજમ ભરીને મોકલી આપેલ છે કે જ્યારે હજુ પણ **અનેક લોકોના લવાજમ આવવાના બાકી રહે છે.**

જે સભ્યોના લવાજમ આવી ગયેલ છે એ સભ્યોના નામોની યાદી અત્રે પ્રસારિત કરવામાં આવી રહેલ છે અને જે લોકોના લવાજમ બાકી રહે છે તે માનવંતા સભ્યો સાથે પત્ર વ્યવહાર ચાલુ છે અને તેઓને વોટ્સએપ દ્વારા સમાચાર પણ મોકલી આપવામાં આવે છે. તદુપરાંત તેઓને ફોન પણ કરવામાં આવે છે.

જેઓએ આજ દિન સુધી પોતાના લવાજમ ભરેલ નથી, તેઓને પોતાના લવાજમ વહેલી તકે ભરીને મોકલી આપવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

'મંગલ મંદિર'ના લવાજમના દરો નીચે મુજબ રાખવામાં આવેલ છે.

- ★ ૧ વર્ષનું લવાજમ : રૂા. ૧૫૦/-
- ★ ૨ વર્ષનું લવાજમ : રૂા. ૩૦૦/-
- ★ ૩ વર્ષનું લવાજમ : રૂા. ૪૦૦/-
- ★ ૫ વર્ષનું લવાજમ : રૂા. ૬૦૦/-
- ★ ૧૫ વર્ષનું લવાજમ : રૂા. ૧૫૦૦/-

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના બેંક એકાઉન્ટની વિગત નીચે મુજબ છે :

- ★ ખાતાનું નામ : શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ
- ★ બેંક : કેનેરા બેંક, પાલડી બ્રાંચ, અમદાવાદ.
- ★ એકાઉન્ટ નંબર : 70072010016032
- ★ IFSC CODE : CNRB0017007

લવાજમ મોકલનાર સભ્યોને વિનંતી કે તેઓ શક્ય હોય ત્યાં સુધી ૧૫ વર્ષનું જ લવાજમ મોકલે કે જેથી તેઓશ્રીને વચ્ચેના વર્ષો દરમિયાન લવાજમ બાબતે પત્ર વ્યવહાર કરવાની જરૂરિયાત ના રહે.

આપશ્રીને વિનંતી કે 'મંગલ મંદિર'માં આવતા લખાણ તથા લેખોની વિગતો આપશ્રીને યોગ્ય લાગતી હોય તો આપશ્રી, આપશ્રીના આજુબાજુના અથવા ઓળખીતા પરિવારજનોને 'મંગલ મંદિર'નું લવાજમ ભરવા પ્રેરિત કરશો તેવી આપશ્રી પાસેથી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે.

કન્વીનર

મંગલ મંદિર લવાજમ સમિતિ

નવેમ્બર-૨૦૨૨થી તા. ૧૦-૦૪-૨૦૨૩ સુધીમાં જે સભ્યોના લવાજમ જમા થઈ ગયેલ છે તેમની વિગત

ક્રમ	નામ	સ્થળ	લવાજમ ભર્યા તારીખ
૧ વર્ષનું લવાજમ ભરનારા સભ્યોની યાદી			
૧.	ચિરાગ નવીનચંદ્ર ગાલા	અમદાવાદ	૨૯-૧૦-૨૨
૨.	દેવાંગ પ્રફુલ શાહ	અમદાવાદ	૧૮-૧૧-૨૨
૩.	કુમારપાળ કાંતિલાલ લોડાયા	અમદાવાદ	૨૩-૧૧-૨૨
૪.	નીલેશ કાંતિલાલ રણશી શેઠિયા	અમદાવાદ	૦૪-૧૧-૨૨
૫.	પ્રફુલ કાનજી સાવલા	કચ્છ	૨૦-૧૨-૨૨
૬.	દિલીપ વશનજી લાપસીયા	અમદાવાદ	૨૪-૧૨-૨૨
૭.	જગદીશ અજીત મહેતા	અમદાવાદ	૧૦-૧૨-૨૨
૮.	હેમલતા ધીરજલાલ વોરા	હેદ્રાબાદ	૧૭-૧૨-૨૨
૯.	હર્ષદભાઈ શાહ	કોલકત્તા	૦૬-૧૨-૨૨
૧૦.	જુગલકિશોર ખીમજી રાયચ	મુંબઈ	૧૧-૦૧-૨૩
૧૧.	સુરેન્દ્ર મૂલચંદ રાજગોર	મુંબઈ	૦૯-૦૧-૨૩
૧૨.	સુશીલાબેન મહેન્દ્રભાઈ શાહ	અમદાવાદ	૨૩-૦૨-૨૩
૧૩.	પ્રકાશ મીઠુભાઈ સૈયા	અમદાવાદ	૧૧-૦૨-૨૩
૧૪.	પ્રફુલ અરવિંદ શાહ	અમદાવાદ	૦૮-૦૨-૨૩
૧૫.	ચંદાબેન કીર્તિકાંત પુરોહિત	વડોદરા	૧૩-૦૨-૨૩
૧૬.	હીરેન એન. ધરમશી	મુંબઈ	૨૧-૦૨-૨૩
૧૭.	મિલન મહેન્દ્રભાઈ મહેતા	અમદાવાદ	૦૪-૦૩-૨૩
૧૮.	ભાવિક ભરત બી. મહેતા	અમદાવાદ	૦૯-૦૩-૨૩
૧૯.	કીર્તિચંદ્ર શાહ	મુંબઈ	૨૫-૦૩-૨૩
૨૦.	એમ. એમ. સોલંકી	ધોળકા	૨૮-૦૩-૨૩
૨૧.	નીલેશ ડી. કારાણી	બેંગલોર	૦૩-૦૪-૨૩
૨૨.	દિનેશ કેશવજી મોતા	અમદાવાદ	૨૩-૧૧-૨૨
૨૩.	નીતિન કાંતિલાલ લોડાયા	અમદાવાદ	૨૩-૧૧-૨૨
૨૪.	દેવલ ચંદ્રકાંત ભવાનજી મૈશેરી	અમદાવાદ	૨૩-૧૧-૨૨
૨ વર્ષનું લવાજમ ભરનારા સભ્યોની યાદી			
૧.	નીરજ હસમુખ લાલચંદ શાહ	અમદાવાદ	૨૯-૧૦-૨૨
૨.	હિરેન કુંવરજી છેડા	હુબલી	૦૭-૧૨-૨૨
૩.	સંજય વાડીલાલ ગાંધી	અંજાર	૨૮-૦૧-૨૩

ક્રમ	નામ	સ્થળ	લવાજમ ભર્યા તારીખ
૪.	રજનીકાંત ખીમજી મહેતા	અમદાવાદ	૨૪-૦૧-૨૩
૫.	દિનેશ લખમશી લુઠિયા	મુંબઈ	૨૭-૦૧-૨૩
૬.	વિમળાબેન વસંતલાલ શાહ	મુંબઈ	૦૪-૦૧-૨૩
૭.	જયશ્રીબેન સંઘવી	હેદ્રાબાદ	૨૩-૦૧-૨૩
૮.	અરવિંદ મલુકચંદ શાહ	અમદાવાદ	૧૬-૦૨-૨૩
૯.	ઈંદુબેન મનુભાઈ પટેલ	અમદાવાદ	૨૩-૦૧-૨૩
૩ વર્ષનું લવાજમ ભરનારા સભ્યોની યાદી			
૧.	પ્રદીપ દેવેન્દ્ર શાહ	અમદાવાદ	૦૯-૧૧-૨૨
૨.	મૂકેશ લક્ષ્મીચંદ શાહ	અમદાવાદ	૧૧-૧૧-૨૨
૩.	પ્રવીણ કેશવજી મોતા	અમદાવાદ	૨૮-૧૧-૨૨
૪.	રવિન્દ્ર ભાઈલાલ શાહ	અમદાવાદ	૨૧-૧૨-૨૨
૫.	જીતેશ શામજી વીરા	અમદાવાદ	૧૨-૧૨-૨૨
૬.	નયના ચંદ્રકાંત બી. મૈશેરી	અમદાવાદ	૨૯-૧૨-૨૨
૭.	નીલેશ લક્ષ્મીચંદ નંદુ	મુંબઈ	૨૧-૧૨-૨૨
૮.	શ્રીમતી મણિબેન પ્રેમજી કારાણી ટ્રસ્ટ	માંડવી	૨૫-૦૧-૨૩
૯.	ડો. પ્રકાશ ગોવિંદલાલ શાહ	અમદાવાદ	૧૧-૦૧-૨૩
૧૦.	તુષાર પી. દેસાઈ	અમદાવાદ	૩૧-૦૧-૨૩
૧૧.	સુમિત વાડીલાલ શાહ	અમદાવાદ	૨૧-૦૧-૨૩
૧૨.	ચંદ્રકાંત વી. ભાટે (દેઢિયા)	સતારા	૨૭-૦૧-૨૩
૧૩.	વિલાસ રવિલાલ ઝવેરી	અમદાવાદ	૦૬-૦૨-૨૩
૧૪.	સુરેશ એમ. પારેખ	હેદ્રાબાદ	૧૦-૦૨-૨૩
૧૫.	દીપક દામજી દેઢિયા	અમદાવાદ	૧૭-૦૩-૨૩
૧૬.	નેહાબેન ભરતભાઈ શાહ	મુંબઈ	૧૩-૦૩-૨૩
૧૭.	પ્રમોદ એચ. વોરા	મુંબઈ	૧૮-૦૩-૨૩
૧૮.	દિવ્યેશ દામજી ગાલા	અમદાવાદ	૨૩-૦૩-૨૩
૧૯.	મગનલાલ મોતીચંદ સંઘવી	અમદાવાદ	૨૬-૧૨-૨૨
૨૦.	કુમારપાળ રમણિકલાલ મસાલીયા	અમદાવાદ	૧૭-૧૨-૨૨
૨૧.	ડો. ચંદ્રકાંત કાનજી દેઢિયા	અમદાવાદ	૩૦-૦૩-૨૩
૨૨.	મયૂર ચંદ્રકાંત દેઢિયા	મુંબઈ	૧૦-૦૪-૨૩

କ୍ରମ	ନାମ	स्थल	लवाजम लर्या तारीख
୫ वर्षनुं लवाजम लरनारा सल्योनी यादी			
୧.	मूकेश शांतिलाव मुनवर	अमदावाढ	२१-११-२२
२.	अशोक गजेन्द्र गोरज	अमदावाढ	२४-११-२२
३.	रविलाव मगनलाव वोरा	अमदावाढ	३०-११-२२
४.	मूकेश जमनादास महेता	अमदावाढ	०९-११-२२
५.	राहुल भोगीलाव महेता	अमदावाढ	२६-११-२२
६.	मेघज क्यरा छेडा	अमदावाढ	२५-११-२२
७.	आशिष ज़ादवज शाह	अमदावाढ	०५-११-२२
८.	स्मित नरेन्द्र रसीकलाव महेता	अमदावाढ	११-११-२२
९.	शामज रामज गावा	अमदावाढ	११-११-२२
१०.	मूकेश शामज संगोर्ध	अमदावाढ	३०-११-२२
११.	लरत बाभुलाव महेता	अमदावाढ	२५-११-२२
१२.	शांतिलाव रतनशी शाह	अमदावाढ	१८-११-२२
१३.	यंदुलाव डाह्यालाव भौवा	मुंभर्ध	२३-११-२२
१४.	जयप्रकाश मनुभाई शाह	अमदावाढ	२७-१२-२२
१५.	शांतिलाव रवज रांभिया	अमदावाढ	२४-१२-२२
१६.	कमलेश बाभुभाई शाह	अमदावाढ	१५-१२-२२
१७.	नरेन्द्र डीरायंद लावज हंड	अमदावाढ	१२-१२-२२
१८.	नवीनयंद लावयंद संघवी	अमदावाढ	२४-१२-२२
१९.	दिनेश मोहनलाव वोरा	अमदावाढ	०५-१२-२२
२०.	लरत मणिलाव शाह	अमदावाढ	२४-१२-२२
२१.	सेवंतीलाव र्धरलाव संघवी	अमदावाढ	२०-१२-२२
२२.	रोहित भीमजभाई देडिया	अमदावाढ	३१-१२-२२
२३.	नवीनयंद केशवज मोता	अमदावाढ	१२-१२-२२
२४.	लजमशी हंसराज मोता	मुंभर्ध	२७-१२-२२
२५.	नवीन रायशी पोवडिया	अमदावाढ	२३-०१-२३
२६.	लवाना प्रकुल कल्याणज छेडा	अमदावाढ	०७-०१-२३
२७.	डार्डिक लूपेन्द्र मोरणीया	अमदावाढ	०३-०१-२३
२८.	तारायंद वेलज रताणी	अमदावाढ	३०-०१-२३
२९.	अनिस अरविंदभाई दोशी	अमदावाढ	०७-०१-२३
३०.	यंद्रकांत देवशी डाया	आंध्र प्रदेश	२३-०१-२३

क़्रम	नाम	स्थल	लवाजम लर्या तारीख
३१.	अतुल मनसुभलाव शाह	लुज	०३-०२-२३
३२.	येतना प्रकुल वोरा	अमदावाढ	२५-०२-२३
३३.	वसंतलाव भीमज शेठिया	अमदावाढ	१३-०२-२३
३४.	शशीकांत हरिलाव शाह	अमदावाढ	१९-०२-२३
३५.	निमेष विजय शाह (मुनवर)	अमदावाढ	०२-०२-२३
३६.	यिराग हसमुभलाव शाह	अमदावाढ	१४-०२-२३
३७.	शांतिलाव डी. मारु	हैद्राबाद	१८-०२-२३
३८.	अनिल प्राणज शाह	अमदावाढ	०२-०३-२३
३९.	नीपेश जयकुमार शाह	अमदावाढ	०९-०३-२३
४०.	डॉ. गार्गीभेन वसावडा	अमदावाढ	०२-०३-२३
४१.	जगजवन भेंगारज मेहता	अमदावाढ	२१-०३-२३
४२.	प्रीत हर्षदभाई शाह	अमदावाढ	२२-०३-२३
४३.	हसमुभभाई रामदेपुत्रा	राजकोट	२४-०३-२३
४४.	शामज डीरज गावा	अमदावाढ	२८-०३-२३
४५.	नरेश युनीलाव वोरा	अमदावाढ	०६-०४-२३
४६.	यंद्रकांत प्राणजवन मेहता	मांडवी	१०-०४-२३
४७.	प्रवीणकांत दामज नागडा	अमदावाढ	२३-११-२२
४८.	राजेन्द्र हरिलाव नथु संघवी	अमदावाढ	१४-११-२२
४९.	महेन्द्र नानयंद संघवी	अमदावाढ	१४-११-२२
५०.	नरेन्द्र हरिलाव संघवी	अमदावाढ	१३-१२-२२
५१.	हसमुभ कांतिलाव मेहता	अमदावाढ	०७-१२-२२
५२.	नवीन पदमशी गोसर	अमदावाढ	०६-१२-२२
५३.	अलभ नवीनयंद रामज सतरा	अमदावाढ	०९-१२-२२
५४.	राजेश मयायंद संघवी	अमदावाढ	०५-१२-२२
५५.	शैलेश शामज नागडा	अमदावाढ	२६-१२-२२
५६.	दिनेश लजमशी मैशेरी	अमदावाढ	१७-०१-२३
५७.	मोनीश लूपेन्द्र वोरा	अमदावाढ	१२-०१-२३
५८.	नरेश मणिलाव शाह (गरमाणीया)	अमदावाढ	११-०१-२३
५९.	रमेश लवानज मैशेरी	अमदावाढ	११-०१-२३
६०.	मूकेश अमृतलाव मैशेरी	अमदावाढ	०९-०२-२३
६१.	प्रताप नाराणज हंड	अमदावाढ	०६-०३-२३

ક્રમ	નામ	સ્થળ	લવાજમ ભર્યા તારીખ
૧૫ વર્ષનું લવાજમ ભરનારા સભ્યોની યાદી			
૧.	હિતેશ ધીરજલાલ સંઘવી	અમદાવાદ	૧૬-૧૧-૨૨
૨.	સુકેતુ ચમનલાલ પારેખ	અમદાવાદ	૧૧-૧૧-૨૨
૩.	પીયુષ હરિલાલ મોરબીયા	અમદાવાદ	૨૮-૧૧-૨૨
૪.	જયંતીલાલ જીવરાજ મહેતા	અમદાવાદ	૦૭-૧૧-૨૨
૫.	ગુલાબચંદ ધારશી રાંભિયા	અમદાવાદ	૧૭-૧૧-૨૨
૬.	સુરેશ ઉગરચંદ ગઢેયા	અમદાવાદ	૧૪-૧૧-૨૨
૭.	અજય ચંદુલાલ મહેતા	અમદાવાદ	૧૧-૧૧-૨૨
૮.	રમેશ મણિલાલ પૂજ	અમદાવાદ	૦૯-૧૧-૨૨
૯.	જૂલી ભોગીલાલ દેસાઈ	અમદાવાદ	૨૮-૧૧-૨૨
૧૦.	ઝવેરચંદ લાલજી છોડા	અમદાવાદ	૨૪-૧૧-૨૨
૧૧.	મૂકેશ રમણલાલ ગાંધી	અમદાવાદ	૦૯-૧૧-૨૨
૧૨.	કીર્તિ ભારમલ નાગડા	અમદાવાદ	૧૪-૧૧-૨૨
૧૩.	હસમુખ ખીમજી મહેતા	અમદાવાદ	૨૮-૧૧-૨૨
૧૪.	દીપક અમૃતલાલ શાહ	અમદાવાદ	૧૭-૧૧-૨૨
૧૫.	મૂકેશ જુમખલાલ શાહ	અમદાવાદ	૧૯-૧૧-૨૨
૧૬.	અલ્પેશ જુમખલાલ શાહ	અમદાવાદ	૧૯-૧૧-૨૨
૧૭.	રાજેન્દ્ર ભવાનજી ગાલા	અમદાવાદ	૧૧-૧૧-૨૨
૧૮.	અનિલ હિંમતલાલ શાહ	અમદાવાદ	૧૨-૧૧-૨૨
૧૯.	સંજય લક્ષ્મીચંદ મોતા	અમદાવાદ	૨૯-૧૧-૨૨
૨૦.	બિપીનચંદ્ર કાનજી જૈન	મુંબઈ	૨૪-૧૧-૨૨
૨૧.	પ્રબોધ તારાચંદ સંઘવી	અમદાવાદ	૦૯-૧૨-૨૨
૨૨.	ભોગીલાલ કાનજી ત્રેવડિયા	અમદાવાદ	૦૧-૧૨-૨૨
૨૩.	જયંતીલાલ જગજીવન સંઘવી	અમદાવાદ	૨૩-૧૨-૨૨
૨૪.	જયંત કલ્યાણજી છોડા	અમદાવાદ	૩૧-૧૨-૨૨
૨૫.	કાંતિલાલ ગોવિંદલાલ શાહ	અમદાવાદ	૦૪-૧૨-૨૨
૨૬.	જીજ્ઞેશ મહેન્દ્રભાઈ વોરા	અમદાવાદ	૦૯-૧૨-૨૨
૨૭.	રાજેશ જુમખલાલ શાહ	અમદાવાદ	૦૫-૧૨-૨૨
૨૮.	દીપક કાંતિલાલ મહેતા	અમદાવાદ	૦૨-૧૨-૨૨
૨૯.	રમેશ પાસુભાઈ શાહનંદ	અમદાવાદ	૨૧-૧૨-૨૨
૩૦.	હસમુખ હીરજી વોરા	અમદાવાદ	૨૧-૧૨-૨૨

ક્રમ	નામ	સ્થળ	લવાજમ ભર્યા તારીખ
૩૧.	જયેશ ઠાકરશી લોડાયા	અમદાવાદ	૧૦-૧૨-૨૨
૩૨.	પ્રવીણચંદ્ર ચમનલાલ શાહ	અમદાવાદ	૨૧-૧૨-૨૨
૩૩.	પૂનમચંદ કાનજી સ્વરૂપચંદ વોરા	અમદાવાદ	૨૧-૧૨-૨૨
૩૪.	હીના શેઠ	અમદાવાદ	૨૬-૧૨-૨૨
૩૫.	રાહુલ નટવરલાલ શાહ	અમદાવાદ	૧૬-૧૨-૨૨
૩૬.	સ્મિત રમેશચંદ્ર શાહ	અમદાવાદ	૧૭-૧૨-૨૨
૩૭.	ઉદય પ્રેમજી મુલજી કારાણી	અમદાવાદ	૧૫-૧૨-૨૨
૩૮.	નીતિન હરિલાલ સંઘવી	ગાંધીનગર	૧૫-૧૨-૨૨
૩૯.	પરેશ રવિલાલ પારેખ	અમદાવાદ	૦૪-૧૨-૨૨
૪૦.	મધુકાંત વીરચંદ શાહ	મુંબઈ	૨૪-૧૨-૨૨
૪૧.	બિપીન હરિલાલ શાહ	પૂના	૧૨-૧૨-૨૨
૪૨.	રાજન ધનસુખલાલ મોરબીયા	ભુજ	૨૩-૦૧-૨૩
૪૩.	મનસુખ ગોકલદાસ શાહ	કચ્છ	૦૭-૦૧-૨૩
૪૪.	પરેશ કાંતિલાલ શાહ	અમદાવાદ	૧૧-૦૧-૨૩
૪૫.	હરીશ ચુનીલાલ શાહ	અમદાવાદ	૧૬-૦૧-૨૩
૪૬.	અમિત ખીમજી છોડા	અમદાવાદ	૨૪-૦૧-૨૩
૪૭.	ટોકરશી કેશવજી શાહ	અમદાવાદ	૧૨-૦૧-૨૩
૪૮.	ભરત કેશવલાલ શાહ	અમદાવાદ	૩૧-૦૧-૨૩
૪૯.	હર્ષદ તલકશી મહેતા	અમદાવાદ	૧૧-૦૧-૨૩
૫૦.	પ્રકાશ ભાઈચંદ વોરા	અમદાવાદ	૧૬-૦૧-૨૩
૫૧.	જયદીપ ગુણવંતલાલ શાહ	અમદાવાદ	૧૨-૦૧-૨૩
૫૨.	જિતેન્દ્ર મૂલચંદ રાંભિયા	અમદાવાદ	૧૧-૦૧-૨૩
૫૩.	મહેન્દ્ર મોતીલાલ વસા	અમદાવાદ	૧૨-૦૧-૨૩
૫૪.	દર્શન બાબુલાલ ખેતશી મહેતા	અમદાવાદ	૧૧-૦૧-૨૩
૫૫.	ડૉ. ધવલ અરવિંદ દોશી	અમદાવાદ	૨૬-૦૧-૨૩
૫૬.	પ્રવીણ વેરશી હરિયા	અમદાવાદ	૧૦-૦૧-૨૩
૫૭.	નવીનચંદ્ર વેરશી હરિયા	અમદાવાદ	૦૬-૦૧-૨૩
૫૮.	કવિતા જયેશ લાલકા	અમદાવાદ	૩૦-૦૧-૨૩
૫૯.	મનહરલાલ વશનજી દેઢિયા	અમદાવાદ	૦૯-૦૧-૨૩
૬૦.	હર્ષદ વાડીલાલ મહેતા	અમદાવાદ	૦૯-૦૧-૨૩
૬૧.	નિમિષ ચમનલાલ વોરા	અમદાવાદ	૧૬-૦૧-૨૩
૬૨.	હિરેન વીરચંદ નાગડા	અમદાવાદ	૧૯-૦૧-૨૩

ક્રમ	નામ	સ્થળ	લવાજમ ભર્યા તારીખ
૬૩.	રમણિકલાલ શિવજી વોરા	અમદાવાદ	૦૯-૦૧-૨૩
૬૪.	દિલીપ પુનશી શાહ	અમદાવાદ	૧૭-૦૧-૨૩
૬૫.	જય ભરતભાઈ ભેદા	પૂના	૨૩-૦૧-૨૩
૬૬.	નરેશ કે. શાહ	ભુજ	૨૪-૦૨-૨૩
૬૭.	જયેશ વિશનજી ભેદા	ગાંધીધામ	૧૬-૦૨-૨૩
૬૮.	પદમશી લખમશી લાલકા	આદિપુર	૧૦-૦૨-૨૩
૬૯.	જયંતીલાલ કાનજી દેઢિયા	અમદાવાદ	૦૨-૦૨-૨૩
૭૦.	પંકજ લક્ષ્મીચંદ મોતા	અમદાવાદ	૨૦-૦૨-૨૩
૭૧.	જયાબેન જીવરાજ નાગડા	અમદાવાદ	૧૪-૦૨-૨૩
૭૨.	મૂલચંદ નાનજી માડુ	અમદાવાદ	૧૩-૦૨-૨૩
૭૩.	જલદીપ કુંવરજી શાહ	અમદાવાદ	૧૭-૦૨-૨૩
૭૪.	જયાલક્ષ્મીબેન વીરચંદ ડાઘા	અમદાવાદ	૧૩-૦૨-૨૩
૭૫.	અમિત હીરજી વોરા	અમદાવાદ	૧૦-૦૨-૨૩
૭૬.	દિલીપ હીરજી વોરા	અમદાવાદ	૧૦-૦૨-૨૩
૭૭.	રીતેશ રજનીકાંત કોઠારી	અમદાવાદ	૦૬-૦૨-૨૩
૭૮.	મનીષ લક્ષ્મીચંદ શાહ	અમદાવાદ	૨૭-૦૨-૨૩
૭૯.	ચંદ્રકાંત લીલાધર શાહ	અમદાવાદ	૨૪-૦૨-૨૩
૮૦.	જગદીશ રવજીભાઈ ઠક્કર	અમદાવાદ	૧૦-૦૨-૨૩
૮૧.	પંકજ મગનલાલ દેઢિયા	અમદાવાદ	૧૫-૦૨-૨૩
૮૨.	હાર્દિક રજનીકાંત શાહ	અમદાવાદ	૧૬-૦૨-૨૩
૮૩.	હરેશ ધનજી શાહ (કોરડિયા)	અમદાવાદ	૦૨-૦૨-૨૩
૮૪.	પ્રજાબેન શાંતિલાલ વી. ગાલા	અમદાવાદ	૧૦-૦૨-૨૩
૮૫.	પંકજ વેલજી ગાલા	અમદાવાદ	૧૦-૦૨-૨૩
૮૬.	ચમનલાલ મોહનલાલ વોરા	અમદાવાદ	૦૪-૦૨-૨૩
૮૭.	વિનોદ હીરાચંદ શાહ	અમદાવાદ	૧૬-૦૨-૨૩
૮૮.	નિરંજન પૂનમચંદ મૈશેરી	અમદાવાદ	૧૩-૦૨-૨૩
૮૯.	દિલીપ શાંતિલાલ સંઘવી	અમદાવાદ	૨૩-૦૨-૨૩
૯૦.	જનકબેન શૈલેષભાઈ ભાલાણી	અમદાવાદ	૨૪-૦૨-૨૩
૯૧.	જોલી બીમલ સંઘવી	અમદાવાદ	૦૨-૦૨-૨૩
૯૨.	ભરત નાનાલાલ શાહ	અમદાવાદ	૨૦-૦૨-૨૩
૯૩.	હિતેન્દ્ર માણેકજી મોતા	મુંબઈ	૧૫-૦૨-૨૩
૯૪.	નિમેષ ગુલાબચંદ છેડા	મુંબઈ	૨૦-૦૨-૨૩

ક્રમ	નામ	સ્થળ	લવાજમ ભર્યા તારીખ
૯૫.	મોનીક ધરમશી	હેદ્રાબાદ	૧૩-૦૨-૨૩
૯૬.	હિતેન્દ્ર લીલાધર સંઘવી	ભુજ	૧૩-૦૩-૨૩
૯૭.	હિતેન્દ્ર લાભશંકર જોશી	અંજાર	૦૯-૦૩-૨૩
૯૮.	રમેશ લાલચંદ શાહ	માંડવી	૦૩-૦૩-૨૩
૯૯.	સનત તલકશી મહેતા	અમદાવાદ	૦૪-૦૩-૨૩
૧૦૦.	જીજ્ઞેશ પુષ્પકાંત પ્રાણલાલ શાહ	અમદાવાદ	૨૧-૦૩-૨૩
૧૦૧.	અનિલ પાસુભાઈ શાહનંદ	અમદાવાદ	૦૬-૦૩-૨૩
૧૦૨.	પંકજ કીર્તિલાલ સંઘવી	અમદાવાદ	૦૯-૦૩-૨૩
૧૦૩.	કિશોર રતનશી શાહ (વીરા)	અમદાવાદ	૦૨-૦૩-૨૩
૧૦૪.	કાંતિલાલ રતિલાલ ભણસાલી	અમદાવાદ	૨૨-૦૩-૨૩
૧૦૫.	વિજય ભવાનજી દેઢિયા	અમદાવાદ	૧૪-૦૩-૨૩
૧૦૬.	વસંત જીવરાજ સાવલા	અમદાવાદ	૦૨-૦૩-૨૩
૧૦૭.	પ્રદીપ વેલજી હંસરાજ વોરા	અમદાવાદ	૦૯-૦૩-૨૩
૧૦૮.	કલ્પના નીતિન વેલજી પાલાણી	અમદાવાદ	૧૧-૦૩-૨૩
૧૦૯.	જીગર ચંદ્રકાંત સાવલા	અમદાવાદ	૧૮-૦૩-૨૩
૧૧૦.	નીરલ મહેન્દ્ર શાહ	અમદાવાદ	૨૦-૦૩-૨૩
૧૧૧.	રાયચંદ લાડકચંદ કોઠારી	અમદાવાદ	૦૬-૦૩-૨૩
૧૧૨.	લાલજી જેઠાભાઈ નંદુ (શાહ)	અમદાવાદ	૧૬-૦૩-૨૩
૧૧૩.	પ્રો. પ્રવીણચંદ ઠક્કર	વડોદરા	૦૪-૦૩-૨૩
૧૧૪.	કિશોર કે. શાહ	સાંગલી	૦૨-૦૩-૨૩
૧૧૫.	ભવાનજી હીરજી સોની	અમદાવાદ	૨૨-૦૩-૨૩
૧૧૬.	હરેરચંદ હીરજી લોડાયા	થાણા	૨૩-૦૩-૨૩
૧૧૭.	વિશાલ મહેન્દ્ર શાહ	અમદાવાદ	૨૪-૦૩-૨૩
૧૧૮.	રસીકલાલ કલ્યાણજી દોશી	ગાંધીધામ	૨૪-૦૩-૨૩
૧૧૯.	ચંદ્રકાંત આર. શાહ	મુંબઈ	૨૫-૦૩-૨૩
૧૨૦.	હિરેન લીલાધર ગડા	અમદાવાદ	૨૯-૦૩-૨૩
૧૨૧.	અનિલ બાબુલાલ મહેતા	અમદાવાદ	૦૮-૦૪-૨૩
૧૨૨.	અરુણ સુરેન્દ્ર જૈની (શાહ)	અમદાવાદ	૧૦-૦૪-૨૩
૧૨૩.	અલ્કેશ કાંતિલાલ શાહ	અમદાવાદ	૧૧-૦૧-૨૩
૧૨૪.	સંદીપ અશોકકુમાર મહેતા	અમદાવાદ	૧૯-૦૧-૨૩

સંબંધોની સીલાઈ જો ભાવનાથી થયેલ હોય તો તૂટવી મુશ્કેલ છે.
પરંતુ જો તે સ્વાર્થથી થયેલ હોય તો ટકવી મુશ્કેલ છે.

ગોલ્ડ હેલ્થ કાર્ડ

અમદાવાદ - ગાંધીનગરમાં શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના ૧૦૦૦થી વધુ પરિવારોના નિવાસ સ્થાન રહેવા પામેલ છે.

આપણે ઈચ્છીએ કે દરેક પરિવારના દરેક સભ્યની તંદુરસ્તી સારી રહે. પરંતુ ક્યારેક પરિવારના કોઈ સભ્યની તંદુરસ્તી વધુ પડતી બગડી જાય તો તે પરિવાર સારા એવા ખર્ચમાં ઉતરી જાય છે.

તેથી સમાજે તેના દરેક સભ્ય પરિવારના સીમ્સ હોસ્પિટલ દ્વારા વિતરણ કરવામાં આવતા “ગોલ્ડ હેલ્થ કાર્ડ” મેળવી લીધેલ છે કે જેના થકી અગર જે તે સભ્ય પરિવારને સીમ્સ હોસ્પિટલની સેવા લેવાની જરૂરિયાત ઊભી થાય તો આ ગોલ્ડ કાર્ડ થકી તેઓના વિવિધ પ્રકારના ચાર્જમાં ૧૦ ટકાથી ૨૫ ટકા સુધી કન્સેશન મળી શકે.

આ ગોલ્ડ કાર્ડ વિશેની વિગત અમે સૌપ્રથમ મંગલ મંદિરના નવેમ્બર-૨૦૨૨ના અંકમાં પ્રસારિત કરેલ હતી. ત્યારબાદ આ વિગતો મંગલ મંદિરના ડિસેમ્બર-૨૦૨૨, જાન્યુઆરી-૨૦૨૩ તથા ફેબ્રુઆરી-૨૦૨૩ના અંકોમાં પ્રસારિત કરેલ હતી. તેમ છતાં અમુક સભ્યોએ આ “ગોલ્ડ હેલ્થ કાર્ડ”ની ડિલીવરી શ્રી કચ્છી જૈન ભવન - પાલડી પરથી લીધેલ નથી. આ સભ્યોને વિનંતી કે તેઓ પોતાના “ગોલ્ડ હેલ્થ કાર્ડ” કે જે વિનામૂલ્યે વિતરણ કરવામાં આવે છે, તેઓ આ કાર્ડ સમાજની ઓફિસેથી વહેલી તકે મેળવી લે.

જે સભ્યોએ આ કાર્ડની ડિલીવરી હજુ સુધી લીધેલ નથી તેમની નામાવલી અત્રે નીચે પ્રસારિત કરેલ છે. આ સભ્યોને વિનંતી કે વિના મૂલ્યે વિતરણ કરવામાં આવતા આ કાર્ડ શક્ય ત્વરાએ સમાજની પાલડી ઓફિસેથી મેળવી લે.

માનદ્ મંત્રી

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

સીમ્સ હોસ્પિટલના “ગોલ્ડ હેલ્થ કાર્ડ” લઈ ગયેલા નથી તેવા કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદના સભ્યોની યાદી

ક્રમ	નામ	ફોન / મોબાઈલ
૧.	આશિષ ડી. મહેતા	૯૩૭૪૧ ૩૧૭૧૫
૨.	અરવિંદકુમાર અમૃતલાલ દોશી	૯૯૧૩૧ ૪૬૬૮૫
૩.	અમિત કિરણકુમાર શાહ	૯૯૦૯૭ ૯૨૨૨૫
૪.	અમિત સ્વરૂપચંદ કોરડિયા	૯૮૨૪૪ ૫૫૦૧૨
૫.	અશ્વિનકુમાર લક્ષ્મીચંદ શાહ	૮૭૮૦૩ ૫૯૨૨૧
૬.	અરૂણા ગુમખલાલ શાહ	૯૮૭૯૧ ૩૩૬૯૩
૭.	અશોકભાઈ ભોગીલાલ શાહ	૯૮૨૫૦ ૮૨૩૯૦
૮.	અર્પિતભાઈ પ્રફુલભાઈ કોરડિયા	૯૭૨૭૪ ૪૩૨૮૧
૯.	અજય કાંતિલાલ શાહ (છેડા)	૯૩૨૭૦ ૦૦૧૦૫
૧૦.	અમિત અભયચંદ લોડાયા	૯૩૭૪૧ ૩૫૬૭૯
૧૧.	અશ્વિન જેઠાલાલ મોરબીયા	૯૪૨૯૧ ૭૦૯૨૫
૧૨.	અરૂણભાઈ રસીકલાલ શાહ	૯૬૬૨૮ ૩૮૦૨૨
૧૩.	અતુલ કાંતિલાલ શાહ (છેડા)	૯૩૨૭૫ ૫૪૯૨૧
૧૪.	અનિલ બાબુલાલ મહેતા	૯૮૭૯૫ ૦૪૮૦૪

ક્રમ	નામ	ફોન / મોબાઈલ
૧૫.	અમિત મહેન્દ્રભાઈ દોશી	૯૪૨૬૯ ૬૯૦૭૧
૧૬.	અજીતભાઈ મનહરલાલ મહેતા	૯૬૬૨૫ ૨૮૮૫૨
૧૭.	અમરભાઈ ઠાકોરલાલ શાહ	
૧૮.	અમિતભાઈ નવીનચંદ્ર સંઘવી	૯૯૦૯૦ ૮૭૩૭૮
૧૯.	અનિલભાઈ નારાણજી શાહ	૨૫૭૩ ૦૯૦૫
૨૦.	આશિષ હીરજી શાહ	૯૮૭૯૩ ૭૩૧૪૩
૨૧.	આશિષ વાડીલાલ શેઠ	૯૪૨૯૮ ૨૨૭૨૮
૨૨.	અતુલભાઈ કેશવલાલ સંઘવી	૯૯૧૩૧ ૩૭૦૦૦
૨૩.	અંકુર નાનાલાલ મોરબીયા	૭૦૪૧૧ ૨૭૦૦૦
૨૪.	અશોક રામજી સાવલા	૯૮૭૯૦ ૦૬૯૫૯
૨૫.	અજયભાઈ ચંદુલાલ મહેતા	૯૯૦૯૯ ૭૯૫૬૭
૨૬.	અનિલ મધુકાંત શાહ	૯૭૩૭૬ ૧૨૪૯૪
૨૭.	ભરતકુમાર તારાચંદ શાહ	૯૮૭૯૧ ૧૪૯૯૪
૨૮.	ભાવિન ચંદ્રકાંત શાહ	૯૯૨૩૬ ૦૦૪૨૨

ક્રમ	નામ	ફોન / મોબાઈલ
૨૯	ભૂપેન્દ્રકુમાર દલસુખલાલ જૈન	૪૦૦૮ ૦૮૦૦
૩૦	ભરત ઉગરચંદ ગઢેયા	૨૬૫૬ ૦૧૫૦
૩૧	બીનાબેન લક્ષ્મીચંદ ગાલા	૯૫૧૦૨ ૪૧૮૪૪
૩૨	ભૂપેન્દ્રકુમાર દલસુખલાલ જૈન	૯૭૨૨૮ ૦૮૦૮૦
૩૩	બીનાબેન પ્રકાશ બોરીયા	૮૯૮૦૨ ૦૬૮૩૭
૩૪	ભાવિનભાઈ સુખલાલ મોરબીયા	૯૯૦૯૯ ૨૨૧૫૧
૩૫	ભરત કલ્યાણજી પીર	૯૮૧૯૨ ૧૧૯૦૯
૩૬	બુદ્ધિધન હરિલાલ શાહ	૯૯૭૮૯ ૧૧૯૫૭
૩૭	બિપીન હરજીવન મોરબીયા	૯૯૯૮૭ ૫૨૫૭૮
૩૮	બ્રિજેશ શશીકાંત મહેતા	૯૭૧૨૯ ૪૨૮૦૦
૩૯	ભરત કાંતિલાલ શાહ	૯૮૨૫૦ ૫૩૦૯૮
૪૦	બિપીન રમણલાલ ગાલા	૯૯૭૯૮ ૮૦૨૦૧
૪૧	ભાવિક શૈલેષકુમાર શાહ	૯૦૯૯૯ ૨૫૫૫૬
૪૨	ભવ્ય રાજેશ શેઠ	૯૦૩૩૪ ૦૭૭૪૨
૪૩	બકુલભાઈ હિંમતલાલ શાહ	૯૮૨૪૦ ૧૮૫૮૮
૪૪	ભાવેશભાઈ અજિતભાઈ મહેતા	૯૪૨૬૫ ૧૮૧૯૬
૪૫	ચિત્રસેન રવજી શાહ	૯૪૦૯૫ ૪૧૫૫૧
૪૬	ચંદ્રકાંત આર. સાવલા	૯૬૩૮૭ ૨૭૫૦૪
૪૭	ચંદુલાલ દેવરાજ દંડ	૯૮૨૪૩ ૪૯૯૭૪
૪૮	ચિરાગભાઈ નિરંજનભાઈ શાહ	૯૭૧૨૯ ૨૦૪૪૫
૪૯	ચિંતન નરેન્દ્રભાઈ દોશી	૯૭૭૩૧ ૧૭૬૧૬
૫૦	ચીમનલાલ છગનલાલ મહેતા	૯૪૦૮૯ ૪૬૯૮૯
૫૧	ચેતના વિજય મોરબીયા	૮૪૬૦૦ ૬૦૫૬૪
૫૨	ચમનલાલ મોહનલાલ વોરા	૯૪૨૯૬ ૧૫૬૩૫
૫૩	ચંદુલાલ પ્રેમચંદ સંઘવી	૯૪૨૭૧ ૨૧૫૭૩
૫૪	ચિંતન જયસુખ લોદરીયા	૯૨૨૭૩ ૯૦૦૪૨
૫૫	ચેતનભાઈ ગોવિંદભાઈ શાહ	૯૮૨૫૮ ૭૦૯૬૦
૫૬	ચંદ્રકાંત રવિલાલ મહેતા	૨૭૫૫ ૦૦૩૩
૫૭	ચેતન અજીતકુમાર મહેતા	૨૭૪૧ ૮૪૮૯
૫૮	ચંદુલાલ દેવચંદભાઈ કુબરિયા	૨૬૫૮ ૫૯૭૬
૫૯	દર્શન રાજેન્દ્ર શાહ	૯૯૯૮૦ ૦૬૭૩૨
૬૦	ધનેશ શાંતિલાલ કોરડિયા	૯૪૨૮૦ ૮૫૮૫૮

ક્રમ	નામ	ફોન / મોબાઈલ
૬૧	દિનેશભાઈ રવજીભાઈ મહેતા	૮૮૬૬૫ ૦૫૨૨૯
૬૨	દર્શન હરસુખ શેઠ	૨૭૪૭ ૧૯૯૭
૬૩	દક્ષેશ નવીનચંદ્ર સંઘવી	૨૬૯૩ ૭૨૨૨
૬૪	દિનેશ હીરજી ગડા (શાહ)	૭૫૭૩૮ ૭૪૮૮૨
૬૫	દીપકભાઈ અમૃતભાઈ શાહ	૭૫૬૭૮ ૬૦૩૭૨
૬૬	ધર્મેશ રમણિકલાલ મહેતા	૯૮૨૫૪ ૬૧૭૭૧
૬૭	દર્શનભાઈ રમેશભાઈ સંઘવી	૨૬૭૬ ૫૦૩૨
૬૮	દર્શનભાઈ જયંતીભાઈ મહેતા	૨૬૬૨ ૧૫૨૪
૬૯	દિનેશચંદ્ર જગજીવન શાહ	૨૬૫૬ ૫૭૩૦
૭૦	દીપકભાઈ યુનીલાલ મહેતા	૨૭૪૯ ૭૯૨૮
૭૧	ધવલભાઈ ધનસુખલાલ દોશી	૮૭૫૮૨ ૭૧૨૫૧
૭૨	ધર્મેન્દ્ર બાબુલાલ બાબરીયા	૯૬૮૭૨ ૫૧૩૬૬
૭૩	ધવલ ભાઈલાલભાઈ શેઠ	૮૯૮૦૫ ૮૦૪૮૮
૭૪	દિલીપભાઈ ચાંપશી પાલાણી	૨૯૦૯ ૭૪૨૨
૭૫	દિપીત સોમચંદભાઈ મોમાયા	૮૨૩૮૦ ૦૭૦૮૪
૭૬	દીપકકુમાર વાલજીભાઈ દૌલત	૯૯૦૪૪ ૧૬૬૯૩
૭૭	દીપક પ્રવીણ લોડાયા (શાહ)	૯૮૨૪૩ ૪૦૪૩૨
૭૮	દીપકકુમાર નાનાલાલ પટવા	૯૧૦૬૩ ૪૦૫૦૮
૭૯	દીપક દલીચંદ મહેતા	૯૮૨૪૧ ૦૬૧૩૨
૮૦	દિનેશ સવચંદભાઈ મહેતા	૮૧૨૮૩ ૫૬૨૦૫
૮૧	દિનેશભાઈ નારાયણભાઈ કોષ્ટી	૯૬૬૨૮ ૬૮૭૨૫
૮૨	દિલીપ જયસુખલાલ સંઘવી	૯૬૮૭૦ ૫૬૬૪૦
૮૩	ધીરજભાઈ ભાઈચંદભાઈ શાહ	૯૩૭૫૪ ૬૯૩૧૨
૮૪	ધનેશ ભવાનજી શાહ	૯૩૨૭૦ ૫૮૨૬૯
૮૫	દિનેશ નવરંગ શાહ	૯૪૨૯૩ ૫૭૯૮૯
૮૬	ધનલક્ષ્મી ગોવિંદજી લોડાયા	૯૭૨૩૯ ૨૮૨૮૭
૮૭	દિપેશ પ્રવીણ ગાલા	૯૮૭૯૧ ૦૮૭૦૪
૮૮	દેવેશ રજનીકાંત વોરા	૯૦૧૬૭ ૬૬૯૯૧
૮૯	દીપક જયેન્દ્રભાઈ મહેતા	૯૪૨૮૬ ૦૯૧૮૯
૯૦	દિનેશ દામજીભાઈ દૌલત	૭૫૬૭૧ ૮૯૬૯૧
૯૧	ધનલક્ષ્મી હરિલાલ દોશી	૯૪૨૯૩ ૫૬૨૭૦
૯૨	ધર્મેન્દ્ર બાબુલાલ ગાંધી	૯૭૩૭૨ ૬૦૧૧૩

କ୍ରମ	ନାମ	ଝିନ / ମୋବାଇଲ
୯୩	ଝିରମ ଭାବିନ ମଧେତା	୯୮୧୯୭ ୦୧୦୨୮
୯୪	ଝିନୀଲ ଶାନ୍ତିଲାଲ ସାବଲା	୯୯୨୦୨ ୦୧୪୪୯
୯୫	ଗୁଲାଭୟଢ଼ ଜ୍ଵେରୟଢ଼ ଓଡ଼ା	୨୨୭୨ ୧୪୪୧
୯୬	ଗୁଲାଭୟଢ଼ କେଶବଜ୍ଞ ନାଗଝା	୯୮୨୫୦ ୨୭୧୩୭
୯୭	ଗିରୀଶ ଗୋପାଳଜ୍ଞ ସଂଘବୀ	୯୩୨୭୦ ୦୪୧୭୦
୯୮	ଗୁଣ୍ଠାବଢ଼ୀ ବୀରୟଢ଼ ଝାଘା	୭୫୧୭୧ ୯୧୪୯୧
୯୯	ଗିରୀଶ ଇଂସରାଜ ଶାଢ଼	୯୪୨୧୭ ୨୩୧୩୫
୧୦୦	ଝିମତଲାଲ ମଣିଲାଲ ଗରମାଝିୀୟା	୯୯୭୮୨ ୫୧୨୫୪
୧୦୧	ଝିରେନ୍ଦ୍ର ରମଣିକଲାଲ ମଧେତା	୯୮୨୫୭ ୦୯୫୧୦
୧୦୨	ଝାଡ଼ିକ ରଞ୍ଜନୀକାନ୍ତ ଶାଢ଼	୭୯୮୪୧ ୫୩୫୦୭
୧୦୩	ଝରେଶ ଶାନ୍ତିଲାଲ ମୋମାୟା	୯୪୨୧୨ ୨୨୮୨୫
୧୦୪	ଝିରେନ ଶିବଜ୍ଞ ଘୋଝାୟା	୮୧୦୪୮ ୧୨୪୨୩
୧୦୫	ଝେମେନ୍ଦ୍ରଭାଢ଼ି ଭୋଗୀଲାଲ କିରଝିୟା	୨୧୫୭ ୫୮୪୯
୧୦୬	ଝିରେନ ଅମୃତଲାଲ ଶାଢ଼	୯୯୨୫୦ ୨୩୪୮୩
୧୦୭	ଝିରେନ ନବୀନୟଢ଼ ନାଗଝା	୯୯୫୮୩ ୮୧୨୨୦
୧୦୮	ଝିତେଶ ଧୀରଞ୍ଜଲାଲ ସଂଘବୀ	୨୨୮୧ ୮୧୨୩
୧୦୯	ଝିତେଶ ଇଂସମୁଖଲାଲ ମଧେତା	୯୪୨୧୧ ୭୩୩୨୪
୧୧୦	ଝରେଶ ଲାଲଜ୍ଞ ଗଂଗର	୯୩୨୮୧ ୧୧୭୮୫
୧୧୧	ଝିତେନ୍ଦ୍ର ମାଝେକଲାଲ ମଧେତା	୯୪୨୮୫ ୫୦୭୧୮
୧୧୨	ଝରିଶ ମ୍ରେମଜ୍ଞ ସାବଲା	୯୧୭୩୦ ୮୨୩୭୧
୧୧୩	ଝାଡ଼ିକ ଭୋଗୀଲାଲ ମଧେତା	୯୪୨୯୮ ୨୨୧୪୧
୧୧୪	ଝାଡ଼ିକଭାଢ଼ି ଇଂସମୁଖଭାଢ଼ି ଶେଢ଼	୯୯୨୪୨ ୯୦୪୭୦
୧୧୫	ଝେମେନ୍ଦ୍ର କାନଞ୍ଜଭାଢ଼ି ଶାଢ଼	୯୧୧୨୦ ୨୮୨୧୧
୧୧୬	ଝାଡ଼ିକ ଭୃମ୍ପେନ୍ଦ୍ର ମୋରଝିୀୟା	୮୮୧୧୨ ୮୨୩୧୮
୧୧୭	ଝର୍ଷଢ଼ଭାଢ଼ି ଝରିଲାଲ ମୋରଝିୀୟା	୯୦୯୯୪ ୯୧୧୮୯
୧୧୮	ଝିରାବଢ଼ୀ ଝରିଶ କୁଝୁବା	୯୪୪୩୩ ୫୨୦୮୯
୧୧୯	ଝିତେଶ ମାଧବଜ୍ଞ ମଧେତା	୯୪୦୮୨ ୦୪୭୮୭
୧୨୦	ଝରେଶ ଧୀରଞ୍ଜଲାଲ ଝିଢ଼ା	୯୦୩୩୪ ୪୫୪୫୭
୧୨୧	ଝିରେନ ଶାମଜ୍ଞ ନଢ଼ୁ	୯୧୮୭୩ ୨୫୪୫୫
୧୨୨	ଝସମୁଖ ଇଂସରାଜ ଶେଢ଼ିୟା	୨୭୧୮ ୦୪୮୨
୧୨୩	ଝେମନ୍ତ ସତ୍ତ୍ଵେନ୍ଦ୍ର ଶାଢ଼	୨୧୧୪ ୨୮୮୧
୧୨୪	ଝେମଲାତା ମ୍ରେଡ଼ିପ ଶାଢ଼	

କ୍ରମ	ନାମ	ଝିନ / ମୋବାଇଲ
୧୨୫	ଝିରେନ ଭୋଗୀଲାଲ ଶାଢ଼ (କିରଝିୟା)	୨୧୯୨ ୩୦୫୯
୧୨୬	ଝସମୁଖ ଭାଭୁଭାଢ଼ି ଶାଢ଼ (ଭାଂଝାଲା)	୨୧୧୦ ୮୯୮୮
୧୨୭	ଝିଲେଶ ନଗୀନ ଶାଢ଼	୨୧୧୪ ୨୭୧୩
୧୨୮	ଝିତେନ୍ଦ୍ର ତଲକଶି ମଧେତା	୯୪୨୮୧ ୦୨୯୦୪
୧୨୯	ଞ୍ଜଗଜ୍ଞାବନ ରାମଜ୍ଞ ମଧେତା	୯୪୨୮୪ ୨୨୯୯୮
୧୩୦	ଞ୍ଜୟାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୀରୟଢ଼ ଝାଘା	୯୯୯୮୧ ୪୫୮୦୯
୧୩୧	ଞ୍ଜମଧୁ ଝେମୟଢ଼ ଧରମଶି	୯୯୭୮୪ ୨୧୮୩୪
୧୩୨	ଞ୍ଜୟଢ଼ୀଲାଲ ବେଲଜ୍ଞ ଗଢ଼େୟା	୨୨୭୪ ୫୯୧୪
୧୩୩	ଞ୍ଜୈମିନ ମଧେନ୍ଦ୍ର ମୋରଝିୀୟା	୯୪୨୯୧ ୦୦୫୦୧
୧୩୪	ଞ୍ଜୟ ସୋମୟଢ଼ ଶାଢ଼	୯୫୧୦୮ ୭୦୭୧୯
୧୩୫	ଞ୍ଜୟେନ୍ଦ୍ର ମାଝେକଲାଲ ମଧେତା	୮୨୩୮୩ ୫୧୭୫୦
୧୩୬	ଞ୍ଜୟମ୍ରେକାଶ ଝରିଲାଲ ଢ଼ଲାଲ	୯୮୯୮୯ ୦୩୨୪୮
୧୩୭	ଞ୍ଜିତେନ୍ଦ୍ର ଚଢ଼ୁଲାଲ ଶାଢ଼	୨୧୧୪ ୧୭୪୮
୧୩୮	ଞ୍ଜିନେଶ ଞ୍ଜିତେନ୍ଦ୍ରଭାଢ଼ି ମଢ଼ା	୯୭୨୭୭ ୧୫୧୭୧
୧୩୯	ଞ୍ଜଗଢ଼ିଶ ଅଞ୍ଜିତକୁମାର ମଧେତା	୨୯୦୯ ୯୧୧୧
୧୪୦	ଞ୍ଜୟେଶ ରତିଲାଲ ମାଲଢ଼େ	୭୧୨୪୦ ୮୮୪୮୮
୧୪୧	ଞ୍ଜୟକୁମାର କିର୍ତିକୁମାର ବୋରା	୯୯୭୪୦ ୫୪୩୨୫
୧୪୨	ଞ୍ଜିତେନ୍ଦ୍ର ଚୁନୀଲାଲ ଶାଢ଼	୯୮୯୦୧ ୩୧୯୩୧
୧୪୩	ଞ୍ଜଞ୍ଜେଶ ଅମୃତଲାଲ ଶାଢ଼	୯୩୨୮୯ ୧୩୪୪୧
୧୪୪	ଞ୍ଜବିଭେନ ନରମତଲାଲ ମୋଥାରିୟା	୯୪୨୧୫ ୨୦୧୩୧
୧୪୫	ଞ୍ଜୟାବଢ଼ୀୟା ନାନାଲାଲ ମଧେତା	୯୭୨୧୩ ୨୧୨୧୫
୧୪୬	ଞ୍ଜୈଶଭାଢ଼ି ବିଞ୍ଜୟଭାଢ଼ି ମୋତା	୯୫୩୭୧ ୭୭୩୩୧
୧୪୭	ଞ୍ଜୈନେ କାନ୍ତିଲାଲ ଶାଢ଼	୯୭୨୫୨ ୪୭୨୧୩
୧୪୮	ଞ୍ଜୟଢ଼ୀଲାଲ ଭବାନଞ୍ଜଭାଢ଼ି ସଂଘୋଢ଼ି	୯୫୧୦୫ ୧୮୭୫୧
୧୪୯	ଞ୍ଜୟା ଞ୍ଜୱରାଞ୍ଜ ନାଗଝା	୨୧୧୫ ୦୪୫୧
୧୫୦	ଝିରୀଟଭାଢ଼ି ବସନ୍ତଲାଲ ସଂଘବୀ	୯୯୦୯୦ ୨୮୭୦୧
୧୫୧	ଝିର୍ତି ଶାନ୍ତିଲାଲ ଶାଢ଼	୯୮୨୫୦ ୧୯୩୫୪
୧୫୨	ଝିର୍ତିକ ଭାଢ଼ିୟଢ଼ ଶାଢ଼	୨୭୯୧ ୧୦୮୧
୧୫୩	ଝୁଶମନ ଗୁଲାଭୟଢ଼ ଶାଢ଼	୨୭୫୯ ୫୯୨୧
୧୫୪	ଝେବଲାଭାଢ଼ି କାନ୍ତିଲାଲ ଶାଢ଼	୨୧୪୮ ୧୭୪୭
୧୫୫	ଝିର୍ତିକୁମାର ଧନଞ୍ଜଭାଢ଼ି ମୋମାୟା	୮୧୨୮୧ ୮୦୪୪୪
୧୫୬	କାନ୍ତିଲାଲ ରାମଜ୍ଞ ଶାଢ଼	୨୧୪୨ ୩୮୯୫

ક્રમ	નામ	ફોન / મોબાઈલ
૧૫૭	ખુશાલભાઈ ખેરાજ ગાલા	૨૬૫૭ ૫૮૧૭
૧૫૮	કિરણભાઈ સુરેશભાઈ લોદરીયા	૭૮૭૮૮ ૨૭૩૩૦
૧૫૯	ક્ષિતિજ ચંદ્રકાંત વોરા	૮૫૧૧૧ ૦૦૪૪૮
૧૬૦	કાંતિભાઈ દલીચંદભાઈ લોદરીયા	૯૪૨૬૭ ૫૬૨૮૪
૧૬૧	કિશોર યુનીલાલ પારેખ	૯૦૪૩૬ ૩૧૦૪૯
૧૬૨	કૌશિકભાઈ ભાઈચંદભાઈ શાહ	૯૮૨૪૦ ૩૨૫૨૮
૧૬૩	કુલદીપ કાંતિલાલ સંઘવી	૯૭૬૯૧ ૬૯૩૯૪
૧૬૪	કેકીન અમૃતલાલ શાહ (પોલડિયા)	૯૭૨૭૭ ૧૨૩૦૦
૧૬૫	કીર્તિદાબેન મણિકાંતભાઈ ઝવેરી	૯૩૨૭૦ ૬૫૮૫૮
૧૬૬	કેયુર વાડીલાલ શાહ	૯૮૨૪૦ ૪૧૯૨૫
૧૬૭	કીર્તિકુમાર શાંતિલાલ મુનવર	૮૮૬૬૮ ૮૯૭૦૦
૧૬૮	લલીત રાયચંદ ખોના	૯૮૯૮૦ ૯૮૮૯૮
૧૬૯	લક્ષ્મીબેન દેવજીભાઈ દેઢિયા	૨૫૭૩ ૨૨૧૭
૧૭૦	લતા કાંતિલાલ ગાલા	૯૯૨૪૩ ૪૩૯૭૪
૧૭૧	લય દિલીપ ગાંધી	૯૪૨૬૪ ૩૦૧૯૯
૧૭૨	લહેરચંદ લાડકચંદ કોઠારી	૯૩૨૮૦ ૮૭૭૪૮
૧૭૩	લલીત જયંતીલાલ રાંભિયા	૯૫૧૦૩ ૧૪૧૦૧
૧૭૪	લક્ષ્મીચંદ શામજી છેડા	૯૯૬૯૩ ૬૮૧૧૫
૧૭૫	મહેન્દ્ર વિશનજી શાહ	૨૬૭૬ ૦૨૬૬
૧૭૬	મહેશ ચત્રભુજ લોડાયા	
૧૭૭	મનીષભાઈ ટોકરશીભાઈ ધરમશી	૮૯૮૦૨ ૨૨૨૫૧
૧૭૮	મણિલાલ શામજી સંગોઈ	૩૯૮૩ ૦૧૫૯
૧૭૯	મૂકેશ લક્ષ્મીચંદ શાહ	૯૯૭૪૧ ૪૧૬૩૯
૧૮૦	મોહિત અરુણકુમાર શાહ	૯૮૧૯૨ ૫૭૭૭૪
૧૮૧	મહેન્દ્ર હિંમતલાલ મહેતા	૯૭૨૪૫ ૧૮૮૨૧
૧૮૨	મણિકાંત વેરશી શાહ	૯૭૨૭૭ ૫૨૨૦૭
૧૮૩	મનન હર્ષદકુમાર શાહ	૮૫૧૧૬ ૮૧૮૪૮
૧૮૪	મૂકેશભાઈ રમણલાલ ગાંધી	૨૬૬૦ ૫૩૭૯
૧૮૫	મણિલાલ ખીમજી છાડવા	૯૪૨૯૯ ૬૭૫૬૦
૧૮૬	મૂકેશ ચમનલાલ દોશી	૯૩૭૬૧ ૬૦૧૭૭
૧૮૭	મેહુલકુમાર નવીનચંદ્ર મહેતા	૯૮૨૫૯ ૩૨૩૫૬
૧૮૮	મૂકેશ હીરજી કારાણી	૮૧૫૪૦ ૬૦૫૪૪

ક્રમ	નામ	ફોન / મોબાઈલ
૧૮૯	મહેશ અમૃતલાલ મહેતા	૯૮૨૫૩ ૩૧૩૪૯
૧૯૦	મહેન્દ્ર દામજી છેડા	૯૪૨૭૬ ૩૨૧૦૯
૧૯૧	નિખિલ નવીનભાઈ વોરા	૮૧૪૦૭ ૫૧૯૫૯
૧૯૨	નિકુંજ ધીરજલાલ મહેતા	૯૪૨૬૭ ૮૯૦૪૬
૧૯૩	નીરલ મહેન્દ્ર શાહ	૯૮૭૯૪ ૯૯૧૭૧
૧૯૪	નરેન્દ્રકુમાર વાડીલાલ શાહ	૯૮૨૫૨ ૧૩૫૬૩
૧૯૫	નીતિનભાઈ ધનજી ગાલા	૨૨૮૬ ૫૪૩૧
૧૯૬	નીલેશ રાઘવજી સાવલા	૨૬૪૭ ૫૪૬૨
૧૯૭	નવીન મગનલાલ ગડા	૯૮૨૫૩ ૨૩૭૨૧
૧૯૮	નીરવ અરવિંદભાઈ દેઢિયા	૭૦૧૬૫ ૮૯૭૪૨
૧૯૯	નરેશભાઈ યુનીલાલ વોરા	૯૯૭૯૫ ૦૧૮૧૮
૨૦૦.	નરેશભાઈ યુનીલાલ વોરા	
૨૦૧	નેમજી ઉમરશી ગંગર	૩૯૮૩ ૦૧૦૭
૨૦૨	નાનાલાલ છગનલાલ કોરડિયા	૯૮૭૯૮ ૨૧૯૬૦
૨૦૩	નવીનકુમાર મણિલાલ શાહ	૯૮૯૮૦ ૦૬૩૭૪
૨૦૪	નીરવ દિનેશ પૂજ	૭૭૧૫૮ ૧૨૮૩૦
૨૦૫	નરેન્દ્ર રવિલાલ મહેતા	૨૭૫૫ ૦૨૩૪
૨૦૬	નિખિલ કનકલાલ મહેતા	૯૨૨૭૨ ૧૧૭૧૭
૨૦૭	નેહલ રમેશચંદ શાહ	૯૮૨૫૬ ૦૦૨૧૦
૨૦૮	નીલેશકુમાર ધનસુખલાલ દોશી	૯૮૨૫૬ ૨૨૯૯૯
૨૦૯	નિખિલ ભોગીલાલ મહેતા	૯૯૨૪૭ ૧૪૮૯૯
૨૧૦	નરેશ મણિલાલ શાહ	૮૨૩૮૯ ૯૬૩૧૯
૨૧૧	નયના કમલ શાહ	૭૦૪૬૦ ૮૧૪૭૭
૨૧૨	નિરંજન હરખચંદ સંઘવી	૯૯૯૮૨ ૦૩૩૦૧
૨૧૩	નિરંજનભાઈ વાડીલાલ શાહ	૯૪૨૭૦ ૦૪૮૭૮
૨૧૪	ઓજસ રમેશ શેઠ	૯૦૧૬૦ ૭૩૬૮૧
૨૧૫	પદમશી ખેતશી ગાલા	૯૮૯૮૯ ૮૮૧૫૨
૨૧૬	પાર્થ ભરતકુમાર મહેતા	૯૪૨૬૭ ૫૩૧૫૦
૨૧૭	પ્રફુલચંદ્ર કાંતિલાલ સંઘવી	૯૮૨૪૫ ૫૫૨૭૧
૨૧૮	પ્રસન્ના મહેશભાઈ શાહ	૯૯૨૫૪ ૮૫૭૨૫
૨૧૯	પ્રભુલાલ હેમચંદ મહેતા	૪૦૦૨ ૭૯૪૮
૨૨૦	પ્રભુલાલ કેશવલાલ શાહ	૯૦૯૯૭ ૮૧૩૩૨

કારકિર્દી ઘડવામાં માર્ગદર્શક પુસ્તકો

COMPITATIVE EXAM SPIPA/GPSC/NET/SLET માટે

હથિયાર/બિનહથિયાર પોલીસ કોન્સ્ટેબલ લોકરક્ષક	Dr. D. M. Bhadresariya	600	ચંદ્ર ચંદાવતીની વારતા	સંપા. હિરા પાઠક	225
GPSC 70+ પ્રેક્ટિસ પેપર્સ	Dr. D. M. Bhadresariya	650	મારી હકીકત	કવિ નર્મદાશંકર	320
GPSC Mission SPIPA (મિશન સ્પિપા)	Dr. D. M. Bhadresariya	370	રાઈનો પર્વત	રમણભાઈ નીલકંઠ	200
GPSC & UPSC English (અંગ્રેજી)	Dr. D. M. Bhadresariya	800	પાટણની પ્રભુતા	ક. મા. મુનશી	250
જી.પી.એસ.સી. & યુ.પી.એસ.સી. ગુજરાતી	Dr. D. M. Bhadresariya	835	સૌરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ-1	ઝવેરચંદ મેઘાણી	140
GPSC & UPSC English Grammar and Composition	ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	650	સપ્તપદી	ઉમાશંકર જોશી	40
ગુજરાતી વ્યાકરણ	જિજ્ઞેશ ઠક્કર	145	હિન્દ સ્વરાજ	મોહનદાસ ગાંધી	80
ગુજરાતી વ્યાકરણ અને લેખન	ધર્મેન્દ્ર પટેલ, બી.એસ.પટેલ, જયેશ પટેલ	300	સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-1 (બુદ્ધિધનનો કારભાર)	ગોવર્ધન ત્રિપાઠી	200
સંપૂર્ણ ગુજરાતી વ્યાકરણ	ડૉ. ગંગારામ મકવાણા	320	English Grammar	Upendra N. Shah	200
ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ (ગુજરાતના નકશા સહિત)	રજની વ્યાસ	1000	આસાન ગુજરાતી	ઉપેન્દ્ર એન. શાહ	220
ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ (ભારતના નકશા સહિત)	રજની વ્યાસ	1500	Barrons of Banking	Other Pub	400
જનરલ નોલેજ	બંસીધર શુક્લ	490	ગુજરાતી ભાષા અને લેખન કૌશલ	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	600
ગુજરાત	ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ	700	ગુજરાતી વ્યાકરણ	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	350
ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત	જયંત કોઠારી	180	સંસ્કૃત	ડૉ. ચેતનાબેન એસ. ચૌહાન	160
મધ્યાકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય	અનંતરાય રાવલ	270	મનોવિજ્ઞાન	ડૉ. કે. જી. પટેલ	210
અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-1	ધીરુભાઈ ઠાકર	110	સમાજશાસ્ત્ર	ડી. ડી. પટેલ	200
અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-2	ધીરુભાઈ ઠાકર	130	TET - II (ભાષા શિક્ષક)	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	650
અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-3	ધીરુભાઈ ઠાકર	250	TET - II (સામાજિક વિજ્ઞાન)	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	335
અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-4	ધીરુભાઈ ઠાકર	400	TET - I (શિક્ષક બનવા માટે)	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	445
અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-5	ધીરુભાઈ ઠાકર	425	TET - II (ગણિત/વિજ્ઞાન)	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	295
વસંતવિલાસ	સંપા. કીર્તિદા શાહ	150	TET - I & II (પ્રેક્ટિસ પેપર્સ)	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	235
કરૂણપ્રશસ્તિ કાવ્યો	સંપા. ધીરુભાઈ ઠાકર	140	Sampurna English Grammar		425
કાર્બસવિરહ	સંપા. રમણ સોની	70	Sampurna English Composition		350
અખેગીતા	સંપા. ઉમાશંકર જોશી	125	ગુજરાતીનું આધુનિક અધ્યયન	પ્રો. ડૉ. નીલોત્પલા ગાંધી	200
સુદામાચરિત્ર	સંપા. ચિમનલાલ ત્રિવેદી	160	સ્પીડ મેમરી	આશિષ સિપાઈ, સુહાગ પંચાલ	240

ગૂર્જર સાહિત્યભવન

રતનપોળનાકા સામે, ગાંધી માર્ગ,
અમદાવાદ-380001,
ફોન : 079-22149660,
09227055777
ઇ-મેઇલ : goorjar@yahoo.com

ગૂર્જર

ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય

ગૂર્જર સાહિત્ય પ્રકાશન

102, લેન્ડમાર્ક બિલ્ડિંગ,
ટાઇટેનિયમ સિટીસેન્ટર પાસે, સીમા હોલ સામે,
પ્રહલાદનગર, અમદાવાદ-15
ફોન : 079-26934340, 98252 68759
ઇ-મેઇલ : gurjarprakashan@gmail.com
વેબસાઇટ : www.gspbooksmall.com

COLLEGE OF DENTAL SCIENCES & RESEARCH CENTRE

Recognized by Dental Council of India
Affiliated to Gujarat University

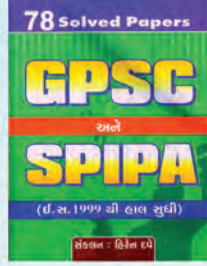
Opp. Pleasuure Club, Near Bopal, Manipur,
Ta. Sanand, Ahmedabad, Gujarat.

Tel : +91 6355092242, +91 8758774700
Email : dental.lib@gmail.com

કારકિર્દી ઘડવામાં માર્ગદર્શક પુસ્તકો

COMPITATIVE EXAM SPIPA/GPSC/NET/SLET માટે

હથિયાર/બિનહથિયાર પોલીસ કોન્સ્ટેબલ લોકરક્ષક	Dr. D. M. Bhadresariya	600	ચંદ્ર ચંદ્રાવતીની વારતા	સંપા. હિરા પાઠક	225
GPSC 70+ પ્રેક્ટિસ પેપર્સ	Dr. D. M. Bhadresariya	650	મારી હકીકત	કવિ નર્મદાશંકર	320
GPSC Mission SPIPA (મિશન સ્પિપા)	Dr. D. M. Bhadresariya	370	રાઈનો પર્વત	રમણભાઈ નીલકંઠ	200
GPSC & UPSC English (અંગ્રેજી)	Dr. D. M. Bhadresariya	800	પાટણની પ્રભુતા	ક. મા. મુનશી	250
જી.પી.એસ.સી. & યુ.પી.એસ.સી. ગુજરાતી	Dr. D. M. Bhadresariya	835	સૌરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ-1	ઝવેરચંદ મેઘાણી	140
GPSC & UPSC English Grammar and Composition ગુજરાતી વ્યાકરણ	ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	650	સપ્તપદી	ઉમાશંકર જોશી	40
ગુજરાતી વ્યાકરણ	જિજ્ઞેશ ઠક્કર	145	હિન્દ સ્વરાજ	મોહનદાસ ગાંધી	80
ગુજરાતી વ્યાકરણ અને લેખન	ધર્મેન્દ્ર પટેલ, બી.એસ.પટેલ, જયેશ પટેલ	300	સરસ્વતીચંદ્ર ભાગ-1 (બુદ્ધિધનનો કારભાર)	ગોવર્ધન ત્રિપાઠી	200
સંપૂર્ણ ગુજરાતી વ્યાકરણ	ડૉ. ગંગારામ મકવાણા	320	English Grammar	Upendra N. Shah	200
ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ (ગુજરાતના નકશા સહિત)	રજની વ્યાસ	1000	આસાન ગુજરાતી	ઉપેન્દ્ર એન. શાહ	220
ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ (ભારતના નકશા સહિત)	રજની વ્યાસ	1500	Barrons of Banking	Other Pub	400
જનરલ નોલેજ	બંસીધર શુક્લ	490	ગુજરાતી ભાષા અને લેખન કૌશલ	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	600
ગુજરાત	ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ	700	ગુજરાતી વ્યાકરણ	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	350
ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત	જયંત કોઠારી	180	સંસ્કૃત	ડૉ. ચેતનાબેન એસ. ચૌહાન	160
મધ્યાકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય	અનંતરાય રાવલ	270	મનોવિજ્ઞાન	ડૉ. કે. જી. પટેલ	210
અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-1	ધીરુભાઈ ઠાકર	110	સમાજશાસ્ત્ર	ડી. ડી. પટેલ	200
અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-2	ધીરુભાઈ ઠાકર	130	TET - II (ભાષા શિક્ષક)	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	650
અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-3	ધીરુભાઈ ઠાકર	250	TET - II (સામાજિક વિજ્ઞાન)	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	335
અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-4	ધીરુભાઈ ઠાકર	400	TET - I (શિક્ષક બનવા માટે)	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	445
અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા-5	ધીરુભાઈ ઠાકર	425	TET - II (ગણિત/વિજ્ઞાન)	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	295
વસંતવિલાસ	સંપા. કીર્તિદા શાહ	150	TET - I & II (પ્રેક્ટિસ પેપર્સ)	ડૉ. ડી. એમ. ભદ્રેસરિયા	235
કર્ણપ્રશસ્તિ કાવ્યો	સંપા. ધીરુભાઈ ઠાકર	140	Sampurna English Grammar		425
કાવ્યસંચય	સંપા. રમણ સોની	70	Sampurna English Composition		350
અખેગીતા	સંપા. ઉમાશંકર જોશી	125	ગુજરાતીનું આધુનિક અધ્યયન	પ્રો. ડૉ. નીલોત્પલા ગાંધી	200
સુદામાચરિત્ર	સંપા. ચિમનલાલ ત્રિવેદી	160	સ્પીડ મેમરી	આશિષ સિપાઈ, સુહાગ પંચાલ	240

ગૂર્જર સાહિત્યભવન

રતનપોળનાકા સામે, ગાંધી માર્ગ,
અમદાવાદ-380001,
ફોન : 079-22149660,
09227055777
ઇ-મેઇલ : goorjar@yahoo.com

ગૂર્જર

ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય

ગૂર્જર સાહિત્ય પ્રકાશન

102, લેન્ડમાર્ક બિલ્ડિંગ,
ટાઇટેનિયમ સિટીસેન્ટર પાસે, સીમા હોલ સામે,
પ્રહલાદનગર, અમદાવાદ-15
ફોન : 079-26934340, 98252 68759
ઇ-મેઇલ : gurjarprakashan@gmail.com
વેબસાઇટ : www.gspbooksmall.com

વિશ્વસનીયતા અનુભવો

વી-ટ્રાન્સ (ઇન્ડિયા) લિ. સાથે સંચાલનની મજબૂત પ્રક્રિયાઓ, મજબૂત ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર આધાર, વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ, અત્યાધુનિક નિયોજન સાધનો અને તાલીમબદ્ધ તથા કટિબદ્ધ વ્યાવસાયિકો સાથે અખંડ લોજિસ્ટિક્સ સેવાઓ અનુભવો.

- વી-ટ્રાન્સ- ભારતભરમાં સરફેસ ટ્રાન્સપોર્ટ- પીટીએલ, એફટીએલ, ઓડીસી.
- વી- એક્સપ્રેસ- મલ્ટીમોડલ અને ઈ-કોમ એક્સપ્રેસ લોજિસ્ટિક્સ, જે 1 લાખથી વધુ સ્થળે સેવા આપે છે.
- વી- લોજિસ- સમર્પિત અને શોર્ટ ફેસિલિટીઝ સાથે પરિપૂર્ણ વેરહાઉસ સમાધાન.

મુખ્ય વાસ્તવિકતાઓ

વી-ટ્રાન્સ (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ,
06, કોર્પોરેટ પાર્ક, વી એન પુરવ માર્ગ, ચેમ્બુર, મુંબઈ- 400 071.

☎ 9892644665 ☎ marketing@vtransgroup.com ☎ www.vtransgroup.com

Other Divisions:

If undelivered please return to :

શ્રી કચ્છી જૈન સેવા સમાજ - અમદાવાદ

શ્રી કચ્છી જૈન ભવન,

૪૩-૪૪, બ્રાહ્મણ મિત્રમંડળ સોસાયટી,

નવચેતન હાઈસ્કૂલની સામે, પાલડી - એલિસબ્રિજ,

અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬.

ફોન : (૦૭૯) ૪૮૯૦ ૬૦૦૧ થી ૬૦૦૬

To,